

PEDAGÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési kimeneti követelmények

1. A szakért felelős oktató:

Dr. Torgyik Judit főiskolai tanár

2. Az alapképzési szak angol megnevezése:

Pedagogy

3. A szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

Pedagógia alapszakos bölcsész

A szakképzettség angol nyelvű megjelölése:

Philologist in Pedagogy

4. A végzettségi szint:

Alapfokozat (baccalaureus, bachelor, BA)

5. Képzési terület:

Bölcsészettudomány

6. A szakképzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:

142

7. A képzési idő:

6 félév

Teljes idejű képzés: 1440 óra

Részidős képzés (levelező): 432 óra

8. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:

180 kredit

9. Az alapképzési szak képzési célja:

A szak célja olyan pedagógiai szakemberek képzése, akik a társadalom, a kultúra, a tanulás és tanítás világát ismerik, átlátják, képesek oktatási-nevelési intézményekben, szakmai és civil szervezetekben, csoportok, egyének tanulását, fejlődését, fejlesztését segítő folyamatokhoz minőségi és felelős munkával hozzájárulni. Alkalmassak iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli oktatási és nevelési feladatok ellátásának segítésére; oktatási ügyekkel foglalkozó szervezetekben, intézményekben, alapszintű pedagógiai szakképzettséget igénylő feladatok ellátására. Elkötelezettek az élethosszig tartó tanulás mellett, feladataikat megfelelő autonómiával kezelik. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

10. Specializációk megnevezése:

- Nevelési asszisztens
- Ifjúsági közösség-szervezés
- E-mentor

11. A képzés szerkezete:

- Általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek 11 kredit;
- A nevelés és oktatás elméleti alapjai 23 kredit;
- A pedagógiai tevékenység szervezeti keretei, főbb területei és ezek működésének pedagógiai vonatkozásai 45 kredit;
- A pedagógiai praxis művelésének, támogatásának és kutatásának módszerei, formái, eszközei 53 kredit;
- Választás szerinti szakma-specifikus ismeretek 34 kredit;
- Szabadon választható 10 kredit;
- Szakdolgozat 4 kredit.

12. A szakmai gyakorlat rendje, főbb követelményei:

A szakmai gyakorlat magában foglalja a köznevelés nevelő, valamint nevelő és oktató intézményeiben, a köznevelés pedagógiai szakszolgálati intézményeiben és a pedagógiai szakmai-szolgáltató, illetve szolgáltató intézményekben végzett szakmai gyakorlatot, valamint azon intézményekben (múzeumok, könyvtárak, gyűjtemények) végzett gyakorlatot, amelyekben a fejlesztő program közvetve kapcsolódik a pedagógiai munkához. A szakmai gyakorlaton a hallgató valós szituációban alkalmazza és kipróbálja megszerzett tudását, s azt probléma-orientált megközelítéssel továbbépíti. A szakmai gyakorlat időtartama a teljes képzés alatt 6-12 hét (240-480 óra)

13. A szakdolgozat követelményei:

A szakdolgozat/zárodolgozat követelményei: a Kodolányi János Egyetem Szakdolgozati szabályzatának megfelelően, amely elérhető a KJE hallgatói tájékoztató elektronikus felületén.

14. A záróvizsga követelményei és szerkezete:

A hallgatók tanulmányaikat záróvizsgával fejezik be.

A záróvizsga a szakképzettség megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- a tantervben meghatározott követelmények teljesítése (abszolutórium megszerzése);
- szakdolgozat elkészítése és bírálattal ellátott, legalább elégségesre javasolt értékelése.

A záróvizsga részei:

- szakdolgozat megvédése;
- komplex szóbeli vizsga.

Az eredmény kiszámításának módja:

A szakdolgozat védés és a komplex szóbeli vizsga eredményének átlaga.

15. Az oklevél minősítése:

Az oklevél minősítése az alábbi minősítések kerekített átlaga:

- a komplex szóbeli (és ahol van, írásbeli) záróvizsga eredménye
- a hallgató szemeszterenkénti tanulmányi átlagának átlageredménye (amely a leckekönyvben is szerepel).

16. A tantárgyakra vonatkozó információk:

A tantárgyakra vonatkozó információk a Moodle-ben (<http://moodle.kodolanyi.hu>) található meg.

17. Mobilitási ablak:

A külföldi tanulmányok – pl. Erasmus – intézmény által javasolt féléve: 4. félév.

ÁTTEKINTŐ TANTERV Pedagógia BA nappali/levelező tagozat

Óra	1.		2.		3.		4.		5.		6.	
30/9	SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS SZAKMAI KOMMUNIKÁCIÓ (szem.)	5	SZAKMAI SZÖVEGÉRTÉS IDEGEN NYELVEN	5	A JOG SZEREPE A MODERN TÁRSADALMAKBAN	4	PEDAGÓGIAI KUTATÁSMÓDSZERTAN (szem.)	5	SPECIALIZÁCIÓ	5	SPECIALIZÁCIÓ	5
30/9	IFJÚÁGSZOCIOLÓGIA, IFJÚSÁGI KULTÚRA (ea.)	4	TANULÓKÖZÖSSÉGEK (ea.)	5	KOMPLEX TÁRSADALOMTUDOMÁNYI ISMERETEK (ea.)	3						
30/9	EURÓPAI CIVILIZÁCIÓ ÉS IDENTITÁS (ea.)	4	DIDAKTIKA (ea.+szem.)	5	VEZETÉSI ÉS VÁLLALKOZÁSI ISMERETEK (ea.)	4	EU ÉS MAGYARORSZÁG (ea.)	4	SPECIALIZÁCIÓ	5	SPECIALIZÁCIÓ	5
30/9	A SZEMÉLYISÉGFEJLŐDÉS LÉLEKTANA ÉS PEDAGÓGIÁJA (ea.)	5			KONFLIKTUS- ÉS ELŐÍTÉLETKEZELÉS A GYAKORLATBAN (szem.)	5	NEVELÉSSZOCIOLÓGIA, OKTATÁSGAZDASÁGTAN, OKTATÁSPOLITIKA (ea.)	5	SPECIALIZÁCIÓ	5	SPECIALIZÁCIÓ	5
30/9	MAGYAR EGYETEMES NEVELÉSTÖRTÉNET (ea.+szem.)	6	NEVELÉS-, OKTATÁS- ÉS FEJLŐDÉSLÉLEKTAN (ea.)	5	A NEVELÉS ÉS OKTATÁS TÁRSADALMI DIMENZIÓI (ea.)	4	GYÓGYPEDAGÓGIA ÉS INKLUZÍV NEVELÉS (szem.)	5	TÁRSADALOM-STATISZTIKA (szem.)	5	MUNKA ÉS TANULÁS VILÁGA (szem.)	5
30/9			SZABADON VÁLASZTHATÓ ISMERETEK 1. (ea.)	5	A NEVELÉS ÉS OKTATÁS TÁRSADALMI DIMENZIÓI (szem.)	3	PEDAGÓGIAI TERVEZÉS, MÉRÉS, ÉRTÉKELÉS (ea.)	5	JÁTÉK ÉS SZABADIDŐ PEDAGÓGIA (szem.)	4	EGÉSZSÉG-PEDAGÓGIA (szem.)	5
30/9	NEVELÉSI, OKTATÁSI RENDSZEREK, HÁLÓZATOK, INTÉZMÉNYEK (ea.)	4	A KÖZOKTATÁS HÁROM KÜLÖNBÖZŐ SZINTJE (szem.)	3	AZ ISKOLA BELSŐ VILÁGA (ea.)	5	PEDAGÓGIAI TERVEZÉS, MÉRÉS, ÉRTÉKELÉS (szem.)	4	SZABADON VÁLASZTHATÓ ISMERETEK 2. (ea.)	5	ALKALMAZOTT PEDAGÓGIA GYAKORLAT (gyak.)	1
30/9	NEVELÉSI, OKTATÁSI RENDSZEREK, INTÉZMÉNYEK - SZAKMAI GYAKORLAT (gyak.)	1	A KÖZOKTATÁS HÁROM KÜLÖNBÖZŐ SZINTJE - SZAKMAI GYAKORLAT (gyak.)	1	AZ ISKOLA BELSŐ VILÁGA – SZAKMAI GYAKORLAT (gyak.)	1	AZ ISKOLAI NEVELÉS TANÓRÁN KÍVÜLI KERETEI – SZAKMAI GYAKORLAT (gyak.)	1	GYERMEKVÉDELMI INTÉZMÉNYEK – SZAKMAI GYAKORLAT (gyak.)	1		
-	KULTÚRA, SPORT, MUNKAHELYI JÖLLÉT 1.	1	KULTÚRA, SPORT, MUNKAHELYI JÖLLÉT 2.	1	KULTÚRA, SPORT, MUNKAHELYI JÖLLÉT 3.	1	KULTÚRA, SPORT, MUNKAHELYI JÖLLÉT 4.	1				
											Szakdolgozat	4
Mentori óra	Mentori óra 1.		Mentori óra 2.	-	Mentori óra 3.	-	Mentori óra 4.	-	Mentori óra 5.	-	Mentori óra 6.	-
Szakmai gyak.	Évközi szakmai gyakorlat 1.	-	Évközi szakmai gyakorlat 2.	-	Évközi szakmai gyakorlat 3.	-	Évközi szakmai gyakorlat 4.	-	Évközi szakmai gyakorlat 5.	-	Évközi szakmai gyakorlat 6.	-
Kredit	30		30		30		30		30		30	
Összórá	240/72		240/72		240/72		240/72		240/72		240/72	

Tudásmodulok: Általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészeti- és társadalomtudományi ismeretek: 11 kredit, Nevelés és oktatás elméleti alapjai: 23 kredit; A pedagógiai praxis művelésének, támogatásának és kutatásának módszerei, formái eszközei: 53 kredit; A pedagógiai tevékenység szervezeti keretei, főbb területei és ezek működésének pedagógiai vonatkozásai: 45 kredit; Szabadon választható: 10 kredit, Választás szerinti szakma-specifikus ismeretek: 34 kredit
A szakdolgozat 4 kredit: Tematikus hét (csak nappali tagozaton): a félév tantárgyaihoz kapcsolódó problémaalapú gyakorlati feladatok megoldása a tematikus hetek keretében. KULTÚRA, SPORT, MUNKAHELYI JÖLLÉT: részidős képzésen félévenként egy tanácsadáson a részvétel kötelező. Mentori óra: részidős képzésben minden évfolyamhoz egy főállású oktató kapcsolódik mentorként (online kapcsolattartás).

RÉSZLETES TANTERV

Kód	Tantárgy	Kredit	Tanóra	Követelmény	Félév	Jelleg	Előfeltétel	Felelős Tanszék
HU 001	Személyiségfejlesztés és szakmai kommunikáció	5	30/9	gyakorlati jegy	1.	szem.		HUMÁN
KN 470	Ifjúságszociológia, ifjúsági kultúra	4	30/9	kollokvium	1.	előadás		KULT
KN 271	Európai civilizáció és identitás	4	30/9	kollokvium	1.	előadás		KULT
HU 002	A személyiségfejlődés lélektana és pedagógiája	5	30/9	kollokvium	1.	előadás		HUMÁN
HU 216	Magyar egyetemes neveléstörténet	6	60/18	kollokvium	1.	előadás + szem.		HUMÁN
HU 004	Nevelési, oktatási rendszerek, hálózatok, intézmények	4	30/9	kollokvium	1.	előadás		HUMÁN
HU 217	Nevelési, oktatási rendszerek, intézmények - szakmai gyakorlat	1	30/9	aláírás	1.	gyakorlat		HUMÁN
SK 001	Kultúra, sport, munkahelyi jóllét 1.	1	-	aláírás	1.	gyakorlat		SIKK
HU 006	Mentori óra 1.	-	-	aláírás	1.	gyakorlat		HUMÁN
HU	Évközi szakmai gyakorlat 1.	-	-	aláírás	1.	gyakorlat		HUMÁN
HU 308	Szakmai szövegértés idegen nyelven	5	30/9	gyakorlati jegy	2.	szem.		HUM
HU 218	Tanulóközösségek	5	30/9	kollokvium	2.	előadás.		HUMÁN
HU 060	Szabadon választható ismeretek 1.	5	30/9	kollokvium	2.	előadás		HUMÁN
KN 414	Didaktika	5	60/18	kollokvium	2.	előadás + szem.		KULT
HU 219	Nevelés-, oktatás- és fejlődéslélektan	5	30/9	kollokvium	2.	előadás		HUMÁN
HU 220	A közoktatás három különböző szintje	3	30/9	gyakorlati jegy	2.	szem.		HUMÁN
HU 221	A közoktatás három különböző szintje - szakmai gyakorlat	1	30/9	aláírás	2.	gyakorlat		HUMÁN
SK 002	Kultúra, sport, munkahelyi jóllét 2.	1	-	aláírás	2.	gyakorlat		SIKK
HU 050	Mentori óra 2.	-	-	aláírás	2.	gyakorlat		HUMÁN
HU	Évközi szakmai gyakorlat 2.	-	-	aláírás	2.	gyakorlat		HUMÁN
NE 180	A jog szerepe a modern társadalmakban	4	30/9	kollokvium	3.	előadás		NETA
HU 306	Komplex társadalomtudományi ismeretek	3	30/9	kollokvium	3.	előadás		HUM
GA 115	Vezetési és vállalkozási ismeretek	4	30/9	kollokvium	3.	előadás		GAM
HU 132	Konfliktus- és előítélet kezelés a gyakorlatban	5	30/9	gyakorlati jegy	3.	szem.		HUMÁN

HU 133	Az iskola belső világa	5	30/9	kollokvium	3.	előadás		HUMÁN
HU 222	A nevelés és oktatás társadalmi dimenziói	4	30/9	kollokvium	3.	előadás		HUMÁN
HU 223	A nevelés és oktatás társadalmi dimenziói	3	30/9	gyakorlati jegy	3.	szem.		HUMÁN
HU 135	Az iskola belső világa - szakmai gyakorlat	1	30/9	aláírás	3.	gyakorlat		HUMÁN
SK 003	Kultúra, sport, munkahelyi jóllét 3.	1	-	aláírás	3.	gyakorlat		SIKK
HU 051	Mentori óra 3.	-	-	aláírás	3.	gyakorlat		HUMÁN
HU	Évközi szakmai gyakorlat 3.	-	-	aláírás	3.	gyakorlat		HUMÁN
NE 046	EU és Magyarország	4	30/9	kollokvium	4.	előadás		NETA
HU 224	Pedagógiai kutatásmódszertan	5	60/18	gyakorlati jegy	4.	szem.		HUMÁN
HU 225	Nevelésszociológia, oktatásgazdaságtan, oktatáspolitikai	5	30/9	kollokvium	4.	előadás		HUMÁN
HU 226	Pedagógiai tervezés, mérés, értékelés	5	30/9	kollokvium	4.	előadás.		HUMÁN
HU 227	Pedagógiai tervezés, mérés, értékelés	4	30/9	gyakorlati jegy	4	szem.		HUMÁN
HU 140	Gyógynevelés és inkluzív nevelés	5	30/9	gyakorlati jegy	4.	szem.		HUMÁN
HU 141	Az iskolai nevelés tanórán kívüli keretei - szakmai gyakorlat	1	30/9	aláírás	4.	gyakorlat		HUMÁN
SK 004	Kultúra, sport, munkahelyi jóllét 4.	1	-	aláírás	4.	gyakorlat		SIKK
HU 142	Mentori óra 4.	-	-	aláírás	4.	gyakorlat		HUMÁN
HU	Évközi szakmai gyakorlat 4.	-	-	aláírás	4.	gyakorlat		HUMÁN
	Specializáció	Lásd specializációknál			5			
	Specializáció	Lásd specializációknál			5			
	Specializáció	Lásd specializációknál			5			
NE 065	Társadalomstatistika	5	30/9	gyakorlati jegy	5.	szem.		NETA
HU 130	Játék és szabadidő pedagógia	4	30/9	gyakorlati jegy	5.	szem.		HUMÁN
HU 144	Szabadon választható ismeretek 2.	5	30/9	kollokvium	5.	előadás		HUMÁN
HU 145	Gyermekvédelmi intézmények - szakmai gyakorlat	1	30/9	aláírás	5.	gyakorlat		HUMÁN
HU 146	Mentori óra 5.	-	-	aláírás	5.	gyakorlat		HUMÁN
HU	Évközi szakmai gyakorlat 5.	-	-	aláírás	5.	gyakorlat		HUMÁN
	Specializáció	Lásd specializációknál			6.			

	Specializáció	Lásd specializációknál			6			
	Specializáció	Lásd specializációknál			6			
HU 148	Munka és tanulás világa	5	30/9	gyakorlati jegy	6.	szem.		HUMÁN
HU 149	Egészségpedagógia	5	30/9	gyakorlati jegy	6.	szem.		HUMÁN
HU 150	Alkalmazott pedagógia gyakorlat	1	60/18	aláírás	6.	gyakorlat		HUMÁN
HU 151	Mentori óra 6.	-	-	aláírás	6.	gyakorlat		HUMÁN
HU 252	Szakdolgozat	4	-	aláírás	6.	gyakorlat		HUMÁN
HU	Évközi szakmai gyakorlat 6.	-	-	aláírás	6.	gyakorlat		HUMÁN

PEDAGÓGIA ALAPSZAK SPECIALIZÁCIÓI

Nevelési asszisztens specializáció

Kód	Tantárgy	Kredit	Tanóra	Követelmény	Félév	Jelleg	Előfeltétel	Felelős tanszék
HU 228	Roma gyerekek az iskolában	5	30/9	kollokvium	5.	előadás		HUMÁN
HU 107	Mentálhigiéné és prevenciós munka	5	60/18	kollokvium	5.	előadás + szem.		HUMÁN
HU 229	Gyermekvédelem és gyámügy	5	30/9	kollokvium	5.	előadás		HUMÁN
HU 230	Etika a nevelésben	5	30/9	kollokvium	6.	előadás		HUMÁN
HU 213	Családpedagógia	5	60/18	kollokvium	6.	előadás + szem		HUMÁN
HU 231	Kulturális és globalizációs hatások a nevelésügyben	5	30/9	kollokvium	6.	előadás		HUMÁN

Ifjúsági közösség-szervezés

Kód	Tantárgy	Kredit	Tanóra	Követelmény	Félév	Jelleg	Előfeltétel	Felelős tanszék
HU 107	Mentálhigiéné és prevenciós munka	5	60/18	kollokvium	5.	előadás + szem.		HUMÁN
KN 473	Önkormányzati és civil ifjúsági munka	5	30/9	kollokvium	5	előadás		KULT
KN 472	Ifjúsági szabadidőszervezés, közművelődés	5	30/9	kollokvium	5.	előadás		KULT

HU 231	Kulturális és globalizációs hatások a nevelésügyben	5	30/9	kollokvium	6.	előadás		HUMÁN
KN 471	Egyéni esetkezelés, érdekegyeztetés az ifjúsági munkában	5	30/9	gyakorlati jegy	6.	szem.		KULT
HU 108	Területi és társadalmi egyenlőtlenségek	5	60/18	kollokvium	6.	előadás + szem.		HUMÁN

E-mentor

Kód	Tantárgy	Kredit	Tanóra	Követelmény	Félév	Jelleg	Előfeltétel	Felelős tanszék
HU 253	Távoktatás és e-learning	5	60/18	kollokvium	5.	előadás + szem.		HUMÁN
HU 254	Médiapedagógia- és pszichológia	5	30/9	gyakorlati jegy	5	szem.		HUMÁN
HU 255	Vizuális média, infokommunikációs, video és audioanyagok felhasználása az oktatásban	5	30/9	kollokvium	5.	előadás		HUMÁN
IN 068	Az informatikai kultúra biztonsági szabályozása	5	30/9	kollokvium	6.	előadás		INFO
IN 069	Közösségi média	5	30/9	kollokvium	6.	előadás		INFO
IN 070	Oktatást támogató informatikai rendszerek és programok, oktató játékok használata	5	60/18	kollokvium	6.	előadás + szem		INFO

tematikák

1.félév:

Tantárgy neve: Személyiségfejlesztés és szakmai kommunikáció Kreditszáma: 5/2/3 Kódja: KJFNPS122B, HU001, HU027, HU049	
Óratípus: Előadás ☐ Szeminárium _____ Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium ☐ Gyakorlati jegy
A tantárgy célja: A hallgatók képesek legyenek a személyiségükkel összhangban lévő céljaikat megfogalmazni, és elérni. Tudjanak kommunikálni az üzleti élet, de akár a segítő szakma szereplőivel, képesek legyenek saját magukat a munkaerőpiacon, a legmagasabb szinten eladni és menedzselni. Ismerjék az életpálya tervezés alapvető elveit, az érdekek érvényesítés eszközeit és módszereit, a tárgyalástechnika alapjait és a kockázatvállalás ésszerű módszereit és határait	
Fejlesztendő kompetenciaterületek:	
a. tudása	
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a személyiségfejlődés, a tanulás- és szociálpszichológia alapvető tényeit. - Alapvető ismeretei vannak a pedagógia területén, a pszichológia nevelésben, oktatásban, emberi kapcsolatokban való alkalmazásáról. - Ismeri a szociológia, az antropológia alapfogalmait, tájékozott e diszciplínák és más, a neveléstudománnyal kapcsolatba kerülő tudományterület kapcsolódási lehetőségeiről. - Érti a jelenkori társadalom, kultúra, és intézményei közötti alapvető összefüggéseket, a sokféleség és sokoldalúság szerepét. - Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális és horizontális irányban; alapszinten ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és egy idegen nyelven; érti az online kommunikáció fontosságát, ismeri a kommunikáció tereit, lehetőségeit. - Ismeri az oktatás-képzés, a tanulás fejlesztése, illetve a tanítással, neveléssel kapcsolatos innovációk főbb nemzetközi tendenciáit. - Elsajátítja a tárgyalási technika alapjait, amely szintén helyzet asszertív megoldásához vezet, valamint betekintést nyer a közvetítéses technikába.	
b. képességei	
<ul style="list-style-type: none"> - Képesé válik összehangolni a belső motivációs rendszerét a szakmai kihívásoknak. - Képesé válik asszertíven kezelni az osztályban és a kollektívában kialakult konfliktushelyzeteket. - Képesé válik menedzselni önmagát, és a munkaerőpiacon érvényesülni képes. - Képes objektíven értékelni a kockázatvállalás lehetőségeit. - Képesé válik a győztes-győztes helyzetek preferálására, és nem a győztes-vesztes helyzetet részesíti előnyben, melyből gyakran kialakulhat a vesztes-vesztes szituáció. - Képes a pedagógiai, pszichológiai jellegű, a nevelés, oktatás, kutatás, fejlesztés során vagy a szakmai társas együttműködésben keletkező problémák felismerésére. - A pedagógia és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, követésében képes az adott feladatban releváns nézőpontok szerint választani, ezeket munkájában, feladataiban alkalmazni vagy erre javaslatot tenni. - Anyanyelvén és idegen nyelven, valamint az informatika legújabb eszközeivel képes hatékonyan kommunikálni, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.	
c. attitűdjei	
<ul style="list-style-type: none"> - Elfogadja, hogy az elmélet és gyakorlat, a neveléstudomány és a társdiszciplínák kölcsönhatásban állnak. - Nyitott a társadalmi változásokkal változó pedagógiai jelenségvilág iránt, képviseli, hogy a tanuláshoz különböző helyei, terei, formái stb. vannak, a tudás, az emberi kompetencia fejlődésére ható szereplők kulturálisan sokszínűek, s társadalmi kölcsönhatásban állnak. - Együttműködése bizalomalapú, nyitott az inklúzió és az adaptivitás szemléleteire.	

- Nyitott a nemzetközi neveléstudományi trendek követésében, törekszik ehhez saját erőforrásainak önreflexív fejlesztésére.
- Olyan tárgyalástechnikákat sajátít el, melyek birtokában uralja a kihívásokat.

d. autonómiája és felelőssége

- Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg.
- A nevelési tevékenységgel együttműködő társ-szakterületeken végzendő feladatait - a kellő gyakorlat megszerzéséig - szakértői támogatás mellett végzi.
- Társadalmi kontextust érintő vizsgálatokat, támogató beavatkozásokat a célok és az érintettek érdekének felelős mérlegelésével önállóan is végez.

A tantárgy tartalma nappali tagozaton:

1. Az önismeret elméleti kérdései, és gyakorlati megközelítése. A Johari-ablak.
2. Személyiség és énkép.
3. Verbális és nem verbális kommunikáció. Empátia. A Deutsch-Madle-féle empátia teszt. Paradox kommunikációk.
4. Eric Berne iskolája. A Berne-féle kommunikációs teszt.
5. A stressz és a „burn out”.
6. Az asszertivitás. Az asszertív kommunikáció begyakorlása. Az asszertív emberi jogok.
7. A konfliktus – konfliktuselméletek.
8. Konfliktuskezelési technikák. A Thomas – Kilmann teszt.
9. A vezetés – különböző vezetéselméletek.
10. Érvelési és meggyőzési technikák a gyakorlatban.
11. Az önéletrajz írása – az önéletrajz típusai.
12. Szimulált állásinterjúk. Prezentációk készítése.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

A szeminárium vita- és gondolatindító jellegű. Az órákon a vitára, konfliktusmegoldásra, az érvek-ellenérvek felsorakoztatására, a tények szelektálására, valós gyakorlati tapasztalatok megbeszélésére, az összefüggések átlátására, felismerésére törekszünk.

Prezentáció. Kommunikációs és pszichológiai játékok az adott témákra a tanár vezetésével. A játékok lélektani és kommunikációs hatékonyságának megbeszélése, értékelése. Az empátia teszt, a konfliktuskezelési teszt, a kommunikációs teszt kitöltése, majd visszajelzés a tesztek eredményeiről.

Prezentáció. Kommunikációs és pszichológiai játékok az adott témákra a tanár vezetésével. A játékok lélektani, személyiségfejlesztési és kommunikációs hatékonyságának megbeszélése, értékelése.

Előtanulmányi feltételek:

Középiskolai tanulmányok.

A tantárgy tartalma levelező tagozaton:

1-4. konzultáció	1-4. tartalom a nappali tagozaton
5-8. konzultáció	5-8. tartalom a nappali tagozaton
9-12. konzultáció	9-12. tartalom a nappali tagozaton

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei és értékelése

A kompetenciák mérésének módjai nappali tagozaton

A szeminárium érdemjegye:

- a félév során egy min. 20 perces és min. 20 kockából álló power pointos előadás készítése, órai prezentálással, a tartalomból kiválasztott témából. Az értékelésbe nem csak a választott szakmai, tartalmi bemutatása a fontos, hanem a power pointos előadás készítésének formai, alaki követelményei, valamint a prezentáció előadásmódja is beszámítanak – 30%;
- egy téma szakmai szempontú elemzése a beadandó munkában – 30%;
- órai részvétel (max. 3 hiányzás), ennél több hiányzás esetén az aláírás megtagadása;
- zárthelyi dolgozat az átvett témákból a 7. héten – 30%;
- az órákon tanúsított aktivitás 10%;
- bármelyik részfeladat elégtelenre történő teljesítése, vagy nem teljesítése esetén az indexbe aláírás megtagadva bejegyzés kerül.
- Értékelés:
0-50% - elégtelen

A power pointos előadás elmaradása, tartalmi köreinek be nem tartása, a meghaladott 3 hiányzás, zárthelyi dolgozat elégtelen eredménye.

51-70% - elégséges

A power pointos előadás hiányos, vagy oda nem illő tartalmi körökkel rendelkezik, elégséges zárthelyi dolgozat, az órákon tanúsított passzív magatartás.

71-80% - közepes

A power pointos előadás tartalmi köreinek általános jelenléte, régebbi tematikák feldolgozásával, közepes zárthelyi dolgozat, az órákon tanúsított mérsékelt aktivitás.

81-90% - jó

A power pointos előadás legújabb tartalmi köreinek prezentálása, jó eredményű zárthelyi dolgozat, órákon tanúsított aktivitás.

91-100% - jeles

A power pointos előadás legújabb tartalmi köreinek prezentálása összefüggések alapján, jeles zárthelyi dolgozat, magas aktivitás az órákon.

A kompetenciák mérésének módjai levelező tagozaton

A szeminárium érdemjegye:

Az órai aktivitás kötelező.

Beadandó: A félév során egy 8-10 oldalas, jegyzetekkel és hivatkozásokkal ellátott beadandó feladat készítése.

A feladat: Egy kommunikációs helyzet elemzése a verbális és nonverbális kommunikációra helyezve a fókuszot.

A beadott dolgozat értékelési szempontjai:

az elsajátított tananyag ismerete;

önálló meglátások;

továbbmutató javaslatok;

a felhasznált irodalom mennyisége, minősége (a dolgozat formai megjelenése).

Formai követelmények

terjedelem 8-10-A/4 oldal

a dolgozat szerkesztett legyen

az előlapon szerepeljen

a hallgató neve

a tantárgy neve, kódja

az oktató neve

a dolgozat címe

keltezés

Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék.

Betűtípus Times New Roman, 12-es betűméret, sortávolság 1,5-es.

A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kérem elkészíteni.

A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

Értékelés:

0-50% - elégtelen

A beadandó feladat elmulasztása, hiányos a tananyag ismerete. Kaotikus, a témát nem érintő munka, szakirodalmi háttér nélkül.

51-70% - elégséges

A beadandó feladat sekélyes ismerete, a formai követelmények minimális betartásával, kevés önálló meglátásokkal, és minimális szakirodalmi háttérrel.

71-80% - közepes

A beadandó feladat átlagos ismerete, kevés önálló meglátással, régebbi szakirodalmi hivatkozásokkal, kevés jövőbe mutató javaslattal.

81-90% - jó

A beadandó feladat megfelelő ismerete, néhány, a témát érintő fontos önálló meglátással, több továbbmutató javaslattal, általános szakirodalmi háttérrel.

91-100% - jeles

A beadandó feladat kiváló ismerete, több a témát érintő, önálló meglátással, és a jövőt formáló, konstruktív javaslatokkal. A szakirodalom a legújabb hivatkozásokat tartalmazza.

Jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!

Teljesítendő követelmények kedvezményes tanrend estében:

Beadandó: A félév során egy 8-10 oldalas, jegyzetekkel és hivatkozásokkal ellátott beadandó feladat készítése.

A feladat: Egy kommunikációs helyzet elemzése a verbális és nonverbális kommunikációra helyezve a fókuszot. Pl. egy filmben.

A beadott dolgozat értékelési szempontjai:

- az elsajátított tananyag ismerete;
- önálló meglátások;
- továbbmutató javaslatok;
- a felhasznált irodalom mennyisége, minősége (a dolgozat formai megjelenése).

Formai követelmények

- terjedelem 8-10-A/4 oldal
- a dolgozat szerkesztett legyen
- az előlapon szerepeljen
- a hallgató neve
- a tantárgy neve, kódja
- az oktató neve
- a dolgozat címe
- keltezés

Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék.

Betűtípus Times New Roman, 12-es betűméret, sortávolság 1,5-es.

A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kérem elkészíteni.

A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

Értékelés:

0-50% - elégtelen

A beadandó feladat elmulasztása, hiányos a tananyag ismerete. Kaotikus, a témát nem érintő munka, szakirodalmi háttér nélkül.

51-70% - elégséges

A beadandó feladat sekélyes ismerete, a formai követelmények minimális betartásával, kevés önálló meglátásokkal, és minimális szakirodalmi háttérrel.

71-80% - közepes

A beadandó feladat átlagos ismerete, kevés önálló meglátással, régebbi szakirodalmi hivatkozásokkal, kevés jövőbe mutató javaslattal.

81-90% - jó

A beadandó feladat megfelelő ismerete, néhány, a témát érintő fontos önálló meglátással, több továbbmutató javaslattal, általános szakirodalmi háttérrel.

91-100% - jeles

A beadandó feladat kiváló ismerete, több a témát érintő, önálló meglátással, és a jövőt formáló, konstruktív javaslatokkal. A szakirodalom a legújabb hivatkozásokat tartalmazza.

A jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!**Teljesítendő követelmények pót- vagy vizsgakurzus esetében:**

Beadandó: A félév során egy 8-10 oldalas, jegyzetekkel és hivatkozásokkal ellátott beadandó feladat készítése.

A feladat: Egy kommunikációs helyzet elemzése a verbális és nonverbális kommunikációra helyezve a fókuszot. Pl. egy filmben.

A beadott dolgozat értékelési szempontjai:

- az elsajátított tananyag ismerete;
- önálló meglátások;
- továbbmutató javaslatok;
- a felhasznált irodalom mennyisége, minősége (a dolgozat formai megjelenése).

Formai követelmények

- terjedelem 8-10-A/4 oldal
- a dolgozat szerkesztett legyen
- az előlapon szerepeljen
- a hallgató neve
- a tantárgy neve, kódja
- az oktató neve
- a dolgozat címe
- keltezés

Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék.

Betűtípus Times New Roman, 12-es betűméret, sortávolság 1,5-es.

A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kérem elkészíteni.

A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes)

szakirodalmat.

Értékelés:

0-50% - elégtelen

A beadandó feladat elmulasztása, hiányos a tananyag ismerete. Kaotikus, a témát nem érintő munka, szakirodalmi háttér nélkül.

51-70% - elégséges

A beadandó feladat sekélyes ismerete, a formai követelmények minimális betartásával, kevés önálló meglátásokkal, és minimális szakirodalmi háttérrel.

71-80% - közepes

A beadandó feladat átlagos ismerete, kevés önálló meglátással, régebbi szakirodalmi hivatkozásokkal, kevés jövőbe mutató javaslattal.

81-90% - jó

A beadandó feladat megfelelő ismerete, néhány, a témát érintő fontos önálló meglátással, több továbbmutató javaslattal, általános szakirodalmi háttérrel.

91-100% - jeles

A beadandó feladat kiváló ismerete, több a témát érintő, önálló meglátással, és a jövőt formáló, konstruktív javaslatokkal. A szakirodalom a legújabb hivatkozásokat tartalmazza.

Jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

Az elkészített tanulmányokat a Moodle- rendszerbe az egyéni portfólióba kell feltölteni a szorgalmi időszak 14. hetéig minden képzésre vonatkozóan.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150 óra
Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

50 óra – a prezentáció elkészítése, kötelező olvasmányok elolvasása – a témákról vita az órákon, a Moodle-rendszerbe feltöltött anyagokról.

Kötelező irodalom:

Bordás Sándor (2009): Az agresszív kód. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár.

Bordás S. – Hunčík P. – Mikulás D. – Stredl T. (2004): Együttlét (Egy interetnikus tréning tapasztalatai), Balassi Kiadó – Magyar Pax Romana, Budapest.

Buda Béla (2012): Empátia. A beleélés lélektana, Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem – L Harmattan Kiadó.

Németh Erzsébet: Az önismeret és a kommunikációs készség fejlesztése, Századvég Kiadó, 2002.

Vera F. Birkenbihl: Kommunikációs gyakorlatok, Trivium Kiadó, 1998.

Kulcsár Zsuzsanna: Egészségpszichológia, ELTE EÖTVÖS KIADÓ, Bp. 1998.

Pintér Zsolt (2009): Hogyan csináljunk karriert? Az álláskeresés enciklopédiája. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár.

Ajánlott irodalom:

Axtel, R.E.: Gesztusok, Ajánlott és tiltott testbeszéd megnyilvánulások a világ minden tájáról, Alexandra, 1998.

Dr. Pálhegyi Ferenc: Személyiség lélektani kalauz. Tankönyvkiadó, 1985

Selye János: Életünk és a stressz, Akadémiai Kiadó, 1973.

Atkinson, R.L. – Atkinson, R.C. – Smith, E.E. – Bem, D.J.: Pszichológia, Osiris-Századvég, Bp. 1995.

Pikó Bettina: Egészségpszichológia, Új Mandátum Könyvkiadó, Bp. 2002.

Barlai, R. – Kővágó, Gy.: Krízismenedzsment, kríziskommunikáció, Századvég Kiadó, Bp. 2004.

Strasser, F. – Randolph, P.: Mediáció – a konfliktusmegoldás lélektani aspektusai. Nyitott Könyvműhely Kiadó, Bp. 2005.

Fischer, R. – Ury, W. – Patton, B.: A sikeres tárgyalás alapjai. Bagolyvár Könyvkiadó, 1997.

Vincze László: Életpálya-tervezés Bagolyvár Kiadó Budapest 2004.

Adler, Alfred: Életismeret Kossuth Könyvkiadó Budapest 1998.

Thomas Harris: Oké vagyok, oké vagy Édesvíz Kiadó Budapest 1994.

Dr. Thomas Gordon: V.E.T. Vezetői Eredményességi Tréning, Studium Effektív, 1997

Seabury, David: Az önérvényesítés művészete Bagolyvár Kiadó Budapest 1996.

Szabó Katalin: Kommunikáció felsőfokon Kossuth Kiadó Budapest 2002.

Michael LeBoeuf: Az önszervezés iskolája (Working Smart - How to Accomplish More in

Half the Time), Bagolyvár Könyvkiadó, Budapest 1998.

A menedzseri hatékonyság növelésének új útjai (Az 1999 októberében a World Confederation of Productivity Science által Edinburghban (UK) rendezett XI.

Termelékenységi Világkongresszuson Veresegyházy Róbert által tartott előadás alapján)

[www. benchmarking.hu/idogazdalkodas](http://www.benchmarking.hu/idogazdalkodas)

Stephen R. Covey, A. Roger Merrill, Rebecca R. Merrill,: First Things First, Simon & Schuster, 1995.

Kerry Gleeson: The High-Tech Personal Efficiency Program John Wiley & Sons, 1998.

Hyrum Smith: A sikeres időgazdálkodás és életvitel 10 természettörvénye (The 10 Natural Laws of Successful Time and Life Management), Bagolyvár Könyvkiadó, Budapest 1996

Tantárgyfelelős: Dr. Bordás Sándor

Oktatók: Dr. Bordás Sándor, Dr. Strédl Terézia.

Tantárgy neve:	Kreditszáma:	Kódja: KN470
Ifjúságszociológia, ifjúsági kultúra	4	
Óratípus:	Értékelés:	
Előadás x	<u>Kollokvium</u> x	
Szeminárium x	Gyakorlati jegy	
Gyakorlat	Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
A tantárgy célja:		
A hallgatók az ifjúság, ill. a fiatalok, mint társadalmi csoport szociológiai problémáival ismerkednek meg / párkapcsolatok, a fiatalság politikai szervezetei, a nemzedékek közötti kapcsolat...a munkába való beilleszkedés, a meghosszabbodó diákkor.		
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciatáblája alapján):		
a) tudása		
Ismeri a kultúra, a közművelődés, a felnőttoktatás-felnőttképzés, az ifjúságszervezés, az ifjúságpolitika, a közösségfejlesztés, a közösség-szervezés területén működő állami, önkormányzati, egyházi, vállalkozói, civil és nonprofit szervezetek, intézmények működésének alapvető elveit, a szervezetek, intézmények jogi szabályozását. b) képességei		
Képes a közösségi művelődés, kultúráközvetítés, az ifjúságfejlesztés, ifjúságsegítés, humánfejlesztés területén, településeken, intézményekben, civil szervezetekben, egyházakban és a köznevelés és a felnőttképzés különböző szinterein tervezői, szervezői, fejlesztői, monitoring, ellenőrzési, koordinátori, animátori feladatok, ezekhez kapcsolódó munkakörök ellátására c) attitűdjei		
Rendelkezik munkájához hatékony kommunikációs, problémamegoldó készséggel. d) autonómiája és felelőssége		
Rendelkezik a kezdeményezés és döntéshozatal képességeivel.		
A tantárgy tartalma:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. a magyar társadalom átalakulása 2. globalizáció és ifjúság 3. az ifjúságkutatás irányai 4. ifjúságkutatási kérdőjelek 5. fiatalok helyzete 6. statisztikák, elemzések 7. nemzedékek, nemzedéki konfliktusok 8. generációs szakadék 9. ifjúság és az információs társadalom 10. a fiatalok esélyegyenlősége és az iskolai szelekció 11. iskolai ifjúsági korszak 12. munkaerőpiac- munkanélküliség a fiatalság körében 		

13. ifjúság és elit
14. roma fiatalok
15. család, munka, szocializáció
16. ifjúság és identitás, identitás válság, ifjúság és gender, ifjúsági kult. és
- átalakulása/fesztivál kultúra/
17. ifjúsági szubkultúrák, előítéletek, erőszak, kisebbség, másság, etnikai identitás
18. feszültségoldó technikák / drog, alkohol/, ifjúsági korszakváltás és politika, a fiatalok politikai szocializációja

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

A hallgatók tájékozódnak az ifjúságkutatás fogalmai és trendjei között, majd egyéni és csoportmunka keretei között bemutatják az egyes társadalmi kérdéseket és az azokhoz kapcsolódó eseteket.

Cél: a társadalmi érzékenység kritikai szemlélet. Tereplátogatások pl. az ifjúsági szubkultúrák szociabilitásaival /társas életével/ való megismerkedés.

Előtanulmányi feltételek:

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is): Értékelés:

Elégséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Kulturális Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Kötelező irodalom:

Azzopardi-Furlong-Stalder: A sebezhető ifjúság, Sebezhetőség az oktatásban, munkavállalásban, szabadidőben /Belvedere kiadó, Szeged 2003./

Székely Levente (szerk, 2018): fiatalok a Kárpát-medencében (Kutatópont, Budapest)

Nagy Ádám (szerk. 2018): Margón kívül – magyar ifjúságkutatás (Excenter, Budapest)

Tudástár a közösségi művelődésben VIII. kötet: Nagy Ádám – Szabó Judit

Nikoletta Motiválás a közösségi művelődésben és az ifjúság bevonása NMI 2018

Ajánlott irodalom:

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába

Törőcsik Mária: Fogyasztói magatartás trendek

Gaszó Ferenc-Laki László: Fiatalok az újkapitalizmusban

Gábor Kálmán: Civilizációs korszakváltás és ifjúság

Gábor Kálmán: Társadalmi átalakulás és ifjúság

Gans H. J.: Népszerű kultúra és magaskultúra

Tantárgyfelelős: Kulturális Tanulmányok Tanszék **Oktató:****Joós Tamás óraadó**

Tantárgy neve: EURÓPAI CIVILIZÁCIÓ ÉS IDENTITÁS	Kreditszáma: 4 / 5 / 2	Kódja: KN271 / 406/490
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		

A tantárgy célja, hogy: A hallgatók a kurzus segítségével képesek legyenek a mai társadalom, a gazdaság, a szűkebb szakterületük folyamatait felismerni, értelmiségi szinten értékelni. A cél elérése érdekében a hallgatók átfogó és széleskörű ismeretekkel rendelkeznek a kurzus végére a civilizáció fogalmáról, a különböző civilizáció-elméletekről, és megismerik elsősorban a nyugati civilizáció kialakulásának főbb lépéseit. Célkitűzésünk, hogy a hallgatók ne csak Európa történelmének alapvonalait ismerjék, de legyenek tisztában az európaiságra vonatkozó koncepciókkal is. A tantárgy célja továbbá, hogy a történeti folyamatok megértése mellett lehetőséget kapjanak a hallgatók napjaink későmodern társadalmainak elemzésére, a kortárs nyugati civilizáció fenntarthatóságával kapcsolatos társadalmi viták megismerésére, valamint az európai identitás mibenlétének kreatív eszközökkel történő értelmezésére.

Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények: Tudományos szövegértés fejlesztése nem elektronikus források feldolgozása alapján. Szóbeli és írásbeli kommunikáció, valamint kreatív készségek fejlesztése. Elméleti modellek megértése és összekapcsolása a valós folyamatokkal. Társadalmi érzékenység, kritikai szemlélet erősítése.

PIQ & Lead prémium tartalom, és generikus képességek kompetenciái:

- K. 1.1. Tájékozott a kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
K.2.2. Átlátja a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését és kulturális jelenségeket európai kontextusban értelmez.
K.2.3. Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
K.7.1. Ismeri és alkalmazza a kulturális minőségre és kulturális innovációkra vonatkozó nézőpontokat és eljárásokat, módszereket és technikákat.

képességei: megfelelő szakszókincs és ismeretanyagok alapján képes a tudományos szakirodalom szövegértésére és az ismeretterjesztő cikkek kritikai megközelítésű értelmezésére

attitűdje: Rendelkezik munkájához hatékony kommunikációs, problémamegoldó készséggel.

Emberi kapcsolataiban humánus és etikus viszonyulású.

Rendelkezik ismeretei alkalmazása során empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással.

autonómiája és felelőssége:

Rendelkezik a másokkal való szakmai és szakmaközi együttműködés képességével a szakma folyamatos fejlesztése érdekében

Rendelkezik a kezdeményezés és döntéshozatal képességeivel.

Felelősséget vállal az elvégzett munkáiért, tudatában van azok lehetséges következményeivel.

Felelősséget vállal a rábízott csoportok, közösségek fejlesztési tevékenységei területén.

Törekszik az önálló gondolkodásra, felismeri, hogy munkája mely elemeit kell kreatívan és mely elemeit a szokásoknak és gyakorlatnak megfelelően megoldani

A tantárgy tartalma:

1. Bevezetés: a civilizáció és a kultúra fogalmának tisztázása történeti nézőpontból. A nyugati civilizációtól eltérő civilizációk a történelem hajnalán.
2. Globális kereskedelmi útvonalak civilizáció szervező szerepe (a selyem utak rendszere).
3. A nyugati civilizáció alapjai, az antikvitás és a preindusztriális kapitalizmus világa a görög és római kultúrkörben. Az antik világ összeomlása és a sötét középkor újdonságai, a középkori állam modellje
4. Európa élre tör: Európa, mint földrajzi és kulturális koncepció. A selyem utak rendszerének háttérbe szorulása. Az atlanti világ előre törése.
5. A modernitás előzményei (reneszánsz, reformáció, ellen reformáció, felvilágosodás). A nemzet, mint elképzelt közösség.
6. Európa a világ közepe-világképek (teologikus, univerzális, globális, biologizmus).
7. A Francia Forradalom és a status quo kialakulása, úton az új világrend felé.
8. Az angolszász, a germán és a neolatín kultúrák különbségei, versengése és egymásra hatása a nemzeti ébredés korában. A félperifériás Közép-Kelet-Európa.
9. A „hosszú XIX. század” alapvető strukturái, eszmék, mint rendező elvek (liberalizmus, konzervativizmus,

szocializmus és nacionalizmus és radikális 20. századi ideológiák, a totális állam).

10. Az egyensúly vége: győztesek, vesztesek és új kihívók. Európa periféria? Az új selyemút rendszer. A globalizáció új nézőpontjai.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: frontális előadás, tudásdiagnosztizálás, alkalmanként csoportos munka

Előtanulmányi feltételek: Középiskolai történelem ismeretek

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is): Nappali, levelező, távoktatási tagozaton azonos!

A maximum 4 kreditértékű tárgyként felvett hallgatóknak a szorgalmi időszak végéig el kell végezni:

- 1., Budapesten látogassák meg a Zene Házát és a Néprajzi Múzeumot. Székesfehérváron a Szent István Múzeumot és a Deák Képtárat, Orosházán valamelyik vidéki kastélyt, amely múzeumként funkcionál, illetve az orosházi városi múzeumot. Akik külföldről tanulnak nálunk, a lakhelyük hasonló intézményeit látogassák meg arról készítsenek beadandót.

Intézményenként 1-1 oldalban mutassák be az épületet és az aktuális kiállítást – szabadon írt szöveg formájában; illetve készülhet minimum 2 fős csapatmunkában egy maximum 5 perces, mobiltelefonnal készített interjú is. Ennek linkjét a szorgalmi időszak végéig a Moodle felületre kell feltölteni.

- 2., Minimum 2 fős csapatmunkában az ajánlott irodalomról vagy filmről készített maximum 5 perces, mobiltelefonnal készített interjú. Ennek linkjét a szorgalmi időszak végéig a Moodle felületre kell feltölteni.

Az 5 kreditértékű tárgyként felvett hallgatóknak:

Az előző kettő mellé az alábbi plusz feladatot is teljesíteni kell: Maximum 5 fős csoportban a környezettudatosság és fenntarthatóság témában videódokumentum készítése – műfaji kötöttség nélkül.

A videó linkjét szintén a szorgalmi időszak végéig kell a Moodle felületre feltölteni.

Mindhárom részfeladat alkalmas lehet záródolgozati portfólióban történő elhelyezésre is.

A szóbeli kollokvium tételei:

1. A civilizáció és a kultúra fogalmának tisztázása történeti nézőpontból. A nyugati civilizációtól eltérő civilizációk a történelem hajnalán.
2. Globális kereskedelmi útvonalak civilizáció szervező szerepe (a selyem utak rendszere).
3. A nyugati civilizáció alapjai, az antikvitás és a preindusztriális kapitalizmus világa a görög és római kultúrkörben. Az antik világ összeomlása és a sötét középkor újdonságai, a középkori állam modellje.
4. Európa élre tör: Európa, mint földrajzi és kulturális koncepció. A selyem utak rendszerének háttérbe szorulása. Az atlanti világ előre törése.
5. A modernitás előzményei (reneszánsz, reformáció, ellen reformáció, felvilágosodás). A nemzet, mint elképzelt közösség.
6. Európa a világ közepe-világképek (teológikus, univerzális, globális, biologizmus))
7. A Francia Forradalom és a status quo kialakulása, úton az új világrénd felé
8. Az angolszász, a germán és a neolatin kultúrák különbségei, kulturális és tudományos versengése, illetve egymásra hatása a nemzeti ébredés korában. A félperifériás Közép-Kelet-Európa.
9. A „hosszú XIX. század” alapvető struktúrái, eszmék, mint rendező elvek (liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus és nacionalizmus és radikális 20. századi ideológiák, a totális állam).
10. Az egyensúly vége: győztesek, vesztesek és új kihívók. Európa periféria? Az új selyemút rendszer. A globalizáció új nézőpontjai.

Értékelés:

A félév értékelése a szóbeli vizsga minősítése és az egyéb feladatok alapján együttesen történik.

Elégséges:

A hallgató csak a legalapvetőbb terminológiával és a legalapvetőbb elméletek elemi tartalmával van tisztában, ám azokat alkalmazni, azokból következtetéseket levonni nem képes. A projektfeladatot minimális kreativitással oldotta meg.

Közepes:

A hallgató a szakirodalmat és az előadás anyagát megfelelő részletességgel ismeri, ám önállóan, kreatívan csak nehezen tudja használni az ismereteit. A projektfeladat megoldásához használ kreatív eszközöket, de a kidolgozás hiányos.

Jó:

A hallgató az elméleti fogalmakban és a tananyagban apró hiányosságokkal, de magabiztosan kiismeri magát. Képes azokat apróbb hibákkal, de összefogottan, lényegre törően, minden fontos részletre kitérően

ismertetni. Projektfeladatát kis döccenőkkel, de ötletesen, kreatívan oldotta meg.

Jeles:

A hallgató képes a szakirodalmat és az órai anyagot intelligensen, magabiztosan és pontosan értelmezni. A megszerzett ismereteket elemzésekben is képes alkalmazni. Projektfeladatát egyedien, ötletesen, komoly kidolgozottsággal oldotta meg.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Kulturális Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra: 120/150

Kötelező irodalom:

Niall Ferguson: *Civilizáció. A Nyugat és a többiek.* Budapest, Sclar, 2011.

Niall Ferguson: *A pénz felemelkedése.* Budapest, Sclar, 2021.

Samuel P. Huntington: *A civilizációk összecsapása és a világrend kialakulása.* Budapest, Európa, (1998), 2015.

Hervainé Szabó Gyöngyvér: *A globalizáció selyem utas és atlanti ösvényei.* L'Harmattan-Kodolányi János Egyetem, 2022.

Ajánlott irodalom:

Cséfalvai Zoltán: *A nagy korszakváltás.* Budapest Kairos Kiadó 2017.

Urs Bitterli: „Vadak” és „civilizáltak”. Az európai-tengerentúli találkozás szellem- és kultúrtörténete. Budapest, 1982.

Benedict Anderson: *Elképzeltek közösségek. Gondolatok a nacionalizmus eredetéről és elterjedéséről.* Budapest, 2006.

Nyíri Kristóf: *Információs társadalom és nemzeti kultúra.* <http://nyitottegyetem.phil-inst.hu/kmfil/kutatas/nyiri/nk.htm>

Josef Klíma: *Mezopotámia.* Gondolat, évn. 193-258. pp.

Jacques Gernet: *A kínai civilizáció története.* Osiris, Bp., 2001. 19-45, 438-443. pp.

Georg Ostrogorsky: *A bizánci állam története.* Osiris. Bp., 2001. 47-62, 118-127, 169-172, 369-376, 457-470. pp.

Louis Bréhier: *Bizánc tündöklése és hanyatlása.* Bp., 1999. 9-75. pp.

Gunst Péter (szerk.): *Európa története.* Debrecen, 1993. 9-20, 158-166, 177-187, 145-176, 188-192, 55-94, 193-200. pp.

Mezey Barna – Sente Zoltán: *Európai parlamentarizmus és alkotmánytörténet.* Osiris. Bp., 2003. 64-132. pp.

Johan Huizinga: *A középkor alkonya.* Budapest, 1996.

Benke József: *Az arabok története.* Hn., é. n. 61-139, 242-269. pp.

Jean Delumeau: *Reneszánsz.* Osiris–Bp., 1997. 67-98. pp., 367-392, 286-344. pp.

Fernand Braudel: *Anyagi kultúra, gazdaság és kapitalizmus XV-XVIII. század A mindennapi élet struktúrái.* Bp., 1985. 189-231, 270-312. pp.

Pierre Chaunu: *Felvilágosodás.* Osiris-Bp., 1998. 278-373, 7-68. pp.

Castiglione László: *Az ókor nagyjai.* Budapest, 1978.

Varga Domokos: *A világ kereke. Az ember útja az őskortól az újkorig.* Budapest, 1985.

Georges Duby: *A francia civilizáció ezer éve.* Budapest, 1975.

Egon Friedell: *Az újkori kultúra története,* Budapest, 1994.

Gonda László: *A zsidóság Magyarországon.* Budapest, 1992.

Jürgen Habermas: *Válogatott tanulmányok.* Budapest, 1994.

Kákósy László: *Ré fiai. Az ókori Egyiptom története és kultúrája* Budapest, 1993.

Kulcsár Zsuzsanna: *Rejtélyek és botrányok a középkorban.* Budapest, 1978.

Alan MacFarlane: *Az angol individualizmus eredete: a család, a tulajdon és a társadalmi átmenet.* Budapest, 1993.

Andrei Otetea: *A reneszánsz és a reformáció.* Budapest, 1974.

Ráth-Végh: *Bármely elérhető munkája (pl.: Az emberi butaság stb.)*

Richard Dülmen: *A rettenet színháza: ítélkezési gyakorlat és büntetőrituálék a kora újkorban.* Budapest, 1990.

Michel Foucault: *A szexualitás története.* Budapest, 1994.

Georges Duby: *A lovag, a nő és a pap. A házasság a középkori Franciaországban.* Budapest, 2006.

Günter Grass: *Beszéd a veszteségről. Álmod Európaról.* Budapest, 1994.

Richard Hill: *Mi, európaiak.* Budapest, 1999.

Ajánlott filmek, irodalmi alkotások az egyes korszakokhoz:

Korai civilizációk

Mika Waltari: *Szinuhe*

William Wyler: *Ben Hur*, (1959) [film](#)

Julius Caesar életét feldolgozó bármelyik film:

1. Joseph L. Mankiewicz: *Julius Caesar* (1953) [film](#)

2. Stuart Burge: *Julius Caesar* (1970) [film](#)

Michael Apted: *Róma* (2005-2007) sorozat

Középkor

[Jean-Jacques Annaud: A rózsza neve](#) (1986) [film](#)

Luc Besson: *Jeanne d'Arc, az Orleans-i szűz* (1999) [film](#)

Ingmar Bergman: *A hetedik pecsét* (1957) [film](#)

Boccaccio: *Decameron*

Szamártestamentum (angol diákirodalom)

Francois Villon versei

Kora újkor

James Clavel: *Az utolsó völgy* (1971) [film](#)

Sofia Coppola: *Marie Antoinette* (2006) [film](#)

A francia forradalom 1-2 (1989) [film](#)

[Andrzej Wajda](#): *Danton* (1983) [film](#)

Modern kor

Joe Wright: *Büszkeség és balítélet* (2005) [film](#)

Enyedi Ildikó: *Az én huszadik századom* (1989) <https://nava.hu/id/1508206/> (az egyetemi wifire csatlakozva elérhető)

Radányi Géza: *Valahol Európában* (1948) <https://nava.hu/id/3193308/> (az egyetemi wifire csatlakozva elérhető)

Szabó István: *A napfény íze* (1999) <https://nava.hu/id/3284859/> (az egyetemi wifire csatlakozva elérhető)

Késő modern kor

Agneszka Holland: *Európa, Európa* (1990)

Európa-képek (2004) (rövidfilm-összeállítás)

Jasmila Žbanić: *Quo Vadis Aida?* (2020)

Norman Davies: *Európa története*. Budapest, 2002.

Tantárgyfelelős: Dr. h. c. Szabó Péter Ph.D.

Oktatók: Dr. h. c. Szabó Péter PhD, Dr. Balázs Eszter

Tantárgy neve: A személyiségfejlődés lélektana és pedagógiája		Kreditszáma: 5	Kódja:HU002
Óratípus: <u>Előadás</u> Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: <u>Kollokvium</u> Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: A tantárgy célja a személyiségfejlődés lélektani sajátosságait bemutatni és átadni a pedagógiai fejlesztésének lehetőségeit, mindezt az aktuális személyiségelméleteken keresztül és gyakorlati kivitelezésük függvényében. Tárgyalásra kerülnek a fontosabb személyiségelméletek, melyek szoros összefüggésben állnak a tanulási folyamatokkal.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciatáblája alapján):			
a) tudása			
- Ismeri a szociológia, az antropológia alapfogalmait, tájékozott e diszciplínák és más, a neveléstudománnyal kapcsolatba kerülő tudományterület kapcsolódási lehetőségeiről.			
- Alapvető ismeretei vannak a pszichológiából, szociológiából, pedagógiából és gyakorlati alkalmazásukról.			
- Ismeri a család és a felnövekvő nemzedékek társadalmi beilleszkedését, szocializációját biztosító intézmények funkcióváltozásának főbb történelmi tényeit és folyamatát; érti a tanulás különböző tereinek és környezeteinek szerepét az élethosszig tartó és az élet, a kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.			
- Ismeri és érti a társadalom működését, a társadalmi folyamatokat, a társadalmi és szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket, valamint, hogy mindezek hogyan hatnak az egyes emberekre, családokra, csoportokra, szervezetekre és közösségekre.			
b) képességei			
- Képes a pszichológiai jellegű, a nevelés, oktatás, kutatás, fejlesztés során vagy a szakmai társas együttműködésben keletkező problémák felismerésére.			
- Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát.			
- Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány és a társtudományok szaknyelvét, alapfogalmait. Meghatározott keretek között érvelni tud, megérti mások véleménynyilvánításának relevanciáját.			
- Képes a köznevelési vagy más, tanulást szolgáló intézmények jogszerű működéséhez hozzájárulni, közreműködik a szervezet céljainak megvalósításában, s maga is alakítja azt. Feladataiban mérlegelni képes önállóságának szintjét, javaslattal tud élni.			
c) attitűdje			
- Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez.			
- Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására.			
- Együttműködése bizalomalapú, nyitott az inklúzió és az adaptivitás szemléleteire.			
- Nyitott a nemzetközi neveléstudományi trendek követésében, törekszik ehhez saját erőforrásainak önreflexív fejlesztésére.			
- A nevelési célok megvalósításában humánus, megértő, elfogadó, hiteles segítő.			
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.			
d) autonómia és felelőssége			
- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, képzésekben és továbbképzésekben,			

szupervízióban fejleszti önismeretét, önértékelését és szakmai tudását.

- Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik.
- A nevelési tevékenységgel együttműködő társ-szakterületeken végzendő feladatait - a kellő gyakorlat megszerzéséig - szakértői támogatás mellett végzi.
- Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg.

A tantárgy tartalma:

Bevezetés - a személyiség- és fejlődéslélektan alapvető kérdései, a fejlesztés pedagógiai lehetőségei

Személyiség és szocializációs fejlődési elméletek (Freud és Erikson modellje, szociális tanulás).

Az értelmi fejlődés és szociális fejlődés kapcsolata J. Piaget nyomán.

Serdülőkori fejlődés, az identitás integrációja, szociális kapcsolatok és az erkölcs alakulása.

Az önismeret elméleti kérdései, és gyakorlati megközelítése. A Johari-ablak.

Az érett személyiség jellemzői, a személyiség és énkép.

A konstruktív életvezetés személyiségbeli feltételei.

A magatartásformálás hatásrendszere.

Az ösztönző-reguláló kompetenciák fejlesztése, mint nevelési feladat.

A szervező-végrehajtó kompetenciák fejlesztése, mint oktatási és képzési feladat

Az emocionális-szociális kompetencia fejlesztése.

A stressz és a „burn out”.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Prezentációs előadások, komparatív technikák, önálló ismeretszerzés, szakirodalom elemzése, az elmélet és gyakorlat összekapcsolásának technikái, vitakészség.

Előtanulmányi feltételek:

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Értékelés:

Elégséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kötelező irodalom:

Ajánlott irodalom:

Bábosik István, Torgyik Judit (szerk.) (2009):Az iskola szocializációs funkciói. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest,11-19.o., 270-286.o.

Bordás Sándor, Nagy Melinda, Strédl Terézia (2015). *Pszichológia és társtudományai*. Selye János Egyetem, Komárom. ISBN 9788081221644

Mönks J. Franz, Knoer M. P. Alphonz (2004). *Fejlesztéslélektan*. Urbis, Budapest. ISBN 9639291684

N. Kollár Katalin, Szabó Éva (2004, szerk.). *Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris Kiadó, Budapest. ISBN 963389672X

Nagy József (2002). *XXI. század és nevelés*. Osiris Kiadó, Budapest. ISBN 9789633794968

Strédl Terézia (2015). *Inkluzív pedagógia*. Selye János Egyetem, Komárom. ISBN 9788081220890

Ajánlott irodalom:

Bábosik István (1999): *A nevelés elmélete és gyakorlata*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Bagdy Emőke (2010): *Hogyan lehetnénk boldogabbak?*, Kulcslyuk Kiadó, Budapest

Forgács József (1997): *A társas érintkezés pszichológiája*. Kairosz, Budapest.

Kozma Tamás, Forray R. Katalin (2011). *Az iskola térben, időben*. Új Mandátum Kiadó, Budapest. ISBN 9789632870403

Mérei Ferenc (2004): *Közösségek rejtett hálózata*. Osiris Kiadó, Budapest.

Ranschburg, Jenő (2002): *Jellem és jellemtelenség*. Saxum Kiadó, Budapest

Tóth László (2003): *Pszichológia a tanításban*. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen.

Vajda Zsuzsanna – Szabó Éva (2005): *Neveléslélektan*. Osiris Kiadó, Budapest.

Vekerdy Tamás (2010). *Gyerekek, óvodák, iskolák*. Saxum Kiadó, Budapest

Tantárgyfelelős: Dr. Strédl Terézia

Oktató: Dr. Strédl Terézia Dr. Bordás Sándor, Dr.Torgyik Judit

Tantárgy neve: Magyar és egyetemes neveléstörténet	Kreditszáma: 6	Kódja: HU003, HU216
Óratípus: Előadás ☐ ☒ Szeminárium Gyakorlat ☐	Értékelés: Kollokvium ☒ ☐ Gyakorlati jegy	
<p>A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint Az oktatás nyelve, ha nem magyar: - A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): köt. A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/</p>		
<p>A tantárgy célja: A tárgy célja, hogy megalapozza a hallgatók pedagógiai ismereteit, szakmai műveltségét, másrészt megismertessen a magyar és egyetemes neveléstörténet nagy fejezeteivel, iskolakultúráival, meghatározó pedagógiai gondolkodóival, pedagógiai irányzataival.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek: Ismerjék és értelmezni tudják a legjelentősebb pedagógiatörténeti korszakokat, meghatározó személyiségeket. Ismerjék a neveléstörténet meghatározó forrásait, jelentős személyiségek műveit. A hallgatók képessé válnak pedagógiai problémák történeti elemzésére. Képessé válnak a történeti problémák kritikai megközelítésére.</p> <p>A tantárgy tartalma: 1-2.óra: Nevelés az ókorban, Egyiptom, Mezopotámia, Kína, az ókori Görögország, Athén és Spárta nevelési törekvései. Az ókori Róma nevelésügye, gyerekképe. 3-4.óra: A középkor oktatásügye, kolostori, plébániai és káptalani iskolák, egyetemek a középkorban. 5-6.óra: A reneszánsz nevelése, humanizmus ember és gyerekképe. Reformáció és oktatás. Comenius, Apáczai Csere János életútja. 7-8.óra: A felvilágosodás hatása a pedagógiai gondolkodásra. Lock embereszménye, Pestalozzi munkássága. 9-10. óra: Rousseau nevelési gondolatai. Tessedik Sámuel szarvasi tevékenysége. Herbart törekvései. 11-12.óra: Mária Terézia, Ratio Educationis, II. József intézkedései. 13-14. óra: A nők hatása a nevelésügy változásaira, Brunsvik Teréz, Hugonnai Vilma. 15-16. óra: 1948-tól Eötvös József népoktatási törvényéig. 17-18. óra: Gyerekképpé változása a XX. században. Reformpedagógiai irányzatok jellemzői. A nagy reformpedagógusok fő törekvései. Kultúrpolitika Magyarországon 1919-1945-ig. Klebersberg és Trefort oktatáspolitikájának jegyei. A magyar oktatásügy a XX. század második felében.</p> <p>A tantárgy felépítése: megegyezik az előző pontban felsoroltakkal Előtanulmányi feltételek: középiskolai tanulmányok</p> <p>Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei: kollokvium, amely a félévi előadások során elhangzott anyagot és a kötelező irodalom ismeretét kéri számon. A vizsga a hallgatók ismereteit, a tanultak értelmezésének képességét, a kritikai gondolkodást tárja fel. A kollokvium szóbeli jellegű – online vagy személyes formában. Emellett a félév során a hallgatók prezentációt készítenek és ismertetik azt az általuk kiválasztott témakörből.</p> <p>Értékelés: ötfokú osztályzat A kollokvium értékelése az alábbiak szerint történik:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0-50% - elégtelen 51-70% - elégséges 71-80% - közepes 81-90% - jó 91-100% - jeles <p>- Elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ. - Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik. - Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat. - Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.</p> <p>A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok tanszék A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra: 150</p>		

A kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: 132
feladatokat lsd. a követelményeknél

Kötelező irodalom:

Pukánszky Béla, Németh András (1994): Neveléstörténet. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Mészáros István, Pukánszky Béla, Németh András (2006): Neveléstörténet szöveggyűjtemény, Osiris Kiadó, Budapest.

Szabolcs Éva, Mann Miklós (szerk.) (2001): Magyar neveléstörténeti tanulmányok I. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Szabolcs Éva, Mann Miklós (szerk.): Magyar neveléstörténeti tanulmányok II., Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Pukánszky Béla (2006): A nőnevelés évezredei, Gondolat Kiadó, Budapest.

Ajánlott irodalom:

Comenius (1994): Didactica magna. Seneca Kiadó, Pécs.

Mészáros István (1996): A magyar nevelés- és iskolatörténet kronológiája. 996-1996. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Németh András (1998): A reformpedagógia múltja és jelene. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Németh András (2009): Magyar neveléstörténet a XX. század második felében. Gondolat Kiadó, Budapest.

Pukánszky Béla (2001): A gyermekkor története. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

ROUSSEAU, JEAN-JACQUES (1997): Emil, avagy a nevelésről. Papirusz Book, Budapest.

Ujváry Gábor (vál. és szerk.) (2013): „A legnagyobb álmú magyar kultuszminiszter” – gróf Klebersberg Kuno, Kairosz, Budapest.

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit

Oktatók: Dr. Torgyik Judit

Tantárgy neve: Nevelési, oktatási rendszerek, hálózatok, intézmények	Kreditszáma:4	Kódja:HU004
Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható):		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
<p>A tantárgy célja: A hallgató megismeri különféle nevelési rendszerek jellemzőit, ezek tanulóira, pedagógusokra, iskolák működésére gyakorolt hatásait. Továbbá megismeri a különféle tanulási környezeteket, az egalitárius és differenciális iskola dilemmáit, a nyílt és zárt rendszerű iskolamodelleket, a pedagógiai rendszereket. Országos oktatási hálózatok és intézmények rendszerében tájékozottság megszerzésének kiépítése.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak KKK- ja alapján):</p> <p>a) Tudás: a legfontosabb, témához kötött tudományos terminológiák, kapcsolódási pontok területén a tudás elsajátítása. Ismeri a nevelési-oktatási rendszer társadalmi háttérét, a tanulók különböző oktatási lehetőségeit.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Érti a jelenkori társadalom, kultúra, és intézményei közötti alapvető összefüggéseket, a sokféleség és sokoldalúság szerepét. - Érti a jelenkori magyar társadalom, iskolarendszer és tanulást szolgáló intézményrendszer kialakulását, alapvető összefüggéseit. Ismeri a különböző iskolai és iskolán kívüli nevelési és oktatási formációk, modellek lényegét. - Ismeri a felnövekvő nemzedékek társadalmi beilleszkedését, szocializációját biztosító intézmények funkcióváltozásának főbb történelmi tényeit és folyamatát; érti a tanulás különböző tereinek és környezetek szerepét az élethosszig tartó és az élet, a kultúra minden területére kiterjedő tanulásban. - Ismeri az oktatás-képzés, a tanulás fejlesztése, illetve a tanítással, neveléssel kapcsolatos innovációk főbb nemzetközi tendenciáit. - Tájékozott a főbb pedagógiai paradigmákról, és ismeri gyakorlati megvalósulásának formáit. - Ismeri a különböző nevelési, oktatási és ezeket támogató projekt- és kutatási folyamatok tervezésének és kivitelezésének lépéseit, módszereit, ismeri a főbb iskolai minősítési eljárásokat, rendszerméréseket. Érti az erőforrások szerepét. Ismeri a vonatkozó etikai normákat. - Ismeri a köznevelés, a civil szféra szervezetei és az egyéb oktatási intézmények szabályozását, működési elveit munkavállalói szempontból. Tájékozott a szakmájához kapcsolódó kompetenciákról és az egyes munkavállalóval szembeni elvárások lehetőségeiről. <p>a) Képesség</p> <p>A tudományos tartalmak közötti összefüggések felismerésének, értelmezési képességének megszerzése. Képes figyelembe venni a pedagógiai rendszerek társadalmi kontextusát. Képes a környezethez is alkalmazkodó, adaptív pedagógiai megoldások azonosítására.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Feladatainak elvégzésekor képes figyelembe venni a köznevelési, a civil intézmények, a nevelési rendszerek társadalmi kontextusát és az itt észlelt sajátosságoknak megfelelő, adekvát gyakorlatot alkalmazni, vagy a meglévőhöz alkalmazkodni. - Képes a tapasztalatból származó bizonyítékokat és szükség esetén tudományos érveket felsorakoztatni az egyes iskolai és iskolán kívüli nevelési-oktatási hatások, modellek alkalmazási lehetőségei kapcsán. <p>Képes hatékonyan közreműködni a köznevelési és egyéb társadalmi intézményekben felmerülő pedagógiai jellegű asszisztensi feladatok ellátásában, tervezésében, szervezésében. El tud végezni tanulási-tanítási célokra, folyamatokra és eredményekre irányuló részlelemzést. Együttműködés során képes az életkori, társadalmi különbségekre tekintettel lenni.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes a különböző kutatási módszerek közötti lehetőségek feltárására, a kutatási folyamat főbb lépéseinek megtervezésére, néhány kutatási módszer, eszköz alkalmazására; alkalmas elemzésekhez szükséges egyszerű háttérmunkák elvégzésére. Képes projekteknél asszisztensként közreműködni. - Képes a köznevelési vagy más, tanulást szolgáló intézmények jogszerű működéséhez hozzájárulni, közreműködik a szervezet céljainak megvalósításában, s maga is alakítja azt. Feladataiban mérlegelni képes önállóságának szintjét, javaslattal tud élni. 		

c) Attitűd

Képviseli az együttműködés fontosságát a pedagógia gyakorlatában.

- Nyitott a társadalmi változásokkal változó pedagógiai jelenségvilág iránt, képviseli, hogy a tanuláshoz különböző helyei, terei, formái stb. vannak, a tudás, az emberi kompetencia fejlődésére ható szereplők kulturálisan sokszínűek, s társadalmi kölcsönhatásban állnak.

- Nyitott a nemzetközi neveléstudományi trendek követésében, törekszik ehhez saját erőforrásainak önreflexív fejlesztésére.

d) Autonómia és felelősség

a hatékony, kompetencia alapú pedagógiai rendszerek fejlesztési igényének és a jövőbeli alkalmazni tudásának kialakítása. Tudatos a tanulás támogatásában. Önálló felelősségvállaló tevékenységet végez az elméleti és gyakorlati kérdések tisztázásában, terjesztésében

- A nevelési tevékenységgel együttműködő társ-szakterületeken végzendő feladatait - a kellő gyakorlat megszerzéséig - szakértői támogatás mellett végzi.

- Társadalmi kontextust érintő vizsgálatokat, támogató beavatkozásokat a célok és az érintettek érdekének felelős mérlegelésével önállóan is végez.

A tantárgy tartalma:

1. Bevezetés, a követelmények rendszerezése.
2. A pedagógiai rendszerek: a pedagógiai koncepció, tanítási-tanulási programok, a tanulói-tanári eszközök, az értékelés, a szakmai háttér, a fejlesztő műhelyek. A pedagógiai rendszerek fejlesztési területei, elemei, a fejlesztés innovatív kompetenciái.
3. Nevelési rendszerek, iskolák, társadalom
4. Az iskola belső világa és tanulási környezete
5. Egalitárius és differenciált iskola, nyílt és zárt modellek
6. Iskola és tudás
7. Nézetek és hatékonyság összefüggései a tanári munkában
8. Az iskolafejlesztés innovatív hálózata, tudásmenedzsment. A partnerközpontú együttműködés, minőségirányítás, ösztönző környezet kialakítása.
9. A kurzus eredményeinek összegzése, tanári-hallgatói értékelése, tanulságok levonása.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Aktív tanulás, vita, problémaközpontú tanulás, egyéni feladat

A nappaltól eltérő képzési formákban (levelező, távoktatás): kooperációs kiscsoportos feladatmegoldás.

Előtanulmányi feltételek: -

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Beadandó dolgozat készítése „Az ideális iskola” címmel. A dolgozat tükrözze az egyéni vélemények, reflexiók mellett a megbeszélte szakirodalmi háttérrel is. A dolgozatra a hallgató megajánlott vizsgajegyet kap. Határidő: a szorgalmi időszak utolsó előtti hete. A dolgozatot a Moodle rendszerbe (e-Portfólió) kell feltölteni.

Értékelés:

szakszerűség, kreativitás, egyéni reflexiók

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Elészséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

Kötelező irodalom:

Falus Iván, Környei László, Németh Szilvia, Sallai Éva (szerk.) (2012): *A pedagógiai rendszerek*. Budapest, Educatio. 25-79.

Perjés István (2002): Az iskola tanulási környezete. In: Kovács Zoltán- Perjés István (szerk.): *Életvilágok találkozása*. Aula Kiadó, Budapest. 74-93.

Perjés István (2005): *Társadalompedagógia*. Aula Kiadó, Budapest.

Meleg Csilla (2003, szerk.): *Iskola és társadalom*. Dialóg Campus, Pécs.

Réthy Endréné (2016): Miért fontos a tanárok kiegyensúlyozott érzelmi élete, elégedettsége, jól-léte? *Iskolakultúra*, 2. sz. 89-100.

Ajánlott irodalom:

Csapó Benő (2015): A PISA hatása a neveléstudomány fejlődésére. *Educatio*, 2.sz. 29-38.

<p>R.Tóth Krisztina, Molnár Gyöngyvér (2007): A jövő tanárainak IKT ismeretei, elvárásai. <i>Pedagógusképzés</i>, 1.sz.25-41.</p> <p>Réthy Endréné (2016): <i>Módszertani ajánlások, gyakorlatra orientált feladatok az oktatáselmélet tanításához</i>. Győr, Palatia Kiadó, 25-31.o.</p> <p>Halász Gábor (2012): <i>Oktatás az Európai Unióban</i>. Tanulás és együttműködés. Budapest, Mandátum Könyvkiadó</p> <p>Kaposi József (2013): A pedagógiai rendszer. <i>Új Pedagógiai Szemle</i>. 9-10.sz. 14-36.</p> <p>Barabási Albert László (2016): <i>Behálózva, a hálózatok új tudománya</i>. Magyar Könyvklub, 1-2 fejezet.</p>
<p>A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék Lőrinczné Dr. habil. Bencze Edit</p>
<p>Tantárgyfelelős: Oktató: Dr. habil. Sántha Kálmán</p>

Tantárgy neve: Nevelési, oktatási rendszerek, intézmények, szakmai gyakorlat	Kreditszáma: 5/1	Kódja: HU005, HU217
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat ☐ ☒ ☐	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy ☒ ☐	
<p>A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint Az oktatás nyelve, ha nem magyar: - A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező A tantárgy célja: A hallgatók bevezetése a pedagógia világába, a neveléstudomány alapfogalmaiba, megismertetése a nevelési, oktatási intézmények rendszerével hazai és nemzetközi viszonylatban. A nemzetközi térben zajló globális gazdasági, társadalmi folyamatok megismertetése, megértése, annak tudatosítása, milyen hatással vannak a transznacionális folyamatok az oktatásügyre. A kritikai gondolkodás fejlesztése</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterekek: A hallgatók ismerik a neveléstudomány alapfogalmait, a pedagógia területeit, az oktatás és a nemzetközi folyamatok összefüggéseit. Képesek belátni és reflektálni a sajátjától különböző nézetekre, nyitottak mások véleményének megismerésére. Tájékozottá válnak a különböző globalizációról szóló elméletekről. Felelősséget éreznek az iránt, hogy az oktatás-képzés európai trendjeit megismerjék, tudásukat, képességeiket fejlesszék.</p> <p>A tantárgy tartalma: a tárgy felépítésénél megadott témakörökre épül. A tantárgy felépítése: 1.óra. A tárgy céljainak, feladatainak megbeszélése 2. óra: Bevezetés a pedagógiába, a pedagógia fogalma, jelentése, a neveléstudomány területei. 3. óra Pedagógiai nézetek és vizsgálati lehetőségeik 4. óra Nevelési rendszerek 5. óra: Komplex iskolakutatás: lehetőségek, témakörök, kivitelezés alapelvei 6. óra Köznevelési törvény, a hazai köznevelés felépítése és törvényi szabályozása. 7. óra: Globális trendek, tendenciák az oktatásügy területén. Az Európai Unió és a nevelésügy összekapcsolódása. 8. óra: A felnőttképzés, az élethosszig tartó tanulás nemzetközi folyamatai. 9. óra: A félév zárása: beszámoló a szakmai gyakorlatról.</p> <p>Előtanulmányi feltételek: - Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei levelező hallgatóknak: Önálló intézménylátogatás (pl. iskola, szakszolgálat stb.), megfigyelés, esettanulmány egy szabadon választott pedagógiai témában. A látottakról szemináriumi dolgozat készítése (irodalomjegyzékkel, hivatkozásokkal), amely a szakirodalom mellett tükrözze az egyéni reflexiókat is. A dolgozatot word formátumban kell feltölteni az e-Portfólióba legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó előtti hetében. A pótláskurzusban részt vevő hallgatók és egyéni tanrendben tanulók követelménye: ugyanaz</p> <p>Értékelés: Az értékelése ötfokú osztályzattal történik, az alábbiak szerint: 0-50% - elégtelen 51-70% - elégséges 71-80% - közepes 81-90% - jó 91-100% - jeles</p> <p>A tárgy elégtelen, ha a hallgató a feladatot nem teljesíti, vagy nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, a szakirodalom ismeretében. Elégséges az érdemjegy, ha a hallgató bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában. Közepes az érdemjegy, ha a hallgató bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes az órai ismeretekről számot adni. Jó az érdemjegy, ha a hallgató képes jó színvonalon számot adni, és logikusan értelmezni az órán tanultakat. Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik.</p> <p>A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék</p>		

Kötelező irodalom:

- Bárdossy Ildikó – Dudás Margit (2011): Pedagógiai nézetek. Pécsi Tudományegyetem, Pécs
http://janus.ttk.pte.hu/tamop/tananyagok/ped_nezetek/pedagogiai_nezetek.pdf
- Czike Bernadett (1996): Bevezetés a pedagógiába, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
- Hrubos Ildikó, Szentannai Ágota, Veroszta Zuzsanna (2003): A „Bolognai folyamat”, Oktatókutató Intézet – Új Mandátum, Budapest.
- Laczkó Ildikó (szerk.) (2001): Komplex iskolakutatás. KJF, Székesfehérvár.
- Torgyik Judit (szerk.) (2009): Oktatási rendszerek Európában. Krónika Nova Kiadó, Budapest.
- Varga Zsuzsanna (2013): Tudás és hatalom a XXI. század kezdetén – Az iskola, a gazdaság és a globalizáció, Eszmélet, 98.sz. 115-131.

Ajánlott irodalom:

- Ulrich Beck (2005): Mi a globalizáció? A globalizmus tévedései: válaszok a globalizációra. Belvedere Meridionale, Szeged.
- Education and Training in Europe 2020 – Responses from the EU Member States (2013): Eurydice report, Eurydice, Brussels.
- Demeter Kinga (szerk.): A kompetencia. Kihívások és értelmezések. OKI, Budapest, 17-44.
<https://ofi.oh.gov.hu/kiadvany/kompetencia-kihivasok-es-ertelmezések>
- Fleischmidt Margit, Nyíri Pál (2006): Nem kívánt gyerekek? Külföldi gyerekek magyar iskolákban, MTA Nemzeti-etnikai Kisebbségkutató Intézet, Budapest.
- Melegh Attila (2011): Globalizáció és migráció Magyarországon, Educatio, 2.sz. 166-180.
- Bókay Antal, Derényi András (2010): A magyar bolognai folyamat – az oktatás, a képzés és a tanulás új útjai a felsőoktatásban, Iskolakultúra, 9.sz. 3-12.
- Forgács András, Laboda Zoltán (2003): Az Európai Unió és az oktatás. Press Publica, h.n.
- Cséfalvay Zoltán (2004): Globalizáció 1.0. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Cséfalvay Zoltán (2004): Globalizáció 2.0. Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest.
- Zarádý Zoltán (szerk.) (é.n.): Európa az iskolában - az iskola Európában. OKI, Budapest.

Tantárgyfelelős: Dr. habil. Torgyik Judit**Oktatók:****Dr. habil. Sántha Kálmán**

2.félév:

Tantárgy neve: Szakmai idegen nyelv 1-2.	Kreditszáma: 5	Kódja:AN382
Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: angol		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható):		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
A tantárgy célja: A hallgató legyen képes szakjához kapcsolódóan írásban és szóban hatékonyan kommunikálni idegen nyelven. Legyen járatos a célnyelvi kultúra sajátosságaiban, a szóbeli (beszéd és hallás) és az írásbeli (írás és olvasás) készségekben, valamint fejlessze szókincsét és nyelvtani tudását. A kurzus segít abban, hogy a hallgató tanulmányi ideje alatt teljesítse a diplomához előírt nyelvvizsga követelményeket.		
Fejlesztendő kompetencterületek, tanulási eredmények (a szak KKK-ja alapján): A hallgató megérti az adott idegen nyelven a szakmájához kapcsolódó legfontosabb szóbeli és írásbeli szövegeket, ő maga is képes idegen nyelven szövegalkotásra és hatékony kommunikációra. Adott szituációban a célnyelvi kultúra sajátosságainak megfelelően viselkedik, érti a sajátjától eltérő gondolkodásmódot, képes az ebből adódó lehetséges problémákat elkerülni vagy megoldani.		
A tantárgy tartalma: Az adott nyelvi kurzus nyelvi szintje és konkrét szakmai tartalma szerint kerül meghatározásra: az órák célja a négy alapkészség, valamint a szókincs és nyelvtan fejlesztése, írott és szóbeli feladatokon, realiztikus szituációkon, szimulációkon, pár- és csoportmunkán, önálló feladatokon, kiselőadásokon keresztül, ideértve az olvasást, szövegértést, önálló írást, nyelvtani gyakorlatokat stb. A pontos – hetekre lebontott – tanmenet a kurzus során kerül kialakításra.		
Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: Nappali tagozaton: <ul style="list-style-type: none"> - Az Origo héten megtörténik a nyelvi kompetenciamérés és ennek megfelelően kerül sor a csoportbeosztásra. - Minden félévben teljesíteni kell a nemzetközi héthez kapcsolódó szaknyelvi feladatokat is. - Az Origo heti felmérések, valamint a csoport szakjainak megfelelően kerülnek kialakításra az Origo hét végéig a csoportra alakított tartalmak.		
A nappalitól eltérő képzési formákban (levelező, távoktatás) az idegen nyelvi készségek fejlesztését szolgáló tanegységek nem hagyományos nyelvórák, sokkal inkább tekinthetők egyfajta nyelvi coachingnak. A részdíós képzések sajátossága, hogy az oktatóval – jelen esetben a nyelvtanárral – viszonylag kevés időt tölt el a hallgató, a tantárgy sikeres elvégzéséhez szükséges munka nagyjából az iskolán kívül folyik. A kontakt óra célja a személyre szabott nyelvi tanácsadás, a nyelvtanár tehát irányítja a hallgató nyelvi kompetenciáinak fejlődését azzal, hogy a félév során: <ol style="list-style-type: none"> a. Felméri erősségeit, gyengeségeit, érdeklődését, nyelvi céljait, ezeket tudatosítja is a csoport minden egyes hallgatójában. b. Informálja a hallgatókat a diplomaszerezéshez szükséges nyelvi követelményekről, a KJF által biztosított nyelvtanulási lehetőségekről, valamint a KJF nyelvvizsgáiról. c. Személyre szabott „javaslatot”, személyi nyelvtanulási tervet ajánl a hallgatónak, melynek egyes elemeit meg is indokolja. Az oktató minden hallgató esetében megpróbálja meghatározni, hogy a hallgató jelenlegi nyelvi szintjének, erősségeinek és gyengeségeinek figyelembevételével várhatóan még hány munkaóra szükséges a nyelvvizsgához.		
Előtanulmányi feltételek:		
Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):		

Nappali képzés:

A bemeneti és kimeneti mérések teljesítése, a nyelvfejlesztési feladatok elvégzése az oktató instrukciói alapján, rendszeres órai jelenlét és munka, a kapcsolódó Moodle dokumentáció vezetése a tantárgyi portfólióban.

Részidős képzés:

A bemeneti és kimeneti mérések teljesítése, az egyéni hallgatói feladatok elvégzése és az ehhez kapcsolódó Moodle dokumentáció vezetése a tantárgyi portfólióban.

Értékelés:

A bemeneti méréshez képest a hallgató nyelvtudásának fejlődnie kell, ezt a tantárgy kimeneti mérése igazolja. Elégtelent akkor kap a hallgató, ha nem állapítható meg, hogy a félév során a tárgy kreditértékéből következő munkamennyiséget a hallgató elvégezte, azaz nyelvtudása nem fejlődött a bemeneti méréshez képest, illetve a tantárgyi portfólióban erősen hiányos vagy teljesen hiányzik a nyelvtanulási tevékenység dokumentálása. (Kb. 0-5% fejlődés)

Elégségest akkor kaphat a hallgató, ha minimális fejlődés ugyan észlelhető a hallgató nyelvtudásában, azonban haladása lassabb, mint elvárható és a dokumentáció is hiányos. (Kb. 10% fejlődés)

Közepet akkor kap a hallgató, ha a feladatokat teljesítette, dokumentációja kissé hiányos, nyelvtudásának fejlődése jól mérhető. (Kb. 20% fejlődés)

Jó érdemjegyet akkor kap a hallgató, ha a feladatokat teljesítette, dokumentációja hiánytalan, nyelvtudásának fejlődése jól mérhető. (Kb. 30% fejlődés)

Jeles érdemjegyet akkor kap a hallgató, ha a feladatokat teljesítette, dokumentációja hiánytalan, nyelvtudásának fejlődése jól mérhető. (Kb. 40% fejlődés)

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Felnőttképzési Központ

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal):

150 óra

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Az önálló tanulás óraszámja: 132, azaz kb. 10 óra/hét.

A hallgató feladata, hogy az oktató javaslatainak figyelembevételével önállóan fejlessze nyelvtudását. Ez többféleképpen is történhet. A hallgató részt vehet a KJF kedvezményes nyelvtanfolyamán, járhat magántanárhoz, nyelviskolába, elvégezhet online feladatokat, de akár egyedül, önállóan is tanulhat tankönyv, az Internet vagy televízió segítségével. Ezt az önálló tevékenységet – a tanegységhez kapcsolódó Moodle felületen – dokumentálni kell a hallgató tantárgyi portfóliójában. A hallgató a tantárgy teljesítéshez köteles heti rendszerességgel jelezni, hogy milyen nyelvtanulási tevékenységet folytatott az adott héten.

Kötelező irodalom:

A konkrét kurzus oktatója adja meg.

Ajánlott irodalom:

A konkrét kurzus oktatója adja meg.

Nyelvtani gyakorlókönyvek:

Coe – Harrison – Paterson: *Oxford Angol Nyelvtan*.

Murphy R.: *Essential Grammar in Use* v. *English Grammar in Use*.

Vince M.: *Elementary Language Practice*

Tantárgyfelelős:

Dr. Kovács László

Oktatók:

Legindi Zoltán

Dr. Szele Bálint

Végh-Rupert Éva

Tantárgy neve: Tanulóközösségek		Kreditszáma: 5	Kódja: HU218
Óratípus: Előadás x Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium x Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: -			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: A hallgatók megismertetése a különböző kooperatív technikákkal, az iskolai és az iskolán kívüli keretek között történő kooperációra építő tanulás formáival. Annak tudatosítása, hogy a modern technológia révén úgy együttműködési formák jönnek létre a tanulók között.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak KKK-ja alapján):			
a) tudása:			
- Ismeri a felnövekvő nemzedékek társadalmi beilleszkedését, szocializációját biztosító intézmények funkcióváltozásának főbb történelmi tényeit és folyamatát; érti a tanulás különböző tereinek és környezeteinek szerepét az élethosszig tartó és az élet, a kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.			
- Ismeri az oktatás-képzés, a tanulás fejlesztése, illetve a tanítással, neveléssel kapcsolatos innovációk főbb nemzetközi tendenciáit.			
b) képességei:			
- Képes a tapasztalatból származó bizonyítékokat és szükség esetén tudományos érveket felsorakoztatni az egyes iskolai és iskolán kívüli nevelési-oktatási hatások, modellek alkalmazási lehetőségei kapcsán.			
- Képes a pedagógiai, pszichológiai jellegű, a nevelés, oktatás, kutatás, fejlesztés során vagy a szakmai társas együttműködésben keletkező problémák felismerésére.			
c) attitűdjei:			
- Képviseli az együttműködés fontosságát, a közjó szolgálatát.			
- Képviseli az egész életen át tartó tanulás és tudásmegosztás szükségességét. Elfogadja, hogy a jobb eredmények együttműködésben születnek.			
d) autonómiája és felelőssége:			
- Pedagógus, szakmai vezető megbízása alapján a rábízottakat és azok tevékenységét támogató feladatait önállóan, beszámolási és elszámolási kötelezettség mellett végzi. Kiskorúak segítésekor felelőssége korlátozott, mentorálása, támogatása szükséges.			
A tantárgy tartalma:			
1-2.-3. óra: Bevezetés, a tárgy céljának, feladatainak megbeszélése. A tanulásszervezés kérdései. Kooperatív tanulás formái, didaktikai jellemzői. Kooperatív technikák, csoportmunka, pármunka a gyakorlatban. Tanulóközösségek az internet világában.			
4- 5-6. óra: Népfőiskolák és civil szervezetek mint tanuló közösségek.			
Skandináv tanulókörök történeti háttere, jellemzői, tanulókörök szervezése.			
7-8-9. óra: Közösségi tanulás. Hallgatói feladatok bemutatása.			
Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: előadás, megbeszélés, vita, szemléltetés, magyarázat			
Előtanulmányi feltételek: középiskolai tanulmányok			
Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):			
írásbeli kollokvium, amely a kötelező irodalom és az órai anyag ismeretét, megértését kéri számon. A tételek megegyeznek a tantárgy tartalmánál lévő témakörökkel. Ezen kívül a hallgatók felkészülnek egy kiselőadásból és egy kooperatív technikából, amelyet a csoport számára bemutatnak az órán.			
Értékelés: A kollokvium és a értékelése az alábbiak szerint történik:			
0-50% - elégtelen			
51-70% - elégséges			

71-80% - közepes

81-90% - jó

91-100% - jeles

Elégséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal):120

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: 111 óra

a szakirodalom megismerése és egy kooperatív technika órai bemutatásának előkészítése

Kötelező irodalom:

Fehér Gyöngyvér Rozália (2016): Minden ember értékes –Aquarius Népfőiskola és Gemini tanulókör a dán modell nyomán, Szín, 3.sz., 45-49.o.

Spencer Kagan (2001): Kooperatív tanulás, Önkonet, Budapest

Carina Kindström (2010): A tanulókör módszerének bemutatása, Budapest Környéki Népfőiskolai Szövetség, Budapest

Larsson, Staffan, Nordvall, Henrik (2010): Tanulókörök Svédországban, Budapest Környéki Népfőiskolai Szövetség, Szentendre

Fejes József Balázs (2007): Online tanulóközösségek, Iskolakultúra, 4.sz. 32-37.o.

Juhász Erika (2014): Tanuló közösségek, közösségi tanulás, CHERD, Debrecen

Torgyik Judit (2012): A tanulás szinterei felnőtt és időskorban, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Ajánlott irodalom:

CASTELLS, Manuel (2005 [1996]): Az információ kora. Gazdaság, társadalom és kultúra. I. kötet: A hálózati társadalom kialakulása. Budapest, Gondolat–Infonia.

Falus Iván (szerk.) (2000): Didaktika, elméleti alapok a tanítás tanulásához, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Ceglédi Erzsébet (2009): A csoportmunka hatása az iskolai teljesítményre, 5-6.sz. 95.o.

Molnár Pál (2009): Számítógéppel támogatott együttműködő tanulás online közösségi hálózatos környezetben, Magyar Pedagógia, 3.sz., 261-282.o.

K. Nagy Emese (2015): Komplex instrukciós program mint státuszkezelő eljárás, Iskolakultúra, 5-6. 33-46.o.

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit

Oktatók: Dr. Torgyik Judit

Tantárgy neve: Didaktika	Kreditszáma* 5	Kódja: KN414
Óratípus: Előadás x Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium x Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: -		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
<p>A tantárgy célja: A tanítás és a tanulás alapvető oktatásméleti kérdéseinek megismerése. A vonatkozó szakirodalom feltárása. A tanulást befolyásoló tényezők megismerése.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak KKK-ja alapján): Ismeri a kultúráközvetítés főbb történeti és funkcionális változásait, az ismeretszerzési módokat és az ismeretforrásokat, az egész életre kiterjedő formális, nem-formális és informális környezetben zajló tanulás sajátosságait, módszereit. Ismeri minden korosztály sajátosságait a fiataloktól a felnőtteken át az idős korosztályig. -Ismeri a fiatalok és a felnőttek tanulási igényei feltárásának és motiválásának módszereit, a tananyagfejlesztés, tanulás szervezés, személyiségfejlesztés, tanácsadás, csoportszervezés és a felnőttoktatás módszereit, illetve a képzések iránti szükségletek felmérésének és működésük értékelésének, elemzésének módszereit. -Ismeri az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát. -Képes az élethosszig tartó (Life Long Learning) és az élet minden területére kiterjedő (Lifewide Learning), az összes korosztályt bevonó, formagazdag, atipikus tanulási módokban bővelkedő tanulás-művelődés megszervezésére, támogatására, a felnőtt és az idős korosztály körében alkalmazható módszerekkel egyaránt. -Rendelkezik munkájához hatékony kommunikációs, problémamegoldó készséggel. -Rendelkezik a folyamatos tanulás, képzés és önképzés iránti elkötelezettséggel. -Tudatosan képviseli a közösség szervezés módszereit, ismereteit, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.</p> <p>A tantárgy tartalma:</p> <p>1. hét Bevezetés. A pedagógus helye a társadalomban, személyisége, a tanári szerep, szereprepertoár, szerepkonfliktusok, társadalmi és szubjektív elvárások.</p> <p>2. hét A kezdő tanár problémái. A kezdő és a tapasztalt tanár jellemzői. Az osztályfőnök szerepe, feladatai a gyermekközösség nevelésében. Az osztályfőnöki órák lehetséges témakörei.</p> <p>3. hét A tanulás, tanulási stílusok.</p> <p>4. hét A tanulók sokfélesége, különbözősége.</p> <p>5. hét Az oktatási- nevelési intézmények működésének törvényi keretei. A köznevelési törvény. Pedagógus, szülő, tanuló jogai és kötelezettségei. A szülői szervezetek, hatáskörük, működésük. Diákönkormányzat, gyermekjogok.</p> <p>6. hét Didaktikai módszerek.</p> <p>7. hét A jó légkör megteremtése. A tanulók humán szükségletrendszerének figyelembe vétele. A jó kapcsolat kialakítása, jelentősége.</p> <p>8. hét Tanulási stílusok</p> <p>9. hét Extracurriculáris tevékenysége helye a tanulásban.</p> <p>10. hét Alternatív pedagógiai irányzatok jellemzői</p> <p>11. hét Tanulóközösségek.</p> <p>12. hét Zárthelyi dolgozat</p> <p>13. hét Összefoglalás, félévi értékelés.</p> <p>Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: előadás, megbeszélés, vita, magyarázat, szemléltetés</p>		

Előtanulmányi feltételek:-**Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):**

Nappali képzés (hallgatói munkaterhelés a kreditszámnak* megfelelően):

5ECTS: írásbeli kollokvium, amely a kötelező irodalom és az órai anyag ismeretét, megértését kéri számon. A tételek megegyeznek a félévi témakörökkel. A hallgatók megajánlott jegyért a félév utolsó előtti óráján zárthelyi dolgozatot írnak. A kollokvium és a zárthelyi dolgozat értékelése az alábbiak szerint történik:

0-50% - elégtelen

51-70% - elégséges

71-80% - közepes

81-90% - jó

91-100% - jeles

Részidős képzés: (hallgatói munkaterhelés a kreditszámnak* megfelelően):

5ECTS: ugyanaz, mint a nappali képzésben

Értékelés:

Elégtelen az érdemjegy, ha a hallgató nem rendelkezik kellő tájékozottsággal a didaktika alapfogalmairól, alapvető teoretikus megközelítéseiről. Elégtelen, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozatban nem teljesíti az 50%-ot, a kérdések felére nem tud választ adni.

- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal):150**Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: 120 óra:**

- szakirodalom olvasása, megismerése

Kötelező irodalom:

Bábosik István (2013): Az iskola optimalizálásának lehetőségei. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Bábosik István, Torgyik Judit (szerk.) (2007): Pedagógusmesterség az Európai Unióban. Eötvös József Kiadó, Budapest.

Falus Iván (szerk.):(1998): Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz, Tankönyvkiadó, Budapest. 418-435. o., 489-513. o.

Klein Sándor (2002): Gyermekközpontú iskola. Edge 2000, Budapest.

Halász Gábor (2004): Közös oktatásfejlesztési célok az Európai Unióban. Új Pedagógiai Szemle, 12. sz.

Kötelezően választandó:

Gordon, T. (1990): T. E. T. A tanári hatékonyság fejlesztése, Gondolat, Budapest.

Smith, Colin J. (1993): Effective classroom management: A teacher's guide, Routledge, London, New York.

Ajánlott irodalom:

Emmer, E. T., Evertson, C., Worsham, M. A. (2003): Classroom management for secondary teachers. (6th ed.) Allyn and Bacon, Boston.

Arends, R. (1991): Learning to teach. McGraw-Hill, Inc., New York.

Sadker, M. P. (1991): Teachers, Schools, and Society. McGraw-Hill, Inc., New York.

Desforges, Ch. (ed.)(1998): An Introduction to Teaching, Blackwell, Oxford, Cambridge.

Torgyik Judit (2004): Hatékony iskola: együttműködő iskola. Új Pedagógiai Szemle, 10. sz. 32-40. o.

Szivák Judit (2003): A reflektív gondolkodás fejlesztése. Gondolat Kiadói Kör, Budapest.

Foghtüy Krisztina (szerk.) (2000): Szemelvények az amerikai múzeumpedagógia szakirodalmából.

B+V Kiadó, Gyomaendrőd.

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit

Oktatók: Dr. Torgyik Judit

Tantárgy neve: Nevelés, oktatás és fejlődéslélektan	Kreditszáma: 5	Kódja: HU219
Óratípus: Előadás ☐ Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium ☐ Gyakorlati jegy	
<p>A tantárgy célja: A nevelés és az oktatás folyamatát, az iskolai szervezetet és a gyermekek felnevelkedését meghatározó pszichológiai tényezők megismertetése. Nevelési kérdések pszichológiai szempontú vizsgálata. Továbbá bemutatja az alapvető fejlődéslélektani elméleteket.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek: Tudása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri és érti a szakaszos lelki jelenségek, állapotok fejlődését. • Ismeri és érti a fejlődés és fejlesztés, nevelés kölcsönhatását • Ismeri és érti a normális és kritikus kérés jellemzőit • Ismeri és érti az oktatási intézmények jelentőségét és felelősségét az oktató-nevelő munkában <p>Képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes eligazodni a fejlődéslélektan tárgykerében. • Képes az elméleti ismeretek gyakorlati kivitelezésére, a fejlődési sajátosságok fejlesztési lehetőségeinek felismerésére • Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni az oktatási intézmények kormegfelelő oktatási szintjeihez megfelelő feladatait, differenciálni az egyéni szükséglet szerint • Felkészült a szakmai csapatmunkára <p>Attitűdje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Érzékeny és nyitott a szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett. • A kognitív fejlesztés mellett odafigyelni az emocionális-szociális kompetencia fejlesztésére • Elkötelezett a segítő szakma iránt. <p>Autonómiája és felelőssége:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Munkáját felelősen, a szakma értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli • Munkája során törekszik az önálló gondolkodásra, együttműködő, ismeri a konstruktív kritika elveit • Komplex személyiségformálásra kötelezi el magát <p>A tantárgy tartalma: A tantárgy a fejlődépszichológiai ismeretek megalapozását szolgálja, különös tekintettel azon gyakorlati problémákra, amelyekkel a hallgatók szakmai pályafutásuk során szembesülhetnek. A tantárgy bevezeti a hallgatókat az emberi fejlődés témakörébe úgy, hogy a fejlődést olyan életfolyamatként tudják értelmezni, amely az emberi kultúra egyedi közegében kölcsönhatásba lépő biológiai, társadalmi és pszichológiai tényezők összefonódásából emelkedik ki. Felismerik a fejlődés dinamikus folyamatának folytonosságát, illetve szakaszosságát, valamint az emberek közötti egyéni különbségek forrásait, edukációs lehetőségeit.</p> <p>A tantárgy tartalma kontakt órák szerinti bontásban:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A fejlődéslélektan szerepe a pszichológiai diszciplínák között 2. Fejlődési kor – életkor, szakaszos – szegmenses fejlődési elméletek 3. Piaget, Freud, Erikson fejlődéslélektani szakaszainak jelentősége a nevelésben 4. Tanulás – tanítási folyamat feltételrendszere 5. Iskolaérettség jelentősége, kisiskoláskor jellemzői 6. Serdülőkor oktató-nevelői problémái 7. Iskolakötelezettség és a továbbtanulás feltételei 8. Az iskolai lemorzsolódás lélektani mutatói 9. SNI, szociális halmozottan hátrányosok oktatása 10. Család és iskola nevelési stílusai és az együttműködés lehetőségei 11. Iskola, mint mentálhigiénés tér 12. Tanulóközpontú iskola pedagógiai-pszichológiai követelményrendszere <p>Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: Az előadás vita- és gondolatindító jellegű, az előadásokon a vitára, problémamegoldásra, az érvek-</p>		

ellenérvek felsorakoztatására, a tények szelektálására, valós gyakorlati tapasztalatok megbeszélésére, az összefüggések átlátására, felismerésére törekszünk. Fontos a holisztikus személelmód kialakítása a komplex személyiségformálás érdekében.

Mindezt az érvelési és tárgyalási technikák fejlesztésével, primer források és dokumentumok elemzésével, az azokról való információszerezéssel, a csoportos és az önálló munkavégzés képességének fejlesztésével érjük el.

Előtanulmányi feltételek:

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Követelmények levelező és távoktatás tagozaton:

Órákon való aktív részvétel.

A Fórumon a félév során feltöltött problémafelvetésekre, témákra történő válaszadás.

Egy nevelési v. oktatási probléma kiválasztása és erről egy 8-10 oldal terjedelmű esettanulmány v. szakirodalmi feldolgozás készítése, önálló konklúziókkal. A tanulmányokat a Moodle rendszerbe az egyéni portfólióba kell feltölteni a szorgalmi időszak 14. hetéig.

A kurzust szóbeli vizsga zárja, ahol az esettanulmányok prezentálására és közös megvitatására kerül sor.

A tanulmány formai követelményei

- A beküldendő feladat kizárólag számítógéppel készülhet.
- terjedelem 8-10-A/4 oldal
- a dolgozat szerkesztett legyen
- az előlapon szerepeljen: a hallgató neve, a tantárgy neve, kódja, az oktató neve, a dolgozat címe, keltezés
- Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék
- Az előlap, a tartalomjegyzék és a felhasznált irodalom jegyzéke nem képezi a 8-10 oldal részét.
- Ábrák, táblázatok a mellékletben elhelyezhetők, de nem képezik a 8-10 oldal részét.
- A beküldendő feladat egy tudományos elemzés. A tudományos tanulmányoknak megfelelően folyó szöveg Times New Roman, 12-es betűméret, címek-fejezetek kiemelve félkövér betűvel; 1,5 sortáv; körben 2,5-ös margó; sorkizárt forma.
- A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kérem elkészíteni. **A jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!**
- A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.
- A dolgozat a tudományos feltárás: problémafelvetéssel, a témaválasztás indoklásával kezdődjön, s a téma tárgyalása, a szükséges elemzések elvégzése után összegzéssel, valamint a felhasznált irodalom jegyzékével végződjön.

Értékelés:

Elégséges: A hallgató minimális szinten ismeri a tananyag problémakörét, nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában. Képes a szakmai problémák elemi szintű azonosítására. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum az órák 75 %-án).

Közepes: Kissé bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit; folyamatosan fejleszti saját szaktárgyi és szaknyelvi tudását, átlátja és képviseli a független, értékközvetítő elemző gondolkodás-mintáit és módozatait. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum az órák 75 %-án).

Jó: A hallgató csupán kisebb hiányosságokkal rendelkezik a fogalmak és az elméletek ismeretében, nem csak képes számot adni az órán tanultakról, hanem azokat képes integrálni más ismeretekkel. Magabiztos, jól tájékozódik a területi és társadalmi egyenlőtlenségek rendszerében, az erre vonatkozó módszertani felkészültsége alapos, képes alkalmazni az intervenció módszereket, tanári irányítással képes önálló munka és csoportos munka végzésére, ismeretei célzott bővítésére. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja, a hallgató ezeken aktívan szerepel (kérdés, felel, véleményez) (részvétel az órák minimum az órák 80 %-án).

Jeles: A hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Bizonyítja jártasságát a szak elemzési és értelmezési módszereiben, tudományos vitákban, önállóan képes szóbeli hipotéziseket megfogalmazni, a lehetséges válaszokat kifejteni, és erre alapozva írásbeli tudományos munkákat alkotni. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az

órák minimum az órák 85 %-án).

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

A szóbeli kollokviumra való felkészülés (max. 45 óra) **30%**

Szakspecifikus beadandó feladat készítése, az elkészítéshez szükséges szakirodalom feldolgozásával együtt (max. 45 óra) **30%**

A Moodle Fórumon a félév során feltöltött problémafelvetésekre, témákra történő válaszadás (max. 60 óra) **40%**

Az érdemjegy a Moodle Fórum felületére feltöltött témák feldolgozásából, a beadandó feladat megoldásából és a szóbeli kollokvium együttes eredményéből tevődik össze. Mindegyik feladat megoldása kritériumkövetelmény, bármely feladat megoldásának hiánya aláírás megtagadva bejegyzést von maga után.

Kötelező szakirodalom:

Cole, M.-Cole, S. R. (2006): Fejlődéslélektan Osiris Kiadó, Budapest

N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.) (2017): Pedagógusok pszichológiai kézikönyve, Osiris Kiadó, Budapest

Kósa Éva, Vajda Zsuzsa (2005): Neveléslélektan, Osiris, Budapest.

Szító Imre (2007): Kommunikáció az iskolában, ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar Tanárképzési és –továbbképzési Központ, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

Bábosik, I.- Torgyik, J. (szerk.): Az iskola szocializációs funkciói. Eötvös József Kiadó, Budapest

Bordás S. – Forró Zs. – Németh M. – Stredl T. (2009): Pszichológiai jegyzetek, Selye János Egyetem, Komárom

Danis, I., Farkas, M. Oates, J. M. (2011). Koragyermekkori fejlődés: hogyan gondolkodjunk róla? In: Danis I., Farkas, M., Herczog, M., Szilvási, L. (szerk.) Biztos Kezdet Kötetek II.: A koragyermekkori fejlődés természete: fejlődési lépések és kihívások. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest. 24-67.

Gerhardt, S: A szükséges szeretet. Az affektusok hatása a kisgyermek fejlődésére. Lélekben Otthon, 2009.

Herczog Mária – Dr. Kovács Zsuzsanna: A gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzése, felismerése és kezelése. Ogyei, 2004

Herman, J. (2011): Trauma és gyógyulás. Háttér Kiadó

Kósa Éva, Vajda Zsuzsanna (1998): Szemben a képernyővel, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Ranschburg, J., Popper, P. (2012): Személyiségünk titkai. Saxum Kiadó, Budapest

Strédl Terézia (2013): Inkluzív pedagógia, avagy a gyógypedagógiáról másképp. SJE, Komárom

Sunderland, M. (2008): Okosan nevelni tudni kell. M-érték Kiadó, Budapest

Tantárgyfelelős: Dr. Strédl Terézia, PhD, főiskolai docens

Tantárgy neve: A tanácsadás pszichológiai alapjai	Kreditszáma: 5	Kódja: HU060
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy	
<p>A tantárgy célja: A tantárgy célja, hogy a hallgatók jártasságot szerezzenek a tanácsadás pszichológiai elméleteiben és azok alkalmazásában. A segítő hálózat megismerése, működtetése. A segítő beszélgetés feltételeinek alkalmazása.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek: Tudása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri és érti a normális és abnormális lelki jelenségeket, állapotokat. • Ismeri és érti az egyes fejlődéskori pszichés problémák folyamatát • Ismeri és érti a megelőzés és kezelés lehetőségeit <p>Képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes eligazodni a pszichés problémák tárgykörében • Képes kapcsolatot kialakítani a különböző szakmák, szakemberek között. • Képes folyamat- és állapotdiagnosztikára a pszichés problémákkal küszködő gyermekeknél, fiataloknál • Felkészült a szakmai csapatmunkára. <p>Attitűdje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Érzékeny és nyitott az emocionális-szociális kompetencia fejlesztésére, felelősséget vállal a kritikus eltérés kiszűrésére • Elkötelezett a segítő szakma iránt. <p>Autonómiája és felelőssége:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Munkáját felelősen, a szakma értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli. • Munkája során törekszik az önálló gondolkodásra, együttműködő, ismeri a konstruktív kritika elveit. <p>A tantárgy tartalma: A kurzus során bemutatásra kerülnek a tanácsadás főbb pszichológiai elméletei és megközelítései, valamint azok gyakorlati alkalmazásai. A kurzus elsődleges célja, hogy a tanácsadás lélektani alapjainak ismertetésével a gyakorlatban is jól használható, alapvető ismereteket szerezzenek a hallgatók a hatékony tanácsadás kereteiről, lehetőségeiről és lehetséges zsákutcáiról. A félév során ennek érdekében részletesen tárgyaljuk a különböző pszichológiai megközelítések gyakorlati következményeit, az empátia, az indulatáttétel, az elhárítások problémáját, valamint mindazokat az alkalmazott lélektani ismereteket, melyek a tanácsadás megértéséhez és hatékony alkalmazásához járulnak hozzá.</p> <p>A tantárgy tartalma kontakt órák szerinti bontásban:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A tanácsadás meghatározása és formái: laikus, intézményesített, egyéni, csoportos 2. A tanácsadás célkitűzései és célcsoportja: pedagógus, gyermek, szülő 3. A tanácsadás kapcsolatrendszere: partneri, hierarchikus, külső, belső partnerek 4. A tanácsadás lélektani elméletei 5. A tanácsadás módszertana 6. A tanácsadó személyisége: empátia, kongruencia, aktív hallgatás, etikusság, szakmaiság 7. Az iskolai mediáció alapjai, peer-mediáció 8. Monitoring, krízis-intervenció 9. Protektív (támogató) tényezők 10. Szupervízió: Bálint - csoportok 11. Problémaismertetés, helyzetmegoldások 1. 12. Problémaismertetés, helyzetmegoldások 2. <p>Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: Prezentációs előadások, komparatív technikák, önálló ismeretszerzés, szakirodalom elemzése, az elmélet és gyakorlat összekapcsolásának technikái, esetmegbeszélések elemzése.</p> <p>Mindezt az érvelési és tárgyalási technikák fejlesztésével, primer források és dokumentumok elemzésével, az azokról való információszerzéssel, a csoportos és az önálló munkavégzés képességének fejlesztésével érjük el.</p>		

Előtanulmányi feltételek:

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Követelmények levelező és távoktatás tagozaton:

Órákon való aktív részvétel.

A Fórumon a félév során feltöltött problémafelvetésekre, témákra történő válaszadás.

Esettanulmány, szakirodalmi beszámoló készítése (családi, személyes, pedagógiai anamnézis, megfigyelés, társas kapcsolatok, család – iskola együttműködése, korrekciós eljárások, más szakemberek jelentései, egyéni differenciálás)

A tanulmányokat a Moodle rendszerbe az egyéni portfólióba kell feltölteni a szorgalmi időszak végéig.

A tanulmány formai követelményei

- A beküldendő feladat kizárólag számítógéppel készülhet.
- terjedeleme 8-10-A/4 oldal
- a dolgozat szerkesztett legyen
- az előlapon szerepeljen: a hallgató neve, a tantárgy neve, kódja, az oktató neve, a dolgozat címe, keltezés
- Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék
- Az előlap, a tartalomjegyzék és a felhasznált irodalom jegyzéke nem képezi a 8-10 oldal részét.
- Ábrák, táblázatok a mellékletben elhelyezhetők, de nem képezik a 8-10 oldal részét.
- A beküldendő feladat egy tudományos elemzés. A tudományos tanulmányoknak megfelelően folyó szöveg Times New Roman, 12-es betűméret, címek-fejezetek kiemelve félkövér betűvel; 1,5 sortáv; körben 2,5-ös margó; sorkizárt forma.
- A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve elkészíteni. **A felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!**

Értékelés:

Elégséges: A hallgató minimális szinten ismeri a fejlődés sajátosságait, beavatkozási formákat, nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában. Képes a szakmai problémák elemi szintű azonosítására. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum az órák 75 %-án).

Közepes: Kissé bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit; folyamatosan fejleszti saját szaktárgyi és szaknyelvi tudását, átlátja és képviseli a független, értékközvetítő elemző gondolkodás-mintáit és módozatait. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum az órák 75 %-án).

Jó: A hallgató kisebb hiányosságokkal rendelkezik a fogalmak és az elméletek ismeretében, nem csak képes számot adni az órán tanultakról, hanem azokat képes integrálni más ismeretekkel. Magabiztos, jól tájékozódik a tantárgy rendszerében, az erre vonatkozó módszertani felkészültsége alapos, képes alkalmazni az intervenciók módszereit, tanári irányítással képes önálló munka és csoportos munka végzésére, ismeretei célzott bővítésére. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja, a hallgató ezeken aktívan szerepel (kérdez, felel, véleményez) (részvétel az órák minimum az órák 80 %-án).

Jeles: A hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Gyakorlati elemzés szintjén elsajátította a fejlődés sajátosságait a zavarok kezelésében, tájékozott, együttműködő. Bizonyítja jártasságát az elemzési és értelmezési módszerekben, tudományos vitákban, önállóan képes szóbeli hipotéziseket megfogalmazni, a lehetséges válaszokat kifejteni, és erre alapozva írásbeli tudományos munkákat alkotni. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum az órák 85 %-án).

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Szakspecifikus beadandó feladat készítése, az elkészítéshez szükséges szakirodalom feldolgozásával együtt (max. 45 óra) **40%**

A Moodle Fórumon a félév során feltöltött problémafelvetésekre, témákra történő válaszadás (max. 60 óra) **60%**

Az érdemjegy a Moodle Fórum felületére feltöltött témák feldolgozása, a beadandó feladat megoldás együttes eredményéből tevődik össze. Mindegyik feladat megoldása kritériumkövetelmény, bármely feladat megoldásának hiánya aláírás megtagadva bejegyzést von maga után.

Kötelező irodalom:

Kötelező irodalom:

Atkinson et. 2005. *Pszichológia*. Osiris. Budapest

Buda B. 2006. *Empátia*. [Urbis](#): Bp. ISBN 963970606X

[Empátia - A beleélés lélektana | Digitális Tankönyvtár](#). www.tankonyvtar.hu › Könyvek › Filozófia, pszichológia › Pszichológia

Goleman D.: *Társas intelligencia – Az emberi kapcsolatok új tudománya*. [Nyitott Könyvműhely Kiadó KFT](#)
ISBN: 9789639725140

Gordon T 2010. T.E.T. *A tanári hatékonyság fejlesztése*. Gordon Kiadó: Bp. ISBN 9789639766037

Ritoókné. 1992. *A tanácsadás pszichológiája*. Szöveggyűjtemény Tankönyvkiadó, Bp

Ajánlott irodalom:

Berne, E. 2013. *Emberi játszmák*. Háttér Kiadó: Bp. ISBN 9786155124457

Fonyó Ilona - Pajor András (szerk.). 1998. *Fejezetek a konzultáció pszichológiájának témaköréből*. Bárcki Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola: Bp.

Bábosik, I.- Torgyik, J. (szerk.): *Az iskola szocializációs funkciói*. Eötvös József Kiadó, Budapest.98-112.

Mérei F. (1989): *A pszichológiai labirintus*. Pszichoteam. Budapest

Porkolábné Dr. Balogh Katalin: *Kudarac nélkül az iskolában*, Alex-typo, Budapest

Princzes Mária (szerk.): *Mentális és viselkedészavarok pszichológiája (szöveggyűjtemény)*, Okker Oktatási Iroda, Budapest

Strédl Terézia (2017): *Nevelés és terápiák*. SJE: Komárom

Tasnádi Ágnes (2008) *A pszichés fejlődés zavarai, típusainak felismerése, sajátosságai és életviteli jellemzői*, NSzFI Budapest

Tantárgyfelelős: Dr. Strédl Terézia, PhD, egyetemi docens

Oktató: Dr. Strédl Terézia PhD

Tantárgy neve: A közoktatás három különböző szintje		Kreditszáma: 3	Kódja: HU220
Óratípus: Előadás ☐ Szeminárium ☐ x Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium ☐ Gyakorlati jegy Aláírás X		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: Jelen kurzus célja, hogy az iskolaszervezet kérdését minél részletesebben körüljárja. A létező külföldi iskolaszervezeti modellek bemutatása után a magyar iskolaszervezetre, annak alakulására, a vertikális és horizontális szerkezet ismertetésére kerül sor. Vizsgáljuk a csökkenő gyereklétszám, a tankötelezettség, valamint a felnőttkori tanulás hatását a az intézmények szerkezetére. Statisztikai adatok elemzésével kitérünk a várható iskolaszervezeti változásokra és kísérletet teszünk arra, hogy a hosszú távú kívánatos tendenciákat felvázoljuk.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények:			
a) Ismeretek: -Érti a jelenkori magyar társadalom, iskolarendszer és tanulást szolgáló intézményrendszer kialakulását, alapvető összefüggéseit. Ismeri a különböző iskolai és iskolán kívüli nevelési és oktatási formációk, modellek lényegét. -Ismeri a köznevelés, a civil szféra szervezetei és az egyéb oktatási intézmények szabályozását, működési elveit munkavállalói szempontból.			
b) Képességek: - Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi, szervezeti és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát.			
c) Attitűdök: Nyitott a társadalmi változásokkal változó pedagógiai jelenségvilág iránt, képviseli, hogy a tanuláshoz különböző helyei, terei, formái stb. vannak, a tudás, az emberi kompetencia fejlődésére ható szereplők kulturálisan sokszínűek, s társadalmi kölcsönhatásban állnak. Tudatos a tanulás és tanítás támogatásában, a nevelési célok megvalósításában humánus, megértő, elfogadó, hiteles segítő.			
A tantárgy tartalma: 1-2. óra: Bevezetés, a tárgy céljának, feladatainak megbeszélése. 3-4. óra: Iskola előtti nevelés, az óvoda feladatai. 5-6. óra: A közoktatás az általános iskolában. 7-8. óra: Középfokú oktatás. 9. óra: Felsőfokú oktatás. Bolognai folyamat.			
Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: bemutatás, szemléltetés, megbeszélés, vita, előadás Előtanulmányi feltételek: középiskolai tanulmányok			
Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei: 5 oldalas dolgozat elkészítése és megvédése a félév témaköreiből szabadon választva. A prezentálásra az utolsó alkalommal kerül sor.			
Az értékelése az alábbiak szerint történik: 0-50% - elégtelen 51-70% - elégséges			

71-80% - közepes

81-90% - jó

91-100% - jeles

Értékelés:

- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 30

Kontaktórák kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: lsd. követelményeknél

Kötelező irodalom:

Bábosik István, Torgyik Judit (2009): Az iskola szocializációs funkciói. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 59-70., 115-145., 187-205.251-286..

Bábosik István, Torgyik Judit (szerk.) (2007): Pedagógusmesterség az Európai Unióban, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Barakonyi Károly (2014): Felsőoktatásunk 25 éve – eredmények, kudarcok, Felsőoktatási műhely, 2.sz., 43-52.o.

Az általános iskola 70 éve (2015): Educatio tematikus szám cikkei, 4. sz., p. online.

Kozma Tamás (2016): A jövő iskolája projekt, Educatio, 4.sz. 558-574.o.

Ajánlott irodalom:

Benedek András (2003): Változó szakképzés, Okker, Budapest

Fehérvári Anikó (2008): Szakképzés és lemorzsolódás, OKI, Budapest

Furray R. Katalin, Kozma Tamás (2013): Közösségi tanulás és társadalmi átalakulás, Iskolakultúra, 10.sz., 3-21.o

Óvodai Nevelés, Új Pedagógiai Szemle, Educatio c. folyóirat kapcsolódó számai, cikkei.

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit

Oktatók: Dr. Torgyik Judit,

Pluhár László

Tantárgy neve: A közoktatás három különböző szintje szakmai gyakorlat	Kreditszáma: 1	Kódja:HU221
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat x	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás x	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): köt. vál.		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
A tantárgy célja:		
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenci táblája alapján):		
<p>a) tudása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Érti a jelenkori társadalom, kultúra, és intézményei közötti alapvető összefüggéseket, a sokféleség és sokoldalúság szerepét. - Érti a tanulóval, pedagógussal, szakmai vezetővel, illetve partnerekkel való kommunikáció alapelveit, a működés törvényszerűségeit. <p>b) képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes a pedagógiai, pszichológiai jellegű, a nevelés, oktatás, kutatás, fejlesztés során vagy a szakmai társas együttműködésben keletkező problémák felismerésére. - Anyanyelvén és idegen nyelven, valamint az informatika legújabb eszközeivel képes hatékonyan kommunikálni, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni. - Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány és a társtudományok szaknyelvét, alapfogalmait. Meghatározott keretek között érvelni tud, megérti mások véleménynyilvánításának relevanciáját. <p>c) attitűdjei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Képviseli az együttműködés fontosságát, a közjó szolgálatát. - Együttműködése bizalomalapú, nyitott az inklúzió és az adaptívitás szemléleteire. <p>d) autonómiája és felelőssége:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg. 		
A tantárgy tartalma:		
1-2. óra: Bevezetés a tanulás tanításába. A tanulást befolyásoló tényezők. Külső, belső motiváció. A tanuláshoz szükséges külső feltételek megteremtése. Kellő alvás, mozgás, a fáradtság szerepe. Megfelelő táplálkozás, környezeti feltételek.		
3-4. óra: Jegyzetelés technikái. Időmenedzsment, időbeosztás és halogatás problémája.		
5-6. óra: Vizuális technikák.		
7-8. óra: Nyelvtanulást segítő módszerek.		
9. óra: Emlékezet fejlesztésének lehetőségei.		
Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: előadás, bemutatás, szemléltetés, megbeszélés, vita.		
Előtanulmányi feltételek: középiskolai tanulmányok		
Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tétel felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is): Felkészülés az órákra, a szakirodalom megismerése. Kiselőadás megtartása a félév témaköreiből.		
Értékelés:		
- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában.		
- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.		
- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.		
- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán		

elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: lsd. követelményeknél

Kötelező irodalom:

Oroszlány Péter (1995): A tanulás tanítása. Tanári kézikönyv, AKG Kiadó, Budapest.

Oroszlány Péter (2000): Könyv a tanulásról, AKG Kiadó, Budapest.

N. Kollár Katalin, Szabó Éva (2004): Pszichológia pedagógusoknak, Osiris Kiadó, Budapest.

Balogh László (2011): A tanulási stratégiák fejlesztésének pszichológiai alapjai, Didakt, Debrecen.

N. Kollár Katalin, Szabó Éva (2017): Pedagógusok pszichológiai kézikönyve, Osiris Kiadó, Budapest.

Ajánlott irodalom:

Oroszlány Péter (2015): Tanácsok, módszerek, gyakorlatok a tanulási képesség fejlesztéséhez: középiskolások számára, Metódus-tan, Budapest

Csizér Kata, Holló Dorottya, Károly Krisztina (2011): Dinamikus csoport, dinamikus tanulás, csoportdinamika szerepe a nyelvtanulásban, Tinta Kiadó, Budapest.

Deákné B. Katalin (2003): Neked is lehet jó jegyed. Tanulási módszerek, ötletek, Deák Kiadó, Pápa.

Ginnis Paul (2018): Tanítási és tanulási receptkönyv, az izgalmas és élvezetes tanulás eszközei, Alexandra, Pécs.

Meier, Dave (2000): The Accelerated Learning Handbook, McGraw-Hill, New York.

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit

Oktatók: Dr. Torgyik Judit

Pluhár László

3.félév:

Tantárgy neve: Polgári jogi ismeretek és jogalkalmazás		Kreditszáma: 4/5	Kódja: NE126/NE153
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a jogrendszer alapvető elemeivel, a demokratikus hatalomgyakorlás elveivel, a hatalommegosztás elméletével, az egyes fontosabb állami szervek hatalommegosztásban betöltött szerepével és képesek legyenek jogszabályok önálló tanulmányozására, a demokratikus intézményrendszer működésének megtárgyalására, véleményezésére. A kurzus célja továbbá, hogy a képzésben résztvevő hallgatókkal megismertesse a 2014. március 15. napján hatályba lépett, a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) alapvető rendelkezéseit, mely tantárgy keretén belül rövid áttekintést kapnak a természetes és jogi személyekkel (különösen a gazdasági társaságokkal), a családjoggal, a tulajdonjoggal, a kötelmi joggal (szerződések jogával), kártérítési joggal kapcsolatos joganyagról. A megjelölt jogterülettel kapcsolatos rendelkezések gyakorlati alkalmazásának bemutatása, gyakorlása a szeminárium keretében. A jogi nyelvezet és a vonatkozó joganyag helyes értelmezésének elsajátítása.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciátlábjára alapján):			
b) tudása (lásd tematika szerint)			
<ul style="list-style-type: none"> • Ismeri és érti a polgári jogra vonatkozó főbb rendelkezéseket. • Ismeri és érti a polgári joggal kapcsolatos definíciókat.			
c) képességei			
<ul style="list-style-type: none"> • Képes átlátni a polgári jogi összefüggéseket. • Képes a szakirodalom és a jogi dokumentumok helyes értelmezésére, gyakorlati alkalmazására.			
d) attitűdjei			
<ul style="list-style-type: none"> • Folyamatos képzés iránti igénnyel rendelkezik, nyitott az új ismeretek megszerzésére. • Nyitott a leendő munkaköréhez kapcsolódó új joganyagok elsajátítására.			
d) autonómiája és felelőssége			
<ul style="list-style-type: none"> • Alkalmas a leendő munkaköréhez tartozó útmutatók, szabályzatok, leírások, kapcsolódó jogszabályok, egyezmények, közzétett döntések önálló keresésére, alkalmazására. • Önállóan tájékozódik a vonatkozó joganyag rendszerében.			
A tantárgy tartalma: A hallgatók ismereteket szereznek a jogforrások fogalmáról és annak hierarchiájáról, továbbá a jogszabályok kihirdetéséről és közzétételének módjáról. Megismerkednek a polgári jog legfontosabb rendelkezéseivel, gyakorlati példák segítségével, jogesetek elemzése (a szeminárium keretében) által. Ennek során fontos szerepet tölt be az ember, mint jogalany, a jogképesség, a cselekvőképesség, valamint a jogi személy, mint jogalany létrejötte és jellemzői. Áttekintjük a családjog, a tulajdonjog, a szerződéskötés alapvető kérdéseivel. Az alább megjelölt tematika mentén haladva elemzünk közzétett eseti döntéseket, konkrét élethelyzetekre, jogvitákra keressük meg a megoldást a szemináriumi órákon.			

1. Bevezetés: Jogi alapfogalmak. A magyar jogforrások hierarchiája. A polgári jog részei, alapelvek.
2. A személyek joga. Az ember, mint jogalany. Jogképesség, cselekvőképesség.
3. A jogi személy, mint jogalany létrejötte és jellemzői.
4. A gazdasági társaságok közös szabályai. A kkt., bt., kft., rt. fogalma, főbb rendelkezések.
5. A Ptk. családjoggal kapcsolatos rendelkezései. (házasság intézménye, házastársi vagyontársaság szabályai, a családi jogállás, az örökbefogadás, a szülői felügyelet, a gyámság).
6. A tulajdonjog szabályai. A tulajdonjog tárgyai, tulajdonszerzési jogcímek. Ingatlan – ingatlan-nyilvántartás.
7. Közös tulajdon, a társasház.
8. A szerződés általános szabályai. A szerződés létrejötte, a szerződés érvénytelensége.
9. Digitalizáció – elektronikus úton történő szerződéskötés – elektronikus kereskedelem.
10. Szerződésszegés esetei. Szerződést biztosító mellékkötelezettségek. Egyes tipizált szerződések szabályai.
11. Szerződések: adásvétel, ajándékozás; lízing, kölcsönszerződés, hitelszerződés.
12. Szerződések: vállalkozás, megbízás, egyéb nem Ptk-ban szabályozott foglalkoztatásra irányuló szerződések.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Az előadáson a hallgatók is bevonásra kerülnek az alapvetően interaktív órák keretében, amelyek során ismertetésre kerülnek az alapvető polgári jogi ismeretek, definíciók, elméleti és gyakorlati kérdések. A szeminárium keretében jogosan feldolgozására kerül sor egyéni és csoportos foglalkozás formájában egyaránt.

Előtanulmányi feltételek: -

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tétel felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Valamennyi tagozaton elvárás a hallgatói aktív részvétel az órákon.

A Moodle felületére feltöltött, valamint a konzultációkon elhangzott kérdésekre történő válaszadás, a feladatok határidőre történő megoldása és az e-portfólióba való feltöltése.

Értékelés:

Elészséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a (kollokviumon vagy) a szemináriumon megírt zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Jól-léti Társadalom Intézet/Nemzetközi Tanulmányok és Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- Az írásbeli dolgozatra való felkészülés (max. 45 óra) 30%
- Szakspecifikus beadandó feladat készítése, az elkészítéshez szükséges szakirodalom feldolgozásával együtt (max. 60 óra) 30%
- A Moodle Fórumon a félév során feltöltött kérdésekre, témákra való válaszadás (max. 60 óra) 40%

A megjelölt szakirodalom, jogi dokumentumok elsajátítása, a beadandó feladat megoldásához szükséges forrás felkutatása és feldolgozása.

Kötelező irodalom:

Gombos Katalin – Simon Károly László –Strihó Krisztina (2021): Kérdések és válaszok a jogról. Bevezetés amagyar jogalapjaiba. HVG-ORAC, Bp., 3., 5-6., 11-12. fejezetek
A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény vonatkozó rendelkezései

Ajánlott irodalom:

Vékás Lajos (szerk.) (2013) Polgári Törvénykönyv magyarázatokkal. Complex: Bp. 2013.

Strihó Krisztina (2018) Polgári jog. In: Jogi alapismeretek. Bp., Dialóg-Campus. Szerk.: Simon Károly László. 2018. 111-125.

Méhes Tamás (2018) Polgári jogi alapismeretek. Bp., Dialóg-Campus. https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12595/web_PDF_Polgari_jogi_alapismeretek.pdf;jsessionid=BF9552BAF87CA1158A950870CBA02910?sequence=1

Petrik Ferenc (főszerk.) (2018) Polgári jog I-VI. HVG-Órac, Budapest.

Tantárgyfelelős: dr. Strihó Krisztina PhD, egyetemi docens

Oktató: dr. Strihó Krisztina PhD, egyetemi docens

Tantárgy neve: Komplex társadalomtudományi ismeretek		Kreditszáma: 3	Kódja: NE016
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja:			
<p>A tantárgy bevezetést nyújt a társadalomtudományok összetett világába, kutatási módszereikbe, kérdésfeltevéseikbe és sajátosságaikba. A hallgatók a kurzuson alapvető ismereteket szereznek a társadalom működéséről, a társadalmi intézmények és folyamatok, a társadalmi változások általános és specifikus jellemzőiről. A tantárgy elsősorban az alapvető tájékozódást, a kurrens társadalmi folyamatok, a hallgatók által észlelt társadalmi problémák önálló és kritikus értelmezésének képességét fejleszti.</p>			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenci táblája alapján):			
e) tudása			
- Tájékozott a magyar és egyetemes politikai, gazdasági, kulturális jelenségek általánosan elfogadott tendenciái, jellemzői, adatai körében.			
- Tisztában van a társadalomtudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.			
- Ismeri a társadalomtudományok egyes területeinek alapvető szakkifejezéseit, fogalomkészletének minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket.			
f) képességei			
- Képes történelmi, társadalmi, gazdasági, jogi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.			
- Képes a nemzetközi összefüggésekben való eligazodásra, folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására, mindezek hatékony és eredményes megosztására, és a gyakorlatban történő alkalmazására.			
g) attitűdjei			
- Érti és elfogadja, hogy a gazdasági, politikai és kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.			
- Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történelmi és jelenkori sokszínűségét.			
d) autonómiája és felelőssége			
- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.			
- A szakterületén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.			
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.			
A tantárgy tartalma:			
Nappali tagozaton:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés: kultúra – egyén – társadalom. Mivel foglalkoznak a társadalomtudományok és miért van szükségünk rájuk? A társadalomtudományok megközelítésmódjai és módszerei. 2. Társas interakciók – mindennapi élet: szocializáció és identitás 			

3. Kultúra és társadalom, kulturális különbségek, kultúrák találkozása, multikulturalizmus
4. Előítéletek, sztereotípiák, kirekesztés, konfliktusok
5. Társadalmi csoportok, osztályok, rétegek, társadalmi mobilitás és szegregáció
6. Szegénység és egyenlőtlenség
7. Nem, nemi identitás, nemek közti egyenlőtlenségek
8. Társadalmi intézmények: oktatás, kommunikáció, média
9. Társadalmi változások: globalizáció
10. Társadalmi változások: urbanizáció
11. A munka átalakuló világa.
12. Összefoglalás

Levelező tagozaton:

1. Mivel foglalkoznak a társadalomtudományok? Egyén – kultúra – társadalom: szocializáció, társas interakciók, kulturális különbségek.
2. Szegénység. Társadalmi egyenlőtlenségek. Társadalmi intézmények.
3. Társadalmi változások: globalizáció, urbanizáció, a munka átalakuló világa.

Előtanulmányi feltételek: nincs

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételtek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Szóbeli vizsga.

A tételtek megegyeznek az órai tematikánál felsorolt témakörökkel.

Értékelés:

Az aláírás feltétele az előadások látogatása. A vizsgajegy a hallgató szóbeli vizsgán nyújtott eredménye.

Elégtelen:

A hallgató nincs tisztában az alapvető terminológiával, szakirodalmi ismeretekkel, illetve az előadáson elhangzott alapismeretekkel. Elégtelen kollokviumi jegy jár, ha a hallgató a kollokviumon meg nem engedett segédeszközt használ.

Elégséges:

A hallgató csak a legalapvetőbb terminológiával és a legalapvetőbb elméletek elemi tartalmával van tisztában, ám azokat alkalmazni, azokból következtetéseket levonni nem képes.

Közepes:

Kisebbségi segítséggel, rávezetéssel minden lényegi tartalmat képes visszaadni, a szakirodalmat és az előadás anyagát megfelelő részletességgel ismeri, ám önállóan, kreatívan csak nehezen tudja használni az ismereteit.

Jó:

A hallgató apróbb hiányosságokkal, apróbb hibákkal képes összefogottan, lényegre törően, minden fontos részletre kitérően ismertetni a tétel témáját, a szakirodalmat, az előadás anyagát, a terminológiát jól ismeri.

Jeles:

A hallgató képes kreatívan alkalmazni az elméleti ismereteket, meggyőző tárgyi tudással rendelkezik, magabiztosan és pontosan interpretálja a szakirodalmat, az előadás anyagot, jól ismeri a terminológiát, folyamatosan, önálló koncepció alapján képes a tételhez tartozó ismereteket összefoglalni, és a vizsgáztatóval érdemi szakmai beszélgetést is képes folytatni.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Nemzetközi Tanulmányok és Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- Szakirodalom-feldolgozása a vizsgafelkészülés keretén belül

Kötelező irodalom (elérhetőek a SZAKTÁRS www.szaktars.hu adatbázisban EDU ID-val)

1. Anthony Giddens: *Szociológia*. Osiris, Budapest, (legújabb kiadás)
2. Andorka Rudolf: *Bevezetés a szociológiába*. Budapest, 2006.
3. Jon Elster: *A társadalom fogaskerekei. Magyarázó mechanizmusok a társadalomtudományokban*. Budapest, 1997.
4. Patrick Diamond – A. Giddens (szerk): *Írások az egyenlőtlenségről, az egyenlősdiről és az új egyenlőségről*. Budapest, 2006.

Ajánlott irodalom:

1. Lengyel György – Szántó Zoltán (szerk): *A gazdasági élet szociológiája*. Aula, Budapest, 2005, ISBN: 9639698032 <http://publikaciok.lib.uni-corvinus.hu/publikus/647817.pdf>
2. Ferge Zsuzsa: *Magyar társadalom- és szociálpolitika 1990-2015*. Budapest, 2017 (Iskola és esélyek fejezet)
3. Earl Babbie: *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Budapest, 2003.
4. Ulrich Beck: *A kockázat-társadalom. Út egy másik modernitásba*. Budapest, 2003.

Tantárgyfelelős:**Oktató:** N. Kovács Tímea

Tantárgy neve: Vezetési és vállalkozási ismeretek		Kreditszáma: 4	Kódja: GA115
Óratípus:		Értékelés:	
Előadás		Szóbeli/írásbeli vizsga	X
Szeminárium	X	Beadandó feladat	X
Gyakorlat	X		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint: 3. félév			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: félévente (őszi és keresztféléves képzésben tavaszi félévben)			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: –			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja:			
<p>A kurzus során a hallgatók választ kaphatnak a vezetés természetével, tudományával és művészetével kapcsolatos elméleti és gyakorlati kérdésekre, ismereteket szereznek a vállalkozások, mint a gazdaság szereplői, alapvető jellemzőiről, sajátosságairól. Mindemellett bemutatjuk a jövő felől érkező kihívásokat és az ezeknek való megfelelés lehetséges módját. A stratégiai nézőpont elsajátításával a hallgatók majdani vezetői munkájához hasznos tudanyagot közvetítünk, és gyakorlati lehetőséget biztosítunk. Folyamatos elemző gyakorlatokkal, az eredmények prezentálásával és csoportos megvitatásával, a széleskörű információszerezés lehetőségének megismertetése, az innovatív vállalkozói attitűd, valamint a források megteremtése képességének kialakítása is a célunk. A hagyományos vezetési funkciók logikája mentén haladva segítjük a hallgatók vezetési és vállalkozási ismereteinek a megszerzését és a gyakorlati vezetői munkára való felkészülését.</p>			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak KKK-ja alapján):			
a) tudása			
<p>Ismeri a vállalkozások vezetésének alapvető elméleteit és jellemzőit. Rendelkezik a vállalkozás és vezetés átfogó fogalmainak és összefüggéseinek ismeretével. Tisztában van az alapvető vállalatvezetői fogalmakkal, ismeri egy vállalat vezetési és döntési mechanizmusait. Felismeri és megérti a piaci folyamatokat és a gazdálkodási folyamatok mozgatórugóit elméletben és valós szituációk keretében</p>			
b) képességei			
<p>Képes a tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni. Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására, önálló következtetések megfogalmazására egy-egy valós helyzetből kiindulva.</p>			
d) attitűdje			
<p>Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül</p>			
autonómiája és felelőssége			
<p>Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.</p>			
Tanulási eredmények:			
<p>A kurzus eredményeként a hallgatók megismerik a gazdálkodás alapfogalmait, fő összefüggéseit, a szervezetek működésének tervezési, elemzési, értékelési, eszközeit, módszereit. Képesek lesznek egy kisvállalkozás alapítására tervezésére és vezetésére, vezetői feladatok ellátására más gazdálkodó szervezetek általános gazdálkodásához és szervezéséhez kapcsolódó munkakörökben, mivel eligazodnak a szervezetek működésének külső és belső összefüggéseiben, s így gyakorlatukban hasznosítani tudják a tanultakat.</p>			
A tantárgy tartalma:			
1) Bevezetés. Mi a vezetés?			

A vezetés definíciója. A hatékony vezető készségei és tulajdonságai.

2) **Ahogy a sikeres vezetők csinálják**

Videó film nézése és elemzése

3) **Motivációs elméletek**

Mi motivál minket a munkahelyen?

4) **Különböző vezetési stílusok**

Az alapvető vezetési stílusok és azok hatásai

5) **Vezetői kommunikáció**

A kommunikációs alapmodell. A vezetői kommunikáció hatása az üzletmenetre

6) **Személyiség és kommunikációs stílusok**

SIZE Prozess személyiség és kommunikációs stílus modell és alkalmazása vezetőként.

7) **A változásmenedzsment**

A változás pszichológiája. Hogyan támogathatják a vezetők a munkatársak változással kapcsolatos nehézségeit?

8) **Érzelmi intelligencia**

Az érzelmi intelligencia fogalma, elemei és fontossága a vezetésben.

9) **Vállalkozások vezetése**

Vállalkozások létrehozása és menedzselése.

10) **A kreativitás**

A kreativitás fogalma. A kreativitás támogatása a vállalatnál.

11) **A kurzus összefoglalása**

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: előadás, videó, páros, csoportos gyakorlatok, esettanulmányok

Előtanulmányi feltételek: lásd fent

Követelmények:

Nappali tagozatos hallgatók számára:

- Órán való aktív részvétel (Az online hallgatók csak a kamera bekapcsolásával vehetnek részt az órán. Különben nem elfogadott az óralátogatás.)
- Írásbeli vagy szóbeli vizsga.

Levelező és távoktatásos hallgatók számára:

- Órán való aktív részvétel (Az online hallgatók csak a kamera bekapcsolásával vehetnek részt az órán. Különben nem elfogadott az óralátogatás.)
- Írásbeli vizsga.

Nappali képzés (hallgatói munkaterhelés a kreditszámnak* megfelelően):

5ECTS: 20 kontaktóra (10 elmélet és 10 gyakorlat). Az órákon való részvétel kötelező, igazolatlan hiányzás az órák 20 százaléka esetében lehetséges. 45 óra önálló otthoni munka: elméleti tananyag elsajátítása, felkészülés a vizsgára, számítási feladatok otthoni gyakorlása.

Kollokviumi tételek: a heti bontásban megjelenő témakörök.

Részidős képzés: (hallgatói munkaterhelés a kreditszámnak* megfelelően):

5ECTS: Levelező: 18 kontaktóra (9 elmélet és 9 gyakorlat). 132 óra önálló otthoni munka. Távoktatás: 12 kontaktóra (6 elmélet, 6 gyakorlat). 138 önálló otthoni munka. Az otthoni munka tartalma: elméleti tananyag elsajátítása, felkészülés a vizsgára, számítási feladatok otthoni gyakorlása.

Értékelés:

Elégséges: 51-61%: A megismert kommunikációs fogalmakat általában megfelelően reprodukálja és értelmezi, a tanult folyamatokat általában ismeri, de az összefüggéseket hiányosan látja át. A kommunikáció szereplőinek viselkedését le tudja írni, ám az azokat leíró modellek értelmezése és önálló alkalmazása hiányos.

Közepes: 62-74%: A megismert kommunikációs fogalmakkal tisztában van, a tanult folyamatokat ismeri, és önállóan felismeri, de az összefüggéseket hiányokkal látja át. A kommunikáció viselkedését megfelelően be

tudja mutatni, de az ezeket leíró modellek önálló értelmezése és alkalmazása gyakran problémás.

Jó: 75-85%: A megismert kommunikációs fogalmakat jó színvonalon reprodukálja és önállóan értelmezi, a tanult folyamatokat ismeri és felismeri, az összefüggéseket átlátja. A kommunikációs viselkedését jó színvonalon mutatja be, az azokat leíró viselkedési modelleket kisebb hiányosságokkal alkalmazza.

Jeles: 86-100%: Magas szinten ad számot megismert kommunikációs fogalmakról. A tanult folyamatokkal teljes mértékben tisztában van, az összefüggéseket tökéletesen átlátja. A szereplők viselkedését kiváló színvonalon mutatja be, az azokat leíró viselkedési modelleket hiánytalanul, példákon keresztül alkalmazni és értelmezni képes.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Gazdálkodási és Menedzsment Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Elméleti tananyag önálló átismétlése, feldolgozása, felkészülés a számonkérésre.

A témához kapcsolódó publikációk szakcikkek.

Kötelező irodalom:

- Előadásjegyzetek
- Nemes, F. (2003): Vezetési ismeretek és módszerek. MACROPOLIS, Budapest
- Dr. Bencsik Andrea (2010): Vállalkozási és üzletfejlesztési ismeretek. Győr
- Klein Sándor: Vezetés- és szervezetpszichológia, Edge 2000 Kft., 2004
- Moodle-ba feltöltött PPT-k, és egyéb dokumentumok

Ajánlott irodalom:

- Heti Világgazdaság és Figyelő c. hetilapok aktuális cikkei
- Baranya megyei Vállalkozói Központ (2007): Stratégiai menedzsment és üzleti tervezés. Baranya Megyei Vállalkozói Központ. Pécs •
- Pest Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány (2009): Gazdaság és vállalkozásfejlesztési ismeretek, Budapest •
- Heti Világgazdaság és Figyelő c. hetilapok aktuális cikkei

Tantárgyfelelős: Dr. Mile Csilla

Oktatók: Sebestény Tibor

Tantárgy neve: Konfliktus és előítélet-kezelés a gyakorlatban		Kreditszáma: 5/3	Kódja: HU132, HU030
Óratípus: Előadás <u>Szeminárium</u> Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium <u>Gyakorlati jegy</u> Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): tematika szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: -			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: A konfliktusok jellegének, okainak bemutatása. Az előítéletek okai és természete. A leggyakrabban pedagógiai konfliktushelyzetek bemutatása. További célja bevezetni a hallgatót a konfliktusmegoldás lehetőségeibe, valamint informálni a hallgatót, azokról a stratégiákról, melyeket a konfliktusok kezelésénél választani érdemes. A hallgató képes lesz dönteni, hogy milyen stratégiát válasszon egy konfliktushelyzet esetén, és ebben a helyzetben milyen módszert alkalmazzon a konfliktus konstruktív kezelésére			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények:			
Tudása:			
<ul style="list-style-type: none"> - Alapvető ismeretei vannak a pedagógia területén, a pszichológia nevelésben, oktatásban, emberi kapcsolatokban való alkalmazásáról. - Ismeri a személyiségfejlődés, a tanulás- és szociálpszichológia alapvető tényeit. - Ismeri a szociológia, az antropológia alapfogalmait, tájékozott e diszciplínák és más, a neveléstudománnyal kapcsolatba kerülő tudományterület kapcsolódási lehetőségeiről. - Érti a jelenkori társadalom, kultúra, és intézményei közötti alapvető összefüggéseket, a sokféleség és sokoldalúság szerepét. - Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális és horizontális irányban; alapszinten ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és egy idegen nyelven; érti az online kommunikáció fontosságát, ismeri a kommunikáció tereit, lehetőségeit. - Ismeri az oktatás-képzés, a tanulás fejlesztése, illetve a tanítással, neveléssel kapcsolatos innovációk főbb nemzetközi tendenciáit. - Elsajátítja a tárgyalási technika alapjait, amely szintén helyzet asszertív megoldásához vezet, valamint betekintést nyer a közvetítéses technikába. 			
Képességei:			
<ul style="list-style-type: none"> - Képessé válik asszertíven kezelni az osztályban és a kollektívában kialakult konfliktushelyzeteket. - Képessé válik a győztes-győztes helyzetek preferálására, és nem a győztes-vesztes helyzetet részesíti előnyben, melyből gyakran kialakulhat a vesztes-vesztes szituáció. - Képes a pedagógiai, pszichológiai jellegű, a nevelés, oktatás, kutatás, fejlesztés során vagy a szakmai társas együttműködésben keletkező problémák felismerésére. - A pedagógia és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, követésében képes az adott feladatban releváns nézőpontok szerint választani, ezeket munkájában, feladataiban alkalmazni vagy erre javaslatot tenni. - Anyanyelvén és idegen nyelven, valamint az informatika legújabb eszközeivel képes hatékonyan kommunikálni, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni. 			
Attitűdje			
<ul style="list-style-type: none"> - Elfogadja, hogy az elmélet és gyakorlat, a neveléstudomány és a társdiszciplínák kölcsönhatásban állnak. - Nyitott a társadalmi változásokkal változó pedagógiai jelenségvilág iránt, képviseli, hogy a tanuláshoz különböző helyei, terei, formái stb. vannak, a tudás, az emberi kompetencia fejlődésére ható szereplők kulturálisan sokszínűek, s társadalmi kölcsönhatásban állnak. - Együttműködése bizalomalapú, nyitott az inklúzió és az adaptivitás szemléleteire. - Nyitott a nemzetközi neveléstudományi trendek követésében, törekszik ehhez saját erőforrásainak önreflexív fejlesztésére. 			
Autonómiája és felelőssége			
<ul style="list-style-type: none"> - Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg. - A nevelési tevékenységgel együttműködő társ-szakterületeken végzendő feladatait - a kellő gyakorlat megszerzéséig - szakértői támogatás mellett végzi. - Társadalmi kontextust érintő vizsgálatokat, támogató beavatkozásokat a célok és az érintettek érdekének felelős mérlegelésével önállóan is végez. 			

A tantárgy tartalma:

A tantárgy foglalkozik az előítéletek kialakulásával, valamint az abból eredő külső és belső konfliktusokkal, de a hangsúlyt az egyén és a környezet konfliktusaira helyezi, ugyanakkor foglalkozik a kultúrák közötti konfliktusokkal is. A konfliktuselméletek áttekintése után, a konfliktusmegoldó stratégiákra kerül a sor. Majd a két fő konfliktusmegoldó eljárás, nevezetesen a tárgyalásos és közvetítési technikák ismertetésére kerül sor. Szó lesz az asszertív, agresszív és a passzív helyzetmegoldó technikákról is. Az órán kitöltésre kerül egy konfliktusmegoldásról szóló teszt is, melyből a hallgató következtethet arra, hogy milyen spontán konfliktusmegoldó stratégiát választ, melyet, ha szükséges, tudatosan befolyásolni tud, a helyzetnek megfelelően.

1. Bevezetés, a követelmények ismertetése, a kurzus tartalmának rövid áttekintése.
2. Konfliktusok természete.
3. Konfliktuselméletek.
4. A konfliktusok típusai és szintjei.
5. A konfliktusok kialakulásának okai, folyamata.
6. Társadalmi konfliktusok, kialakulásának okai, folyamata.
7. Történelmi traumák és társadalmi konfliktusok.
8. Előítéletek és keletkezése.
9. A konfliktusmegoldások kommunikációs sajátosságai.
10. Az asszertivitás.
11. A konfliktusmegoldás tárgyalásos és közvetítési technikája.
12. Iskolai konfliktus helyzetek, valamint azok elemzése.

A tantárgy vizsgatételei a fentebb meghatározott tartalmi körök.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Valós gyakorlati tapasztalatok megbeszélésére, az összefüggések átlátására, felismerésére törekszünk.

Prezentáció. Kommunikációs és pszichológiai játékok az adott témákra a tanár vezetésével. A játékok lélektani és kommunikációs hatékonyságának megbeszélése, értékelése. Konfliktuskezelési tesztek kitöltése, majd visszajelzés a tesztek eredményeiről.

Előtanulmányi feltételek:

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei és értékelése

A kompetenciák mérésének módjai nappali tagozaton:

Beadandó és órai aktivitás

- a félév során egy min. 20 perces és min. 20 kockából álló power pointos előadás készítése, órai prezentálással a felsorolt témákból. Az értékelésbe nem csak a választott szakmai, tartalmi bemutatása a fontos, hanem a power pointos előadás készítésének formai, alaki követelményei, valamint a prezentáció előadásmódja is beszámítanak – 50%;
- egy konfliktus elemzése beadandó munkában – 40%;
- órai részvétel (max. 3 hiányzás), ennél több hiányzás esetén az aláírás megtagadása;
- az órákon tanúsított aktivitás 10%;
- bármelyik részfeladat elégtelenre történő teljesítése, vagy nem teljesítése esetén az indexbe aláírás megtagadva bejegyzés kerül.
- Értékelés:
  - 0-50% - elégtelen
A power pointos előadás elmaradása, tartalmi köreinek be nem tartása, a meghaladott 3 hiányzás, zárthelyi dolgozat elégtelen eredménye.
  - 51-70% - elégséges
A power pointos előadás hiányos, vagy oda nem illő tartalmi körökkel rendelkezik, elégséges zárthelyi dolgozat, az órákon tanúsított passzív magatartás.
  - 71-80% - közepes
A power pointos előadás tartalmi köreinek általános jelenléte, régebbi tematikák feldolgozásával, közepes zárthelyi dolgozat, az órákon tanúsított mérsékelt aktivitás.
  - 81-90% - jó
A power pointos előadás legújabb tartalmi köreinek prezentálása, jó eredményű zárthelyi dolgozat, órákon tanúsított aktivitás.
  - 91-100% - jeles
A power pointos előadás legújabb tartalmi köreinek prezentálása összefüggések alapján, jeles zárthelyi dolgozat, magas aktivitás az órákon.

A kompetenciák mérésének módjai levelező tagozaton, valamint távoktatásos képzésben.

Az órai aktivitás levelező képzésben kötelező.

Beadandó: A félév során egy 8-10 oldalas, jegyzetekkel és hivatkozásokkal ellátott beadandó feladat készítése.

A feladat: Egy konfliktushelyzet elemzése az átvett konfliktuselméletek szerint, az előítéletességre

helyezve a fókusz.

A beadott dolgozat értékelési szempontjai:

az elsajátított tananyag ismerete;

önálló meglátások;

továbbmutató javaslatok;

a felhasznált irodalom mennyisége, minősége (a dolgozat formai megjelenése).

Formai követelmények

terjedelem 8-10-A/4 oldal

a dolgozat szerkesztett legyen

az előlapon szerepeljen

a hallgató neve

a tantárgy neve, kódja

az oktató neve

a dolgozat címe

keltezés

Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék.

Betűtípus Times New Roman, 12-es betűméret, sortávolság 1,5-es.

A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kérem elkészíteni.

A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

Értékelés:

0-50% - elégtelen

A beadandó feladat elmulasztása, hiányos a tananyag ismerete. Kaotikus, a témát nem érintő munka, szakirodalmi háttér nélkül.

51-70% - elégséges

A beadandó feladat sekélyes ismerete, a formai követelmények minimális betartásával, kevés önálló meglátásokkal, és minimális szakirodalmi háttérrel.

71-80% - közepes

A beadandó feladat átlagos ismerete, kevés önálló meglátással, régebbi szakirodalmi hivatkozásokkal, kevés jövőbe mutató javaslattal.

81-90% - jó

A beadandó feladat megfelelő ismerete, néhány, a témát érintő fontos önálló meglátással, több továbbmutató javaslattal, általános szakirodalmi háttérrel.

91-100% - jeles

A beadandó feladat kiváló ismerete, több a témát érintő, önálló meglátással, és a jövőt formáló, konstruktív javaslatokkal. A szakirodalom a legújabb hivatkozásokat tartalmazza.

Jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!

Teljesítendő követelmények kedvezményes tanrend estében: ua. mint részidős képzésben

Teljesítendő követelmények pót- vagy vizsgakurzus esetében: ua. mint részidős képzésben

Az elkészített tanulmányokat a Moodle - rendszerbe az egyéni portfólióba kell feltölteni a szorgalmi időszak 14. hetéig minden képzésre vonatkozóan.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal):150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszama és részletezése:

Szakspecifikus beadandó feladat készítése,

Az elkészítéshez szükséges szakirodalom feldolgozása,

Helyzetgyakorlatok

Kötelező irodalom:

Aronson, E. (2002): A társas lény. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.

Barlai R. - Kővágó Gy.(2004): Krízismenedzsment, kríziskommunikáció, Századvég Kiadó, Budapest.

Bordás Sándor (2009): Az agresszív kód. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár.

Bordás S. – Hunčík P. – Mikulás D. – Stredl T. (2004): Együttlét (Egy interetnikus tréning tapasztalatai), Balassi Kiadó – Magyar Pax Romana, Budapest.

Bordás Sándor (2015): Történelmi traumáink egy konfliktuskezelési program tükrében. In: Bordás Sándor, Glavanovics Andrea (szerk.) Nemzeti és etnikai konfliktusok – megbékélési lehetőségek. Székesfehérvár: Kodolányi János Főiskola, 2015.190 p.

Bordás Sándor (2015): Konfliktusok kezelésére használandó eszközök a korábbi kutatásainkkal összefüggő rendszerben. In: Dr. Bordás Sándor, Glavanovics Andrea (szerk.) Történelmi traumáink kezelési lehetőségei lélektani megközelítésben. Székesfehérvár: Kodolányi János Főiskola, 2015. 327p.

Buda Béla (2012).: Empátia. A beleélés lélektana, Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem – L Harmattan Kiadó.

Fichser R. – Ury W. – Patton B. (1998): A sikeres tárgyalás alapjai, Bagolyvár, Budapest.

Ajánlott irodalom:

Gordon, Thomas (1989): A tanári hatékonyság fejlesztése. Gondolat Kiadó. Budapest.

Szekszárdi Júlia (2002): Konfliktusok pedagógiája. Veszprémi Egyetemi Kiadó. Veszprém.

Tantárgyfelelős: Dr. Bordás Sándor, PhD, főiskolai tanár**Oktatók:** Dr. Bordás Sándor, PhD. Dr. Strédl Terézia, PhD.

Tantárgy neve: Nevelés és oktatás társadalmi dimenziói	Kreditszáma: 4	Kódja:HU222
Óratípus: Előadás ☐ ☒ Szeminárium ☐ x Gyakorlat ☐	Értékelés: Kollokvium ☒ ☐ Gyakorlati jegy x	
<p>A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint Az oktatás nyelve, ha nem magyar: - A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): szab. vál. A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/</p>		
<p>A tantárgy célja: megismertetni a hallgatókat a nevelés-oktatás folyamatát befolyásoló társadalmi és gazdasági hatásokkal, kapcsolatot teremteni a neveléstudomány és az azt körülvevő társadalmi folyamatok között.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgató ismerje a társadalom és az iskola kapcsolatának jellemzőit, egymásra hatását - A hallgató ismerje az oktatás társadalmi-gazdasági összefüggéseit, meghatározottságát. <p>A tantárgy tartalma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés, a tárgy céljainak, feladatainak megbeszélése. A nevelés és az oktatás társadalmi meghatározottsága. 2. A nevelésszociológia tárgya, helye a neveléstudomány rendszerében, kutatásának módszerei és lehetőségei. Nevelésszociológiai problémakörök. 3. Az oktatási rendszer szociológiája 4. A család és az iskola kapcsolata, családkutatások. 5. Nyelvi szocializáció és oktatás. 6. Tőkeelméletek az oktatásban. 7. Társadalmi mobilitás és iskola. 8. Kisebbségek az iskolában. 9. Esélyegyenlőség, inklúzió az iskolában. 10. Hatékony iskola modellje. 11. Média hatása a nevelésben. 12. Zárthelyi dolgozat. <p>A tantárgy felépítése: megegyezik az előző pontban felsoroltakkal Előtanulmányi feltételek: középiskolai tanulmányok Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei: kollokvium, mely a félévi anyagot és a kötelező irodalmat kéri számon, továbbá a szeminárium során feladat megoldása, a Moodle rendszerbe való feltöltése és egy kiseelőadás tartása. Feladatok:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.) Minimum 5 oldalas dolgozat elkészítése, a félév témaköreiből szabadon választva, irodalomjegyzékkel és szöveg közbeni szabályos hivatkozásokkal. 2.) kiselőadás tartása a félév témaköreiből szabadon választva. <p>Értékelés: ötfokú osztályzat A kollokvium értékelése az alábbiak szerint történik:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0-50% - elégtelen 51-70% - elégséges 71-80% - közepes 81-90% - jó 91-100% - jeles <ul style="list-style-type: none"> - Elégtelen az érdemjegy, ha a hallgató nem rendelkezik kellő tájékozottsággal a nevelésszociológia alapfogalmairól, alapvető teoretikus megközelítéseiről, interdiszciplináris vonatkozásairól. Elégtelen, ha a kollokviumon vagy a zh-n nem teljesíti az 50%-ot, a kérdések felére nem tud választ adni. - elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ. - Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik. - Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat. - Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti. <p>A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok tanszék</p>		

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra: 150

A kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: 132

feladatokat lsd. a követelményeknél

Kötelező irodalom:

Pierre Bourdieu (1999): Gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke. In Angelusz Róbert (szerk.): A társadalmi rétegződés komponensei. Új Mandátum Kiadó, Budapest, 138-155.o.

Varga Aranka (szerk.) (2015): A nevelésszociológia alapjai. PTE BTK Neveléstudományi Intézet Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Wislocki Henrik Szakkollégium, Pécs.

Meleg Csilla (1996): Iskola és társadalom I., Pécs, JPTE.

Meleg Csilla (1999): Iskola és társadalom II., JPTE, Pécs.

Kozma Tamás: (1997): Bevezetés a nevelésszociológiába Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest, p. 125-144., 240-287.

Ajánlott irodalom:

Kovács Zoltán – Perjés István (2002) Életvilágok találkozása Aula Kiadó Budapest

Perjés István (2005) Társadalompedagógia Aula Kiadó Budapest

Polónyi István – Tímár János (2001) Tudásgyár vagy papírgyár Új Mandátum Kiadó Budapest, p.53-99.

Torgyik Judit (2005): Nyelvi szocializáció és oktatás, Új Pedagógiai Szemle, 3.sz. 3-10.o.

Varga Aranka (szerk.) (2013): Esélyegyenlőség a mai Magyarországon, PTE BTK Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Pécs.

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit

Oktatók: Dr. Torgyik Judit

Tantárgy neve: Nevelés és oktatás társadalmi dimenziói		Kreditszáma: 3	Kódja:HU223
Óratípus: Előadás ☐ ☒ Szeminárium ☐ x Gyakorlat ☐		Értékelés: Kollokvium ☒ ☐ Gyakorlati jegy x	
<p>A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint Az oktatás nyelve, ha nem magyar: - A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): szab. vál. A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/</p>			
<p>A tantárgy célja: megismertetni a hallgatókat a nevelés-oktatás folyamatát befolyásoló társadalmi és gazdasági hatásokkal, kapcsolatot teremteni a neveléstudomány és az azt körülvevő társadalmi folyamatok között.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgató ismerje a társadalom és az iskola kapcsolatának jellemzőit, egymásra hatását - A hallgató ismerje az oktatás társadalmi-gazdasági összefüggéseit, meghatározottságát. <p>A tantárgy tartalma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. Bevezetés, a tárgy céljainak, feladatainak megbeszélése. A nevelés és az oktatás társadalmi meghatározottsága. 14. A nevelésszociológia tárgya, helye a neveléstudomány rendszerében, kutatásának módszerei és lehetőségei. Nevelésszociológiai problémakörök. 15. Az oktatási rendszer szociológiája 16. A család és az iskola kapcsolata, családkutatások. 17. Nyelvi szocializáció és oktatás. 18. Tőkeelméletek az oktatásban. 19. Társadalmi mobilitás és iskola. 20. Kisebbségek az iskolában. 21. Esélyegyenlőség, inklúzió az iskolában. 22. Hatékony iskola modellje. 23. Média hatása a nevelésben. 24. Zárthelyi dolgozat. <p>A tantárgy felépítése: megegyezik az előző pontban felsoroltakkal Előtanulmányi feltételek: középiskolai tanulmányok</p> <p>Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei: kollokvium, mely a félévi anyagot és a kötelező irodalmat kéri számon, továbbá a szeminárium során feladat megoldása, a Moodle rendszerbe való feltöltése és egy kiselőadás tartása.</p> <p>Feladatok:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.) Minimum 5 oldalas dolgozat elkészítése, a félév témaköreiből szabadon választva, irodalomjegyzékkel és szöveg közbeni szabályos hivatkozásokkal. 4.) kiselőadás tartása a félév témaköreiből szabadon választva. <p>Értékelés: ötfokú osztályzat</p> <p>A kollokvium értékelése az alábbiak szerint történik:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0-50% - elégtelen 51-70% - elégséges 71-80% - közepes 81-90% - jó 91-100% - jeles <ul style="list-style-type: none"> - Elégtelen az érdemjegy, ha a hallgató nem rendelkezik kellő tájékozottsággal a nevelésszociológia alapfogalmairól, alapvető teoretikus megközelítéseiről, interdiszciplináris vonatkozásairól. Elégtelen, ha a kollokviumon vagy a zh-n nem teljesíti az 50%-ot, a kérdések felére nem tud választ adni. - elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ. - Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik. - Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat. - Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti. <p>A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok tanszék A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra: 150 A kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: 132</p>			

feladatokat lsd. a követelményeknél

Kötelező irodalom:

Pierre Bourdieu (1999): Gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke. In Angelusz Róbert (szerk.): A társadalmi rétegződés komponensei. Új Mandátum Kiadó, Budapest, 138-155.o.

Varga Aranka (szerk.) (2015): A nevelésszociológia alapjai. PTE BTK Neveléstudományi Intézet Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Wislocki Henrik Szakkollégium, Pécs.

Meleg Csilla (1996): Iskola és társadalom I., Pécs, JPTE.

Meleg Csilla (1999): Iskola és társadalom II., JPTE, Pécs.

Kozma Tamás: (1997): Bevezetés a nevelésszociológiába Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest, p. 125-144., 240-287.

Ajánlott irodalom:

Kovács Zoltán – Perjés István (2002) Életvilágok találkozása Aula Kiadó Budapest

Perjés István (2005) Társadalompedagógia Aula Kiadó Budapest

Polónyi István – Tímár János (2001) Tudásgyár vagy papírgyár Új Mandátum Kiadó Budapest, p.53-99.

Torgyik Judit (2005): Nyelvi szocializáció és oktatás, Új Pedagógiai Szemle, 3.sz. 3-10.o.

Varga Aranka (szerk.) (2013): Esélyegyenlőség a mai Magyarországon, PTE BTK Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Pécs.

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit

Oktatók: Dr. Torgyik Judit

Tantárgy neve: Az iskola belső világa szakmai gyakorlat		kredit: 1	Kódszám: HU135
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat ☐ ☒ ☐	Értékelés: Kollokvium ☐ Gyakorlati jegy ☒		
<p>A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint Az oktatás nyelve, ha nem magyar: - A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/</p>			
<p>A tantárgy célja: a szakképzettséghez kapcsolódó gyakorlati ismeretek megszerzése, valamint, hogy a hallgatók későbbi munkájuk hatékonysága érdekében jártasságot szerezzenek a tanítási, tanulási, illetve a nevelési folyamatok megismerésében. A közoktatási intézményben végzett, egyéni szakmai gyakorlat célja a hospitálás és az így megszerzett tapasztalatok szakszerű dokumentálása.</p> <p>A tantárgy tartalma: A hallgatók ismerjék meg az intézmény mindennapi pedagógiai működését. Legyenek képesek önálló megfigyelésre, szakmai együttműködésre. Gyakorlatot szerezzenek az önreflexióban.</p> <p>A tantárgy felépítése: A tárgy önálló, egyéni munkára épül. Ennek során szabadon választanak egy alternatív v. reformpedagógiai iskolát, ahol megfigyeléseket végeznek 4 tanórán. A további időben megismerik az intézmény pedagógiai dokumentumait: pedagógiai programját, a tanulók értékelésének gyakorlatát, ismerkednek a környezettel, pedagógusokkal és tanulókkal. A kontaktórán csoporttársaiknak bemutatják prezentáció formájában megfigyeléseiket.</p> <p>Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: egyéni munka, portfólió</p> <p>Előtanulmányi feltételek: -</p> <p>Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:</p> <p>levező hallgatóknak: A hallgatók a szakmai gyakorlatról portfóliót készítenek, amelyet a szorgalmi időszak utolsó előtti hetéig leadnak. A portfólió dokumentumgyűjteményt jelent, amelyet egy dossziéba gyűjtve, bekötve adnak le a szorgalmi időszak utolsó hetében.</p> <p>A portfólió részei:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. feladat: A gyakorlólóhelyként választott <i>alternatív iskola</i> pedagógiai jellemzőinek <i>bemutatását</i> az intézmény pedagógiai programja alapján, 2 oldalban. (Ez általában az internetről elérhető dokumentum) 2. feladat: <i>2 iskolai tanóra megfigyelésének</i> dokumentálása alternatív iskolában, és a hozzá kapcsolódó reflexiókat (minden óráról külön-külön). Ehhez a tematika mellékleteként szereplő szempontsорт használják, kövessék, az elemzést ennek alapján készítsék. 3. feladat: <i>Az iskola értékelésének bemutatása</i> s ennek elemzése 2 oldalban (fénymásolják le az iskolában lévő értékelést, s ezt mellékeljék az anyaghoz). <p>A pótláskurzusban részt vevő hallgatók és egyéni tanrendben tanulók követelménye: ugyanaz</p> <p>Értékelés: Ötfokozatú osztályzat, az értékelés szempontjai a következők: Tartalom: A portfólióban értékelésre kerül a reflexió képessége, a megfigyelés szakszerű érvényesítése. Az elemzés során az elemző-értékelő attitűd, s a szak elméleti tananyagával való összekapcsolás képessége kerül értékelésre. - <i>Forma:</i> a megadott szempontsорт követése a reflexió és a tanórák és foglalkozások leírása során. Géppel írt anyag készüljön, Times New Roman betűtípussal, 1,5-es sortávval, 12-es betűmérettel. A portfóliót fűzve, előlappal ellátva adják be. - <i>Pontosság, precizitás:</i> a megadott határidő pontos teljesítése. A későbbi leadás jegylevonással jár együtt.</p> <p>A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra: 108 munkaóra Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszám és részletezése: 108 Ild. követelményeknél</p>			

Kötelező irodalom:

Kereszty Zsuzsa, T. Hajabács Ilona (1995): *Több út. Alternativitás az iskolázás első éveiben*, IFA-MKM-BTF, Budapest.

Kimmel Magdolna - Falus Iván (2003): *A portfólió* Oktatás-módszertani Kiskönyvtár, Gondolat Kiadói Kör, Budapest.

Sántha Kálmán (2007): A hatékonyság kulcsa: reflektivitás. In: Bábosik István, Torgyik Judit (szerk.):

Pedagógusmesterség az Európai Unióban, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 293-314.o.

Szivák Judit (2010): A reflektív gondolkodás fejlesztése, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, Budapest.

Szivák Judit (2014): Reflektív elméletek, reflektív gyakorlat, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

Dorothy Campell és mtsai (2013): How to develop a professional portfolio: A manual for teachers, Pearson, NJ.

Ajánlott irodalom:

Knausz Imre (2008): Mit kezdünk az értékeléssel? Educatio Kht, Budapest.

Kimmel Magdolna (2007): Az e-portfólió science-fiction vagy realitás. Pedagógusképzés, 4.sz. 5-22.o.

Kimmel Magdolna (2006): A tanári reflexió korlátai, Pedagógusképzés, 3-4.sz. 35-49.o.

Kósáné Ormai Vera (1998): A mi iskolánk. Nevelépszichológiai módszerek az iskola belső értékelésében. IF Alapítvány, k.n.

Kósáné Ormai Vera, P. Balogh Katalin, Ritoók Pálné (1984): Neveléslélektani vizsgálatok. Tankönyvkiadó, Budapest.

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit**Oktatók: Dr. Torgyik Judit**

Tantárgy neve: Az iskola belső világa	Kreditszáma: 3/5	Kódja: HU133
Óratípus: Előadás x ☐ Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium x ☐ Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
<p>A tantárgy célja: A kurzus célja, hogy a hallgatók számára lehetővé tegye azon ismeretek és képességek megszerzését, amelyek a nevelőmunka, a vezetés, irányítás, a tanulási-tanítási tevékenységek szervezésének, menedzselésének ellátásához szükségesek. A stúdium a hatékony tanítás, az iskolai nevelőmunkához szükséges feltételek megteremtésének alapelveire, a tanulókkal való kapcsolattartás szempontjaira fókuszál. A tárgy célja szintetizálás, rendszerezés, eddigiekben tanult pedagógiai ismereteinek elmélyítése.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények: A hallgatók ismerik a pedagógus szereppel járó feladatokat. Ismerik a kezdő és a tapasztalt tanár munkájának jellemzőit. Ismerik az alternatív irányzatokat. Tudják az iskolai munka tárgyi és személyi feltételrendszerét. Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány és a társtudományok szaknyelvét, alapfogalmait. Meghatározott keretek között érvelni tud, megérti mások véleménynyilvánításának relevanciáját.</p> <p>Képesek a szakirodalom értő, kritikus, követésére. Képes a tanulókhöz és a környezethez is alkalmazkodó, adaptív pedagógiai megoldások azonosítására és alkalmazására; a tanítás és tanulás szereplőinek segítséget adni feladataik ellátásához, szakmai repertoárjából ki tudja választani az adott esetben releváns megoldást, s azt személyre szólóan megtervezni, az adott tanulócsoporthoz illeszkedően alkalmazni.</p> <p>Nyitottan vesznek részt az órai megbeszélésekben, vitákban, feladatokban. Együttműködése bizalomalapú, nyitott az inklúzió és az adaptivitás szemléleteire.</p> <p>A tantárgy tartalma: 1-2. óra: Bevezetés, a tárgy céljának, feladatainak megbeszélése. A pedagógus helye a társadalomban, személyisége, a tanári szerep, szereprepertoár, szerepkonfliktusok, társadalmi és szubjektív elvárások. 3-4. óra: A kezdő tanár problémái. A kezdő és a tapasztalt tanár jellemzői. Az osztályfőnök szerepe. Az osztályfőnöki órák lehetséges témakörei. 5-6. óra: A reformpedagógiai és alternatív pedagógiai irányzatok, Waldorf, Montessori, Rogers, Freinet iskolák jellemzői. 7-8. óra: Tanulásszervezés kérdései. Megfelelő környezeti feltételek megteremtése a sikeres pedagógiai munkához. Környezeti tényezők hatása a tanítási-tanulási folyamatra. 9. óra: A jó osztálytermi légkör megteremtése. A tanulók humán szükségletrendszerének figyelembe vétele.</p> <p>Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: bemutatás, szemléltetés, megbeszélés, vita, előadás Előtanulmányi feltételek: középiskolai tanulmányok</p> <p>Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei: Írásbeli kollokvium online vagy személyesen, amelynek témakörei, tételei a tárgy tartalmánál megadott témaköröket fedik le.</p> <p>Az értékelése az alábbiak szerint történik:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0-50% - elégtelen 51-70% - elégséges 71-80% - közepes 81-90% - jó 91-100% - jeles <p>Értékelés: - Elégtelen az érdemjegy, ha a hallgató nem rendelkezik kellő tájékozottsággal a tárgy alapfogalmairól, alapvető teoretikus megközelítéseiről. Elégtelen, ha a kollokviumon vagy a zh-n nem teljesíti az 50%-ot, a kérdések felére nem tud választ adni.</p> <p>- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések</p>		

használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.
- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.
- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.
- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 30

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: lsd. követelményeknél

Kötelező irodalom:

Barbara MacGilchrist, Kate Myers, Jane Reed (2011): A sikeres iskola. Az intelligensen működő szervezet, Műszaki Kiadó, Budapest.

Bábosik István (2013): Az iskola optimalizálásának lehetőségei. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Bábosik István, Torgyik Judit (szerk.) (2007): Pedagógusmesterség az Európai Unióban. Eötvös József Kiadó, Budapest.

Bábosik István és mtsai (2005): Az iskolák belső világa, Bölcsész Konzorcium, Budapest (online kiadvány)

Falus Iván (szerk.)(1998): Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanulásához, Tankönyvkiadó, Budapest. 418-435. o., 489-513. o.

Klein Sándor (2002): Gyermekközpontú iskola. Edge 2000, Budapest

Gordon, T. (1990): T. E. T. A tanári hatékonyság fejlesztése, Gondolat, Budapest.

Ajánlott irodalom:

Emmer, E. T., Evertson, C., Worsham, M. A. (2003): Classroom management for secondary teachers. (6th ed.) Allyn and Bacon, Boston.

Arends, R. (1991): Learning to teach. McGraw-Hill, Inc., New York.

Desforges, Ch. (ed.)(1998): An Introduction to Teaching, Blackwell, Oxford, Cambridge.

Hegedűs Gábor (szerk.)(2002): Projektpedagógia, Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Kar, Kecskemét.

Szekszárdi Júlia (szerk.) (2001): Nevelési kézikönyv nem csak osztályfőnököknek, OKI, Dinasztia, Budapest.

Montessori hatása:

http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Pedagogus_mestersgV2/34_a_montessori_pedaggia_hatsa_a_mai_vodai_gyakorlatra.html

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit

Oktatók: Dr. Torgyik Judit

4.félév:

Tantárgy neve: Pedagógiai kutatómódszertan	Kreditszáma: 5	Kódja: HU224
Óratípus: Előadás Szeminárium x Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy x Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): köt. vál.		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
A tantárgy célja: A hallgatók önálló kutatási kompetenciájának megalapozása, ezen belül kreativitásuk és gondolkodási képességeik fejlesztése, különösen a problémalátás és - megoldás, a kritikai gondolkodás, a rendszer-felismerési és alkotási, illetve rendszerezési képesség fejlesztése. Cél továbbá a pedagógiai kutatás speciális vonásainak megismerése, a hallgatók a pedagógia kutatási módszereinek megismerésével képesek legyenek egy kutatás megtervezésére és az adekvát módszerválasztásra. Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenci táblája alapján): a) tudása: - Ismeri a különböző nevelési, oktatási és ezeket támogató projekt- és kutatási folyamatok tervezésének és kivitelezésének lépéseit, módszereit, ismeri a főbb iskolai minősítési eljárásokat, rendszerméréseket. Érti az erőforrások szerepét. Ismeri a vonatkozó etikai normákat. a) képességei: -Képes források felkutatására és összegyűjtésére a nevelés-oktatás-képzés terén folyó kutatások, fejlesztések, innovációk nemzetközi trendeknek releváns szempontok figyelembevételével. Képes az intézmények belső dokumentumainak pedagógiai alapú elemzésére, részt vesz intézmények, csoportok, egyének fejlesztési tervének készítésében, képes közreműködni ilyen tervek megvalósításában. - Képes a különböző kutatási módszerek közötti lehetőségek feltárására, a kutatási folyamat főbb lépéseinek megtervezésére, néhány kutatási módszer, eszköz alkalmazására; alkalmas elemzésekhez szükséges egyszerű háttérmunkálatok elvégzésére. Képes projektekben asszisztensként közreműködni. b) attitűdjei: - Képviseli a tudomány és a kutatás önállóságának fontosságát. Érdeklődik a különböző kutatási, fejlesztési, innovatív megoldások, az új trendek, módszerek, eszközök iránt. Elfogadja az erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás fontosságát. c) autonómiája és felelőssége: - Kutatási és projektfeladataiért felelősséget vállal. Célhatékony az idő és energia felhasználásban. Saját, esetleg korlátozott önállósággal végzett feladatától függetlenül a kutatás, projekt egészéért érzi felelősségét. -Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.		
A tantárgy tartalma: 10. Bevezetés. A célok és a követelmények rendszerezése. 11. A tudományos kutatás alapfogalmai, jellemzői. A szakirodalom feltárása, hivatkozások, bibliográfia készítése. 3-4. Kutatómódszertani paradigmák 5. A pedagógiai kutatások tervezése és kivitelezése: tartalmi csomópontok 1. 6. A pedagógiai kutatások tervezése és kivitelezése: tartalmi csomópontok 2. 7. Minta, mintavétel 8-9. Alapvető kvantitatív módszerek, kérdőívek, tesztek 10.-11. Alapvető kvalitatív módszerek, interjúk, reflektív naplók 12-13. Adatok, adatelemzés lehetőségei 14. Szövegek tartalom-elemzése 15. Vizuális tartalom-elemzés 16-17. A hallgatói munkák prezentálása, megbeszélése 18. A félév zárása		

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: előadás, bemutatás, szemléltetés, megbeszélés, vita.

Előtanulmányi feltételek: -

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei: Kutatási terv készítése az órán megbeszélte szempontok, tartalmi csomópontok alapján. A tervet a félév során be kell mutatni, szakmailag védeni kell, amelyre megajánlott jegyet kapnak a hallgatók. A tervet a Moodle rendszerbe kell feltölteni legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó előtti hetében. A feladat párban is elvégezhető.

A dolgozat, terv értékelése az alábbiak szerint történik:

- 0-50% - elégtelen
- 51-70% - elégséges
- 71-80% - közepes
- 81-90% - jó
- 91-100% - jeles

Értékelés:

- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A zárthelyi dolgozat a félév témaköreinél felsoroltakat fedik le, továbbá a kötelező irodalomból kerül összeállításra.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: lsd. követelményeknél

Kötelező irodalom:

Csíkos Csaba (2020): A neveléstudomány kutatómódszertanának alapjai. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

<https://www.eltereader.hu/kiadvanyok/csikos-csaba-a-nevelestudomany-kutato-modszer-tananak-alapjai/>

Falus Iván (2000, szerk.): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Kiadó, Budapest.

Sántha Kálmán (2009): Bevezetés a kvalitatív pedagógiai kutatás módszertanába. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Ajánlott irodalom:

Babbie, E. (2006): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest.

Csíkos Csaba (2009): Mintavétel a kvantitatív pedagógiai kutatásban. Gondolat Kiadó, Budapest.

Golnhofer Erzsébet (2001): Az esettanulmány. Kutatás-módszertani kiskönyvtár. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Falus Iván - Ollé János (2000): Statisztikai módszerek pedagógusok számára. Okker Kiadó, Budapest.

Fónai Mihály, Kerülő Judit, Takács Péter (2003)(szerk.): Bevezetés az alkalmazott kutatómódszertanba. Pro Educatione Alapítvány, Nyíregyháza.

Horváth György (2004): A kérdőíves módszer. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Sántha Kálmán (2006): Mintavétel a kvalitatív pedagógiai kutatásban. Gondolat Kiadó, Budapest.

Sántha Kálmán (2006): Létezik-e hipotézis a kvalitatív kutatásban? *Új Pedagógiai Szemle*, 11. sz. 3–11.

Sántha Kálmán (2007): Beavatkozás nélküli vizsgálatok. *Új Pedagógiai Szemle*, 7–8. sz. 68–77.

Sántha Kálmán (2013): *Multikódolt adatok kvalitatív elemzése*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Sántha Kálmán (2015): *Trianguláció a pedagógiai kutatásban*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Sántha Kálmán (2022): Kvalitatív tartalomelemzés. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Seidman, I. (2002): Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer. Kutatás-módszertani kiskönyvtár. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Szabolcs Éva (2001): Kvalitatív kutatási metodológia a pedagógiában, Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Szekszárdi Júlia (2001): Nevelési vizsgálatok a pedagógiai gyakorlatban, Veszprémi Egyetemi Kiadó, Veszprém.

Szivák Judit (2002): A pedagógusok gondolkodásának kutatási módszerei. Kutatás-módszertani kiskönyvtár. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Vicsek Lilla (2006): Fókuszcsoport. Osiris Kiadó, Budapest.

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit

Oktatók: Dr. Sántha Kálmán

Tantárgy neve: Az EU és Magyarország		Kreditszáma: 4	Kódja: NE046
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat		Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó és széleskörű ismeretekkel rendelkezzenek az európai integráció előzményeiről, kialakulásáról és jelentőségéről, a bővítés és mélyülés összefonódásáról és további lehetőségeiről. Mindezt „magyar szemmel” nézve, a kurzus során áttekintjük hazánk rendszerváltás előtti kapcsolatait az Európai Közösséggel, majd a magyar csatlakozás folyamatát. A konkrét magyar példa és az uniós bővítések összevetésével, a konkrétól az általános felé haladva a hallgatók képessé válnak a keleti bővítés fő sajátosságainak tipizálására, valamint a bővítésben bekövetkező változások okainak feltérképezésére, mely lehetővé teszi a komparatív technikák alkalmazását és fejlesztését és a komplex látásmód kialakítását. A csatlakozási folyamat hosszú időszakában, valamint a Közösségen belül eltöltött több mint tíz év alatt mind az Unió, mind Magyarország jelentős átalakuláson ment keresztül. A változásokat és azok okait megismerve a hallgatók képet kapnak a Közösségen bekövetkező folyamatos átalakulásról, megismerik a Közösség dinamikáját, fejlődik a hallgatók folyamatszempélete. A hallgatók Magyarország Közösségen belüli szerepét, helyzetét, lehetőségeit vizsgálva képessé válnak a szupranacionális és kormányközi döntéshozatali mechanizmusok összehasonlítására, valamint az uniós szabályok mindennapi életre gyakorolt hatásainak átfogó ismeretére. A hivatalos uniós honlapok folyamatos figyélésével lehetőség nyílik az egyéni kutatómunka készségének kialakítására, a dokumentumelemzésre, valamint fokozatosan fejlődik az uniós szaknyelv ismeretének készsége.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciatáblája alapján): az EU multiperspektívikus szemléletmódjának kialakítása, szupranacionális, nacionális és szubnacionális szintek közötti kapcsolatok feltárására és együttműködésére vonatkozó készségek kialakítása; komparatív technikák alkalmazása és fejlesztése, komplex látásmód kialakítása, uniós szaknyelv ismerete, uniós honlapokról információk szerzésének és feldolgozásának képessége, egyéni kutatómunka készségének erősítése, érvelési technikák fejlesztése,			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciatáblája alapján):			
h) tudása			
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri az Európai Unió működését, hatásköreit, jogrendszerét. - Ismeri a Közösség tanulmányozásához szükséges szakkifejezéseket, fogalomkészletének minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket. - Tisztában van az Unió meghatározó intézményeinek és a jogi gyakorlat elemzéséhez szükséges elméletekkel és módszerekkel. - Összefüggéseiben értelmezi az EU gazdasági, politikai, társadalmi, szociális hatásait és viszonyrendszerét. 			
i) képességei			
<ul style="list-style-type: none"> - Képes az EU működését illetően az összefüggésekben való látásmódjára, a szakpolitikákban, a tagállami kapcsolatokban és érdekérvényesítésben való eligazodásra, a folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására. - Képes az EU kérdéskörében az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. - Képes a nemzetközi, európai és regionális együttműködésekben megjelenő szakpolitikai feladatok ellátására. 			
j) attitűdjei			

- A hallgató igényessé válik az Unió működésével kapcsolatos információk kritikus elemzésével, feldolgozásával és bemutatásával kapcsolatosan.
- Törekszik az EU és Magyarország vonatkozásában a folyamatos ismeretszerzés igényének, a szakmai hivatástudatnak a kialakítására.
- Érti és elfogadja az EU működésének változásait és azok okait.

d) autonómiája és felelőssége

- Az EU területén szerzett komplex ismereteit alkalmazza az önművelés és folyamatos ismeretszerzés terén.
- Az Európai Unió működése és az EU és Magyarország viszonyrendszerében felmerülő szakmai kérdések megválaszolása kapcsán önállóan véleményt alkot, illetve a másokkal való kooperációja során vállalja az egyéni felelősséget.

A tantárgy tartalma:

A hallgatók nyomon követhetik a Közösség fejlődésének történetét, egyrészt az integráció mélyülését jelentő Szerződések elemzésével, másrészt a Közösség történetét végigkísérő bővülési folyamatok tanulmányozásával, kiemelten kezelve hazánk csatlakozását, rávilágítva azokra az újszerű elemekre, amelyek megkülönböztetik a keleti bővítést a korábbiaktól. Ezen változások elemzésével és a komparatív összehasonlító módszer alkalmazásával kívánunk lehetőséget biztosítani hallgatóinknak, hogy megértsék a változások szükségességét és az integráció folyamatjellegét, s egyúttal képesek lesznek elhelyezni a Közösséget a nemzetközi politikában is. Bemutatásra kerül hazánk és az Európai Unió kapcsolatrendszere, a magyar részvétel a Közösségben, hazánk érdekérvényesítési lehetőségei, melynek kiemelt állomása volt a 2011. évi soros elnökség. A hallgatók megismerkednek az uniós szabályozókkal melyek a legteljesebb szigorral kötelezőek a magyar országgyűlésre, a magyar kormányra, a vállalatokra, a bankokra és egyéb jogi személyekre. A kurzus feltérképezi az Unió előtt álló legfőbb kihívásokat és a lehetséges válaszokat, ebben Magyarország lehetőségeit és korlátait. Az ismeretszerzés és átadás során a kurzus épít a hallgatók nemzetközi politikai és globalizációs ismereteire, önálló elemzéseire és véleményformálására.

12. Bevezetés: az Európa gondolat történelmi előzményei

13. Az európai egységfolyamat fontos állomásai és az első integrációs szervezet: ESZAK

14. A Római Szerződéstől a Lisszaboni Szerződésig az Unió fejlődés

15. Az integráció mélyülése és az integráció bővülése

16. Magyarország és az Európai Közösség kapcsolatainak korlátozott lehetőségei a rendszerváltás előtt. A magyar csatlakozás folyamata. Az EU abszorpciós képességének és a bővítés mechanizmusának változásai. Hasonlóságok és különbségek a magyar csatlakozás és a korábbi bővítések között. A tagállamok eltérő érdekeinek és lobbitevékenységének meghatározó szerepe a csatlakozások során.

17. Az EU helye és szerepe a nemzetközi rendszerben

18. Az EU legfőbb kihívásai, jelene és jövőjének scenáriói

19. Magyarország az Európai Unióban: Magyarország részvétele az EU intézményrendszerében és működési mechanizmusában és a szakpolitikák megvalósításában

20. A magyar érdekérvényesítés lehetőségei és korlátai, lobbitevékenység az Európai Unióban. Magyar soros elnökség.

21. Kötelezettségességi eljárások, kondicionalitási mechanizmus

22. Közép-Európa területi és szomszédsági fejlesztési lehetőségei az Európai Unióban. Regionális együttműködések: Visegrádi négyek, Duna Stratégia, eurorégiók, határon átnyúló kapcsolatok

23. Az EU aktuális kérdései és Magyarország

24. Vita az EU jövőjéről és az előtt álló legfőbb kihívások és Magyarország részvétele ezek megvalósításában

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Az előadás vita- és gondolatindító jellegű, az előadásokon a vitára, problémamegoldásra, az érvek-ellenérvek felsorakoztatására, a tények szelektálására, valós gyakorlati tapasztalatok megbeszélésére, az összefüggések átlátására, felismerésére törekszünk.

Mindezt az érvelési és tárgyalási technikák fejlesztésével, integrációs dokumentumok elemzésével, az uniós honlapok folyamatos figyelésével, az azokról való információszerzéssel és az önálló munkavégzés képességének fejlesztésével érjük el.

Előtanulmányi feltételek: -

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tétel felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is)

Nappali képzés:

- A hallgatók a félév során az uniós honlapok figyelemmel kísérésével kiválasztva a Moodlebe

feltöltött aktualitások közül egyet minden konzultáción számot adnak az EU és hazánk kapcsolatainak alakulásáról, a legfőbb eseményekről kötetlen beszélgetés formájában.

- A kurzust írásbeli vizsga zárja, melyen a hallgatók számot adnak elméleti tudásukról és szakirodalmi olvasottságukról.

Az érdemjegyre beszámításra kerül:

- az órákon tanúsított aktivitás;
- az órai részvétel (max. 3 hiányzás), ennél több hiányzás esetén az aláírás megtagadása;
- bármelyik részfeladat elégtelenre történő teljesítése, vagy nem teljesítése esetén az indexbe aláírás megtagadva bejegyzés kerül.

Részidős képzés:

- A hallgatók a félév során az uniós honlapok figyelemmel kíséréseivel kiválasztva a Moodlebe feltöltött aktualitások közül egyet 5 oldalas írásbeli esszé formájában az adott kérdéssel kapcsolatban számot adnak az EU és hazánk kapcsolatainak alakulásáról, a legfőbb eseményekről. (*Határidő szorgalmi időszak 14. hete vasárnap éjjél*) A feladat előfeltétele a vizsgának.

- A kurzust szóbeli vizsga zárja, melyen a hallgatók számot adnak elméleti tudásukról és szakirodalmi olvasottságukról.

- Elvárás az órai részvétel;

Pót- és vizsgakurzus, valamint kedvezményes tanrend esetében

A követelmény megegyezik a részidős képzéssel

Értékelés:

Elészséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Nemzetközi Tanulmányok és Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 90-120

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- Önálló adatgyűjtés és feldolgozás;
- Az Európai Unióval foglalkozó intézmények, szervezetek működésének megismerése (pl. KÜM, Külügyi- és Külgazdasági Intézet, Európa Pont, Europe Direct)
- A kötelező és ajánlott olvasmányok feldolgozása,
- Forrásgyűjtés, szakirodalom-feldolgozás az órai munkához;
- Uniós honlapok figyelemmel kísérése,
- Felkészülés a vizsgára;

✓

Kötelező irodalom:

ARATÓ KRISZTINA – KOLLER BOGLÁRKA (szerk.) (2019) Az Európai Unió politikai rendszere. Dialóg Campus. (**Moodleben feltöltésre került**)

BALÁZS PÉTER (2017) Hogyan tovább, Európa? Progress Könyvek. Noran Libro

BÍRÓ-NAGY ANDRÁS – LAKI GERGELY (2019) 15 év után. Az Európai Unió és a magyar társadalom. Friedrich-Ebert-Stiftung. (**Moodleben feltöltésre került**)

EGENHOFER, Christian, Sebastian Kurpas, Piotr Maciej Kaczyński, Louise G. van Schaik: *The Ever-Changing Union: An Introduction to the History, Institutions and Decision-making Processes of the European Union*. Brussels. ISBN: 9789290799801 Online: <http://www.ceps.eu/book/ever-changing-union-introduction-history-institutions-and-decision-making-processes-european-un>

KÜM: Magyarország 10 éve az Európai Unióban. 2014.
http://eu10.kormany.hu/download/0/d2/a0000/EU10_magyar_web.pdf

LŐRINCZNÉ Bencze Edit (2020) Az európai uniós bővítések elmélete és gyakorlata a horvát csatlakozás tükrében. Akadémiai Kiadó. <https://mersz.hu/lorinczne-bencze-az-europai-unios-bovitesek-elmelete-es-gyakorlata-a-horvat-csatlakozas-tukreben>

TOPOLÁNSZKY ÁDÁM (2009) *Lobbizás az Európai Unióban. Tagállami érdekérvényesítés a válság és az európai átalakulás útvesztőjében*. Mundus Magyar Egyetemi Kiadó Kft. Budapest, 2009.

Ajánlott irodalom:

ARATÓ Krisztina – KOLLER Boglárka (2015) Magyarország és az Európai Unió. In: KÖRÖSÉNYI András szerk.: *A magyar politikai rendszer – negyedszázad után*. Budapest. Osiris – MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont, Politikatudományi Intézet.

ARATÓ Krisztina – KOLLER Boglárka (2015) Európa utazása – Integrációtörténet. Gondolat Kiadó, Budapest.

KÜLÜGYMINISZTERIUM: *Hat hónap egy erősebb Európa szolgálatában – áttekintés az Európai Unió Tanácsának magyar elnökségéről – 2011. január – június*. A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma, Budapest, 2011.

http://eu.kormany.hu/download/1/ff/20000/HUPRES_EREDMENYEK_HU.pdf

LŐRINCZNÉ Bencze Edit: *Az Európai Unió és tagállamai: A többszintű kormányzás analitikus kereteinek változásai a szabályzási folyamatok dinamikájában*. In: Hervainé Szabó Gyöngyvér (szerk.) *A 21. század eleji államiság kérdőjelei*. Székesfehérvár, KJF, 2015. 231-260. (Moodeleben feltöltésre került)

MOLNÁR ANNA (2018) Az Európai Unió külkapcsolati rendszere és eszközei. A külkapcsolatoktól a kül-, a biztonság- és védelempolitikáig. Dialóg Campus, Budapest. (Moodeleben feltöltésre került)

Honlapok:

- Az Európai Unió központi portálja: https://europa.eu/european-union/index_hu
- Európai Bizottság: http://ec.europa.eu/index_hu.htm
  - Az Európai Bizottság Magyarországi Képviselő: [Kezdőlap \(europa.eu\)](http://kezdolap.europa.eu)
  - Az EU Tanácsa: <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/>
  - Európai Tanács: <https://www.consilium.europa.eu/en/european-council/>
  - Európai Parlament: <https://www.europarl.europa.eu/portal/hu>
  - Az Európai Parlament budapesti Tájékoztatási Irodája: <http://www.europarl.europa.eu/budapest/>
  - Az Európai Unió Tanácsának magyar elnöksége. <http://www.eu2011.hu/hu>
  - **EU Bookshop** – az Európai Unió Kiadóhivatalának (Publications Office) kiadványai
  - **EU Whoiswho** – ki kicsoda az EU-ban
  - **Rapid** – a Bizottság Sajtó- és Tájékoztatási Szolgálatának információi
  - **Tenders Electronic Daily (TED)** – uniós közbeszerzési értesítő
  - **EUROSTAT** – az Európai Unió Statisztikai Hivatalának adatbázisa
  - **CORDIS** – az Európai Unió kutatási és fejlesztési tevékenységével kapcsolatos információk
  - **EURES** – Európai Foglalkoztatási Szolgálat (adatbázis álláskeresőknek és munkaadóknak)
  - **European e-Justice** – európai igazságügyi portál
  - **IATE** – az EU többnyelvű terminológiai adatbázisa

Unió hírportálok

- [Intézkedések az egyes szakterületeken \(europa.eu\)](http://intezkedesek.europa.eu)
- **EurActiv** – hírek, aktualitások 12 nyelven
- **EU Observer** – hírek, aktuális jelentések angol nyelven
- **EU Business** – gazdasági hírek angol nyelven
- **Brüsszeli hét magazin - Infostart.hu**

Unió kiadványok: <https://publications.europa.eu/hu/web/general-publications/publications>

Tantárgyfelelős: Lőrinczné dr. habil. Bencze Edit PhD főiskolai tanár

Oktatók: dr. Szent-Iványi István

Tantárgy neve: Nevelésszociológia, oktatásgazdaságtan, oktatáspolitikai	Kredit: 5	Kódja: HU225
---	------------------	---------------------

Óratípus: <u>Előadás</u> Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: <u>Kollokvium</u> Gyakorlati jegy
--	---

A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -
A tantárgy előtanulmányi követelményei: -
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező
A tantárgy órarendi beosztása: <http://www.kodolanyi.hu/neptun/>

A tantárgy célja:
A szociokulturális különbségek, oktatáspolitikai irányzatok megismerése az oktatás és a nevelés során. A heterogén társadalmi környezetből érkező gyermekekkel való foglalkozásra való felkészítés, felkészülés a nevelési-oktatási folyamatban.

Fejlesztendő kompetencterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenctáblája alapján):

a) tudás:

- Ismeri a szociológia, az antropológia alapfogalmait, tájékozott e diszciplínák és más, a neveléstudománnyal kapcsolatba kerülő tudományterület kapcsolódási lehetőségeiről.
- Ismeri a különböző tanulói csoportok heterogenitásának jellemzőit, tisztában van az eltérő társadalmi háttérű, eltérő tanulási utakon érkező gyermekek, fiatalok nevelésének, oktatásának különböző lehetőségeivel.

b) képességek:

- Anyanyelvén és idegen nyelven, valamint az informatika legújabb eszközeivel képes hatékonyan kommunikálni, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.
- Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány és a társtudományok szaknyelvét, alapfogalmait. Meghatározott keretek között érvelni tud, megérti mások véleménynyilvánításának relevanciáját.

c) attitűdök:

- Folyamatosan átértékeli saját viszonyulásait a társadalmi és kulturális különbségekhez, a kisebbségek helyzete iránti érzékenység jellemzi, és feladatait a gyermeki és emberi jogok tisztelete mellett végzi.
- Fontosnak tartja szakmai munkájában a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák figyelembe vételét, és magáévá teszi a méltányosság szemléletét.

d) autonómiája és felelőssége:

- Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg.

A tantárgy tartalma:

1. óra	Bevezetés, a tárgy céljainak, feladatainak megbeszélése.
2. óra	Oktatáspolitikai irányzatok fő jellemzői, hatásuk az iskolában.
3. óra	Nemzetiségek az oktatásban. Inkluzív iskola.
4. óra	Szegénység, gazdagság, a tanulók szocioökonómiai háttere és iskola kapcsolata.
5. óra	Vallási különbségek hatása az oktatásban. Földrajzi különbségek hatásai az oktatásra, az oktatási lehetőségek elérésére.
6.óra	Életkori különbségek az oktatásban. Élethosszig tartó tanulás, tanulás felnőtt- és időskorban. A tanulás jelentősége, funkciói a különböző csoportok számára.
7.óra	Nők, férfiak oktatása. Történeti szempontok és társadalmi dimenziók.
8. óra	A különbségeket figyelembe vevő iskola jellemző jegyei.
9. óra	Zárthelyi dolgozat írása

Alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: megbeszélés, vita, magyarázat, szemléltetés

Előtanulmányi feltételek: középiskolai tanulmányok

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

1. A hallgatók a 2. konzultációs alkalomra posztert készítenek a kiválasztott témakörrel, melyet az órán kiselőadás formájában bemutatnak. A poszterre helyezzenek el statisztikai adatokat is. (pl. KSH, Eurostat) Ezzel együtt társaiknak aktivizáló, legalább 10 kérdésből álló kérdéssort kiosztanak, melynek célja az órán vita, megbeszélés generálása.
2. A zárthelyi dolgozat sikeres megírása az utolsó órán.

Pótláskurzusban résztvevő hallgatóknak: Dolgozat készítése a fenti témakörökből szabadon választva, a szorgalmi időszak utolsó hetéig leadva. A dolgozat szabályos bibliográfiával és

hivatkozásokkal ellátva történjen, legalább 5 szakirodalom felhasználásával.

Értékelés: ötfokozatú osztályzat. Az értékelés szempontjai:

- az órai aktivitás, bekapcsolódás a vitákba, megbeszélésekbe
- a poszter esetében a tartalom megfelelősége, a pontosság, a felkészülés mértéke kerül felmérésre. A hallgatónak képesnek kell lenniük a kiválasztott témakör önálló bemutatására 10-15 perces prezentáció keretében. Ennek során elvárt a kötetlen bemutatás, a megfelelő felkészültség, nem elfogadható a papírról való felolvasás.

- dolgozat estén a pontos hivatkozás, bibliográfia, tartalmi relevancia, formai tagolás és a határidőre való leadás kerül értékelésre.

- a zárthelyi dolgozat eredménye

0-50% - elégtelen

51-70% - elégséges

71-80% - közepes

81-90% - jó

91-100% - jeles

- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában. Ha a poszter-bemutató a megadott szempontokat, vagy irodalmakat mellőzve készíti el.

- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni. Ha a poszter-bemutató a megadott szempontokat, irodalmakat részben mellőzve készíti el.

- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról. Ha a poszter-bemutató megfelelően elkészített, bemutatott.

- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit a dolgozat során. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik. Ha a poszter-bemutató szakszerűen, a megadott irodalmak és szempontok mentén készíti el, s a bemutatóra megfelelően felkészül.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési tanulmányok tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra: 120

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: 112, a feladatokat lásd a követelmények pontnál

Kötelező irodalom:

Bábosik István, Torgyik Judit (2009): Az iskola szocializációs funkciói. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 59-70., 115-145., 187-205.251-286..

Torgyik Judit, Karlovitz János Tibor (2006): Multikulturális nevelés. Bölcsész Konzorcium, Budapest

Torgyik Judit (2013): A tanulás szinterei felnőtt- és időskorban, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 113-128., 86-100.

Réthy Endréné (2007): Integráció, inklúzió Európában In: Bábosik István, Torgyik Judit (szerk.): Pedagógusmesterség az Európai Unióban, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 217-234.o.

Varga Aranka (2015): Esélyegyenlőség és inklúzió az iskolában, In: Varga Aranka (2015) (szerk.): A nevelésszociológia alapjai, PTE BTK, Pécs, 241-272.o.

Ajánlott irodalom:

Nguyen Luu Lan Anh (2002): A nemek szerepe az iskolában. In: Mészáros Aranka (szerk.): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 118-132.

Lannert Judit (2001): Differenciálás és a szelekció a magyar iskolákban. Iskolakultúra, 1. sz. 70-73.

Kozma Tamás (2005): Kisebbségi oktatás Közép-Európában. Oktatókutató Intézet, Budapest.

Ligeti György (szerk.)(1996): Bevezetés a magyarországi cigányság kultúrájába, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, CD-ROM.

Pukánszky Béla (2006): A nőnevelés évezredei. Gondolat Kiadó, Budapest.

Tantárgyfelelős: Dr. Dancsó Tünde

Oktatók: Pluhár László

Tantárgy neve: Gyógypedagógia és inkluzív nevelés		Kreditszáma: 5	Kódja:HU140
Óratípus: Előadás <u>Szeminárium</u> Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium <u>Gyakorlati jegy</u> Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
<p>A tantárgy célja: Korszerű és jól használható ismeretek nyújtása a gyógypedagógia és az inkluzív nevelés terén. Cél, hogy a hallgatók képessé váljanak a befogadó pedagógia követésére.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciatáblája alapján):</p> <p>k) tudása - Ismeri a különböző tanulói csoportok heterogenitásának jellemzőit, tisztában van az eltérő társadalmi háttérű, eltérő tanulási utakon érkező gyermekek, fiatalok nevelésének, oktatásának különböző lehetőségeivel. -Érti az együttműködés és társas kapcsolatok szerepét a társadalmi kohézió és közjó szolgálatában, azonosítja és értelmezi ebben a pedagógiai segítő szerepét.</p> <p>l) képességei -Anyanyelvén és idegen nyelven, valamint az informatika legújabb eszközeivel képes hatékonyan kommunikálni, az az információt, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok mentén bemutatni. -Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány és a társtudományok szaknyelvét, alapfogalait.</p> <p>m)attitűdjei - Mukája során problémaérzékeny, megoldásai során a gyakorlat és az elmélet által felkínáltakat mérlegeli reflektív. - Elfogadja, hogy az elmélet és gyakorlat, a neveléstudomány és a tárdiszciplínák kölcsönhatásban állnak. - Folyamatosan átértékeli saját viszonyulásait a társadalmi és kulturális különbségekhez, a kisebbségek helyzete iránti érzékenység jellemzi, és feladatait a gyermeki és emberi jogok tisztelete mellett végzi.</p> <p>d) autonómiája és felelőssége -Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg.</p> <p>A tantárgy tartalma: 1-2. óra: A tárgy céljának, feladatainak megbeszélése. Bevezetés, a gyógypedagógia fogalma, értelmezése. 3-4. óra: A gyógypedagógia segítséget igénylő személyekről. SNI besorolások. 5-6. óra: Az integráció és az inklúzió fogalma, jelentése, értelmezése. Az inkluzív óvoda, iskola jellemzői. A befogadó pedagógusok profilja. 7-8. óra: Kisebbségi helyzetben lévők, eltérő kulturális háttérből érkező gyerekek az iskolában. Az inklúzió nemzetközi vonatkozásai. 9. óra: Hallgatói feladatok bemutatása</p> <p>Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: beszélgetés, megbeszélés, vita, szemléltetés, prezentáció</p> <p>Előtanulmányi feltételek: középiskolai tanulmányok</p> <p>Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tétel felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is): a félév során a szemináriumi órákon, a hallgatók egy Power Point prezentációt tartanak, amelynek témája a félév során feldolgozásra kerülő témakörök közül kerül ki. A prezentációt párokban készítik, a témák kiválasztására és az időpont megjelölésére az első órán kerül sor. A hallgatók dolgozatot készítenek az inkluzív nevelésről 5 oldal terjedelemben, legalább 5 irodalom felhasználásával. A prezentáció formai szempontja, hogy legalább 15 diából álljon, és legalább 3 szakirodalom felhasználásával készüljön, az utolsó dián a felhasznált irodalmat, szabályos bibliográfia</p>			

formájában jelenítsék meg. A hallgatóknak a prezentációt képesnek kell lenni önállóan elmondani, további segédanyag használata nélkül. A szeminárium jegybe beleszámít a hallgatók órai aktivitása, a vitákba, megbeszélésekbe való részvétele is.

Értékelés: ötfokú osztályzat

Elégséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: 141

- prezentáció készítése
- szakirodalom olvasása

Kötelező irodalom:

Gondosné Szabó Anna (2004): Bevezető általános gyógypedagógiai ismeretek, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Kópatakiné Mészáros Mária (2011): A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált/inkluzív nevelése, PTE BTK, Pécs

Réthy Endréné (2007): Integráció, inklúzió Európában In: Bábosik István, Torgyik Judit (szerk.): Pedagógusmesterség az Európai Unióban, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 215-234.o.

Tony Booth, Mel Ainscow (2009): Inklúziós index. Útmutató az inkluzív iskolák fejlesztéséhez, Csefkó Mónika, Magyarországon kiadja: Csepregi András és a Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesülete.

Réthy Endréné (2013): Befogadás, méltányosság, az inkluzív pedagógia rendszere, Comenius Kft, Pécs.

Ajánlott irodalom:

Ann Cheryl Armstrong, Derrick Armstrong, Ilektra Spandagon (2010): Inclusive Education – International Polity and Practice, Sage, LA.

Gereben Ferencné (2004): Diagnosztika és gyógypedagógia In: Gondosné Szabó Anna (Szerk.): *Gyógyító pedagógia Nevelés és terápia* Medicina, Budapest, 87-104.

Alfredo J. Altriles (2006): A gyógypedagógia változó identitása, Iskolakultúra, 10.sz. 3-35.o.

Bánfalvi Csaba (2012): Gyógypedagógiai szociológia, ELTE BGGYFK, Budapest.

Vargáné Mező Lilla (2006): Inkluzív nevelés. Az integrált oktatás jogi háttere, Sulinova, Budapest.

Befogadó tanárok profilja (2012): Európai Ügynökség a Sajátos Nevelési Igényű Tanulók Fejlesztéséért, Brüsszel.

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit

Oktató: Dr. Torgyik Judit

Tantárgy neve: Pedagógiai tervezés, mérés, értékelés		Kreditszáma: 5	Kódja: HU226
Óratípus: Előadás ☐ Szeminárium ☐ Gyakorlat		Értékelés: Kollokvium ☐ (írásbeli) Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -----			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
<p>A tantárgy célja: A hatékony oktatáshoz nélkülözhetetlen tervezési, mérési és értékelési feladatok, módszerek és eszközök megismertetése, alkalmazási feltételek, módok elsajátíttatása. Olyan kompetenciák kialakítása, melyek lehetővé teszik a megfelelő módszerek, mérési eszközök kiválasztását és alkalmazását, a pedagógiai munka értékelését, azaz a jó gyakorlat megalapozását, különös tekintettel az egyéni bánásmód érvényesülésére, a differenciálásra, az esélyegyenlőség és az esélyigazságosság megvalósítására.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek: A kurzus segítségével a hallgató képes lesz az elméleti információk és a gyakorlati tevékenységből származó tapasztalatok ötvözésére, a tanári / tanulói teljesítményértékelési programok kidolgozásában való közreműködésre, mérések szervezésére, a különböző pedagógiai témákhoz és célokhoz való megfelelő értékelési módok választására, a vizsgálatok kivitelezésére.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények:</p> <p>a) tudása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tervezési munkája során képes figyelembe venni az intézménye vonatkozásában alkalmazott tantervi, tartalmi és az intézményi belső elvárásokat, valamint az általa nevelt, oktatott egyének és csoportok fejlesztési céljait. • Egységes rendszerbe illesztve tervezi az adott pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, folyamatot, munkaformát, módszereket, eszközöket, mérési feladatokat és az értékelési folyamatokat is. • Pedagógiai fejlesztési terveiben kiemelt szerepet kap a gyermekek, tanulók tevékenysége. • Tervező tevékenységében épít a szociális tanulásban rejlő lehetőségekre. • A gyermekek, tanulók optimális fejlődését elősegítő, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz igazodó, differenciált tanítási-tanulási folyamatot tervez. • Terveiben szerepet kap a gyermekek, tanulók motiválása, motivációjuk fejlesztése. • Tervező tevékenysége során a tanulási folyamatba illeszti a foglalkozáson, a tanórán kívüli ismeret- és tapasztalatszerzési lehetőségeket. • Megtervezi a gyermekek, a tanulók és nevelt, oktatott csoportok értékelésének módszereit, eszközeit. • A gyermekek, a tanulók fejlettségére is figyelemmel bevonja őket a nevelés-oktatás és a tanulás-tanítás tervezésébe. <p>b) képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A tanulás támogatása során épít a gyermekek, tanulók egyéni céljaira és szükségleteire, a gyermek- és tanulócsoporthoz sajátosságaira. ▪ Figyelembe veszi a gyermekek, a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát. ▪ Felkelti és fenntartja a gyermekek, a tanulók érdeklődését. 			

- Nyugodt és biztonságos nevelési, tanulási környezetet teremt.
- Feltárja és szakszerűen kezeli a tanulási folyamat során tapasztalt megértési nehézségeket. ▪ Ösztönzi a gyermekeket, a tanulókat a hagyományos és az info-kommunikációs eszközök célszerű, kritikus, etikus használatára a tanulás folyamatában.
- Fejleszti a gyermekek, a tanulók tanulási képességeit.
- Az önálló tanuláshoz szakszerű útmutatást és megfelelő tanulási eszközöket biztosít.
- A gyermekek, a tanulók hibázásait, tévesztéseit a tanulási folyamat szerves részeinek tekinti, és a megértést elősegítő módon reagál rájuk.
- Támogatja a gyermekek, a tanulók önálló gondolkodását, elismeri, és a tanítás-tanulási folyamat részévé teszi kezdeményezéseiket és ötleteiket.

c) attitűdjei:

- A tantervi tartalmakat a gyermekek, a tanulók egyéni pedagógiai-pszichológiai szükségleteihez is igazodva eredményesen és adaptívan alkalmazza.
- Változatos pedagógiai mérési és értékelési módszereket alkalmaz, a nevelési-oktatási folyamatban célzottan alkalmazza a diagnosztikus, a fejlesztő és összegző értékelési formákat.
- Változatos, a szakterülete, a tantárgya sajátosságainak és az adott nevelési helyzetnek megfelelő ellenőrzésiértékelési módszereket használ.
- Pedagógiai céljainak megfelelő mérési, ellenőrzési, értékelési eszközöket választ vagy készít.
- Differenciáltan mér, valamint a gyermekeknek, a tanulóknak személyre szabott értékelést ad.
- A gyermeki, a tanulói tevékenység rendszeres ellenőrzésének eredményeit szakszerűen elemzi, értékelésüket rendszeresen felhasználja fejlesztési céljainak, feladatainak kijelölésében.
- A mérési és az értékelési módszerek alkalmazása során figyelembe veszi azok várható hatását a gyermekek, a tanulók személyiségének fejlődésére.
- A gyermekek, a tanulók számára adott visszajelzései rendszeresek, egyértelműek, tárgyilagosak.
- Elősegíti a gyermekek, a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlődését.
- Az intézményi pedagógiai programmal összhangban alkalmazott pedagógiai mérési, ellenőrzési és értékelési rendszert és módszereket, azok szempontjait megismerteti a gyermekekkel, a tanulókkal, a szülőkkel.

d) autonómiaja és felelőssége:

- Munkáját minden körülmények között felelősen, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli, szem előtt tartva a tanulók egyéni haladási és fejlődési ütemét.
- Munkája során törekszik az önálló gondolkodásra és kritika és-véleményformálásra. Olyan diákokat nevel, aki a társadalom aktív tagjává képesek majd válni.

A tantárgy tartalma:

Óra:	Tananyag:
1-3.	A pedagógiai tervezés: célja, módszerei, eszközei, feladatai, folyamatai. A tervezés gyakorlati megvalósítása. A differenciált tervezés előterbe helyezése.
4.- 6.	Általános értékelési alapismeretek: történeti háttér és napjaink értékelési kultúrája. A pedagógiai értékelés.
7.- 9.	A pedagógiai értékelés: fajtái, célja, módszerei, eszközei, feladatai, folyamatai. Az értékelés gyakorlati megvalósítása.
10.- 12.	Az értékelés funkciói, szintjei, típusai, formái. A differenciált értékelés megvalósítása.
13.-15.	A pedagógiai mérés: célja, módszerei, eszközei. feladatai, folyamatai. A vizsgálatok ütemezése
16.-18.	A reflektív tanár szerepe a tervezés, a mérés és az értékelés folyamatában.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Előadás, hallgatói kiselőadás, magyarázat, megbeszélés, szemléltetés, vita

Előtanulmányi feltételek:

Korábbi tanulmányok a pedagógia területén.

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Az előadás és a szeminárium kiegészítik egymást. A szemináriumon az előadás anyagának gyakorlati feldolgozása történik.

A tételek megegyeznek a félévi témakörökkel. A hallgatók a kollokviumi megajánlott jegyért a tematika egy témáját önállóan, írásban feldolgozzák, számot adnak szakirodalmi ismereteikről, reflektálnak az adott témára, törekednek az elmélet és a gyakorlat szintetizálására. Munkájukat a

Moodle rendszerbe feltöltik legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó előtti hetében.

A hallgatók a szeminárium teljesítéséért a szemináriumi órákon elhangzott gyakorlati feladatokat oldják meg és legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó előtti hetében munkájukat feltöltik a Moodle rendszerbe.

Az értékelés módja, kritériumai:

A tárgy elégtelen, ha a hallgató a feladatot nem teljesíti, vagy nem időre küldi el /tölti föl a dolgozatát

Elégséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszama és részletezése:

Szakirodalom feldolgozása

Kötelező irodalom:

Bárdossy Ildikó – Dudás Margit (2010): A tanulás tervezése és értékelése, Pécsi Tudományegyetem Bölcsésztudományi Kar, Pécs.

Falus Iván (2000, szerk.): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Golnhofer Erzsébet (2004): A pedagógiai értékelés. In: Falus I. (szerk.): *Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanulásához*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 385-414.

Hercz Mária (2007): A pedagógiai értékelés gyakorlata. In: Bábosik István – Torgyik Judit (szerk.): *Pedagógusmesterség az Európai Unióban*. Eötvös Kiadó, Budapest. 191-214.

Rapos Nóra – Lénárd Sándor (2009): *Fejlesztő értékelés*. Gondolat Kiadói Kör, Budapest.

Szivák Judit (2010): A reflektív gondolkodás fejlesztése, Géniusz könyvek, Budapest.

Ajánlott irodalom:

Buda András (2001): Pedagógiai eredményvizsgálatok. Debreceni Egyetem, Neveléstudományi Tanszék, <http://dragon.unideb.hu/~nevtud/Tanarkepzes/meres>

Csapó Benő (1987): A kritériumorientált értékelés. Magyar pedagógia, 3.sz. 247 – 266.

Csapó Benő: (1999): Értékelés az iskolában és az oktatás minőségi fejlesztése. In: Szuromi Pálné (szerk.): Az oktatás minősége. Csongrád Megyei Pedagógiai és Közművelődési Kht. Szeged. 17-31.

Czédiné Bárkányi Éva (2011): Pedagógiai értékelés. Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Tanító és Óvóképző Intézet, Szeged.

Csíkos Csaba – B. Németh Mária (1998): A tesztekkel mérhető tudás. In: Csapó Benő (szerk.): Az iskolai tudás. Osiris Kiadó, Budapest.

Falus Iván – Ollé János (2008): *Az empirikus kutatások gyakorlata*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Fóris – Ferenczi Rita (2008): A tervezéstől az értékelésig. A tanterv és az értékelés elmélete és gyakorlata. Ábel Kiadó, Kolozsvár.

Halász Gábor (2002): Hazai és nemzetközi törekvések az iskolai értékelés rendszerében. Új Pedagógiai Szemle, 2. sz.

Hunyady Györgyné – M. Nádas Mária (2004): Pedagógiai tervezés. Jegyzet a tanító és tanár szakos hallgatók számára. Comenius Bt. Pécs.

Hercz Mária (2005): Lehetőség a nevelői munka minőségi értékelésére. *Iskolakultúra*, 102-107.

Orosz Sándor (1995). Mérések a pedagógiában. Veszprémi Egyetem Pedagógia – Pszichológia Tanszék, Veszprém.

Radnóti Katalin (2015): Milyen oktatási és értékelési módszereket alkalmaznak a pedagógusok a mai magyar iskolában? In: Kerber Zoltán (szerk.) *Hidak a tantárgyak között*. Országos Közoktatási Intézet, Budapest. 131-167.

Ranschburg Ágnes (2004): Az iskolák értékelési – mérési gyakorlata és a kompetenciák. Új Pedagógiai Szemle, 3. sz.

Sántha Kálmán (2009): *Bevezetés a kvalitatív pedagógiai kutatás módszertanába*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Vidákovich Tibor (1990): *Diagnosztikus pedagógiai értékelés*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Tantárgyfelelős:

Oktató: Dr. habil. Sántha Kálmán

Tantárgy neve: Pedagógiai tervezés, mérés, értékelés		Kreditszáma: 4	Kódja: HU227
Óratípus: Előadás ☐ <u>Szeminárium</u> ☐ Gyakorlat		Értékelés: Kollokvium ☐ (írásbeli) <u>Gyakorlati jegy</u> Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -----			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
<p>A tantárgy célja: A hatékony oktatáshoz nélkülözhetetlen tervezési, mérési és értékelési feladatok, módszerek és eszközök megismertetése, alkalmazási feltételek, módok elsajátíttatása. Olyan kompetenciák kialakítása, melyek lehetővé teszik a megfelelő módszerek, mérési eszközök kiválasztását és alkalmazását, a pedagógiai munka értékelését, azaz a jó gyakorlat megalapozását, különös tekintettel az egyéni bánásmód érvényesülésére, a differenciálásra, az esélyegyenlőség és az esélyigazságosság megvalósítására.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek: A kurzus segítségével a hallgató képes lesz az elméleti információk és a gyakorlati tevékenységből származó tapasztalatok ötvözésére, a tanári / tanulói teljesítményértékelési programok kidolgozásában való közreműködésre, mérések szervezésére, a különböző pedagógiai témákhoz és célokhoz való megfelelő értékelési módok választására, a vizsgálatok kivitelezésére.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények:</p> <p>e) tudása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tervezési munkája során képes figyelembe venni az intézménye vonatkozásában alkalmazott tantervi, tartalmi és az intézményi belső elvárásokat, valamint az általa nevelt, oktatott egyének és csoportok fejlesztési céljait. • Egységes rendszerbe illesztve tervezi az adott pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, folyamatot, munkaformát, módszereket, eszközöket, mérési feladatokat és az értékelési folyamatokat is. • Pedagógiai fejlesztési terveiben kiemelt szerepet kap a gyermekek, tanulók tevékenysége. • Tervező tevékenységében épít a szociális tanulásban rejlő lehetőségekre. • A gyermekek, tanulók optimális fejlődését elősegítő, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz igazodó, differenciált tanítási-tanulási folyamatot tervez. • Terveiben szerepet kap a gyermekek, tanulók motiválása, motivációjuk fejlesztése. • Tervező tevékenysége során a tanulási folyamatba illeszti a foglalkozáson, a tanórán kívüli ismeret- és tapasztalatszerzési lehetőségeket. • Megtervezi a gyermekek, a tanulók és nevelt, oktatott csoportok értékelésének módszereit, eszközeit. • A gyermekek, a tanulók fejlettségére is figyelemmel bevonja őket a nevelés-oktatás és a tanulás-tanítás tervezésébe. <p>f) képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A tanulás támogatása során épít a gyermekek, tanulók egyéni céljaira és szükségleteire, a gyermek- és tanulócsoporthoz sajátosságaira. ▪ Figyelembe veszi a gyermekek, a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát. ▪ Felkelti és fenntartja a gyermekek, a tanulók érdeklődését. 			

- Nyugodt és biztonságos nevelési, tanulási környezetet teremt.
- Feltárja és szakszerűen kezeli a tanulási folyamat során tapasztalt megértési nehézségeket. ▪ Ösztönzi a gyermekeket, a tanulókat a hagyományos és az info-kommunikációs eszközök célszerű, kritikus, etikus használatára a tanulás folyamatában.
- Fejleszti a gyermekek, a tanulók tanulási képességeit.
- Az önálló tanuláshoz szakszerű útmutatást és megfelelő tanulási eszközöket biztosít.
- A gyermekek, a tanulók hibázásait, tévesztéseit a tanulási folyamat szerves részeinek tekinti, és a megértést elősegítő módon reagál rájuk.
- Támogatja a gyermekek, a tanulók önálló gondolkodását, elismeri, és a tanítás-tanulási folyamat részévé teszi kezdeményezéseiket és ötleteiket.

g) attitűdjei:

- A tantervi tartalmakat a gyermekek, a tanulók egyéni pedagógiai-pszichológiai szükségleteihez is igazodva eredményesen és adaptívan alkalmazza.
- Változatos pedagógiai mérési és értékelési módszereket alkalmaz, a nevelési-oktatási folyamatban célzottan alkalmazza a diagnosztikus, a fejlesztő és összegző értékelési formákat.
- Változatos, a szakterülete, a tantárgya sajátosságainak és az adott nevelési helyzetnek megfelelő ellenőrzésiértékelési módszereket használ.
- Pedagógiai céljainak megfelelő mérési, ellenőrzési, értékelési eszközöket választ vagy készít.
- Differenciáltan mér, valamint a gyermekeknek, a tanulóknak személyre szabott értékelést ad.
- A gyermeki, a tanulói tevékenység rendszeres ellenőrzésének eredményeit szakszerűen elemzi, értékelésüket rendszeresen felhasználja fejlesztési céljainak, feladatainak kijelölésében.
- A mérési és az értékelési módszerek alkalmazása során figyelembe veszi azok várható hatását a gyermekek, a tanulók személyiségének fejlődésére.
- A gyermekek, a tanulók számára adott visszajelzései rendszeresek, egyértelműek, tárgyilagosak.
- Elősegíti a gyermekek, a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlődését.
- Az intézményi pedagógiai programmal összhangban alkalmazott pedagógiai mérési, ellenőrzési és értékelési rendszert és módszereket, azok szempontjait megismerteti a gyermekekkel, a tanulókkal, a szülőkkel.

h) autonómiaja és felelőssége:

- Munkáját minden körülmények között felelősen, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli, szem előtt tartva a tanulók egyéni haladási és fejlődési ütemét.
- Munkája során törekszik az önálló gondolkodásra és kritika és-véleményformálásra. Olyan diákokat nevel, aki a társadalom aktív tagjává képesek majd válni.

A tantárgy tartalma:

Óra:	Tananyag:
1-3.	A pedagógiai tervezés: célja, módszerei, eszközei, feladatai, folyamatai. A tervezés gyakorlati megvalósítása. A differenciált tervezés előtérbe helyezése.
4.- 6.	Általános értékelési alapismeretek: történeti háttér és napjaink értékelési kultúrája. A pedagógiai értékelés.
7.- 9.	A pedagógiai értékelés: fajtái, célja, módszerei, eszközei, feladatai, folyamatai. Az értékelés gyakorlati megvalósítása.
10.- 12.	Az értékelés funkciói, szintjei, típusai, formái. A differenciált értékelés megvalósítása.
13.-15.	A pedagógiai mérés: célja, módszerei, eszközei. feladatai, folyamatai. A vizsgálatok ütemezése
16.-18.	A reflektív tanár szerepe a tervezés, a mérés és az értékelés folyamatában.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Előadás, hallgatói kiselőadás, magyarázat, megbeszélés, szemléltetés, vita

Előtanulmányi feltételek:

Korábbi tanulmányok a pedagógia területén.

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Az előadás és a szeminárium kiegészítik egymást. A szemináriumon az előadás anyagának gyakorlati feldolgozása történik.

A tételek megegyeznek a félévi témakörökkel. A hallgatók a kollokviumi megajánlott jegyért a tematika egy témáját önállóan, írásban feldolgozzák, számot adnak szakirodalmi ismereteikről, reflektálnak az adott témára, törekednek az elmélet és a gyakorlat szintetizálására. Munkájukat a

Moodle rendszerbe feltöltik legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó előtti hetében.

A hallgatók a szeminárium teljesítéséért a szemináriumi órákon elhangzott gyakorlati feladatokat oldják meg és legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó előtti hetében munkájukat feltöltik a Moodle rendszerbe.

Az értékelés módja, kritériumai:

A tárgy elégtelen, ha a hallgató a feladatot nem teljesíti, vagy nem időre küldi el /tölti föl a dolgozatát

Elégséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Szakirodalom feldolgozása

Kötelező irodalom:

Bárdossy Ildikó – Dudás Margit (2010): A tanulás tervezése és értékelése, Pécsi Tudományegyetem Bölcsésztudományi Kar, Pécs.

Falus Iván (2000, szerk.): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Golnhof Erzsébet (2004): A pedagógiai értékelés. In: Falus I. (szerk.): *Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanulásához*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 385-414.

Hercz Mária (2007): A pedagógiai értékelés gyakorlata. In: Bábosik István – Torgyik Judit (szerk.): *Pedagógusmesterség az Európai Unióban*. Eötvös Kiadó, Budapest. 191-214.

Rapos Nóra – Lénárd Sándor (2009): *Fejlesztő értékelés*. Gondolat Kiadói Kör, Budapest.

Szivák Judit (2010): A reflektív gondolkodás fejlesztése, Génius könyvek, Budapest.

Ajánlott irodalom:

Buda András (2001): Pedagógiai eredményvizsgálatok. Debreceni Egyetem, Neveléstudományi Tanszék, <http://dragon.unideb.hu/~nevtud/Tanarkepzes/meres>

Csapó Benő (1987): A kritériumorientált értékelés. Magyar pedagógia, 3.sz. 247 – 266.

Csapó Benő: (1999): Értékelés az iskolában és az oktatás minőségi fejlesztése. In: Szuromi Pálné (szerk.): Az oktatás minősége. Csongrád Megyei Pedagógiai és Közművelődési Kht. Szeged. 17-31.

Czédiné Bárkányi Éva (2011): Pedagógiai értékelés. Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Tanító és Óvóképző Intézet, Szeged.

Csíkos Csaba – B. Németh Mária (1998): A tesztekkel mérhető tudás. In: Csapó Benő (szerk.): Az iskolai tudás. Osiris Kiadó, Budapest.

Falus Iván – Ollé János (2008): *Az empirikus kutatások gyakorlata*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Fóris – Ferenczi Rita (2008): A tervezéstől az értékelésig. A tanterv és az értékelés elmélete és gyakorlata. Ábel Kiadó, Kolozsvár.

Halász Gábor (2002): Hazai és nemzetközi törekvések az iskolai értékelés rendszerében. Új Pedagógiai Szemle, 2. sz.

Hunyady Györgyné – M. Nádas Mária (2004): Pedagógiai tervezés. Jegyzet a tanító és tanár szakos hallgatók számára. Comenius Bt. Pécs.

Hercz Mária (2005): Lehetőség a nevelői munka minőségi értékelésére. *Iskolakultúra*, 102-107.

Orosz Sándor (1995). Mérések a pedagógiában. Veszprémi Egyetem Pedagógia – Pszichológia Tanszék, Veszprém.

Radnóti Katalin (2015): Milyen oktatási és értékelési módszereket alkalmaznak a pedagógusok a mai magyar iskolában? In: Kerber Zoltán (szerk.) *Hidak a tantárgyak között*. Országos Közoktatási Intézet, Budapest. 131-167.

Ranschburg Ágnes (2004): Az iskolák értékelési – mérési gyakorlata és a kompetenciák. Új Pedagógiai Szemle, 3. sz.

Sántha Kálmán (2009): *Bevezetés a kvalitatív pedagógiai kutatás módszertanába*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Vidákovich Tibor (1990): *Diagnosztikus pedagógiai értékelés*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Tantárgyfelelős:

Oktató: Dr. habil. Sántha Kálmán

Tantárgy neve: Iskolai nevelés tanórán kívüli keretei szakmai gyakorlat kredit: 1 Kódszám:HU141	
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás
<p>A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint Az oktatás nyelve, ha nem magyar: - A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/</p>	
<p>A tantárgy célja: a szakképzettséghez kapcsolódó gyakorlati ismeretek megszerzése, valamint, hogy a hallgatók későbbi munkájuk hatékonysága érdekében jártasságot szerezzenek a tanítási, tanulási, illetve a nevelési folyamatok megismerésében. A közoktatási intézményben, megbízott vezetőtanár szakember folyamatos irányítása mellett végzett, egyéni szakmai gyakorlat célja a hospitálás és az így megszerzett tapasztalatok szakszerű dokumentálása.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenci táblája alapján):</p> <p>a) tudása - Érti az együttműködés és társas kapcsolatok szerepét a társadalmi kohézió és közjó szolgálatában, azonosítja és értelmezi ebben a pedagógiai segítő szerepét.</p> <p>b) képességei - Feladatainak elvégzésekor képes figyelembe venni a köznevelési, a civil intézmények, a nevelési rendszerek társadalmi kontextusát és az itt észlelt sajátosságoknak megfelelő, adekvát gyakorlatot alkalmazni, vagy a meglévőhöz alkalmazkodni. - Képes a tanulóhoz és a környezethez is alkalmazkodó, adaptív pedagógiai megoldások azonosítására és alkalmazására; a tanítás és tanulás szereplőinek segítséget adni feladataik ellátásához, szakmai repertoárjából ki tudja választani az adott esetben releváns megoldást, s azt személyre szólóan megtervezni, az adott tanulócsoporthoz illeszkedően alkalmazni.</p> <p>a) attitűdjei: - Munkája során problémaérzékeny, megoldásai során a gyakorlat és az elmélet által felkínáltakat mérlegeli reflektív, elfogadja, hogy a hibázás a tanulás, továbblépés erőforrása lehet. - Híve a tudásmegosztásnak, a folyamatos tanulásnak, képviseli, hogy egy tudásintenzív szervezet működése tagjainak felelőssége. - Képviseli az egész életen át tartó tanulás és tudásmegosztás szükségességét. Elfogadja, hogy a jobb eredmények együttműködésben születnek.</p> <p>b) autonómiája és felelőssége - Pedagógus, szakmai vezető megbízása alapján a rábízottakat és azok tevékenységét támogató feladatait önállóan, beszámolási és elszámolási kötelezettség mellett végzi. Kiskorúak segítésekor felelőssége korlátozott, mentorálása, támogatása szükséges.</p> <p>A tantárgy tartalma: 1-2. óra: Bevezetés 3-4. óra: A múzeumok szerepe a tanulásban. 5-6. óra: Az állatkert, botanikus kert szerepe a tanulásban. 7-8. óra: Művelődési házak jelentősége. 9. óra: Könyvtár nevelési szerepe. Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: egyéni munka, megfigyelés, portfólió Előtanulmányi feltételek: - Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei: levelező hallgatóknak: feladat: 1) az állatkert nevelési szerepéről, programjairól 5 oldalas dolgozat készítése, szabályos szakirodalmi hivatkozásokkal, legalább 5 irodalom felhasználásával. 2) Egy szabadon választott múzeum meglátogatása, s arról 2 oldalas beszámoló megírása. A belépőjegyet mellékeljék a dolgozathoz. A pótláskurzusban részt vevő hallgatók és egyéni tanrendben tanulók követelménye: ugyanaz Értékelés: Ötfokozatú osztályzat, az értékelés szempontjai a következők: Tartalom: A szak elméleti tananyagával való összekapcsolás képessége kerül értékelésre. - <i>Forma:</i> Times New Roman betűtípus, 1,5-es sortáv, 12-es betűméret. - <i>Pontosság, precizitás:</i> a megadott határidő pontos teljesítése. A későbbi leadás jegylevonással jár együtt.</p>	

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék
A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra: 108 munkaóra
Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszám és részletezése: 108
Isd. követelményeknél

Kötelező irodalom:

Lipp Márta (szerk.) (2000): Kulturális segítőmunka fiatalokkal, Magyar Művelődési Intézet, Budapest.
Slézia Gabriella (szerk.) (2012): Szakmatükör 5. Trendek, változások, innovációk a budapesti közművelődésben, Budapesti Művelődési Központ, Budapest.
Torgyik Judit (2013): A múzeum mint tanulási színtér In: Torgyik Judit: A tanulás szinterei felnőtt és időskorban, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 142-156.o.
Torgyik Judit (2018): Tanulás a múzeumpedagógia módszereivel, EJK, Budapest.
Játékok nagy könyve (2012): Holnap kiadó, Budapest.

Ajánlott irodalom:

Kovácsné Bakosi Éva (é.n.): A szabadidő pedagógiai kérdéseire (online kiadvány)
Kósáné Ormai Vera (1998): A mi iskolánk. Nevelépszichológiai módszerek az iskola belső értékelésében. IF Alapítvány, k.n.
Kósáné Ormai Vera, P. Balogh Katalin, Ritoók Pálné (1984): Neveléslélektani vizsgálatok. Tankönyvkiadó, Budapest.
Varga Kálmán (2014): Működhet-e múzeumként a budapesti állatkert? Múzeum Café, 43.sz., 35-41.o.

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit

Oktatók: Dr. Torgyik Judit

5.félév:

Tantárgy neve: Társadalomstatisztika	Kreditszáma: 5	Kódja: NE065
Óratípus: Előadás <u>Szeminárium</u> Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium <u>Gyakorlati jegy</u> Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: őszi félév		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: -		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
A tantárgy célja: Cél, hogy a hallgatók rálátást szerezzenek a társadalomstatisztikai területeire, alapfogalmaira, statisztikai adataira-, tendenciáira, és az elemzések módszertanára. Fontos, hogy elmélyüljenek a társadalmi kutatásokhoz szükséges jelzőszám-rendszer tartalmi és módszertani eszköztárában. Hogy képesek legyenek kérdőíves kutatás végrehajtására, önálló kiértékelésére, statisztikai elemzések elvégzésére és prezentálására. Továbbá, hogy az vizsgálódásaik során ráleljenek a fontos társadalmi összefüggésekre, a változók közötti releváns összefüggésekre.		
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak KKK-ja alapján): a) tudása: Tisztában van a társadalomtudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel. Ismeri a társadalomstatisztika alapvető szakkifejezéseit, fogalomkészletének minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket. Ismeri a közvéleménykutatási adatok módszertanát, elemzését, illetve azok legfontosabb összefüggéseit. b) képességei: Képes önállóan írásos statisztikai elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban. Képes a társadalmi folyamatok megismerése és a mai problémák értelmezésére, ezek statisztikai alapú elemzésére, önálló adatfelvételre, adatok folyamatsorban történő elhelyezésére, önálló keresztelemzésre. Képes eligazodni a szakirodalomban, azok feldolgozására, mindezek hatékony és eredményes megosztására. Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel. c) attitűdje: Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó és egyben kritikus az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben. Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét. d) autonómiája és felelőssége: A társadalomstatisztika területén szerzett ismereteit megfelelően alkalmazza, folyamatosan fejleszti és bővíti. Hatékonyan együttműködik a szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai és tudományos közösségekkel. Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően összetett társadalomstatisztikai feladatokat is elvéggez.		
A tantárgy tartalma: A társadalomstatisztikai alapfogalmak. A társadalmi kutatásokhoz szükséges alapvető jelzőszám-rendszer tartalmi és módszertani vonatkozásainak alapjai. Kérdőívek készítés, lekérdezés, kiértékelés. Az Excel statisztikai programcsomag felhasználói szintű használata; statisztikai adatbázis kezelés, konkrét elemzések és értékelések. A mintából való következtetés módszertani kérdései. Sztochasztikus kapcsolatok vizsgálatának matematikai-statisztikai módszertana (asszociáció, vegyes kapcsolat, korrelációs kapcsolat). Komplex esettanulmány készítése.		
Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: Hagyományos előadások, eLearning anyagok, a digitális tananyag egyéni-, illetve csoportos		

feldolgozása. Statisztikai programcsomagok bemutatása, a számítógépes programok egyéni szintű használata. Projektfeladatok, a statisztikai elemzések írásbeli és szóbeli prezentációja.

Előtanulmányi feltételek:

-

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tétel felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Kutatás-Esettanulmány készítése, elemzése. Statisztikai adatgyűjtés, elemzés.

Értékelés:

Beadandó feladattal az elérhető maximális pontszám 100 pont. Az elégséges feltétele 50 pont.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Nemzetközi Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 90

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Beadandó Kutatás (45 óra), ezzel max. 50 pont szerezhető.

Beadandó Statisztikai elemzés (45 óra), ezzel max. 50 pont szerezhető.

Mindösszesen 90 óra, ami a maximális 100 pontot jelenti.

Kötelező irodalom

<https://moodle.kodolanyi.hu/course/view.php?id=40> (Moodle, Társadalomstatisztika tananyagok)

Babbie, Earl 2008. A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi, Budapest. ISBN: 9789635067640

Simon János 2016. Nemzet és demokrácia a posztglobalizmus korában – Amit a közvélemény mond. Budapest, CEPoliti kiadó ISBN978-615-80470-1-2

Ajánlott irodalom

Simon János 2015. Globalizáció és nemzet. Budapest, CEPoliti kiadó ISBN-978-963-236-954-9

Székelyi, Mária – Barna, Ildikó 2008. Túlélőkészlet az SPSS-hez. Többváltozós elemzési technikákról társadalomkutatók számára. Typotex, Budapest. ISBN: 9789639326422

Kerékgyártó Györgyné - Mundruczó György: Statisztikai módszerek a gazdasági elemzésben. Aula Kiadó, 2001

Tantárgyfelelős: Prof. dr. Simon János

Oktatók: Kontó Gizella dr.

Tantárgy neve: Játék- és szabadidő-pedagógia	Kreditszáma: 4	Kódja: HU130,HU028
Óratípus: Előadás Szeminárium ☒ ☐ Gyakorlat ☐	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy ☒ ☐	
<p>A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint Az oktatás nyelve, ha nem magyar: - A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/</p>		
<p>A tantárgy célja: A játék személyiségfejlődésben elfoglalt helyének megértése. A szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségeinek megismertetése. A hallgatók legyenek képesek a gyerekek életkori sajátosságait figyelembe véve játék és szabadidős foglalkozásokat szervezni, elméleti ismereteiket a gyakorlatban kamatoztatni.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények:</p> <p>a) tudása:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ismeri az oktatás-képzés, a tanulás fejlesztése, illetve a tanulással, neveléssel kapcsolatos főbb nemzetközi tendenciákat. -Érti az együttműködés és társas kapcsolatok szerepét a társadalmi kohézió és közjó szolgálatában, azonosítja és értelmezi ebben a pedagógiai segítő szerepét. <p>b) képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Anyanyelvén és idegen nyelven, valamint az informatika legújabb eszközeivel képes hatékonyan kommunikálni, az az információt, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok mentén bemutatni. -Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány és a társtudományok szaknyelvét, alapfogalait. <p>c) attitűdjei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Képviseli az együttműködés fontosságát. - Mukája során problémaérzékeny, megoldásai során a gyakorlat és az elmélet által felkínáltakat mérlegeli reflektív. <p>d) autonómiája és felelőssége:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg. <p>A tantárgy tartalma:</p> <p>1.óra Bevezetés, a tárgy céljának, feladatainak megbeszélése. A játék és a szabadidő fogalmának értelmezése. A játék és a szabadidő szerepe az emberi személyiség fejlődésében, fejlesztésében.</p> <p>2-3. óra A szabadidő eltöltésének jellemző tendenciái a hazai társadalomban. A játék és a szabadidő helye, szerepe az ember életében. Múzeum és szabadidő. A játék és a szabadidő funkciói.</p> <p>4-5. óra A játék pedagógiai értéke. A játékelméletek. Biológiai, pszichológiai, fiziológiai magyarázatok a játékra. Carl Gross elmélete, Freud, a játék pszichoanalitikus magyarázata. A játék etológiai magyarázata, Konrad Lorenz elmélete. Tanulásemléletek. Jean Piaget játékelmélete. Biológiai és fejlődés-lélektani felfogások a játékról. Életkorok játéka.</p> <p>6-7. óra Az anya játéka gyermekével. Az anya-gyermek kapcsolat és a játék. A kisgyermek, az óvodás és az iskolás, a felnőtt ember játéka.</p> <p>8-9. óra A hallgatói játékfoglalkozások bemutatása.</p> <p>Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: szemléltetés, megbeszélés, vita, csoportmunka, pármunka, foglalkozás-vezetés</p> <p>Előtanulmányi feltételek: középiskolai tanulmányok</p> <p>Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:</p> <p>A jegy teljesítésének feltételeként az alábbi 2 feladatot készítik el:</p> <p>1. <i>Feladat:</i> A hallgatók a 2. foglalkozásra előre elterveznek egy játékfoglalkozást. Felkészülnek egy szabadon választott játékból, amit az órán a többieknek bemutatnak, erre csoporttársaikat megtanítják. A játékhoz szükséges eszközöket az órára hozzák magukkal.</p> <p>2. <i>Feladat:</i> A hallgatók az 1. órán kézműves feladatokat kapnak, ehhez szükséges instrukciókkal együtt, melyet a szorgalmi időszak utolsó órájára kell elkészíteniük, beadniuk.</p> <p>pótláskurzusban részt vevő hallgatók és egyéni tanrendben tanuló hallgatók: feladata ugyanez, azonban a játékfoglalkozást, a vonatkozó pontos irodalmi hivatkozással együtt leírják, 3 oldal terjedelemben. Beadási határidő: a szorgalmi időszak utolsó előtti hete.</p>		
Értékelés:		
<p>A tárgy követelményeinek további értékelése az alábbi szempontok mentén történik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Tartalom:</i> a játékfoglalkozás megtervezésének módja, a szükséges tárgyak, eszközök 		

biztosítása, a foglalkozás vezetésének szakszerűsége, menete kerül értékelésre. A beadandó feladatok esetében az instrukciók, a kiadott minta követésének mértéke kerül értékelésre.

- *Precizitás, pontosság*: a megadott feladatok kijelölt időre való teljesítése, későbbi beadás jegylevonással jár együtt.

- *Órai részvétel*: a téma megbeszélése során a vitába, megbeszélésbe való bekapcsolódás mértéke kerül értékelésre.

- *Formai értékelés*: Times New Roman betűtípus, 12-es betűméret, 1,5-es sortáv, szabályos irodalmi hivatkozás.

A tárgy elégtelen, ha a hallgató a feladatok közül valamelyiket nem teljesíti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra: 90 munkaóra

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: 81 lsd. követelményeknél

Kötelező irodalom:

Bús Imre (2013): Játék és kultúra, Iskolakultúra, 5-6.sz. 108-115.o.

Torgyik Judit (2018): Tanulás a múzeumpedagógia módszereivel, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Maszler Irén (1996): Játékpedagógia, Comenius Bt., Pécs.

Susanna Millar (1997): Játékpszichológia, Maecenas Kiadó, Budapest.

Hunyadi Zsuzsa (2005): Kulturálódási és szabadidő eltöltési szokások, életmódcsoportok, Magyar Művelődési Intézet, Budapest.

Csányi Vilmos (2000): Az állati és az emberi játék. In: Játék az egész világ? Fordulópont 7., PONT Kiadó, 1. 12-17. o.

Ajánlott irodalom:

Torgyik Judit (2013): A múzeum mint tanulási színtér In: Torgyik Judit: A tanulás színterei felnőtt és időskorban, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 142-156.o.

Játékok nagy könyve (2012): Holnap kiadó, Budapest.

Kósa Éva, Vajda Zsuzsanna (1998): Szemben a képernyővel. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Kovács György (1994): A játék elmélete és pedagógiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Rákó Erzsébet (2010): A szabadidő eltöltésének lehetőségei gyermekvédelmi intézményekben, Iskolakultúra, 9.sz. 43-52.o.

Sáringer Szilárd Zsuzsanna, Nádasi Zsófia (2010): A sportjátékok személyiségfejlesztő hatása mozgássérült gyerekekre. Iskolakultúra, 9.sz. 34-42.o.

Stöckert Károlyné (szerk.) (1995): Játékpszichológia. Szöveggyűjtemény. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, Budapest.

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit

Oktatók: Dr. Torgyik Judit

Tantárgy neve: Gyermekvédelmi intézmények szakmai gyakorlat	Kreditszáma:1	Kódja: HU145
Óratípus: Gyakorlat ☐	Értékelés: gyakorlati jegy ☐	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható):		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
A tantárgy célja: Megismerni az európai gyermekvédelem modelljeit, ezek függvényében megismerni a hazai gyermekvédelem fejlődési modelljeit, a gyermeki szükségletekhez igazodó támogatásokat, a gyermekek védelmének rendszerét. Megismerni a kudarcorientált iskolai úthoz, a lemorzsolódáshoz vezető tényezőket és ezek kiküszöbölésére irányuló elemeket, a gyermekvédelmi munka iskolán belüli és iskolán kívüli partnereit.		
Az elsajátítandó szakmai kompetenciák A pedagógia alapszakos bölcsész		
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak KKK- ja alapján):		
a) Tudás: a legfontosabb, témához kötött tudományos terminológiák, kapcsolódási pontok területén a tudás elsajátítása. Ismeri a gyermekvédelmi rendszert és működését, ismeri a gyermekvédelmi munka iskolán belüli és iskolán kívüli partnereit. - Érti a jelenkori társadalom, kultúra, és intézményei közötti alapvető összefüggéseket, a sokféleség és sokoldalúság szerepét. - Érti a jelenkori magyar társadalom, iskolarendszer és tanulást szolgáló intézményrendszer kialakulását, alapvető összefüggéseit. Ismeri a különböző iskolai és iskolán kívüli nevelési és oktatási formációk, modellek lényegét. - Ismeri a felnövekvő nemzedékek társadalmi beilleszkedését, szocializációját biztosító intézmények funkcióváltozásának főbb történelmi tényeit és folyamatát; érti a tanulás különböző tereinek és környezetének szerepét az élethosszig tartó és az élet, a kultúra minden területére kiterjedő tanulásban. - Tájékozott a főbb pedagógiai paradigmákról, és ismeri gyakorlati megvalósulásának formáit. - Ismeri a köznevelés, a civil szféra szervezetei és az egyéb oktatási intézmények szabályozását, működési elveit munkavállalói szempontból. Tájékozott a szakmájához kapcsolódó kompetenciákról és az egyes munkavállalóval szembeni elvárások lehetőségeiről.		
b) Képesség		
A tudományos tartalmak közötti összefüggések felismerésének, értelmezési képességének megszerzése. Képes figyelembe venni a pedagógiai rendszerek társadalmi kontextusát. Képes a környezethez is alkalmazkodó, adaptív pedagógiai megoldások azonosítására. - A pedagógia és tárdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, követésében képes az adott feladatban releváns nézőpontok szerint választani, ezeket munkájában, feladataiban alkalmazni vagy erre javaslatot tenni. - Feladatainak elvégzésekor képes figyelembe venni az európai gyermekvédelem háromszakaszos modelljét, ennek függvényében tárgyalni a hazai gyermekvédelem fejlődési rendszerét. - Képes a gyermekvédelemmel kapcsolatos iskolán belüli és iskolán kívüli partnerekkel való együttműködésre. - Képes a tapasztalatból származó bizonyítékokat és szükség esetén tudományos érveket felsorakoztatni az egyes iskolai és iskolán kívüli nevelési-oktatási hatások, modellek alkalmazási lehetőségei kapcsán. Képes hatékonyan közreműködni a köznevelési és egyéb társadalmi intézményekben felmerülő pedagógiai jellegű asszisztensi feladatok ellátásában, tervezésében, szervezésében. El tud végezni tanulási-tanítási célokra, folyamatokra és eredményekre irányuló részlelemzést. Együttműködés során képes az életkori, társadalmi különbségekre tekintettel lenni.		

- Képes a köznevelési vagy más, tanulást szolgáló intézmények jogszerű működéséhez hozzájárulni, közreműködik a szervezet céljainak megvalósításában, s maga is alakítja azt. Feladataiban mérlegelni képes önállóságának szintjét, javaslattal tud élni.

c) Attitűd

- Nyitott a társadalmi változásokkal változó pedagógiai jelenségvilág iránt, képviseli, hogy a tanuláshoz különböző helyei, terei, formái stb. vannak, a tudás, az emberi kompetencia fejlődésére ható szereplők kulturálisan sokszínűek, s társadalmi kölcsönhatásban állnak.

- Nyitott a nemzetközi neveléstudományi trendek követésében, törekszik ehhez saját erőforrásainak önreflexív fejlesztésére.

- Nyitott a változó gyermekkorral kapcsolatos iskolai és iskolán kívüli problémák megismerésére, kezelésére

d) Autonómia és felelősség

Önálló felelősségvállaló tevékenységet végez az elméleti és gyakorlati kérdések tisztázásában, terjesztésében

- A nevelési tevékenységgel együttműködő társ-szakterületeken végzendő feladatait - a kellő gyakorlat megszerzéséig - szakértői támogatás mellett végzi.

- Társadalmi kontextust érintő vizsgálatokat, támogató beavatkozásokat a célok és az érintettek érdekének felelős mérlegelésével önállóan is véggez.

A tantárgy tartalma:

25. Bevezetés a követelmények rendszerezése
26. Az európai gyermekvédelem háromszakaszos modellje
27. A hazai gyermekvédelem fejlődési modellje
28. A szükségletekhez igazodó támogatás
29. A gyermekek védelmének rendszere
30. Iskolán belüli és kívüli partnerek a gyermekvédelmi munkában
31. Változó gyermekkor és problémái
32. Hallgatói prezentációk bemutatása és megvitatása
33. A kurzus zárása, a következtetések levonása

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Aktív tanulás, vita, projekt, problémaközpontú tanulás, egyéni feladat és prezentáció

A nappalitól eltérő képzési formákban (levelező, távoktatás): PPT-k bemutatása, megbeszélése, vita

Előtanulmányi feltételek: -

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Hallgatói prezentáció, mikroutatás készítése az oktatóval az első órán (online oktatás esetén e-mailben) megbeszéltek alapján. A prezentációk megtartása a tematika erre kijelölt óráján történik, amelyen megvitatjuk az elhangzottakat.

Értékelés:

az értékelés a szakirodalmi háttér, az elmélet és a gyakorlat összekapcsolása, valamint az önálló vélemények, szakmai reflexiók témához való csatolása alapján történik. A prezentációs feladat alapján a hallgató gyakorlati jegyet szerez.

0-50% elégtelen

51-70% elégséges

71-80% közepes

81-90% jó

91-100% jeles

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

Kötelező irodalom:

Rácz Andrea (2010): A hazai gyermekvédelem fejlődése a nemzetközi tendenciák függvényében. *Esély*, 6. sz. 4-21.

Ronkoviczné Faragó Eszter (2003, szerk.): Hátrányok és stratégiák. Trezor, Budapest.

Farkas Ágnes és mtsai (2014): Jó szülő-e az állam? Ruebus Egyesület, Budapest.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. TÖRVÉNY (GYVT.) és ennek 2016. január 1-jei módosításai.

Hegedűs Judit és Podráczky Judit (2013): A család-iskola kapcsolat optimalizálásának esélyei. In: Bábosik István (szerk.): Az iskola optimalizálásának lehetőségei. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest. 29-44.

Varga Aranka (2012): Gyermekvédelem és iskola. Virágmandula Kft., 2012.

Ajánlott irodalom:

N. Kollár Katalin és Rapos Nóra (2015, szerk.): Tanár leszek. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

Makai Éva (2000): Szétszakadt és meg nem font hálók. Iskolai gyermekvédelem a '90-es években. OKKER, Budapest.

Rácz Andrea (2009): Posztadoleszcensek az ontológiai stádiumban megrekedt állami gyermekvédelem rendszerében. MTA Politikai Tudományok Intézete, Budapest.

Soltész Evelin (2018): A gyermek családban való nevelkedése, mint gyermekvédelmi alapelv érvényesülésének nehézségei. OPUSCULA IUVENUM EXCELLENTISSIMA, 3.sz. 1-38.

Veressné Gönczi Ibolya (2003): A gyermekvédelem pedagógiája. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Jól-léti Társadalom Intézet

Lőrinczné Dr. habil. Bencze Edit

Oktató: Dr. habil. Sántha Kálmán, Kincses Zsolt

Tantárgy neve: A segítő kapcsolatok pszichológiája		Kreditszáma: 5	Kódja: HU144
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: Cél, hogy a résztvevők megismerjék a segítő kapcsolat kialakulásának törvényszerűségeit, a segítő személyiség pszichológiai vonatkozásait, amelyek akadályozzák, illetve segítik a konzultatív kapcsolat kialakítását.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciatáblája alapján):			
a) tudása Ismeri a segítő szakmák alapfogalmait, tájékozott e diszciplínák és más, a neveléstudománnyal kapcsolatba kerülő tudományterület kapcsolódási lehetőségeiről. - Alapvető ismeretei vannak pszichológiából, szociológiából, pedagógiából és gyakorlati alkalmazásukról. - A marginalizálódás jeleit felismeri, a hátrányosság, az akadályozottság problémakörében tájékozott. - Ismeri a család és a felnővekvő nemzedékek társadalmi beilleszkedését, szocializációját biztosító intézmények funkcióváltozásának főbb történelmi tényeit és folyamatát; érti a tanulás különböző tereinek és környezeteinek szerepét az élethosszig tartó és az élet, a kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.			
b) képességei - Képes a pszichológiai jellegű, a nevelés, oktatás, kutatás, fejlesztés során vagy a szakmai társas együttműködésben keletkező problémák felismerésére. - Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát. - Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány és a társtudományok szaknyelvét, alapfogalmait. Meghatározott keretek között érvelni tud, megérti mások véleménynyilvánításának relevanciáját.			
c) attitűdjei - Ismerji saját konzultációs attitűdjeit, valamint azokat a technikákat, amelyek segítségével ezt a tudást az együttműködés folyamatában át tudják adni klienseiknek, illetve tanítványaiknak. - Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez. - Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására. - Együttműködése bizalomalapú, nyitott az inklúzió és az adaptivitás szemléleteire. - Nyitott a nemzetközi neveléstudományi trendek követésében, törekszik ehhez saját erőforrásainak önreflexív fejlesztésére. - A nevelési célok megvalósításában humánus, megértő, elfogadó, hiteles segítő. - Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt			
d) autonómiája és felelőssége - Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, képzésekben és továbbképzésekben, szupervízióban fejleszti önismeretét, önértékelését és szakmai tudását. - Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik. - A nevelési tevékenységgel együttműködő társ-szakterületeken végzendő feladatait - a kellő gyakorlat			

megszerzéséig - szakértői támogatás mellett végzi.

- Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg.

A tantárgy tartalma:

A segítség fogalma a gyakorlatban, a segítő kapcsolat etikája

A segítő szakemberek hálójára, team-munka

Kapcsolatkezelési technikák, célzott beszélgetés, a tanácsadás alapjai

Kliens-központú szemlélet elmélete és gyakorlata

A klienssel való találkozás és információelemzés lehetőségei

Verbális és non-verbális kommunikációs eszközök használata

Módszertani integráció, intervenció technikák

Problémaelemzés, gyakorlati helyzetek 1., 2.

Konzultáció, tanácsadás, krízisintervenció 1., 2.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Prezentációs előadások, komparatív technikák, önálló ismeretszerzés, szakirodalom elemzése, az elmélet és gyakorlat összekapcsolásának technikái, vitakészség.

Alternatív oktatási forma esetén a hallgatók a tananyagot írásos formában megkapják az előadás előtt, így az előadás napján már tájékozottak a témával és követelményekkel kapcsolatban, ami segíti az interakciót az online térben.

Előtanulmányi feltételek:

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tétel felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Az alternatív oktatás esetén az oktató határozza meg a követelményrendszert!

Értékelés:

Elészséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kötelező irodalom:

Bagdy Emőke. 1994. *Családi szocializáció és személyiségzavarok*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest

Bagdy Emőke (szerk.)(1999): *Mentálhigiéne. Elmélet, gyakorlat, képzés, kutatás*. Animula: Budapest

Fonyó I. – Pajor A. (szerk.) 1998. *Fejezetek a konzultáció pszichológiájának témaköréből*. Bárczi G.GY.T.F. : Budapest

Ajánlott irodalom:

Kézdi Balázs (szerk.). 1997. *Iskolai mentálhigiéne*. Tanulmányok. Animula: Budapest

Miller, Alice. 2005. *A tehetséges gyermek drámája és az igazi én felkutatása*. Osiris: Budapest, 2005

M. Scott Peck. 1997. *A járhatlan út*. Park Kiadó: Budapest

Popper Péter. 2007. *Praxis avagy angyalok a tűfokán*. Saxum, Budapest

Tringer László. 2005. *A gyógyító beszélgetés*. Medicina: Budapest

Dass, R. & Gorman, P. 1999. *Hogyan segítsek? Szellemi inspiráció és érzelmi támasz a segítségnyújtáshoz*.

Ursus: Budapest

Tantárgyfelelős: Dr. Strédl Terézia, főiskolai docens

Oktató: Dr. Bordás Sándor PhD, főiskolai tanár

szakirányos tematikák:

nevelési asszisztens:

Tantárgy neve: Roma gyerekek az iskolában	Kreditszáma: 5	Kódja: HU228
Óratípus: Előadás ☐ Szeminárium ☒ Gyakorlat ☐	Értékelés: Kollokvium ☐ Gyakorlati jegy ☒	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint Az oktatás nyelve, ha nem magyar: - A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
A tantárgy célja: A hallgatók ismereteinek, képességeinek formálása a kisebbségekkel kapcsolatban. Képesek saját előítéleteik felismerésére, azok korrigálására, módosításra, tudatosan reflektálnak viszonyulásaikra. Képesek empirikus vizsgálat megtervezésére, elvégzésére a tárgyalt témakörben, képesek egyéni véleményük kifejezésére, az órai munkába való aktív bekapcsolódásra. Ismerik a dokumentumelemzés, az interjú készítésének technikáit, melyek alkalmazására is készen állnak. Pozitívan viszonyulnak a stúdium témaköréhez, képesek saját személyiségük formálására, szakmai önismeretük javítására.		
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények: <ul style="list-style-type: none"> • Felismeri az előítélet és sztereotípiák megnyilvánulásait. • Érzékeny a tanulók, gyermekek különbözőségére. • Képes a szaknyelvi szövegek olvasására, interpretációjára, kommunikációjára. • Rendelkezik a könyvtári és elektronikus formában megjelenő szakirodalmi források önálló feldolgozásának képességével, az analitikus és szintetikus gondolkodás és az adekvát értékelés képességével.		
A tantárgy tartalma:		
1.-2. óra	Válogatás a cigányság szokásvilágában. Szokások és hagyományok a cigányság életében. Öltözködés, étkezés, építkezés, ünneplés, születéssel, halállal kapcsolatos szokások. Tradicionális cigány mesterségek. Nevelési szokások. Születéssel kapcsolatos szokások. Gyerekjátékok. Fiúk- lányok nevelésének jellemzői. A gyermek helye a cigány családokban.	
3-4. óra	A romák oktatásának helyzete Európa különböző országaiban. Az Európa Tanács ajánlásai a roma gyerekek nevelésére vonatkozólag. A multikulturális nevelés fogalma, jellemzői. A multikulturális nevelés módszerei.	
5-6. óra	A roma gyerekek iskolázásának magyarországi kérdései. Gondok, nehézségek, megoldási lehetőségek.	
7-8. óra	Integráció és a szegregáció kérdései.	
9-10. óra	A szülő és az iskola együttműködésének lehetőségei, a családdal való kapcsolat újszerű formái.	
11-12. óra	Roma gyerekek oktatásának nemzetközi kérdései. Sikeres módszerek, modellek.	
13-14. óra	Nyelv és kultúra. Nyelvi szocializáció.	
15-16. óra	A kulturálisan érzékeny iskola jellemzői.	
17-18. óra	Az utóbbi évek pályázati programjai nyomán kialakított fejlesztési törekvések.	
Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: szemléltetés, megbeszélés, vita, csoportmunka Előtanulmányi feltételek: pedagógus diploma Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei levelező hallgatóknak: - Órai prezentáció a félév témaköreiből kiválasztva. Házi dolgozat elkészítése 5 oldal terjedelemben. Témaköre: A család és az iskola együttműködésének lehetőségei. A dolgozatban legalább 5 szakirodalom feldolgozása és pontos hivatkozása szükséges. Beadás: a szorgalmi időszak utolsó hetéig		

a moodle-be feltöltve.

Pótláskurzusban résztvevőknek és egyéni tanrendben lévőknek:

ugyanaz a feladat.

Értékelés: az alábbiak szerint történik:

51-70% - elégséges

71-80% - közepes

81-90% - jó

91-100% - jeles

- Elégséges a jege, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában.

- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni a tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra: 150 munkaóra

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: 141 lsd. követelményeknél

Kötelező irodalom:

Bábosik István, Torgyik Judit (szerk.)(2009): Az iskola szocializációs funkciói. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Szuhay Péter (1999): A magyarországi cigányok kultúrája: etnikus kultúra vagy a szegénység kultúrája, Panoráma, Budapest.

Torgyik Judit (2004): Fejezetek a multikulturális nevelésből. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Torgyik Judit (2008): Kulturálisan érzékeny iskola, Educatio Kht, Budapest.

Forray R. Katalin (2013): Cigány diákok a felsőoktatásban. Romológia, 1.sz. 8-22.o.

Ajánlott irodalom:

Andor Mihály (szerk.) (2001): Romák és oktatás, Iskolakultúra, Pécs.

Elliot Aronson (2004): A társas lény. Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 233-277.o.

Jean-Pierre Liégeois (2002): Kisebbségek és oktatás –cigányok az iskolában, Pont Kiadó, Budapest.

Ligeti György (szerk.) (é.n.): Bevezetés a magyarországi cigányság kultúrájába, Műszaki Könyvkiadó, CD-ROM

Neményi Mária (2007): Serdülő roma gyerekek identitás-stratégiái, Educatio, 1.sz. 84-98.o.

Szuhay Péter (2000): Amit a cigányokról tudni kell, Megyei Pedagógiai Intézet, Veszprém.

Torgyik Judit (2012): A romák oktatásának fejlesztési törekvései az Európai Unióban Iskolakultúra, 3. sz. 74-84.o.

Torgyik Judit (2008): Multikulturális tartalmak a pedagógiában, Educatio Kht., Budapest.

Virág Tünde (2009): Hátrányos helyzetű cigány fiatalok középfokú oktatási intézményei és lehetőségei, Iskolakultúra, 12.sz. 101-115.o.

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit

Oktatók: Dr. Torgyik Judit

Óratípus: <u>Előadás</u> ☐ <u>Szeminárium</u> Gyakorlat	Értékelés: <u>Kollokvium</u> ☐ <u>Gyakorlati jegy</u>
--	---

A tantárgy célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgató megtanulja a saját tudásához mérten „diagnosztizálni” a vele szemben lévő klienst, majd helyesen felállítani annak a segítő folyamatnak a vázlatát és célját, melyet az elkövetkező időszakokban kliensével folytatni szeretne, annak helyzetének javítása érdekében. Cél, hogy a hallgatók ismereteket szerezzenek szakmájuk számára releváns csoportokkal. Ismerjék fel leendő klienskör pszichológiai és testi jellegzetességeit, váljanak képessé esettanulmány készítésére. Tudják leszűrni a klienssel kapcsolatos segítő magatartásra vonatkozó következményeket. Ismerjék meg, hogy a beavatkozás módszerei és a problémák ismerete és megértése annak hat az egyénekre, családokra, csoportokra. Alakítsanak ki egy elfogadó, nyitott attitűdöt a kliens iránt, tudjanak hitelesen, autentikusan dolgozni leendő szakmájuk során. Sajátítsák el és professzionálisan alkalmazzák a kliensközpontú beszélgetés technikáját.

Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények:

a. tudása

- Felismeri és érti a vele kapcsolatban levő kliens személyiségének normálistól eltérő vonásait. A prevenciót tartja fontosnak a kialakult folyamatok elkerülése érdekében.
- Megérti az érintett zavarok kialakulásának hátterét.
- Ismeri a szociális szolgáltatási rendszert, a közszféra, valamint a magánszféra – ezen belül civil-, egyházi, piaci szféra – rendszereit, átlátja a szociális szervezetek működését és abban a szociális szakemberek szerepeinek, tevékenységének formáit.
- Ismeri más segítő szakmák kompetenciaköréit, felkészült a gyakorlat során felmerülő problémák szakmai illetékességének felismerésére, és más szakmák szakembereivel való szakszerű együttműködésre.
- Ismeri és értelmezi az emberi szükségleteket, a társas viselkedés pszichológiai tényezőit, az emberek és a környezetük közötti interakciókat.

b. képességei

- Hatékonyan kezeli a személyiségzavarokból kialakult helyzetet a segítő szférában.
- Kompetens megítélni, hogy mely szakember illetékes a kliens kezelésére.
- Megismeri és alkalmazza a Rogers-i hármast: feltétel nélküliség, pozitív odafordulás, non-direktivitás.
- Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében.
- Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát.
- Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől.
- Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra.

c. attitűdje

- Mentálhigiénés prevenció szinten gondolkodik, tehát a megelőzésre helyezi a hangsúlyt.
- Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékrendszer mellett.

d. autonómiája és felelőssége

- Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a szociális munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósuló csapatmunkában. Kommunikációjáért hatáskörén belül mindenkor felelősséget vállal.
- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, képzésekben és továbbképzésekben, szupervízióban fejleszti önismeretét, önértékelését és szakmai tudását.
- Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik.
- Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért.

A tantárgy tartalma:

A tantárgy az “Egészségügyi, pszichológiai és viselkedési ismeretek” modul része. A releváns csoportok pszichológiai és testi jellegzetességeit ismerik meg a hallgatók. Sor kerül a hallgató lehetséges szerepének

bemutatására az adott csoport klienseivel kapcsolatban, illetve a A Carl Rogers által megfogalmazott FNE (Feltétel Nélküli Elfogadás) hármastagoltságának: pozitív érzelmi odafordulás, non-direktivitás, feltétel nélküli elfogadás gyakorlása az érintett csoportokkal a tantárgy fő tartalmi vonalát képezi.

A tantárgy tematikája nappali tagozaton:

1. Bevezetés, keretek, követelmények meghatározása.

2. Alkalmazott pszichológiai módszerek. Az életminőség, szubjektív jóllét, boldogság.

Az anamnézis, az exploráció (feltáró beszélgetés), a szociometria, a kontaktometria, az aktometria módszereinek megismerése és alkalmazása lehetőség szerint, a lentebb leírt csoportokban.

3. Kommunikáció

A hallgató és a kliens kommunikációja a kommunikáció többcsatornás szempontjából. Kongruencia – inkongruencia. Gyógyító beszélgetés.

Az életminőség területei, az életminőséget és a boldogságot befolyásoló tényezők áttekintése. A boldog, kiegyensúlyozott ember testi, lelki kommunikációs sajátosságai. Prevenációs lehetőségek.

4. Addikciók I. : Az illegális drogok

Marihuannát, hasist, kokaint, heroint, dizájner drogokat stb. élvezők csoportja - testi, lelki, kommunikációs sajátosságok. A család szerepe ebben a kommunikációban.

A Carl Rogers által megfogalmazott FNE (Feltétel Nélküli Elfogadás) hármastagoltságának gyakorlása az illegális drogokat élvezők csoportjára vonatkozóan:

a. pozitív érzelmi odafordulás b. non-direktivitás c. feltétel nélküliség.

5. Addikciók II.: A legális drogok

Alkoholfogyasztás előzményei, következményei, kiváltó helyzetek, fenntartó helyzetek - az alkoholizmus testi, lelki és kommunikációs háttere. Egyéb szenvedélybetegségek (dohányzás, játékszenvedély, internetfüggőség, vásárlási szenvedély stb.) testi, lelki és komm A Carl Rogers által megfogalmazott FNE (Feltétel Nélküli Elfogadás) hármastagoltságának gyakorlása az illegális drogokat élvezők csoportjára vonatkozóan:

a. pozitív érzelmi odafordulás b. non-direktivitás c. feltétel nélküliség.

unikációs háttere, különös tekintettel a családra.

6. Hajléktalanság: testi, lelki és kommunikációs sajátosságok

A Carl Rogers által megfogalmazott FNE (Feltétel Nélküli Elfogadás) hármastagoltságának gyakorlása az említett csoportra vonatkozóan:

a. pozitív érzelmi odafordulás b. non-direktivitás c. feltétel nélküliség.

7. Fogyatékoság I: Testi fogyatékoság: testi, lelki és kommunikációs sajátosságok

Fogyatékoság II: mentális retardáció: testi, lelki és kommunikációs sajátosságok

A Carl Rogers által megfogalmazott FNE (Feltétel Nélküli Elfogadás) hármastagoltságának gyakorlása az említett csoportokra vonatkozóan:

a. pozitív érzelmi odafordulás b. non-direktivitás c. feltétel nélküliség.

8. Prostitúció: a volt prostituált rehabilitációja, visszailleszkedésének segítése a társadalomba. Módszerek és lehetőségek keresése.

Az antiszociális személyiség kezelési lehetőségei: börtönpszichológia; a fogva tartottak legfontosabb deprivációi, börtönadaptáció, a reszocializáció lehetőségei.

A Carl Rogers által megfogalmazott FNE (Feltétel Nélküli Elfogadás) hármastagoltságának gyakorlása az említett csoportokra vonatkozóan:

a. pozitív érzelmi odafordulás b. non-direktivitás c. feltétel nélküliség.

9. A normális és az abnormális fogalma

- a pszichés rendellenességek meghatározása
- a szocializáció: egyén, kultúra és társadalom
- az önkontroll kialakulása
- a családi szocializáció
- a család szerepe a fejlődésben.

10. A személyiségzavarokról általában. A személyiségzavarok terápiás megközelítése.

- a pszichoanalízis és dinamikus pszichoterápiák
- család és párterápia
- viselkedésterápia

A személyiségzavarok csoportterápiás megközelítése

- történeti háttér
- a csoportterápia hatékonysága
- a terapeuta speciális tréningje
- a hatások, célok, eredmények

Szomatikus terápiás megközelítések

- gyógyszerterápiás lehetőségek
- a gyógyszerterápia nehézségei
- egyéb segítségnyújtási lehetőségek

11. Prevenció és a preventív eljárások tünet-specifikussága

12. A Rogers-i személyközpontú segítés begyakorlása. A tananyag összefoglalása tematikák szerint.

A tantárgy tematikája levelező tagozaton:

1-4. konzultáció: Alkalmazott pszichológiai módszerek. Az anamnézis, az exploráció (feltáró beszélgetés), a szociometria, a kontaktometria, az aktometria. A szociális munkás és a kliens kommunikációja. Gyógyító beszélgetés.

5-8. konzultáció: Addikciók I, II.: Droghasználat, alkoholizmus, egyéb szenvedélybetegségek. Marihuánát, hasist, kokaint, heroint (az illegális drogokat) élvezők csoportja. Alkoholfogyasztás előzményei, következményei, kiváltó helyzetek, fenntartó helyzetek. Egyéb szenvedélybetegségek (dohányzás, játékszenvedély, internetfüggőség, vásárlási szenvedély stb.)

9-12. konzultáció: Hajléktalanság: testi, lelki és kommunikációs sajátosságok. A személyiségzavarok felosztása. A személyiségzavarok terápiás lehetőségei.

Előtanulmányi feltételek:

Korábbi pszichológiai tárgyú tanulmányok.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Az előadás vita- és gondolatindító jellegű, az előadásokon a vitára, problémamegoldásra, az érvek-ellenérvek felsorakoztatására, a tények szelektálására, valós gyakorlati tapasztalatok megbeszélésére, az összefüggések átlátására, felismerésére törekszünk. Majd prezentáció elkészítése a kiválasztott témából. A személyiségzavarok kommunikációs sajátosságainak játékos megjelenítése. A játékok lélektani és kommunikációs hatékonyságának megbeszélése, értékelése.

Az alternatív oktatás esetén az oktató pontosítja a követelményrendszert!

Alternatív oktatási forma esetén a hallgatók a tananyagot írásos formában megkapják az előadás előtt, így az előadás napján már tájékozottak a témával és követelményekkel kapcsolatban, ami segíti az interakciót az online térben.

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei és értékelése: A tárgy vizsgatételei a tartalmi körökből állnak, a gyakorlati jegy megszerzésére a tartalmakból történő téma kiválasztása alapján beadott munka érdemjegye lesz.

A kompetenciák mérésének módjai nappali tagozaton:

Az előadás érdemjegye a félév során megírt zárthelyi dolgozat eredményéből, melyre a 11.-héten kerül sor, és az írásbeli kollokvium eredményéből tevődik össze, 50-50 %-os megoszlásban. A számonkérés módja: írásbeli vizsga, melynek során, a kurzuson elsajátított ismeretekből 3 kérdés megoldására kapható az érdemjegy. A kérdések között kisesszé (3-5 pont), nagyesszé (10 pont), fogalommagyarázat (2-3 pont) egyaránt található.

Értékelés:

- 0-50% - elégtelen
- 51-70% - elégséges
- 71-80% - közepes
- 81-90% - jó
- 91-100% - jeles

- Elégtelen az érdemjegy, ha a hallgató nem rendelkezik kellő tájékozottsággal a feldolgozott megközelítésekről, fogalmakról, összefüggésekről.

- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ismeretében.

- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni.

- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni és logikusan értelmezni az órán tanultakat és a kötelező irodalmat.

- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni megszerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon

A kompetenciák mérésének módjai levelező tagozaton:

Az előadás estében a számonkérés módja: írásbeli vizsga, melynek során, a kurzuson elsajátított ismeretekből 3 kérdés megoldására kapható az érdemjegy. A kérdések között kisesszé (3-5 pont), nagyesszé (10 pont), fogalommagyarázat (2-3 pont) egyaránt található.

Értékelés:

- 0-50% - elégtelen
- 51-70% - elégséges
- 71-80% - közepes
- 81-90% - jó
- 91-100% - jeles

- Elégtelen az érdemjegy, ha a hallgató nem rendelkezik kellő tájékozottsággal a feldolgozott megközelítésekről, fogalmakról, összefüggésekről.
- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ismeretében.
- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni.
- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni és logikusan értelmezni az órán tanultakat és a kötelező irodalmat.
- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni megszerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon

Teljesítendő követelmények kedvezményes tanrend estében:

Az előadás esetében a számonkérés módja: írásbeli vizsga, melynek során, a kurzuson elsajátított ismeretekből 3 kérdés megoldására kapható az érdemjegy. A kérdések között kisesszé (3-5 pont), nagyesszé (10 pont), fogalommagyarázat (2-3 pont) egyaránt található.

Értékelés:

- 0-50% - elégtelen
- 51-70% - elégséges
- 71-80% - közepes
- 81-90% - jó
- 91-100% - jeles

- Elégtelen az érdemjegy, ha a hallgató nem rendelkezik kellő tájékozottsággal a feldolgozott megközelítésekről, fogalmakról, összefüggésekről.
- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ismeretében.
- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni.
- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni és logikusan értelmezni az órán tanultakat és a kötelező irodalmat.
- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni megszerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon

Teljesítendő követelmények vizsgakurzus esetében:

Az előadás esetében a számonkérés módja: írásbeli vizsga, melynek során, a kurzuson elsajátított ismeretekből 3 kérdés megoldására kapható az érdemjegy. A kérdések között kisesszé (3-5 pont), nagyesszé (10 pont), fogalommagyarázat (2-3 pont) egyaránt található.

Értékelés:

- 0-50% - elégtelen
- 51-70% - elégséges
- 71-80% - közepes
- 81-90% - jó
- 91-100% - jeles

- Elégtelen az érdemjegy, ha a hallgató nem rendelkezik kellő tájékozottsággal a feldolgozott megközelítésekről, fogalmakról, összefüggésekről.
- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ismeretében.
- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni.
- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni és logikusan értelmezni az órán tanultakat és a kötelező irodalmat.
- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni megszerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon.

Jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!

Az elkészített tanulmányokat a Moodle rendszerbe az egyéni portfólióba kell feltölteni a szorgalmi

időszak 14. hetéig minden képzésre vonatkozóan.**A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150 óra****Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:**

50 óra – a prezentáció elkészítése, kötelező olvasmányok elolvasása – a témákról vita az órákon a Moodle-rendszerbe feltöltött anyagokról. Kontaktórán kívüli tevékenység 70-80 óra. Beadandó feladat: irodalomfeldolgozás a félév témaköreiből egyet szabadon választva, 5 oldal terjedelemben, amit a Moodle-be kell feltölteni a szorgalmi időszak utolsó hetéig.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:**Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék****Kötelező irodalom:**

- Barlai, R. – Kővágó, Gy.: Krízismenedzsment, kríziskommunikáció, Századvég Kiadó, Bp., 2004.
Bordás S. – Hunčík P. – Mikulás D. – Stredl T.: Együttlét (Egy interetnikus tréning tapasztalatai), Balassi Kiadó – Magyar Pax Romana, Budapest, 2004.
Buda Béla (2012): Empátia. A beleélés lélektana, Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem – L Harmattan Kiadó.
Buda Béla: A mentálhigiéné szemléleti és gyakorlati kérdései, Animula, Bp. 2002.
Buda Béla: Elmélet és alkalmazás a mentálhigiénében. Tanulmánygyűjtemény. OAI, Bp. 1998. Budapest. Helyzetkép és tendenciák. Addiktológia, 3-4, 2003
Elekes Zs., Paksi B.: A középiskolások drogfogyasztása 2003-ban
Gerevich József: Közösségi mentálhigiéné. Animula, Bp. 1998.
Komáromi Éva: A hajléktalanság mentálhigiénéje. Szenvedélybetegségek, 1993./5.
Pikó Bettina: Egészségpszichológia. Új Mandátum, Budapest, 2002.
Tringer László: A gyógyító beszélgetés, Animula, Bp., 2003

Ajánlott irodalom:

- Ágfalvi R.: Iskola-egészségügyi kézikönyv Medicina Könyvkiadó, Budapest, 1987.
Aszmann A. (szerk.): Egészségvédelem az oktatásban. Anonymus Budapest, 1999.
Aszmann A. (szerk.): Iskolaegészségügy. Az iskolaegészségügy kézikönyve.. (VII. fejezet: Testnevelés.) Anonymus, Budapest, 1998
Bányai – Szabó – Tánzos (szerk.: Kozma Judit): Az esetmunka folyamata. In: Kézikönyv szociális munkásoknak. Szociális munkások szakmai szövetsége, Bp., 1998.
Bordás S.: Az agresszív kód, Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2009.
Bordás, S. – Lisznyai, S.: Az egészséges felsőoktatásért határon innen és túl, Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2007.
Buda Béla: Mentálhigiéné. Tanulmánygyűjtemény. Animula, Bp. 1994.
Dési I. (szerk.): Népegészségtan. Medicina, Budapest, 2000.
Eric, Berne, Emberi játszmák, Gondolat, Bp. 1984.
Gerevich József: Terápiák társadalmi társadalmak terápiája. Gondolat, Bp., 1983.
Kertai P.: Megelőző orvostan. Medicina Könyvkiadó Rt. Budapest, 1999.
Kopp Mária, Pikó Bettina: Magatartástudomány és orvoslás. Magyar Tudomány.2003.11.
Kulcsár Zsuzsanna: Egészségpszichológia. ELTE Eötvös Kiadó, 1998.
Mérei, F. – Szakács, F.: Klinikai pszichodiagnosztikai módszerek, Medicina Könyvkiadó, Budapest, 1974.
Pikó Bettina: Egészségpszichológia, Új Mandátum Könyvkiadó, 2002.
Somhegyi A, Varga P. P.: Fizikai aktivitás: több jelentős népbetegség kockázatának hatékony csökkentése. Egészségnevelés (2001) 42, 278-281.

Tantárgyfelelős: Dr. Bordás Sándor.**Oktatók:** Dr. Bordás Sándor, Dr. Strédl Terézia**Tantárgy neve:** Gyermekvédelem és gyámügy**Kreditszáma:** 5**Kódja:** HU229

Óratípus: előadás	Értékelés: kollokvium
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint	
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:	
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint	
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható):	
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/	
<p>A tantárgy célja: A hallgatót felkészíteni arra, hogy képes legyen elméleti ismereteit alkalmazni munkája során, ennek első lépése, hogy a gyermekvédelem hazai rendszerét, annak jogszabályi hátterét ismerje, ezekre folyamatosan tudjon reflektálni.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak KKK-ja alapján): tudása: ismerik a tevékenységükhöz szükséges, gyermekvédelmi, gyámügyi munkára vonatkozó, társadalom- és szociálpolitikai, pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi, pedagógiai ismeretrendszerek alapjait...</p> <p>képességei: a társadalmi folyamatok működési szabályszerűségeinek, a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okoknak, következményeknek a felismerésére, kritikus és rendszerszerű elemzésére...” stb, hitelesen képes együttműködni az emberekkel és azok csoportjaival, képes az emberek közötti interakciókat adekvát kontextusba helyezni és általános szinten leírni</p> <p>attitűdjei: a konkrét helyzetekben képes gyermekvédelmi, gyámügyi attitűddel cselekedni, használni a társadalomtudományok tudáskészletét és saját éleslátását, képes tevékenységét a szakmai etikai normák szerint végezni, mind hivatása, mind pedig a társadalmi kérdések tekintetében képes kritikai reflexiókat megfogalmazni, képes csapatban, szervezetekkel, egyesületekkel, hálózatokkal, partneri kapcsolatokban együtt dolgozni</p> <p>autonómiája, felelőssége: szakmai élete során mindvégig fejleszti tudását, hozzájárul a szakma fejlődéséhez és identitásának építéséhez, hozzásegíti az embereket a gyermekvédelmi, gyámügyi szervezetek, szolgáltatások, hálózatok megismeréséhez</p> <p>A tantárgy tartalma: 1-2 óra: a gyermekvédelem fogalma 3-4 óra: hátrányos helyzet, veszélyeztetettség 5-6 óra: a gyermekvédelemhez kapcsolódó törvényi háttér 7-8 óra: a gyermekek jogai 9-10 óra: gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai és feladatai 11-12 óra: Hospitálás</p> <p>Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: Interaktív előadás, vita, értékelés, kiscsoportos foglalkozás (gyakorlatok összehasonlítása) prezentáció, konzultáció hospitálás</p> <p>A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék</p>	
<p>Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tétel felsorolása és a vizsga értékelésének szempontjai is): <u>A mintatanterv szerint haladók számára:</u> <i>Egy esettanulmány készítése</i> valamilyen gyermekvédelmi problémáról, megoldási lehetőségeiről, az esetben szereplő probléma elemzése, esetről való szakmai reflexiók megfogalmazása.</p> <p>Terjedelem (min.3, max. 5 old.), írásos anyag A vizsgakurzust teljesítő hallgatók számára:</p>	

Id.: A mintatanterv szerint haladók számára

Egyéni tanulmányi rend szerint haladók számára:

Id.: A mintatanterv szerint haladók számára

Értékelés:

A kollokvium értékelése az alábbiak szerint történik:

- 0-50% - elégtelen
- 51-70% - elégséges
- 71-80% - közepes
- 81-90% - jó
- 91-100% - jeles

- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra: 150

A kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: 132

feladatokat lsd. a követelményeknél

Kötelező irodalom:

Hegedűs Judit: *Gyermek- és ifjúságvédelem - segédanyag.* <http://hegedus.name>

Herczog Mária: *Gyermekvédelmi kézikönyv.* KJK, Budapest, 2001.

Veressné Gönczi Ibolya: *A gyermekvédelem pedagógiája.* Debrecen, 2002

Bíró Katalin (szerk.): *Agresszió az iskolában – és a jog?* Jogismeret Alapítvány, Budapest, 2008

Jogsabályok

1991. évi LXIV. törvény a Gyermek jogaitól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről. CD Jogtár vagy Gácsér József: *Pedagógiai antológia.* JGYTF Kiadó, Szeged, 1997. 215-240.

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról. CD Jogtár

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

2002. évi IX. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosításáról

Ajánlott irodalom:

Földes Petra: *Gyermekvédelem az iskolában.* In: Szekszárdi Júlia (szerk.): *Nevelési kézikönyv nem csak osztályfőnököknek.* OKI Kiadó, Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest, 2001.

Bíró Katalin (szerk.): *Agresszió az iskolában – és a jog?* Jogismeret Alapítvány, Budapest, 2008.

A gyermekvédelmi, gyámügyi munkás-képzés globális alapelvei (2006): Magyarország Gyermekvédelmi, gyámügyi Szakembereket Képző Iskolák és Oktatók Egyesülete (Iskolaszövetség), Budapest.

Bányai Emőke (2008): *A sztenderdizáció árnyoldalai.* Kapocs, 35. szám 2–9. p.

Budai István (2004b): „...szakmai identitásában megerősödve lépjen ki a gyakorlatba...” *Esély*, 1. szám, 61–79. p.

Budai István (2006): *Megközelítések a gyermekvédelmi, gyámügyi munkás-képzés fejlesztéséhez I.* *Esély*, 6. szám. 62–88. p.

Budai István (2007): *Megközelítések a gyermekvédelmi, gyámügyi munkás-képzés fejlesztéséhez II-III.* *Esély*, 1. szám, 84–109. old, 2. szám, 94–112. p.

Tantárgyfelelős: Dr. habil. Réthy Endréné

Oktató(k): Járainé Dr. Bódi Györgyi PhD

Tantárgy neve: Távoktatás és e-learning		Kreditszáma: 5	Kódja: HU253
Óratípus: Előadás x ☐ Szeminárium x Gyakorlat		Értékelés: Kollokvium x ☐ Gyakorlati jegy x Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
<p>A tantárgy célja: A kurzus célja, hogy a hallgatók betekintést kapjanak a távoktatás és az e-learning világába, annak különböző aspektusaiba, a közoktatás, a felsőoktatás és a felnőttképzés területén. Megismerik a kérdéskör alapfogalmait, szakirodalmát és képesek lesznek önállóan távoktatási tananyag összeállítására.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények:</p> <p>d) Ismeretek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát. - Ismeri, megkülönbözteti és alkalmazza az infokommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz, feladatainak hatékony és korszerű megoldásához. - Ismeri a távoktatás, a blended learning és az e-learning eszköztárát és alkalmazási lehetőségeit. <p>e) Képességek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes a helyi közösség kapcsolati, információs és kommunikációs rendszerének tervezésére, szervezésére, továbbá a helyi szereplők társadalmi és közösségi részvételének, valamint a társadalmi és a közösségi partnerek együttműködésének elemzésére és értékelésére. - Képes idegen nyelven és az információ- és kommunikációtechnológia eszközeivel hatékonyan kapcsolatot teremteni, együttműködni, közösen dolgozni. - Képes a tanuló szervezet működtetésében való támogató részvételre, irányítás mellett. - Képes önállóan, önkritikára épülő tervet készíteni a pályafutásához szükséges tudások, képességek, attitűdök hiányainak a felszámolására, a szakma tanulmányában elért eredményekre támaszkodva. - Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat. - Képes az információs technológián alapuló írásbeli és szóbeli kommunikációban fejleszteni alkalmazói tudását. <p>f) Attitűdök:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rendelkezik ismeretei alkalmazása során empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással. - Rendelkezik egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel, sikerorientáltsággal. - Rendelkezik munkájában a minőség iránti elkötelezettséggel. <p>A tantárgy tartalma:</p> <p>1-2. óra: Bevezetés, a tárgy céljának, feladatainak megbeszélése. Alapfogalmak definiálása.</p> <p>3-4. óra: A távoktatás és az e-learning előnyei, hátrányai a tanulók, a képzők számára.</p> <p>5-6. óra: Távoktatásban tanulók sajátosságai, önvezérelt tanulás, motiváció. Online alkalmazások az oktatásban 1.</p> <p>7-8. óra: A tanulás támogatásának formái, tutorok szerepe, feladatai. Online alkalmazások 2.</p> <p>9-10. óra: A távoktatás rádió, tv-re alapozott képzéstől a web-alapú képzésig.</p> <p>11-12. óra: MOOC platformok jellemzői, szabadon elérhető online források.</p> <p>13-14. óra: Mega-iskolák és mega-egyetemek a világ különböző országaiban.</p> <p>15-18. óra: Távoktatás a koronavírus ideje alatt. Hallgatói feladatok bemutatása</p> <p>Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: bemutatás, szemléltetés, megbeszélés, vita, előadás Előtanulmányi feltételek: középiskolai tanulmányok Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei: Írásbeli kollokvium, amelynek témakörei, tételei a tárgy tartalmánál megadott témaköröket fedik le. Gyakorlati feladat: 1)</p>			

egy oktatásban, tanulásban használható internetes alkalmazás bemutatása, megismertetése és használatának megtanítása a társaiknak az órán, 2) egy prezentáció az óra témaköreiből 3) nézzen meg egy TED education videót, s készítsen hozzá 3 feladatot.

Az értékelése az alábbiak szerint történik:

- 0-50% - elégtelen
- 51-70% - elégséges
- 71-80% - közepes
- 81-90% - jó
- 91-100% - jeles

Értékelés: - Elégtelen az érdemjegy, ha a hallgató nem rendelkezik kellő tájékozottsággal a tárgy alapfogalmairól, alapvető teoretikus megközelítéseiről. Elégtelen, ha a kollokviumon vagy a zh-n nem teljesíti az 50%-ot, a kérdések felére nem tud választ adni.

- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 30

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszám és részletezése: lsd. követelményeknél

Kötelező irodalom:

Megan Poore (2015): Hogy használjuk a közösségi médiát az oktatásban? Wolters Cluver, Budapest.

Hartyányi Mária és mtsai (2018): Fordított osztályterem a gyakorlatban, iTStudy Hungary, h.n.

Kéri Katalin (szerk.) (2021): Digitális és online lehetőségek, jó gyakorlatok a tanári munkában és a neveléstudományi kutatásokban, PTE BTK, Pécs (online elérhető)

Civil szemle (2020): Oktatás, digitalizáció, civil társadalom c. különszám cikkei

Ollé János (et. al.) (2016): Oktatás-tervezés, digitális tartalomfejlesztés, Líceum Kiadó, Eger.

Ollé János (2012): Virtuális környezet, virtuális oktatás, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

Komenczi Bertalan (2009): Elektronikus tanulási környezetek, Gondolat, Budapest.

Ajánlott irodalom:

Ollé János (és mtsai) (2013): Oktatásinformatikai módszerek, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

Forgó Sándor (2009): Újmédia és az elektronikus tanulás, Új Pedagógiai Szemle, 8-9. sz., 91-96.o.

Fodorné Tóth Krisztina, Haraszty Gábor (2009): Távoktatás és e-learning, Tudásmenedzsment, 1.sz.19-26.o.

Komenczi Bertalan (2004): Didaktika elektromagna? Az e-learning virtuális valóságai, Új Pedagógiai Szemle, november, 31-49.o.

Phil Race (2007): 500 Tips for Open and Distance Learning, RoutledgeFalmer, London and NY.

Som Naidu (2003): Learning and Teaching with Technology – Principles and Practices, London and Sterling, VA.

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit

Oktatók: Dr. Torgyik Judit

Óratípus: <u>Előadás</u> Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: <u>Kollokvium</u> Gyakorlati jegy
<p>A tantárgy célja: A tantárgy legfőképpen a média gyerekekre és fiatalok számára gyakorolt hatásával foglalkozik. Az órák során átfogóan tárgyaljuk a média szerepét a szocializációban, a médiahasználat életkori sajátosságait, esetleges veszélyeit. Hangsúlyt helyezünk a és nevelők szerepére az egészséges médiafogyasztás kialakításában, mert a tantárgy legfőbb célja, hogy megismertessük a hallgatókkal a médiára nevelés fogásait, módszereit, hogy saját információszerezésük és feldolgozásuk valamint jövőendő nevelőmunkájuk e területen hatékony legyen.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek:</p> <p>a. tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> - Megismeri a médiával való kapcsolatban rejlő pozitív és negatív pedagógiai lehetőségeket. - Megismer egy olyan pedagógiai szemléletet, mely megtalálja az egészséges egyensúlyt a média nevelő szerepének kihasználása, ill. a média hatásának kiegyensúlyozása között. - Alapvető ismeretei vannak a pedagógia területén, a pszichológiai nevelésben, oktatásban, emberi kapcsolatokban való alkalmazásáról. - Ismeri a személyiségfejlődés, a tanulás- és szociálpszichológia alapvető tényeit. - Ismeri a szociológia, az antropológia alapfogalmait, tájékozott e diszciplínák és más, a neveléstudománnyal kapcsolatba kerülő tudományterület kapcsolódási lehetőségeiről. <p>b. képességei</p> <ul style="list-style-type: none"> - Képessé válnak a médiaszövegek nevelő célú felhasználására a szakmai kommunikáció, az általános műveltség, a kognitív fejlődés tekintetében, ugyanakkor képesek alternatívákat létrehozni a média közönség –és személyiségromboló hatásainak a kivédésére. - Képes a pedagógiai, pszichológiai jellegű, a nevelés, oktatás, kutatás, fejlesztés során vagy a szakmai társas együttműködésben keletkező problémák felismerésére. - A pedagógia és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, követésében képes az adott feladatban releváns nézőpontok szerint választani, ezeket munkájában, feladataiban alkalmazni vagy erre javaslatot tenni. - Anyanyelvén és idegen nyelven, valamint az informatika legújabb eszközeivel képes hatékonyan kommunikálni, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni. <p>c. attitűdje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elfogadja, hogy az elmélet és gyakorlat, a neveléstudomány és a társdiszciplínák kölcsönhatásban állnak. - Nyitott a társadalmi változásokkal változó pedagógiai jelenségvilág iránt, képviseli, hogy a tanuláshoz különböző helyei, terei, formái stb. vannak, a tudás, az emberi kompetencia fejlődésére ható szereplők kulturálisan sokszínűek, s társadalmi kölcsönhatásban állnak. - Együttműködése bizalomalapú, nyitott az inklúzió és az adaptivitás szemléleteire. - Nyitott a nemzetközi neveléstudományi trendek követésében, törekszik ehhez saját erőforrásainak önreflexív fejlesztésére. <p>d. autonómia és felelőssége</p> <ul style="list-style-type: none"> - Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg. - A nevelési tevékenységgel együttműködő társ-szakterületeken végzendő feladatait - a kellő gyakorlat megszerzéséig - szakértői támogatás mellett végzi. - Társadalmi kontextust érintő vizsgálatokat, támogató beavatkozásokat a célok és az érintettek érdekének felelős mérlegelésével önállóan is végez. - Pedagógus, szakmai vezető megbízása alapján a rábízottakat és azok tevékenységét 	

támogató feladatait önállóan, beszámolási és elszámolás kötelezettség mellett végzi.

A tantárgy tartalma nappali és levelező tagozaton:

1. Szocializációs ágensek.
2. A média és a szocializáció.
3. Generációk, értékek, média.
4. A média hatását magyarázó pszichológiai elméletek.
5. A média hatása a személyiségfejlődésre.
6. Életkori sajátosságok a médiahasználatban.
7. A médiatartalmak hatása.
8. Gyerekeknek szánt médiatartalmak. Internet és más új elektronikus média-eszközök.
9. Életmód, ifjúsági kultúra és a médiahasználat kapcsolata. Médiahatás elemzés fiataloknál.
10. Viselkedéses addikciók és a média: az internetfüggőség, online játékfüggőség fiataloknál.
11. A szülők, nevelők szerepe a médiaértésben és a médiahasználatban.
12. A reklám hatása gyermekre, szülőre, nevelőre.

Előtanulmányi feltételek:

Érettségi tantárgyak

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Az előadás vita- és gondolatindító jellegű, az előadásokon a vitára, a média által okozott esetleges konfliktusmegoldásokra keresi a választ, az érvek-ellenérvek felsorakoztatására, a tények szelektálására, valós gyakorlati tapasztalatok megbeszélésére, az összefüggések átlátására, felismerésére törekszünk. Prezentáció a hallgatók részéről. Kommunikációs és pszichológiai játékok az adott témákra a tanár vezetésével. A játékok lélektani és kommunikációs hatékonyságának megbeszélése, értékelése, melyek a média világából kerülnek kiválasztásra.

A vizsga tételei:

1. Rosengren szocializációs ágensei.
2. Média és szocializáció.
3. A média hatását magyarázó pszichológiai elméletek.
4. A média hatása a személyiségfejlődésre.
5. Életkori sajátosságok a médiahasználatban.
6. A médiatartalmak hatása.
7. Gyerekeknek szánt médiatartalmak. Internet és más új elektronikus média-eszközök.
8. Életmód, ifjúsági kultúra és a médiahasználat kapcsolata. Médiahatás elemzés fiataloknál.
9. Viselkedéses addikciók és a média: az internetfüggőség, online játékfüggőség fiataloknál
10. A szülők, nevelők szerepe a médiaértésben és a médiahasználatban.

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei és értékelése

A kompetenciák mérésének módjai nappali tagozaton

A tantárgy érdemjegye:

1. Beadandó:

- a félév során egy min. 20 perces és min. 20 kockából álló power pointos előadás készítése, órai prezentálással a felsorolt témákból. Az értékelésbe nem csak a választott szakmai, tartalmi bemutatása a fontos, hanem a power pointos előadás készítésének formai, alaki követelményei, valamint a prezentáció előadásmódja is beszámítanak – 30%;
- egy konfliktus elemzése beadandó munkában – 30%;

- órai részvétel (max. 3 hiányzás), ennél több hiányzás esetén az aláírás megtagadása;
- zárthelyi dolgozat az átvett témákból a 7. héten – 30%;
- az órákon tanúsított aktivitás 10%;
- bármelyik részfeladat elégtelenre történő teljesítése, vagy nem teljesítése esetén az indexbe aláírás megtagadva bejegyzés kerül.
- Értékelés:
  - 0-50% - elégtelen
A power pontos előadás elmaradása, tartalmi köreinek be nem tartása, a meghaladott 3 hiányzás, zárthelyi dolgozat elégtelen eredménye.
  - 51-70% - elégséges
A power pontos előadás hiányos, vagy oda nem illő tartalmi körökkel rendelkezik, elégséges zárthelyi dolgozat, az órákon tanúsított passzív magatartás.
  - 71-80% - közepes
A power pontos előadás tartalmi köreinek általános jelenléte, régebbi tematikák feldolgozásával, közepes zárthelyi dolgozat, az órákon tanúsított mérsékelt aktivitás.
  - 81-90% - jó
A power pontos előadás legújabb tartalmi köreinek prezentálása, jó eredményű zárthelyi dolgozat, órákon tanúsított aktivitás.
  - 91-100% - jeles
A power pontos előadás legújabb tartalmi köreinek prezentálása összefüggések alapján, jeles zárthelyi dolgozat, magas aktivitás az órákon.

2. Vizsga. A hallgató vizsgázik a megadott tartalmakból, vizsgatételekből. A szeminárium és a vizsga jegyének átlaga lesz a tárgy végleges jegye.

A kompetenciák mérésének módjai levelező tagozaton valamint távoktatásos képzésben.

Az órai aktivitás levelező képzésben kötelező.

A tantárgy érdemjegye:

1. Beadandó: A félév során egy 8-10 oldalas, jegyzetekkel és hivatkozásokkal ellátott beadandó feladat készítése.

A feladat: Egy konfliktushelyzet elemzése az átvett konfliktuselméletek szerint, az előítéletességre helyezve a fókusz.

A beadott dolgozat értékelési szempontjai:

- az elsajátított tananyag ismerete;
- önálló meglátások;
- továbbmutató javaslatok;
- a felhasznált irodalom mennyisége, minősége (a dolgozat formai megjelenése).

Formai követelmények

- terjedelem 8-10-A/4 oldal
- a dolgozat szerkesztett legyen
- az előlapon szerepeljen
- a hallgató neve
- a tantárgy neve, kódja
- az oktató neve
- a dolgozat címe
- keltezés

Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék.

Betűtípus Times New Roman, 12-es betűméret, sortávolság 1,5-es.

A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kérem elkészíteni.

A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

Értékelés:

- 0-50% - elégtelen
A beadandó feladat elmulasztása, hiányos a tananyag ismerete. Kaotikus, a témát nem érintő munka, szakirodalmi háttér nélkül.
- 51-70% - elégséges
A beadandó feladat sekélyes ismerete, a formai követelmények minimális betartásával, kevés önálló meglátásokkal, és minimális szakirodalmi háttérrel.
- 71-80% - közepes
A beadandó feladat átlagos ismerete, kevés önálló meglátással, régebbi szakirodalmi hivatkozásokkal, kevés jövőbe mutató javaslattal.
- 81-90% - jó
A beadandó feladat megfelelő ismerete, néhány, a témát érintő fontos önálló meglátással, több

továbbmutató javaslattal, általános szakirodalmi háttérrel.

91-100% - jeles

A beadandó feladat kiváló ismerete, több a témát érintő, önálló meglátással, és a jövőt formáló, konstruktív javaslatokkal. A szakirodalom a legújabb hivatkozásokat tartalmazza.

Jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!

2. Vizsga. A hallgató vizsgázik a megadott tartalmakból, megadott vizsgatételekből. A szeminárium és a vizsga jegyének átlaga lesz a tárgy végleges jegye.

Teljesítendő követelmények kedvezményes tanrend estében

1. Beadandó: A félév során egy 8-10 oldalas, jegyzetekkel és hivatkozásokkal ellátott beadandó feladat készítése.

A feladat: Egy konfliktushelyzet elemzése az átvett konfliktuselméletek szerint, az előítéletességre helyezve a fókuszot.

A beadott dolgozat értékelési szempontjai:

az elsajátított tananyag ismerete;

önálló meglátások;

továbbmutató javaslatok;

a felhasznált irodalom mennyisége, minősége (a dolgozat formai megjelenése).

Formai követelmények

terjedelem 8-10-A/4 oldal

a dolgozat szerkesztett legyen

az előlapon szerepeljen

a hallgató neve

a tantárgy neve, kódja

az oktató neve

a dolgozat címe

keltezés

Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék.

Betűtípus Times New Roman, 12-es betűméret, sortávolság 1,5-es.

A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kérem elkészíteni.

A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

Értékelés:

0-50% - elégtelen

A beadandó feladat elmulasztása, hiányos a tananyag ismerete. Kaotikus, a témát nem érintő munka, szakirodalmi háttér nélkül.

51-70% - elégséges

A beadandó feladat sekélyes ismerete, a formai követelmények minimális betartásával, kevés önálló meglátásokkal, és minimális szakirodalmi háttérrel.

71-80% - közepes

A beadandó feladat átlagos ismerete, kevés önálló meglátással, régebbi szakirodalmi hivatkozásokkal, kevés jövőbe mutató javaslattal.

81-90% - jó

A beadandó feladat megfelelő ismerete, néhány, a témát érintő fontos önálló meglátással, több továbbmutató javaslattal, általános szakirodalmi háttérrel.

91-100% - jeles

A beadandó feladat kiváló ismerete, több a témát érintő, önálló meglátással, és a jövőt formáló, konstruktív javaslatokkal. A szakirodalom a legújabb hivatkozásokat tartalmazza.

Jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!

2. Vizsga. A hallgató vizsgázik a megadott tartalmakból, vagy a megadott vizsgatételekből. A szeminárium és a vizsga jegyének átlaga lesz a tárgy végleges jegye.

Teljesítendő követelmények pót- vagy vizsgakurzus esetében

1. Beadandó: A félév során egy 8-10 oldalas, jegyzetekkel és hivatkozásokkal ellátott beadandó feladat készítése.

A feladat: Egy konfliktushelyzet elemzése az átvett konfliktuselméletek szerint, az előítéletességre helyezve a fókuszot.

A beadott dolgozat értékelési szempontjai:

az elsajátított tananyag ismerete;

önálló meglátások;

továbbmutató javaslatok;

a felhasznált irodalom mennyisége, minősége (a dolgozat formai megjelenése).

Formai követelmények

terjedelem 8-10-A/4 oldal

a dolgozat szerkesztett legyen

az előlapon szerepeljen

a hallgató neve

a tantárgy neve, kódja

az oktató neve

a dolgozat címe

keltezés

Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék.

Betűtípus Times New Roman, 12-es betűméret, sortávolság 1,5-es.

A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kérem elkészíteni.

A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

Értékelés:

0-50% - elégtelen

A beadandó feladat elmulasztása, hiányos a tananyag ismerete. Kaotikus, a témát nem érintő munka, szakirodalmi háttér nélkül.

51-70% - elégséges

A beadandó feladat sekélyes ismerete, a formai követelmények minimális betartásával, kevés önálló meglátásokkal, és minimális szakirodalmi háttérrel.

71-80% - közepes

A beadandó feladat átlagos ismerete, kevés önálló meglátással, régebbi szakirodalmi hivatkozásokkal, kevés jövőbe mutató javaslatlattal.

81-90% - jó

A beadandó feladat megfelelő ismerete, néhány, a témát érintő fontos önálló meglátással, több továbbmutató javaslatlattal, általános szakirodalmi háttérrel.

91-100% - jeles

A beadandó feladat kiváló ismerete, több a témát érintő, önálló meglátással, és a jövőt formáló, konstruktív javaslatokkal. A szakirodalom a legújabb hivatkozásokat tartalmazza.

Jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!

2. Vizsga. A hallgató vizsgázik a megadott tartalmakból, vagy a megadott vizsgatételekből. A szeminárium és a vizsga jegyének átlaga lesz a tárgy végleges jegye.

Az elkészített tanulmányokat a Moodle - rendszerbe az egyéni portfólióba kell feltölteni a szorgalmi időszak 14. hetéig minden képzésre vonatkozóan.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150 óra

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

A szóbeli kollokviumra való felkészülés (max. 45 óra) **30%**

Szakspecifikus beadandó feladat készítése, az elkészítéshez szükséges szakirodalom feldolgozásával együtt (max. 45 óra) **30%**

A Moodle - rendszerbe a félév során feltöltött problémafelvetésekre, témákra történő válaszadás (max. 60 óra) **40%**

Az érdemjegy a Moodle – rendszerbe felületére feltöltött témák feldolgozásából, a beadandó feladat megoldásából és a szóbeli kollokvium együttes eredményéből tevődik össze. Mindegyik feladat megoldása kritériumkövetelmény, bármely feladat megoldásának hiánya aláírás megtagadva bejegyzést von maga után.

Kötelező irodalom:

- Kósa Éva: Gyerekek, serdülők és a média, in: Vajda, Zs.-Kósa, É.,: Neveléslélektan. Osiris, Budapest, 2005.
- Kósa Éva, Vajda Zsuzsa: Szemben a képernyővel. Eötvös József Kiadó, Budapest, 1998.
- Patricia Wallace: Az internet pszichológiája, Osiris, 2006.
- Cole, M.-Cole, S. R.: Fejlődéslélektan. Osiris Kiadó, Budapest, 2006.

Ajánlott irodalom:

- **Aczél Petra: Mi a média? Vitaindító a káros médiahatásokról. www.medianyelv.com**

- Buckingham, D.: Médiaoktatás. HSA. ÚMK. ZSKF. Budapest, IV. fejezet
- Gömzsik Anikó: Kreatív médiapedagógia. http://pihgy.hu/files/kreativ_mediapedagogia.pdf
- Herczog Csilla, A médiaműveltség (media literacy) fogalma és értékelésének lehetőségei. Fejlesztő pedagógia 2007/6.
- Herczog Csilla: *A médiaműveltség (media literacy) fogalma és értékelésének lehetőségei*. Fejlesztő Pedagógia 2007/6. 4-12. o.
- Kapitány Ágnes – Kapitány Gábor: *A tömegkommunikáció szimbolikus üzenetei*. Dialog Campus – Sajtóház. Pécs. 2006.
- Kósa Éva: A média szerepe a gyerekek fejlődésében, www.mediatudor.hu/download/tudastar_szakirodalom_kosa.doc
- Livingstone, Sonia (2003): *Young People and New Media*. SAGE Publications
- Marsh, Jackie (Ed.) (2005): *Popular culture, new media and digital literacy in early childhood*. Routledge Falmer
- Szőke-Milinte Enikő: A média hatása a gyermek személyiségére avagy szükség van-e médiapedagógiára? UPSZ, 2009.
- www.mindentudas.hu/kosa/index.html

Tantárgyfelelős: Dr. Bordás Sándor

Oktatók: Dr. Bordás Sándor, Dr. Strédl Terézia.

Tantárgy neve: Vizuális média, infokommunikációs, video és audioanyagok felhasználása az oktatásban
kredit:5 **tárgykód:HU255**

Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium x Gyakorlati jegy
---	--

Típusa: elmélet
Kódja: LHU255
Kreditértéke: 4

A tantárgy célja:

A 21. századi tanulás és tanítás a digitális generációk sajátosságainak figyelembe vételével hatalmas lehetőségeket nyithat meg, de ennek hiányában az iskola elveszítheti a diákokat. A gyorsan változó világ a gyerekeket megváltoztatta, az iskolát viszont alig érintette meg, ami össze nem illést okoz. Ennek jele az egyre több teljesítmény és beilleszkedési zavarról kiadott diagnózis. Az idegrendszer érése, a gyerekek fejlődése a környezet által meghatározott, így a környezettel együtt megváltozott. A sikeres alkalmazkodás érdekében a digitális generációk tanulásában a korábbiaknál nagyobb szerepet kell kapjon a szenzomotoros rendszer fejlesztése, a társas és önálló tanulási elemek, a kritikai gondolkodás és a státuszkezelés. A digitális generációk a szintézisek világába születnek bele, ahol a sokféle tudás találkozik. A diverzitás értéként jelenik meg, de ugyanakkor számos bizonytalanságnak is forrása. A 21. századi tanításnak feladata a bizonytalanság elfogadását a diákok autonómiáján és harmóniáján keresztül támogatni az infokommunikációs eszközök minél hatékonyabb bevonása által. Ehhez viszont a pedagógusnak és tanításának ebbe az irányba kell változnia.

Fejlesztendő kompetenciaterületek:

A kilenc tanári kompetencia területeinek fejlesztése a pedagógusok körében, a különböző közoktatási intézmények szintjeire lebontva.

A tantárgy tartalma:

Óra:	Tananyag:
1-3. óra:	A multimédia fogalma, a multimédiás anyagok alkotóelemei. Grafikai alapfogalmak. Bevezetés a multimédiái eszközök (okoseszközök) világába. A különböző infokommunikációs eszközök bemutatása. Kommunikációs képességek fejlesztése az informatikai eszközökkel. Vizuális média, infokommunikációs, video és audioanyagok felhasználása az oktatásban. A vizuális nyelv szerepe az oktatásban és a tanulók megismerésében. Tanórai /Foglalkozás alatti szemléltetés. Prezentációkészítés. Képi kommunikáció az iskolai környezetben, állókép az oktatásban. Fotózás, filmezés, mozgókép. Digitális eszközök vizuális kommunikációs alkalmazási lehetőségei a tanórákon 6 foglalkozásokon. Fotós műfajok az oktatásban. Az emberi információs hálózatok. A p
4-6. óra:	Tanórán belüli és kívüli tevékenységek: Kisgyermekkorai foglalkozások, kisiskolás, serdülőkori, és ifjúkori infokommunikációs tevékenységek lehetőségei, terei és azok biztonságos alkalmazása. Fotós projektek hátrányos szociális helyzetű tanulók támogatására. Fotózás és filmezés iskolai környezetben. A képi kommunikáció az iskolai környezetben: aktuális technikák és tendenciák. Óvodai, iskolai délutánok / napköziotthoni / tanulószobai foglalkozások a média tükrében, valamint az egésznapos iskola tevékenységeinek bemutatása. Az infokommunikációs társadalom generációi. Kultúraváltás - A digitális kor kihívásai. A digitális korszak és generációi. A generációk a munkahelyeken és az iskolában / óvodában. Szocializációs terek a digitális korban.
7-9. óra:	Hallgatói óra- /foglalkozási tervek gyakorlati megvalósítása, bemutatása önreflexióval és hallgatói reflexiókkal. Egymás munkájának kritikai megbeszélése és értékelése.

Előtanulmányi feltételek:

Korábbi tanulmányok a pedagógia területén.

III. A SZÁMONKÉRÉS MÓDJA:

Egy szabadon választott tanóra vagy foglalkozás tervezet írásbeli bemutatása (mellékletekkel, felhasznált irodalommal, önreflexióval) a vizuális média, az infokommunikációs eszközök, a video és audioanyagok felhasználásával az oktatásban egy szabadon választott korosztály számára egy tetszőleges közoktatási intézményen belül. (Az óra-, vagy foglalkozástervezet szóbeli bemutatása, a hallgatótárs munkájának szóbeli értékelése, kritizálása, javaslatok, ötletek adása az Önök és az én részemről is – 09.03-án történik majd.)

IV. FÉLÉVKÖZI (BEADANDÓ) FELADATOK:

A feladat(ok) értékelésének módja, kritériumai:

Kreativitás

Tartalmi szakszerűség, mondanivaló

Kompetenciák tükröződése

Technikai perfekció

Felépítés

Precizitás

0-50% - elégtelen

51-70% - elégséges

71-80% - közepes

81-90% - jó

91-100% - jeles

Beadási határidő: 2022. december 10.

Az írásbeli beadandó dolgozatot a Moodle-ba fel kell tölteni, s az oktatónak a megadott e-mail címre is el kell küldeni.

Értékelés:

Az értékelésének kritériumai:

Kreativitás

Tartalmi szakszerűség, mondanivaló

Technikai perfekció

Felépítés, formai követelmények

Precizitás, pontosság

A tárgy elégtelen, ha a hallgató a feladatot nem teljesíti, vagy nem időre küldi el /tölti föl a dolgozatát.

0-50% - elégtelen

51-70% - elégséges

71-80% - közepes

81-90% - jó

91-100% - jeles

Elégtelen az érdemjegy továbbá, ha a hallgató beadandó munkájában egyértelműen érzékelhető, hogy nem rendelkezik kellő tájékozottsággal a szakmai gyakorlat, valamint a játékdélutánok szervezése és lebonyolítása területén, tájékozatlan az alapvető és lényeges módszerekről, a különböző fogalmakról és összefüggésekről, valamint, ha dolgozata plágiumnak minősül.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

Kötelező irodalom:

Bacsó Miklós (2008): Bevezetés a multimédia eszközök világába. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet, Budapest.

Buda András (2017): IKT és oktatás. Együtt vagy egymás mellett? Belvedere Meridionale Kiadó,

Debrecen.

Gaul-Ács Ágnes, Gaul Emil, Gergelyné Kiss Melinda Kárpáti Andrea, Klima Gábor, Kovács Hajnalka Póczos Valéria, Tóth Tibor, Tóth Zsuzsanna (2019): Vizuális kommunikáció az oktatásban. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest.

Gyarmathy Éva (2020): Az infokommunikációs társadalom generációi. Óbudai Egyetem, (OFOE). Budapest.

Komenczi Bertalan (1997): On-line. Az információs társadalom és az oktatás. In: Új Pedagógiai Szemle, 47. évf. 7-8.sz.(1987).

Prievara Tibor (1-6. fejezet), **Lénárd András** (7. fejezet) **Katona Nóra** (melléklet) (2020): Digitális pedagógia a közoktatásban. Tantervi és Módszertani útmutató füzetek. Eszterházy Károly Egyetem, Eger.

Dr. Szőke – Milinte Enikő (2020): Információ – Média (tudatosság) – Műveltség. A „Z” – generáció tanulása. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest.

Dr. Tóth-Mózer Szilvia, Misley Helga (2019): Digitális eszközök integrálása az oktatásba. Jó gyakorlatokkal, tantárgyi példákkal, modern eszközlístával. Eötvös Loránd Tudományegyetem Budapest.

Dr. Tóth-Mózer Szilvia, Kerek Roland (2019): A hatékony önálló tanulás gyakorlata és az internet használata az önálló tanulásban. Oktatási Hivatal, Budapest.

Ajánlott irodalom:

Czédliné Bárkányi Éva (2007): IKT eszközök használata az oktatásban. Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Szeged.

Duma László – Monda Eszter (2012): Táblagépek oktatási eszközként való bevezetésének lehetséges hatásai. Információs társadalom foratókönyvek. (12.évf. / 3. szám.) Budapest.

Forgó Sándor – Kis - Tóth Lajos – Hauser Zoltán (2008): Médiainformatika. A multimédia oktatástechnológiája. Efk Líceum Kiadó, Eger.

Ollé János (2014): Oktatás-Informatikai Konferencia (Tanulmánykötet), Budapest.

Vinkó Attila (2015): Multimédia az oktatásban I. – II. Konferencia anyag - IKT az oktatásban. Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka.

Tantárgyfelelős: Csejtey Mónika Beatrix

Oktatók: Csejtey Mónika Beatrix

ifjúsági közösségszervezés:

Tantárgy neve: Mentálhigiéné és prevenció munka
HU107

tárgy kredit: 5 kredit

kód:

Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat **Értékelés:**Kollokvium Gyakorlati jegy **A tantárgy célja:**

A tantárgy célja, hogy a hallgató megtanulja a saját tudásához mérten „diagnosztizálni” a vele szemben lévő klienst, majd helyesen felállítani annak a segítő folyamatnak a vázlatát és célját, melyet az elkövetkező időszakokban kliensével folytatni szeretne, annak helyzetének javítása érdekében. Cél, hogy a hallgatók ismereteket szerezzenek szakmájuk számára releváns csoportokkal. Ismerjék fel leendő klienskör pszichológiai és testi jellegzetességeit, váljanak képessé esettanulmány készítésére. Tudják leszűrni a klienssel kapcsolatos segítő magatartásra vonatkozó következményeket. Ismerjék meg, hogy a beavatkozás módszerei és a problémák ismerete és megértése annak hat az egyénekre, családokra, csoportokra. Alakítsanak ki egy elfogadó, nyitott attitűdöt a kliens iránt, tudjanak hitelesen, autentikusan dolgozni leendő szakmájuk során. Sajatítsák el és professzionálisan alkalmazzák a kliensközpontú beszélgetés technikáját.

Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények:**e. tudása**

- Felismeri és érti a vele kapcsolatban levő kliens személyiségének normálistól eltérő vonásait. A prevenciót tartja fontosnak a kialakult folyamatok elkerülése érdekében.
- Megérti az érintett zavarok kialakulásának hátterét.
- Ismeri a szociális szolgáltatási rendszert, a közszféra, valamint a magánszféra – ezen belül civil-, egyházi, piaci szféra – rendszereit, átlátja a szociális szervezetek működését és abban a szociális szakemberek szerepeinek, tevékenységének formáit.
- Ismeri más segítő szakmák kompetenciaköréit, felkészült a gyakorlat során felmerülő problémák szakmai illetékességének felismerésére, és más szakmák szakembereivel való szakszerű együttműködésre.
- Ismeri és értelmezi az emberi szükségleteket, a társas viselkedés pszichológiai tényezőit, az emberek és a környezetük közötti interakciókat.

f. képességei

- Hatékonyan kezeli a személyiségzavarokból kialakult helyzetet a segítő szférában.
- Kompetens megítélni, hogy mely szakember illetékes a kliens kezelésére.
- Megismeri és alkalmazza a Rogers-i hármast: feltétel nélküliség, pozitív odafordulás, non-direktivitás.
- Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében.
- Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát.
- Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől.
- Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra.

g. attitűdje

- Mentálhigiénés prevenció szinten gondolkodik, tehát a megelőzésre helyezi a hangsúlyt.
- Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai érték közösség mellett.

h. autonómiája és felelőssége

- Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a szociális munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósuló csapatmunkában. Kommunikációjáért hatáskörén belül mindenkor felelősséget vállal.
- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, képzésekben és továbbképzésekben, szupervízióban fejleszti önismeretét, önértékelését és szakmai tudását.
- Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik.
- Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért.

A tantárgy tartalma:

A tantárgy az „Egészségügyi, pszichológiai és viselkedési ismeretek” modul része. A releváns csoportok pszichológiai és testi jellegzetességeit ismerik meg a hallgatók. Sor kerül a hallgató lehetséges szerepének

bemutatására az adott csoport klienseivel kapcsolatban, illetve a A Carl Rogers által megfogalmazott FNE (Feltétel Nélküli Elfogadás) hármastagoltságának: pozitív érzelmi odafordulás, non-direktivitás, feltétel nélküli elfogadás gyakorlása az érintett csoportokkal a tantárgy fő tartalmi vonalát képezi.

A tantárgy tematikája nappali tagozaton:

1. Bevezetés, keretek, követelmények meghatározása.

5. Alkalmazott pszichológiai módszerek. Az életminőség, szubjektív jóllét, boldogság.

Az anamnézis, az exploráció (feltáró beszélgetés), a szociometria, a kontaktometria, az aktometria módszereinek megismerése és alkalmazása lehetőség szerint, a lentebb leírt csoportokban.

6. Kommunikáció

A hallgató és a kliens kommunikációja a kommunikáció többcsatornás szempontjából. Kongruencia – inkongruencia. Gyógyító beszélgetés.

Az életminőség területei, az életminőséget és a boldogságot befolyásoló tényezők áttekintése. A boldog, kiegyensúlyozott ember testi, lelki kommunikációs sajátosságai. Prevenációs lehetőségek.

7. Addikciók I. : Az illegális drogok

Marihuannát, hasist, kokaint, heroint, dizájner drogokat stb. élvezők csoportja - testi, lelki, kommunikációs sajátosságok. A család szerepe ebben a kommunikációban.

A Carl Rogers által megfogalmazott FNE (Feltétel Nélküli Elfogadás) hármastagoltságának gyakorlása az illegális drogokat élvezők csoportjára vonatkozóan:

a. pozitív érzelmi odafordulás b. non-direktivitás c. feltétel nélküliség.

5. Addikciók II.: A legális drogok

Alkoholfogyasztás előzményei, következményei, kiváltó helyzetek, fenntartó helyzetek - az alkoholizmus testi, lelki és kommunikációs háttere. Egyéb szenvedélybetegségek (dohányzás, játékszenvedély, internetfüggőség, vásárlási szenvedély stb.) testi, lelki és komm A Carl Rogers által megfogalmazott FNE (Feltétel Nélküli Elfogadás) hármastagoltságának gyakorlása az illegális drogokat élvezők csoportjára vonatkozóan:

a. pozitív érzelmi odafordulás b. non-direktivitás c. feltétel nélküliség.

unikációs háttere, különös tekintettel a családra.

9. Hajléktalanság: testi, lelki és kommunikációs sajátosságok

A Carl Rogers által megfogalmazott FNE (Feltétel Nélküli Elfogadás) hármastagoltságának gyakorlása az említett csoportra vonatkozóan:

a. pozitív érzelmi odafordulás b. non-direktivitás c. feltétel nélküliség.

10. Fogyatékoság I: Testi fogyatékoság: testi, lelki és kommunikációs sajátosságok

Fogyatékoság II: mentális retardáció: testi, lelki és kommunikációs sajátosságok

A Carl Rogers által megfogalmazott FNE (Feltétel Nélküli Elfogadás) hármastagoltságának gyakorlása az említett csoportokra vonatkozóan:

a. pozitív érzelmi odafordulás b. non-direktivitás c. feltétel nélküliség.

11. Prostitúció: a volt prostituált rehabilitációja, visszailleszkedésének segítése a társadalomba. Módszerek és lehetőségek keresése.

Az antiszociális személyiség kezelési lehetőségei: börtönpszichológia; a fogva tartottak legfontosabb deprivációi, börtönadaptáció, a reszocializáció lehetőségei.

A Carl Rogers által megfogalmazott FNE (Feltétel Nélküli Elfogadás) hármastagoltságának gyakorlása az említett csoportokra vonatkozóan:

a. pozitív érzelmi odafordulás b. non-direktivitás c. feltétel nélküliség.

9. A normális és az abnormális fogalma

- a pszichés rendellenességek meghatározása
- a szocializáció: egyén, kultúra és társadalom
- az önkontroll kialakulása
- a családi szocializáció
- a család szerepe a fejlődésben.

10. A személyiségzavarokról általában. A személyiségzavarok terápiás megközelítése.

- a pszichoanalízis és dinamikus pszichoterápiák
- család és párterápia
- viselkedésterápia

A személyiségzavarok csoportterápiás megközelítése

- történeti háttér
- a csoportterápia hatékonysága
- a terapeuta speciális tréningje
- a hatások, célok, eredmények

Szomatikus terápiás megközelítések

- gyógyszerterápiás lehetőségek
- a gyógyszerterápia nehézségei
- egyéb segítségnyújtási lehetőségek

11. Prevenció és a prevenciók eljárások tünetességük

12. A Rogers-i személyközpontú segítség begyakorlása. A tananyag összefoglalása tematikák szerint.

A tantárgy tematikája levelező tagozaton:

1-4. konzultáció: Alkalmazott pszichológiai módszerek. Az anamnézis, az exploráció (feltáró beszélgetés), a szociometria, a kontaktometria, az aktometria. A szociális munkás és a kliens kommunikációja. Gyógyító beszélgetés.

5-8. konzultáció: Addikciók I, II.: Droghasználat, alkoholizmus, egyéb szenvedélybetegségek. Marihuánát, hasist, kokaint, heroint (az illegális drogokat) élvezők csoportja. Alkoholfogyasztás előzményei, következményei, kiváltó helyzetek, fenntartó helyzetek. Egyéb szenvedélybetegségek (dohányzás, játékszenvedély, internetfüggőség, vásárlási szenvedély stb.)

9-12. konzultáció: Hajléktalanság: testi, lelki és kommunikációs sajátosságok. A személyiségzavarok felosztása. A személyiségzavarok terápiás lehetőségei.

Előtanulmányi feltételek:

Korábbi pszichológiai tárgyú tanulmányok.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Az előadás vita- és gondolatindító jellegű, az előadásokon a vitára, problémamegoldásra, az érvek-ellenérvek felsorakoztatására, a tények szelektálására, valós gyakorlati tapasztalatok megbeszélésére, az összefüggések átlátására, felismerésére törekszünk. Majd prezentáció elkészítése a kiválasztott témából. A személyiségzavarok kommunikációs sajátosságainak játékos megjelenítése. A játékok lélektani és kommunikációs hatékonyságának megbeszélése, értékelése.

Az alternatív oktatás esetén az oktató pontosítja a követelményrendszert!

Alternatív oktatási forma esetén a hallgatók a tananyagot írásos formában megkapják az előadás előtt, így az előadás napján már tájékozottak a témával és követelményekkel kapcsolatban, ami segíti az interakciót az online térben.

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei és értékelése: A tárgy vizsgatételei a tartalmi körökből állnak, a gyakorlati jegy megszerzésére a tartalmakból történő téma kiválasztása alapján beadott munka érdemjegye lesz.

A kompetenciák mérésének módjai nappali tagozaton:

Az előadás érdemjegye a félév során megírt zárthelyi dolgozat eredményéből, melyre a 11.-héten kerül sor, és az írásbeli kollokvium eredményéből tevődik össze, 50-50 %-os megoszlásban. A számonkérés módja: írásbeli vizsga, melynek során, a kurzuson elsajátított ismeretekből 3 kérdés megoldására kapható az érdemjegy. A kérdések között kisesszé (3-5 pont), nagyesszé (10 pont), fogalommagyarázat (2-3 pont) egyaránt található.

Értékelés:

- 0-50% - elégtelen
- 51-70% - elégséges
- 71-80% - közepes
- 81-90% - jó
- 91-100% - jeles

- Elégtelen az érdemjegy, ha a hallgató nem rendelkezik kellő tájékozottsággal a feldolgozott megközelítésekről, fogalmakról, összefüggésekről.

- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ismeretében.

- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni.

- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni és logikusan értelmezni az órán tanultakat és a kötelező irodalmat.

- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni megszerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon

A kompetenciák mérésének módjai levelező tagozaton:

Az előadás estében a számonkérés módja: írásbeli vizsga, melynek során, a kurzuson elsajátított ismeretekből 3 kérdés megoldására kapható az érdemjegy. A kérdések között kisesszé (3-5 pont), nagyesszé (10 pont), fogalommagyarázat (2-3 pont) egyaránt található.

Értékelés:

- 0-50% - elégtelen
- 51-70% - elégséges
- 71-80% - közepes
- 81-90% - jó
- 91-100% - jeles

- Elégtelen az érdemjegy, ha a hallgató nem rendelkezik kellő tájékozottsággal a feldolgozott megközelítésekről, fogalmakról, összefüggésekről.
- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ismeretében.
- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni.
- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni és logikusan értelmezni az órán tanultakat és a kötelező irodalmat.
- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni megszerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon

Teljesítendő követelmények kedvezményes tanrend estében:

Az előadás esetében a számonkérés módja: írásbeli vizsga, melynek során, a kurzuson elsajátított ismeretekből 3 kérdés megoldására kapható az érdemjegy. A kérdések között kisesszé (3-5 pont), nagyesszé (10 pont), fogalommagyarázat (2-3 pont) egyaránt található.

Értékelés:

- 0-50% - elégtelen
- 51-70% - elégséges
- 71-80% - közepes
- 81-90% - jó
- 91-100% - jeles

- Elégtelen az érdemjegy, ha a hallgató nem rendelkezik kellő tájékozottsággal a feldolgozott megközelítésekről, fogalmakról, összefüggésekről.
- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ismeretében.
- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni.
- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni és logikusan értelmezni az órán tanultakat és a kötelező irodalmat.
- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni megszerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon

Teljesítendő követelmények vizsgakurzus esetében:

Az előadás esetében a számonkérés módja: írásbeli vizsga, melynek során, a kurzuson elsajátított ismeretekből 3 kérdés megoldására kapható az érdemjegy. A kérdések között kisesszé (3-5 pont), nagyesszé (10 pont), fogalommagyarázat (2-3 pont) egyaránt található.

Értékelés:

- 0-50% - elégtelen
- 51-70% - elégséges
- 71-80% - közepes
- 81-90% - jó
- 91-100% - jeles

- Elégtelen az érdemjegy, ha a hallgató nem rendelkezik kellő tájékozottsággal a feldolgozott megközelítésekről, fogalmakról, összefüggésekről.
- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ismeretében.
- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni.
- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni és logikusan értelmezni az órán tanultakat és a kötelező irodalmat.
- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni megszerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon.

Jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!

Az elkészített tanulmányokat a Moodle rendszerbe az egyéni portfólióba kell feltölteni a szorgalmi

időszak 14. hetéig minden képzésre vonatkozóan.**A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150 óra****Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:**

50 óra – a prezentáció elkészítése, kötelező olvasmányok elolvasása – a témákról vita az órákon a Moodle-rendszerbe feltöltött anyagokról. Kontaktórán kívüli tevékenység 70-80 óra. Beadandó feladat: irodalomfeldolgozás a félév témaköreiből egyet szabadon választva, 5 oldal terjedelemben, amit a Moodle-be kell feltölteni a szorgalmi időszak utolsó hetéig.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:**Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék****Kötelező irodalom:**

- Barlai, R. – Kővágó, Gy.: Krízismenedzsment, kríziskommunikáció, Századvég Kiadó, Bp., 2004.
Bordás S. – Hunčík P. – Mikulás D. – Stredl T.: Együttlét (Egy interetnikus tréning tapasztalatai), Balassi Kiadó – Magyar Pax Romana, Budapest, 2004.
Buda Béla (2012): Empátia. A beleélés lélektana, Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem – L Harmattan Kiadó.
Buda Béla: A mentálhigiéné szemléleti és gyakorlati kérdései, Animula, Bp. 2002.
Buda Béla: Elmélet és alkalmazás a mentálhigiénében. Tanulmánygyűjtemény. OAI, Bp. 1998. Budapest. Helyzetkép és tendenciák. Addiktológia, 3-4, 2003
Elekes Zs., Paksi B.: A középiskolások drogfogyasztása 2003-ban
Gerevich József: Közösségi mentálhigiéné. Animula, Bp. 1998.
Komáromi Éva: A hajléktalanság mentálhigiénéje. Szenvedélybetegségek, 1993./5.
Pikó Bettina: Egészségpszichológia. Új Mandátum, Budapest, 2002.
Tringer László: A gyógyító beszélgetés, Animula, Bp., 2003

Ajánlott irodalom:

- Ágfalvi R.: Iskola-egészségügyi kézikönyv Medicina Könyvkiadó, Budapest, 1987.
Aszmann A. (szerk.): Egészségvédelem az oktatásban. Anonymus Budapest, 1999.
Aszmann A. (szerk.): Iskolaegészségügy. Az iskolaegészségügy kézikönyve.. (VII. fejezet: Testnevelés.) Anonymus, Budapest, 1998
Bányai – Szabó – Tánzos (szerk.: Kozma Judit): Az esetmunka folyamata. In: Kézikönyv szociális munkásoknak. Szociális munkások szakmai szövetsége, Bp., 1998.
Bordás S.: Az agresszív kód, Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2009.
Bordás, S. – Lisznyai, S.: Az egészséges felsőoktatásért határon innen és túl, Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2007.
Buda Béla: Mentálhigiéné. Tanulmánygyűjtemény. Animula, Bp. 1994.
Dési I. (szerk.): Népegészségtan. Medicina, Budapest, 2000.
Eric, Berne, Emberi játszmák, Gondolat, Bp. 1984.
Gerevich József: Terápiák társadalmi társadalmak terápiája. Gondolat, Bp., 1983.
Kertai P.: Megelőző orvostan. Medicina Könyvkiadó Rt. Budapest, 1999.
Kopp Mária, Pikó Bettina: Magatartástudomány és orvoslás. Magyar Tudomány.2003.11.
Kulcsár Zsuzsanna: Egészségpszichológia. ELTE Eötvös Kiadó, 1998.
Mérei, F. – Szakács, F.: Klinikai pszichodiagnosztikai módszerek, Medicina Könyvkiadó, Budapest, 1974.
Pikó Bettina: Egészségpszichológia, Új Mandátum Könyvkiadó, 2002.
Somhegyi A, Varga P. P.: Fizikai aktivitás: több jelentős népbetegség kockázatának hatékony csökkentése. Egészségnevelés (2001) 42, 278-281.

Tantárgyfelelős: Dr. Bordás Sándor.**Oktatók:** Dr. Bordás Sándor, Dr. Strédl Terézia

Tantárgy neve: Ifjúsági szabadidőszervezés, közművelődés	Kreditszáma: 5	Kódja: KN443, KN472
Óratípus: Előadás x Szeminárium x	Értékelés: Kollokvium x Gyakorlati jegy	

Gyakorlat	Alíírás
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint	
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:	
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint	
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező	
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/	
<p>A tantárgy célja: A hallgatók megismerkednek a szabadidő mint a posztmodernitásban a társadalmi viszonyokba épülő szocializációs közeg sajátosságaival, és az ebben a térben lehetséges szolgáltatási feladatokkal</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenci táblája alapján):</p> <p>n) tudása Ismeri a szabadidő-szociológia alapjait Ismeri a szabadidőpedagógia sajátosságait Ismeri a szolgáltatásalapú környezet kialakításának lehetőségeit és korlátait.</p> <p>o) képességei Képes a szabadidős térben szervezési feladatok ellátására Képes a közösségi művelődéssel kapcsolatos szervezési feladatok támogatására,</p> <p>p) attitűdjei Elkötelezett a fiatalok szabad, de a társadalmi normativitás szerint pozitív szabadidő eltöltésének támogatására.</p> <p>d) autonómiája és felelőssége Rendelkezik a kezdeményezés és döntéshozatal képességeivel.</p> <p>A tantárgy tartalma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szabadidő a premodern, modern és posztmodern társadalomban 2. Tanulási módok: Formális, nemformális informális tanulás 3. Állami normativitás vs. szabad választhatóság: a szolgáltatásalapú környezet 4. Különböző szabadidős terek: sportpályától a virtuális világig 5. Szubkultúrák, csoportok 6. Projekt, projektmenedzsment a szabadidős térben 7. Projektciklus 8. Projektmenedzsment területek 9. Szervezési feladatok 10. Közművelődési rendszer sajátosságai <p>Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:</p> <p>Frontális csoportmunka, Workshop Önálló feladat: Projektterv előállítás, prezentálása és megvédése</p> <p>Előtanulmányi feltételek:</p> <p>Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei Projektfeladat és vizsga</p> <p>Értékelés: Elégséges: ha a hallgató elvégezte a projektterv készítése feladatát, de különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-65%-ára ad megfelelő választ.</p> <p>Közepes: ha a hallgató elvégezte a projektterv készítése feladatát, de bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 66-80% közé esik.</p> <p>Jó: ha a hallgató elvégezte a projektterv készítése feladatát és kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az</p>	

elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató elvégezte a projektterv készítése feladatát, árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Kulturális Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszám és részletezése: Projektterv készítése (30 óra)

Kötelező irodalom:

- Nagy Ádám–Bodor Tamás–Domokos Tamás–Schád László: (2014): Ifjúságügy. ISZT Alapítvány – Budapest (megfelelő fejezetek)

Ajánlott irodalom:

Tantárgyfelelős: Dr. Nagy Ádám

Oktató: Dr. Nagy Ádám

Tantárgy neve: Önkormányzati és civil ifjúsági Kreditszáma: 5		Kódja: KN473
munka		
Óratípus: ea. vagy gyak.	Értékelés:kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint - 5.félév		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható):		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
<p>A tantárgy célja: elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak KKK-ja alapján):</p> <p><u>Kompetenciák</u> Ismerik a kultúra, a közművelődés, a felnőttoktatás-felnőttképzés, az ifjúságszervezés, az ifjúságpolitika, a közösségfejlesztés, a közösségszervezés területén működő állami, önkormányzati, egyházi, vállalkozói, civil és nonprofit szervezetek, intézmények működésének alapvető elveit, a szervezetek, intézmények jogi szabályozását. Ismerik a tanulókörök szervezésének sajátosságait, az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát. Rendelkeznek a folyamatos tanulás, képzés és önképzés iránti elkötelezettséggel. Képesek önálló elemzések elkészítésére, s azok szóbeli és írásbeli bemutatására. Értik és képviselik saját szakterületük/szaktudománya kritikai megközelítéseit. Átlátják a szakterület legfontosabb problémáit, a nézőpontok közötti különbségeket</p> <p>A tantárgy tartalma: Ismeretanyag A hallgatók megismerik az önkormányzatok ifjúsági feladatait (információs és tanácsadó szolgáltatásait, közösségi tereit és a felkereső ifjúsági munka jelentését), s megismerkednek az ifjúsági referens és az ifjúságsegítő szakmai tevékenységével. Ismereteket szereznek a civil szervezetek szabadidős, fejlesztő, közösségformáló szerepéről. Bevezetést nyernek a skandináv tanulókörök működésének jellemzőibe, módszereibe, tudják a civil szervezetek és az alulról szerveződő csoportok, kezdeményezések társadalmi hasznát az aktív, öntevékeny életmód kialakításában. Elemzést készítenek egy szabadon választott település önkormányzatának ifjúsági és civil szervezeteinek működéséről.</p> <p>A tantárgyért felelős szervezeti egység: Kulturális Tanulmányok Tanszék</p> <p>A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal):</p> <p>Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: : 60/18 óra (30/9 óra ea.+30/9 óra szem.)</p> <p>Kötelező irodalom: 1. Kindström, C.: A tanulókörök módszerének bemutatása. Budapest Környéki Népfőiskolai Szövetség. Szentendre. 2010. 78 o. ISBN 978-963-08-0757-9 2. Bodor Tamás: A helyi ifjúsági munka és az ifjúsági szolgáltatások tere. Enigma2001 Kiadó, Székesfehérvár. 2014. 75 o. ISBN 978-963-8994-2-7 3. 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól 4. 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról</p> <p>Ajánlott irodalom:</p>		

Ajánlott irodalom:

1. Nagy Ádám (szerk.): Ifjúságügy – ifjúsági szakma, ifjúsági munka. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest. 2008. 695 o. ISBN 978-963-9609-98-3
2. Henderson, P.: A kirekesztettek bevonása. Az európai közösségfejlesztés gyakorlatától a szakmapolitikáig. Közösségfejlesztők Egyesülete, Budapest. 127 o. 2007. ISSN 1216-6723
3. Larsson, S. – Nordvall, H.: Tanulókörök Svédországban. Budapest Környéki Népfőiskolai Szövetség, Szentendre. 2010. 78 o. ISBN 978-963-08-0757-9

Tantárgyfelelős: Járainé Bódi Györgyi, főiskolai docens, PhD

Oktató(k):

Tantárgy neve: Munka és tanulás világa	Kreditszáma: 5	Kódja: HU148
Óratípus: Előadás ☐ Szeminárium x Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium ☐ Gyakorlati jegy x Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
<p>A tantárgy célja: A kurzus célja, megismertetni a tanulás és a munka világának kapcsolatával, a foglalkoztatás eléréséhez szükséges kompetenciákkal. Bevezetést ad a tanulást meghatározó tényezők és a munka közötti összefüggésekbe.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenci táblája alapján):</p> <p>a) Tudása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Érti az együttműködés és társas kapcsolatok szerepét a társadalmi kohézió és közjó szolgálatában, azonosítja és értelmezi ebben a pedagógiai segítő szerepét. - Tájékozott a főbb pedagógiai paradigmákról, és ismeri gyakorlati megvalósulásának formáit. <p>b) képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány és a társtudományok szaknyelvét, alapfogalmait. Meghatározott keretek között érvelni tud, megérti mások véleménynyilvánításának relevanciáját. -A pedagógiai és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében és követésében képes az adott feladatban releváns nézőpontok szerint választani, ezeket munkájában, feladataiban alkalmazni vagy erre javaslatot tenni. <p>c) attitűdjei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elfogadja, hogy az elmélet és gyakorlat, a neveléstudomány és a társdiszciplínák kölcsönhatásban állnak. - Nyitott a társadalmi változásokkal változó pedagógiai jelenségvilág iránt, képviseli, hogy a tanuláshoz különböző helyei, terei, formái stb. vannak, a tudás, az emberi kompetencia fejlődésére ható szereplők kulturálisan sokszínűek, s társadalmi kölcsönhatásban állnak. - Együttműködése bizalomalapú, nyitott az inklúzió és az adaptívitás szemléleteire. <p>d) autonómiája és felelőssége:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A nevelési tevékenységgel együttműködő társ-szakterületeken végzendő feladatait - a kellő gyakorlat megszerzéséig - szakértői támogatás mellett végzi. - Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg. <p>A tantárgy tartalma:</p> <p>1-2.óra: Bevezetés. Az iskola szerepe a munka világára való felkészítésben. 3-4. óra: A vállalatok és az oktatás összekapcsolódása. Mit várnak el a fiatal pályakezdőktől? 5-6.óra: A munkahelyi tanulás formái. 7-8. óra: A munka célú tanulás szocio-kulturális jellemzői. 9. óra: A munkához kapcsolódó szakmai tanulás ösztönzésének lehetőségei. A tudás elismertetés folyamata.</p> <p>Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: bemutatás, szemléltetés, megbeszélés, vita. Előtanulmányi feltételek: középiskolai tanulmányok Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei: Prezentáció a félév témaköreiből. Az értékelése az alábbiak szerint történik:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0-50% - elégtelen 51-70% - elégséges 71-80% - közepes 81-90% - jó 91-100% - jeles <p>Értékelés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ. - Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik. - Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes 		

<p>számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.</p> <p>- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.</p> <p>A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék</p>
<p>A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 30</p> <p>Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: lsd. követelményeknél</p>
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Torgyik Judit (2013): A tanulás színterei felnőtt- és időskorban, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.</p> <p>Mócz Dóra (2007): Felkészítés az élethosszig tartó tanulásra In: Bábosik István, Torgyik Judit (szerk.): Pedagógusmesterség az Európai Unióban, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 29-46.o.</p> <p>Szalai Piroska (2010): Lifelong learning és a női munkavállalás. Humánpolitikai Szemle, 10.sz., 10-19.o.</p> <p>Mócz Dóra (2013): Az andragógia elmélete, története, társadalmi funkciói, gyakorlata. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.</p> <p>Horváth László (2014): Informális tanulás a munkahelyen: a tudásmegosztás kompetenciájának fejlesztése, Kultúra és Közösség, 3.sz., 115-132.o.</p> <p>Ajánlott irodalom:</p> <p>Jackie Clifford, Sara Thorpe (2007): Workplace learning and development, Kogan Page, London.</p> <p>Torgyik Judit, Hinek Mátyás, Mile Csilla (2007): Célzott munkaerő-piaci kutatás a Közép-dunántúli régióban, Szakképzési Szemle, 4. sz. 407-434. p.</p> <p>Radácsi Imre, Benedek Andrásné (2005): A termelőiskolai program magyarországi adaptálása, NFI, Budapest.</p> <p>Tóth Katalin, Horváthné Tóth Ildikó (2011): A felnőttkori tanulás hatása a munkahelyi és egyéb más motivációkra, Felnőttképzés, 3.sz. 28-29.o.</p> <p>Benkei Kovács Balázs (2012): Az előzetes tudás elismertetési rendszereinek komparatív andragógiai vizsgálata, ELTE Az élethosszig tartó művelődésért alapítvány, Budapest.</p>
<p>Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit</p> <p>Oktatók: Dr. Torgyik Judit</p>

Óratípus: Előadás <u>Szeminárium</u> Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium <u>Gyakorlati jegy</u> Aláírás
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint	
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:	
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint	
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező	
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/	
A tantárgy célja: Korszerű és jól használható ismeretek nyújtása az egészségfejlesztés, - egészséges életmódra nevelés terén. Cél, hogy a hallgatók képessé váljanak az egészségtudatosság átadására, a gyermekek iskolai egészségvédelmére.	
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenci táblája alapján):	
q) tudása	
-Érti az együttműködés és társas kapcsolatok szerepét a társadalmi kohézió és közjó szolgálatában, azonosítja és értelmezi ebben a pedagógiai segítő szerepét.	
r) képességei	
-Anyanyelvén és idegen nyelven, valamint az informatika legújabb eszközeivel képes hatékonyan kommunikálni, az az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok mentén bemutatni.	
-Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány és a társtudományok szaknyelvét, alapfogalait.	
s) attitűdjei	
- Mukája során problémaérzékeny, megoldásai során a gyakorlat és az elmélet által felkínáltakat mérlegeli reflektív.	
- Elfogadja, hogy az elmélet és gyakorlat, a neveléstudomány és a tárdiszciplínák kölcsönhatásban állnak.	
-Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.	
d) autonómiája és felelőssége	
-Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg.	
A tantárgy tartalma:	
1-2. óra: Az egészség fogalma, értelmezése, az egészséget meghatározó genetikai, környezeti, társadalmi, életmódbeli, egészségügyi ellátottságból adódó tényezők. Az egészség dimenziói, az egészség terén meglévő egyenlőtlenségek, s ezek megjelenése a gyermekpopulációban. A magyar populáció demográfiai helyzete és egészségügyi állapota. Egészségmagatartást bemutató vizsgálatok. Egészségi állapot megőrzése, prevenció.	
3-4. óra: Táplálkozás, élelmezés egészséget meghatározó szerepe. Helyes táplálkozás alapelvei, táplálkozási hibák okozta betegségek. Gyermekétkeztetés, a pedagógus szerepe a helyes táplálkozási szokások kialakításában. Élelmiszerek egészséget befolyásoló hatásai, ételfertőzések, élelmiszerekben lévő anyagok azonosítása.	
Táplálkozási zavarok, média hatása a testképre.	
5-6. óra: Testmozgás, sport szerepe az ember életében. Mozgásszegény életmód és a betegségek kapcsolata. Testmozgás szerepe a szív- és érrendszeri, mozgásszervi betegségek megelőzésében. Pozitív szemléletű egészségfejlesztés és mozgásfejlesztés az iskolában. Test és lélek harmóniája. Lelki egészség. Testi-lelki jóllét. Well-being az iskolában.	
7-8. óra: Szenvedélybetegségek.	
9. óra: Hallgatói feladatok bemutatása.	
Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: beszélgetés, megbeszélés, vita, szemléltetés, prezentáció	
Előtanulmányi feltételek: középiskolai tanulmányok	
Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is): a félév során a szemináriumi órákon, a hallgatók egy Power Point prezentációt tartanak, amelynek témája a félév során feldolgozásra kerülő témakörök közül kerül ki. A prezentációt párokban készítik, a témák kiválasztására és az időpont megjelölésére az első órán kerül sor.	
A prezentáció formai szempontja, hogy legalább 15 diából álljon, és legalább 3 szakirodalom felhasználásával készüljön, az utolsó dián a felhasznált irodalmat, szabályos bibliográfia formájában jelenítsék meg. A hallgatóknak a prezentációt képesnek kell lenni önállóan elmondani, további segédanyag használata nélkül. A szeminárium jegybe beleszámít a hallgatók órai aktivitása, a vitákba, megbeszélésekbe való részvétele is.	

Értékelés: ötfokú osztályzat

Elésleges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszama és részletezése: 141

- prezentáció készítése
- szakirodalom olvasása

Kötelező irodalom:

Barabás Katalin (szerk.) (2006): *Egészségfejlesztés. Alapismeretek pedagógusok számára.* Medicina, Budapest.

Somhegyi A., Varga P. P. (2002): *A gerincbetegségek megelőzésének szükségessége.* *Egészségnevelés* 43, 28-32.

Meleg Csilla (2006): *Egészség és nevelés- egészségnevelés? Mester és tanítvány,* 10.sz., 18- 27.o.

Educatio (2013) folyóirat 2. száma: *Egészség és oktatás c.* tematikus szám írásai

Hamar Pál, Munkácsi István, Volák Adrienn, Karsai István (2013): *Az önmotiváció szerepe a 11-18 éves tanulók iskola testnevelés iránti affektivitásában,* *Fejlesztő Pedagógia,* 2.sz. 10-17.o.

Ajánlott irodalom:

Aszmann A. (szerk.) (1999): *Egészségvédelem az oktatásban.* Anonymus Budapest.

Dési I. (szerk.) (2000): *Népegészségtan.* Medicina, Budapest.

Huszka Péter (2012): *Az egészségmagatartás néhány elemének vizsgálata,* *Egészségfejlesztés,* 5-6. sz. 14-25.o.

Somhegyi A., Varga P. P. (2001): *Fizikai aktivitás: több jelentős népbetegség kockázatának hatékony csökkentése.* *Egészségnevelés* 42, 278-281.

Zsiros Emese és mtsai (2013): *Egészség és társas kapcsolatok kamaszkorban,* *Kapocs,* 4.sz. 22-39.o.

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit

Oktató: Dr. Torgyik Judit

Tantárgy neve:

Alkalmazott pedagógia gyakorlat

Kreditszáma: 1

Kódja: HU150

Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat x	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás x
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint	
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -	
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint	
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező	
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/	
<p>A tantárgy célja: a szakképzettséghez kapcsolódó gyakorlati ismeretek megszerzése, valamint, hogy a hallgatók későbbi munkájuk hatékonysága érdekében jártasságot szerezzenek a nevelési folyamatok megismerésében. A köznevelési intézményben, megbízott vezetőtanár szakember folyamatos irányítása mellett végzett, egyéni szakmai gyakorlat célja a hospitálás és az így megszerzett tapasztalatok szakszerű dokumentálása.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények:</p> <p>g) Ismeretek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát. - Ismeri, megkülönbözteti és alkalmazza az infokommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz, feladatainak hatékony és korszerű megoldásához. <p>h) Képességek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes idegen nyelven és az információ- és kommunikációtechnológia eszközeivel hatékonyan kapcsolatot teremteni, együttműködni, közösen dolgozni. - Képes a tanuló szervezet működtetésében való támogató részvételre, irányítás mellett. - Képes önállóan, önkritikára épülő tervet készíteni a pályafutásához szükséges tudások, képességek, attitűdök hiányainak a felszámolására, a szakma tanulásában elért eredményekre támaszkodva. - Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat. - Képes az információs technológián alapuló írásbeli és szóbeli kommunikációban fejleszteni alkalmazói tudását. <p>i) Attitűdök:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rendelkezik ismeretei alkalmazása során empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással. - Rendelkezik egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel, sikerorientáltsággal. - Rendelkezik munkájában a minőség iránti elkötelezettséggel. <p>A tantárgy tartalma: 1-3. óra: Bevezetés, a tárgy céljának, feladatainak megbeszélése. A köznevelési rendszer felépítése. 4-6. óra: Iskolai helyzetek, szituációk megoldása. 7-9. óra: Felkészülés az intézménylátogatásra. Megfigyelési szempontok megbeszélése. 10-18 óra: Intézménylátogatás.</p> <p>Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: bemutatás, szemléltetés, megbeszélés, vita, előadás Előtanulmányi feltételek: középiskolai tanulmányok Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei: Iskolalátogatás önállóan, amelyről portfóliót készítenek, s ezt a szorgalmi időszakban május 3-ig feltöltik a moodle-ba.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Az iskola munkájának általános bemutatása (2 oldalban). 2) Kettő tanóra meglátogatása önállóan, óramegfigyelési jegyzőkönyv készítése a megadott melléklet szerint. 3) A csoporttal közösen szervezett intézménylátogatásról megfigyelési jegyzőkönyv készítése, a megadott melléklet szerint. 4) A csoporttal közösen tett intézménylátogatásról 1 oldalas általános összefoglaló írása, amelyben saját véleményüket, benyomásaikat írják le. <p>Az értékelése az alábbiak szerint történik:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0-50% - elégtelen 51-70% - elégséges 71-80% - közepes 81-90% - jó 	

91-100% - jeles

Értékelés:

-Tartalom:

A portfólióban értékelésre kerül a reflexió képessége, a megfigyelés szakszerű érvényesítése. Az irodalmi művek elemzése során az elemző-értékelő attitűd, s a szak tananyagával való összekapcsolás képessége kerül értékelésre.

- *Forma:* a megadott szempontsor követése a reflexió és az óravázlat során. Géppel írt anyag készüljön, Times New Roman betűtípussal, 1,5-es sortávval, 12-es betűmérettel.

- *Pontosság, precizitás:* a megadott határidő pontos teljesítése. A későbbi leadás jegylevonással jár együtt.

értékelése az alábbiak szerint történik:

- 0-50% - elégtelen
- 51-70% - elégséges
- 71-80% - közepes
- 81-90% - jó
- 91-100% - jeles

-A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 30

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: lsd. követelményeknél

Kötelező irodalom:

Kimmel Magdolna - Falus Iván (2003): *A portfólió* Oktatás-módszertani Kiskönyvtár, Gondolat Kiadói Kör, Budapest.

Kimmel Magdolna (2007): Az e-portfólió science-fiction vagy realitás. *Pedagógusképzés*, 4.sz. 5-22.o.

Sántha Kálmán (2007): A hatékonyság kulcsa: reflektivitás. In: Bábosik István, Torgyik Judit (szerk.):

Pedagógusmesterség az Európai Unióban, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 293-314.o.

Szivák Judit (2010): *A reflektív gondolkodás fejlesztése*, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, Budapest.

Volentics Anna (1996): *Gyermekvédelem és reszocializáció*, Tankönyvkiadó, Budapest.

Ajánlott irodalom:

Dorothy Campell és mtsai (2013): *How to develop a professional portfolio: A manual for teachers*, Pearson, NJ.

Kimmel Magdolna (2006): A tanári reflexió korlátai, *Pedagógusképzés*, 3-4.sz. 35-49.o.

Kósáné Ormai Vera (1998): *A mi iskolánk. Nevelépszichológiai módszerek az iskola belső értékelésében*. IF Alapítvány, k.n.

Kósáné Ormai Vera, P. Balogh Katalin, Ritoók Pálné (1984): *Neveléslélektani vizsgálatok*. Tankönyvkiadó, Budapest.

Tantárgyfelelős: Dr. habil. Torgyik Judit

Oktatók: Dr. habil. Torgyik Judit

Megfigyelési jegyzőkönyv készítése foglalkozásról

Feladat: A hallgató táblázatba rögzíti a foglalkozáshoz kötődő megfigyeléseit.

dátum:.....

foglalkozás neve:.....

résztevők száma:.....

Idő	Megfigyelések	Megjegyzések, vélemény, kérdés, reflexió

2. sz. melléklet: Elemzési szempontok

Dátum:..... foglalkozás:.....

A résztvevők száma:.....

A foglalkozás megvalósítása		
Az óra helye, szerepe a tanítási-tanulási folyamatban	Látható?	1 2 3 4 5
Óraterv	Készült?	1 2 3 4 5
A tananyag mennyisége	Megfelelő?	1 2 3 4 5
A célnak megfelelő módszerek választása	Eredményes?	1 2 3 4 5
Az életkori jellemzők figyelembe vétele	Végig?	1 2 3 4 5
Változatos munkaformák, tevékenységek	Sokféle?	1 2 3 4 5
Eszközök, segédanyagok	Változatos?	1 2 3 4 5
Tantárgyköziség	Felmerül?	1 2 3 4 5
Intenzitás/foglalkoztatás	Egyszerre hányan dolgoznak?	1 2 3 4 5
Időbeosztás	Megfelelő?	1 2 3 4 5
A nevelő irányító tevékenysége		
A munkához szükséges rend biztosítása	Célnak megfelelő?	1 2 3 4 5
Utasítások pontossága	Időben?	1 2 3 4 5
Gondolkodás fejlesztése	Megtörtént?	1 2 3 4 5
Döntési helyzetek megoldása	Jól történt?	1 2 3 4 5
Motiválás	Megfelelő?	1 2 3 4 5
Szociális tanulási lehetőségek	Adódott? kihasználta?	1 2 3 4 5
A nevelő szakmai képességei		
Szaktárgyi felkészültség	Milyen?	1 2 3 4 5
Kapcsolattartás a gyermekekkel	Támogató?	1 2 3 4 5
Ellenőrzés, értékelés	Megfelelő?	1 2 3 4 5
Konfliktuskezelés	Megfelelő?	1 2 3 4 5
Megértést segítő magyarázatok	Segítő?	1 2 3 4 5

Segédanyag a foglalkozás elemzéséhez

Feladat: A foglalkozás megfigyelés után gondolkodjon el azon, hogy sikerült a foglalkozás?

1. **A tanítás tartalma** (A kiválasztott tartalommal kapcsolatban mi tűnt fel?)
2. **A tanulási folyamat** (A tananyag közvetítésével kapcsolatban mit

vettem észre?)

3. **A pedagógus, a foglalkozás vezetője** (Amit a pedagógussal, v. saját magammal kapcsolatban észleltem)
4. **A gyermekek** (Mit figyeltem meg a gyermekek viselkedését tekintve az órán, foglalkozáson?)
5. **A tanulás eredménye** (Mit tanultam ma? Mit nyertem a megfigyeléssel?)

szakirányos tematikák:

nevelési asszisztens:

Tantárgy neve: ETIKA A NEVELÉSBEN **Kreditszám: 5**

A tantárgy nevének angol fordítása: Ethics and education **Kódja: HU230**

Óratípus: Előadás X ☐ Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium X ☐ Gyakorlati jegy Aláírás
--	--

A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint

A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint

Az oktatás nyelve, ha nem magyar:

A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint

A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható):

A tantárgy órarendi beosztása: <http://www.kodolanyi.hu/neptun/>

A tantárgy célja:

Az emberi életben, a pedagógia tudományban és a nevelési folyamat gyakorlatában felmerülő problémákkal kapcsolatos elméletek, állásfoglalások megismerése, konfliktushelyzetek elemzése, és a helyes döntések meghozatalának elősegítése. A hatékony, értékteremtő, etikai szempontokat figyelembe vevő nevelési módszerek megismerése, és gyakorlati alkalmazása. A pedagógus– diák, pedagógus- pedagógus, pedagógus-szülő és más szakmai kapcsolatok erkölcsi alapjainak megismerése, és a kölcsönös tiszteleten alapuló gyakorlati megvalósítási lehetőségeinek közvetítése.

Fejlesztendő kompetenciaterületek:

A pedagógia szakirányon végzettek

ismerik:

- Az erkölcs tanításának elméleti és módszertani alapjait
- A neveléstörténet etika szempontú hagyományait
- A kereszténység alapvető erkölcsi tanításait
- A mai modern kor morális problémáit
- Az alkalmazott etikák fő problémaköreit
- A személyiség etikai fejlődésének lélektanát
- a személyiség erkölcsi fejlesztésének elméletét és gyakorlatát

képesek:

- etikai problémák, szakszövegek kritikai elemzésére
- a modern tanítási módszerek alkalmazására
- a vitavezetésre, kooperatív technikák alkalmazására, filmek, hanganyagok etikai szempontú elemzésére
- szituációs játékok, szerepjátékok, helyzetgyakorlatok vezetésére
- elősegíteni a tanulók értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését

szakmai attitűdök terén:

- demokratikus értékelkötelezettség jellemzi
- nyitott mások véleményének megismerésére

-

A tantárgy tartalma:

Az etika és az erkölcs alapvető fogalmai, tárgya, története, oktatásának módszerei.

A pedagógus feladatai tanévkézdés előtt (cselekvési terv, célok megfogalmazása, oktatási technikák, csoport vezetés technikája, médiaeszközök használata, személyes tapasztalatok feldolgozása, stb). Az éves program tervezésének szempontjai. Tanmenet, óravázlat készítése során az erkölcsi nevelés megvalósítása valamennyi tantárgy oktatásánál.

Témák:

1. Az etika tárgya, feladata, kapcsolatai.
2. A filozófia és etika jelentősebb irányzatai a XX. században.
Alternatív és egyházi iskolák nézetei az erkölcsi neveléssel kapcsolatban.
3. Etikaoktatás és erkölcsi nevelés a mai magyar iskolarendszerben.

4. Az erkölcsi nevelés, mint személyiségfejlesztés. Az erkölcsi nevelés folyamata.
5. Az iskola, mint társadalmi szervezet, nevelési és szocializációs szintér szerepe az erkölcsi nevelésben.
6. A család, mint szocializációs szintér szerepe az erkölcsi nevelésben.
7. Az iskola és család kapcsolatának etikai kérdései.
8. A pedagógiai célok rendszere. Az iskolai tudás összetevői, társadalmi determináltsága. Az erkölcsi normák és a szereptanulás összefüggései.
9. Az etikai értékek és azok közvetítésének pedagógiai kérdései. A személyiség erkölcsi fejlődése.
10. Az iskolai osztályok szerkezete és működési jellemzői, megismerésének és fejlesztésének etikai módszerei
11. Az iskola humanizálása. Nevelési konfliktusok, a másság kezelése. A nevelői attitűd és a nevelési stílus. A pedagógus, mint értékközvetítő.
12. A tanulás fogalma, sajátosságai. A tanulás és tanítás etikai vonatkozásai.
13. A tanítási-tanulási folyamat szerkezete. A tanulás és a motiváció etikai vonatkozásai.
14. A tanulási stratégiák és oktatási módszerek alkalmazásának etikai vonatkozásai.
15. Az életkori sajátosságok figyelembe vétele-nevelési alapelv- etikai vonatkozásai.
16. A gyermeki személyiség megismerésének etikai módszerei, mérésmetodikai problémái.
17. A differenciálás értelmezése, megvalósulásának lehetőségei. Átlagtól eltérő gyerekek nevelésének etikai vonatkozásai.
18. Az egészségnevelés tartalma, az egészséges életmód alakításának aktuális etikai kérdései.
19. Értékelés az iskolában. A pedagógus értékelő tevékenységének etikai vonatkozásai.
20. Az intellektuális értékek és közvetítésük, pedagógiai, pszichológiai, etikai kérdései az iskoláskorban. Az iskoláskorú gyermek erkölcsi fejlődésének jellemzői.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Interaktív előadás, vita, értékelés
Kiscsoportos foglalkozás (gyakorlatok összehasonlítása)
Prezentáció, konzultáció, hospitálás

Előtanulmányi feltétel: nincs

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Mintatanterv szerint haladók számára, vizsga vagy pótkurzusos hallgatók számára, valamint egyéni tanulmányi rend szerint haladók számára:

Kollokvium:

A tantárgy témaköreiből összeállított tételek alapján zárthelyi dolgozat formájában

A kollokvium kiváltható az alábbi választható írásbeli feladatokkal:

1. Erkölcsi vonatkozású **esettanulmány** készítése 3-4 oldal terjedelemben
2. **Recenzió** készítése egy szabadon választott etika tankönyvről 2-3 oldal terjedelemben.
3. Egy szabadon választott **filozófus erkölcsi felfogásának** bemutatása 3-4 oldal terjedelemben

Formai követelmények

- Betűnagyság: 12
- Betűtípus: Times New Roman
- Sorköz: 1,5

Tartalmi követelmények:

Önálló házi dolgozat írása szakkönyvek és szakmai gyakorlat alapján. A feladatok megoldásánál nem lehetséges hivatkozási alap a moodle rendszerbe feltöltött anyag.

A feladat beküldésének módja:

Minden hallgató az E-portfólió tantárgyhoz kapcsolódó mappájába tölti fel a beküldendő feladatot.

Az oktató a feladat értékelését is ebbe a mappába tölti fel.

A határidőre beadott feladat értékelésének szempontjai

Az értékelés módja, kritériumai az órán részletesen ismertetésre kerülnek.

Tartalom A beadandó feladatok esetében az instrukciók, valamint a bemutatott módszerek követésének mértéke kerül értékelésre.

Precizitás, pontosság: a megadott feladatok kijelölt időre való teljesítése, későbbi beadás jegylevonással jár együtt.

Formai értékelés: a megadott formai minták betartása, vagy be nem tartása kerül értékelésre.

A beadott feladattal megajánlott jegyet lehet szerezni, amely annak hallgató általi elfogadása esetén teljes értékű félévi vizsgajegynek számít

Az értékelés ötjegyű osztályzattal történik:

Jeles: a kiadott feladatokat kiválóan, határidőre teljesíti.

Jó: a kiadott feladatok mindegyikét teljesíti, de kisebb hiányosságokkal vagy nem a megadott határidőre.

Közepes: a kiadott feladatokat részben teljesíti, és azok tartalma részben hiányos.

Elégséges: a kiadott feladatokat teljesíti, de azok tartalma és minősége kifogásolható.

Elégtelen: a kiadott feladatokat nem teljesíti.

Beadási határidő: 2021.június 1.

Tantárgy teljesítése:

- személyes konzultáció;
- A beadandó feladat határidőre történő feltöltése a Moodle-rendszerbe és/vagy
- zárthelyi dolgozat írása

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal):
5x30=150

1. Szakirodalom olvasása, könyvár, jegyzetelés.
2. Iskolai vagy óvodai foglalkozás tervezése, szervezése, hospitálás a pedagógiai munka etikai szempontú vizsgálata, morális szempontú megvalósítása, dokumentálása.
3. A tapasztalatok reflektív összegző elemzése és értelmezése írásban- morális és módszertani szempontok alapján- történik, 2-3 oldal terjedelemben, esettanulmány formájában.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

Kötelező irodalom:

- *Blazovicsné Varga Marianna és munkatársai: Szakma Módszertár (segédanyag az órai munkához pedagógusoknak), Nemzeti Szakképzési Intézet, Budapest, 2006.*
(szakma.nive.hu/szakmamodszertar/index.php)
- Hoffmann Rózsa: *Szakmai etikai kódex pedagógusoknak.* Tanulmányok, normák és eseteírások. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003.

- Homor Tivadar: *Az etikatanítás módszertana*. Korona Nova Kiadó, Budapest, 2003.
- Homor Tivadar - Kamarás István: *Az etikatanítás gyakorlata*. Korona Nova Kiadó, Budapest, 2003.
- Homor Tivadar: *Az embertan- és etikatanítás helyzete a tantervi szabályozás tükrében*. Iskolakultúra, 2008. 3.-4. 137-147. oldal.

Ajánlott irodalom:

- N. Horváth Margit: *"Legyetek jók, ha tudtok!" - Etika*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Debrecen, 2005.
- Hársing László: *Etika kislexikon*. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2007.
- Kamarás István: *Etika és erkölcsstan*. Iskolakultúra, 2000. 1. 87-90. oldal.
- Lányi András: *Az iskolai etikaoktatás vitájához*. Iskolakultúra, 2000. 1. 91-93. oldal.
- Falus Katalin–Jakab György: *Erkölcsei nevelés – etikaoktatás*. UPSz, 2002. 7-8. 52-52. oldal.
- Tiszóczi Tamás-Terencsényi Borbála: *Erkölcstan szöveggyűjtemény*. Korona Nova Kiadó, Budapest, 2005.
- Bánhegyi Ferenc: *Etika*. Apácai Kiadó, Celldömölk, 2003.
- Olajosné Kádár Ilona: *Etika*. Apácai Kiadó, Celldömölk, 2005.
- Hársfai Katalin: *Etika*. Szt. István Társ, Budapest, 2006.
- Ludányi Ágnes: *Ismeret - Önismeret tanuláshoz, önismeret-fejlesztéshez pedagógusoknak*. OKKER Kiadó, Budapest, 2006.
- Hársing László: *Bevezetés az etikába*. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2001.
- Krokovay Zsolt: *Etika*. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2006.
- Boros János: *Mi az etika? Bevezetés a kortárs etikai diskusziókba, 1. rész*. Iskolakultúra, 2007. 3. 25-36. oldal. *2. rész*. Iskolakultúra, 2007. 4. 127-137. oldal.
- Boros János – Orbán Jolán: *A jó élet lehetősége Etika a huszonegyedik században*. Iskolakultúra, 2007. 3. 23-24. oldal.
- Wilhelm Vossenkuhl: *A jó lehetősége Etika a 21. században*. Iskolakultúra, 2007. 3. 37-50. oldal.
- Falus Katalin: *Az emberismeret és etika tantárgy hazai helyzetéről a nemzetközi tapasztalatok tükrében*. UPSz, 2002. 7-8. 53-70. oldal.
- Dörömbözi János: *Erkölcsei alapismeretek*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2006.
- Beran Ferenc: *Emberismeret és etika*. Szent István Társulat, Budapest, 2004.
- Papp Miklós: *Emberismeret és etika*. Gimnáziumi tankönyv, Nyíregyháza, 2002.

Tantárgyfelelős: Lőrincné Bencze Edit, főiskolai tanár, tanszékvezető

Tantárgy neve: Családpedagógia	Kreditszáma: 5	Kódja: HU213
Óratípus: Előadás x ☐ Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium x ☐ Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): köt. vál.		

A tantárgy órarendi beosztása: <http://www.kodolanyi.hu/neptun/>

A tantárgy célja: Korszerű ismeretek nyújtása a család pedagógiai vonatkozásairól, kitekintve a társadalmi kérdésekre. A család nevelésben betöltött szerepének megismertetése. A saját tapasztalatok és a tudományos eredmények reflektálása.

Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenci táblája alapján):

e) tudása:

- Érti a jelenkori társadalom, kultúra, és intézményei közötti alapvető összefüggéseket, a sokféleség és sokoldalúság szerepét.
- Érti a tanulóval, pedagógussal, szakmai vezetővel, illetve partnerekkel való kommunikáció alapelveit, a működés törvényszerűségeit.

f) képességei:

- Képes a pedagógiai, pszichológiai jellegű, a nevelés, oktatás, kutatás, fejlesztés során vagy a szakmai társas együttműködésben keletkező problémák felismerésére.
- Anyanyelven és idegen nyelven, valamint az informatika legújabb eszközeivel képes hatékonyan kommunikálni, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.
- Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány és a társtudományok szaknyelvét, alapfogalmait. Meghatározott keretek között érvelni tud, megérti mások véleménynyilvánításának relevanciáját.

g) attitűdjei:

- Képviseli az együttműködés fontosságát, a közjó szolgálatát.
- Együttműködése bizalomalapú, nyitott az inklúzió és az adaptivitás szemléleteire.
- Nyitott a nemzetközi neveléstudományi trendek követésében, törekszik ehhez saját erőforrásainak önreflexív fejlesztésére.

h) autonómiája és felelőssége:

- Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg.

A tantárgy tartalma:

1-2. óra: Bevezetés, a tárgy céljának és feladatainak megbeszélése

A család fogalma, szerepe, feladatai

3-4. óra: A család szerkezete. Családi életciklusok

5-6. óra: A család, mint támogató rendszer és problémaforrás, a konfliktusok fő forrásai. A jól működő párkapcsolat jellemzői.

7-8. óra: Családi életre nevelés lehetőségei.

9. óra: A család és az iskola együttműködésének lehetőségei. A szülők személyiségének fejlesztése, szülői kompetenciák.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: előadás, bemutatás, szemléltetés, megbeszélés, vita.

Előtanulmányi feltételek: középiskolai tanulmányok

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tétel felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is): Felkészülés az órákra, a szakirodalom megismerése. Kiselőadás megtartása a félév témaköreiből.

Értékelés:

- elégséges a jegy, ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.
- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.
- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.
- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórák kívül elvégzendő feladatok óraszám és részletezése: lsd. követelményeknél

Kötelező irodalom:

Vajda Zsuzsanna, Kósa Éva (2005): Neveléslélektan. Osiris Kiadó, Budapest, 147-270.o.

Mészáros Ilona (2009): Pedellusok, avagy roma szülők az általános iskolában. In: Bábosik István, Torgyik Judit (szerk.): Az iskola szocializációs funkciói. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 224-235.o.

Tölgyesi József (2007): A pedagógus kapcsolatai kollégáival, a tanulókkal és a szülőkkel, In: Bábosik István, Torgyik Judit (szerk.): Pedagógusmesterség az Európai Unióban, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 105-124.o.

Krähenbül Verena, Jellouseck Hans és mtsai (2009): Mozaikcsaládok. Animula Kiadó, Budapest.

Mihalec Gábor (és mtsai.) (2011): A családi életre nevelés története, elmélete és módszertana, Új Pedagógiai Szemle, 1-5.sz. 96-119. o.

Földes Petra (2005): Változások a család és az iskola viszonyában – szempontok az iskola szocializációs szerepének újragondolásához, Új Pedagógiai Szemle, 4.sz. 39-44.o.

Ajánlott irodalom:

Garry Chapman (2017): A jól működő család 5 jellemzője. Harmat Kiadói Alapítvány, Budapest.

Kékes Szabó Marietta (2013): A család mint pszichoszociális háttér szerepe a fiatalok egészségfejlődésére, Iskolakultúra, 10.sz. 22-36.o.

Novák Éva (2009): Családról mindenkinek. JATEPress, Szeged.

Sztretykó György (2002): Globalizáció és család. A családszociológia új kihívásai. Comenius, Pécs.

Utasi Ágnes (2003): Független, egyedülálló harmincasok – a szingli. In: Spéder Zsolt: Család és népesség itthon és Európában. Századvég Kiadó, Budapest.

Tantárgyfelelős: Dr. Torgyik Judit**Oktatók: Dr. Torgyik Judit**

Tantárgy neve: Kulturális és globalizációs hatások a nevelésügyben	Kreditszáma: 5	Kódja: HU231
Óratípus: Előadás ☒ ☐ Szeminárium Gyakorlat ☐	Értékelés: Kollokvium ☒ ☐ Gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint Az oktatás nyelve, ha nem magyar: - A tantárgy előtanulmányi követelményei: - A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
A tantárgy célja: A nemzetközi térben zajló globális gazdasági, társadalmi folyamatok megismertetése, megértése, annak tudatosítása, milyen hatással vannak a transznacionális folyamatok az oktatásügyre. Európai társadalmi folyamatok ismerete és megértése. Transznacionális folyamatok oktatásra gyakorolt következményeinek átlátása. A kritikai gondolkodás fejlesztése.		

Fejlesztendő kompetencterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenctáblázata alapján):

a) tudása:

- Ismeri az oktatás-képzés, a tanulás fejlesztése, illetve a tanítással, neveléssel kapcsolatos innovációk főbb nemzetközi tendenciáit.
- Ismeri a szociológia, az antropológia alapfogalmait, tájékozott e diszciplínák és más, a neveléstudománnyal kapcsolatba kerülő tudományterület kapcsolódási lehetőségeiről.
- Ismeri a különböző tanulói csoportok heterogenitásának jellemzőit, tisztában van az eltérő társadalmi háttérű, eltérő tanulási utakon érkező gyermekek, fiatalok nevelésének, oktatásának különböző lehetőségeivel.

b) képességei:

- Anyanyelvén és idegen nyelven, valamint az informatika legújabb eszközeivel képes hatékonyan kommunikálni, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.
- Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány és a társtudományok szaknyelvét, alapfogalmait. Meghatározott keretek között érvelni tud, megérti mások véleménynyilvánításának relevanciáját.

c) attitűdjei:

- Folyamatosan átértékeli saját viszonyulásait a társadalmi és kulturális különbségekhez, a kisebbségek helyzete iránti érzékenység jellemzi, és feladatait a gyermeki és emberi jogok tisztelete mellett végzi.

d) autonómiája és felelőssége:

- Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg.

A tantárgy tartalma:

1-2. óra Bevezetés. A tárgy céljának, feladatának, követelményeinek megbeszélése. Globalizáció, amerikanizáció, európaizáció fogalma, jelentése, értelmezése és hatása az oktatásügyre.

3-4. óra A koronavírus járvány hatásai az oktatásra, a tanulókra, családokra és pedagógusokra.

5-6-7. óra: Az UNESCO fenntartható fejlődésre vonatkozó kritériumai – az oktatásban megjelenő céljai.

8-9. óra: Az Európai oktatási térség megteremtése és célterületei.

10-12. óra: Nyelvi, kulturális sokféleség az oktatási folyamatban, elfogadás, tolerancia fejlesztése.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: előadás, beszélgetés, megbeszélés, vita, szemléltetés.

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Kiselőadás megtartása a félév témaköreiből választva.

pótláskurzusban részt vevő hallgatók és egyéni tanrendben tanulók követelménye: 5 oldalas dolgozat beadása a szorgalmi időszak utolsó hetére, ennek témája a globalizáció hatása az oktatásra. A dolgozat legalább 5 szakirodalom felhasználásával készüljön.

Értékelés:

0-50% - elégtelen

51-70% - elégséges

71-80% - közepes

81-90% - jó

91-100% - jeles

Elégséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra: 150

A kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: 132 feladatot lsd. a követelményeknél

Kötelező irodalom:

A tanács (2020/c 2012 1/03) következtetései az oktatás és képzés területén a covid19 járvány elleni fellépésről
Fenntartható fejlődési célok oktatása (2017): UNESCO/Eszterházy Károly Egyetem Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Eger. (online elérhető)

Robin Schields (2013): Globalization and International Education. Bloomsbury, London/New Delhi, New York/Sydney.

Marcelo M. Sqárez-Orozco, Desirée Baolian Qin-Hillard (2004): Globalization. Culture and Education in the New Millennium. University of California Press, Berkley-Los Angeles/London.

Torgyik Judit (2009): Az európai oktatási rendszerek aktuális trendjei. In: Torgyik Judit: Oktatási rendszerek Európában. Krónika Nova Kiadó, Budapest, 8-20.o.

Ajánlott irodalom:

Varga Zsuzsanna (2013): Tudás és hatalom a XXI. század kezdetén – Az iskola, a gazdaság és a globalizáció, Eszmélet, 98.sz. 115-131.o.

Ulrich Beck (2005): Mi a globalizáció? A globalizmus tévedései: válaszok a globalizációra. Belvedere Meridionale, Szeged.

Giddens, Antony (2000): Elszabadult világ? Hogyan alakítja át életünket a globalizáció? Perfect, Budapest.

Education and Training in Europe 2020 – Responses from the EU Member States (2013): Eurydice report, Eurydice, Brussels.

Demeter Kinga (szerk.): A kompetencia. Kihívások és értelmezések. OKI, Budapest, 17-44.o.

Fleischmidt Margit, Nyíri Pál (2006): Nem kívánt gyerekek? Külföldi gyerekek magyar iskolákban, MTA Nemzeti-etnikai Kisebbségkutató Intézet, Budapest.

Melegh Attila (2011): Globalizáció és migráció Magyarországon, Educatio, 2.sz. 166-180.o.

Bókay Antal, Derényi András (2010): A magyar bolognai folyamat – az oktatás, a képzés és a tanulás új útjai a felsőoktatásban, Iskolakultúra, 9.sz. 3-12.o.

Forgács András, Laboda Zoltán (2003): Az Európai Unió és az oktatás. Press Publica, h.n.

Cséfalvay Zoltán (2004): Globalizáció 1.0. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Cséfalvay Zoltán (2004): Globalizáció 2.0. Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest.

Zarádý Zoltán (szerk.) (é.n.): Európa az iskolában - az iskola Európában. OKI, Budapest.

Joel Spring (2008): Research on Globalization and Education in: Review of Educational Research; 78, 2; Academic Research Library

Szabó Éva(2010): A felsőoktatás reformja és a Bologna- folyamat Magyarországon, Magyar Pedagógia 110/3

Tóth-Mózer Szilvia, Lévai Dóra, Szekszárdi Júlia (szerk.) (2012): Digitális nemzedék konferencia tanulmánykötet ELTE PPK

Tantárgyfelelős: Dr. Venter György

Oktató: Dr. Torgyik Judit

ifjúsági közösségszervezés:

Tantárgy neve:		Kreditszáma:	Kódja:
Egyéni esetkezelés, érdekegyeztetés az ifjúsági munkába		5	KN445, KN471
Óratípus:		Értékelés:	
Előadás	x	<u>Kollokvium</u> x	
Szeminárium	x	Gyakorlati jegy	
Gyakorlat		Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			

A tantárgy órarendi beosztása: <http://www.kodolanyi.hu/neptun/>

A tantárgy célja:

A hallgatók szerezzenek alapvető ismereteket az ifjúsági munka szociális aspektusának természetéről, céljáról, értékeiről, társadalmi funkciójáról, munkaterületeiről. Ismerjék meg a szakmai alapfogalmakat, gyakorolják a szakmai nyelvezet használatát. Legyenek tudatában az egyéni estekezelés alapvető sajátosságainak, folyamatának, korlátainak.

Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenci táblája alapján):

a) tudása

A hallgató ismeri a személyes ifjúságsegítés alapvető fogalmait lehetőségeit és korlátait

A hallgató ismeri az információszolgáltatás, tanácsadás és segítség különbözőségeit és szabályrendszerét.

b) képességei

- A hallgató képes az ifjúsági munka szociális aspektusainak helyénvaló használatára, az ifjúságsegítés és a szociális munka kapcsolatrendszerének, kapcsolódási pontjainak felismerésére, a módszertani alapelvek alkalmazására.

c) attitűdje

- Elkötelezett az egyén támogatásában, a problémahelyzettel küzdők segítésében.

d) autonómiája és felelőssége

- Rendelkezik a „minden ember fontos” szemléletével.

A tantárgy tartalma:

- A ifjúsági munka mint gyakorlati tevékenység
- Az ifjúsági munka szociális aspektusa tevékenységének lehetséges rendszerezése
- Az ifjúsági munka szociális aspektusának cél csoportjai
- A segítő tevékenység kockázatai – Szupervízió
- Az esetmunka mint a legelterjedtebb munkaforma
- Az esetmunka történeti fejlődésének néhány eleme
- Problémamegoldás az esetmunka terében
- Krízisintervenció az esetmunkában
- Konfliktuskezelés az esetmunkában, a mediáció alapelvei, alkalmazási lehetőségei
- A családsegítés feladatai, módszerei
- Az ifjúsági munka szociális aspektusai más csoportokkal és közösségekben
- A szociális adminisztráció

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Frontális munka

Esetmegbeszélések

Előtanulmányi feltételek:

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Értékelés:

Elégséges: ha a hallgató nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-65%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha a hallgató bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 66-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Kulturális Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150
Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Kötelező irodalom:

- Nagy Ádám – Szabó Judit Nikoletta (szerk.): Tudástár a közösségi művelődésben. Motiválás a közösségi művelődésben és az ifjúság bevonása, NMI, 2018.
- Hegyesi Gábor – Talyigás Katalin (szerk.) (1996): A szociális munka elmélete és gyakorlata I. Semmelweis Kiadó, Budapest ISBN: 963815473X
- Nagy Ádám–Bodor Tamás–Domokos Tamás–Schád László: (2014): Ifjúságügy. ISZT Alapítvány – Budapest (megfelelő fejezetek)

Ajánlott irodalom:

- Soós Zsolt (2005): A szociális munka alapjai, Comenius, Győr ISBN: 9638671149
- Lüssi, Peter (1997): A rendszerszemléletű szociális munka gyakorlati tankönyve. Párbeszéd és HÍD Alapítvány, Budapest ISBN: 9637166645
- Kozma Judit (szerk.) (2002): Kézikönyv szociális munkásoknak. Szociális Szakmai Szövetség, Budapest ISBN: 9630099721

Tantárgyfelelős: Dr. Nagy Ádám

Oktató: Dr. Balázs Eszter

Tantárgy neve: **Kreditszáma:** 5 **Kódja:** HU231
Kulturális és globalizációs hatások a nevelésügyben

Óratípus:

Előadás
Szeminárium
Gyakorlat

Értékelés:

Kollokvium
Gyakorlati jegy

A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint

A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint

Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -

A tantárgy előtanulmányi követelményei: -

A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező

A tantárgy órarendi beosztása: <http://www.kodolanyi.hu/neptun/>

A tantárgy célja: A nemzetközi térben zajló globális gazdasági, társadalmi folyamatok megismertetése, megértése, annak tudatosítása, milyen hatással vannak a transznacionális folyamatok az oktatásügyre. Európai társadalmi folyamatok ismerete és megértése. Transznacionális folyamatok oktatásra gyakorolt következményeinek átlátása. A kritikai gondolkodás fejlesztése.

Fejlesztendő kompetencterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenctáblázata alapján):

e) tudása:

- Ismeri az oktatás-képzés, a tanulás fejlesztése, illetve a tanítással, neveléssel kapcsolatos innovációk főbb nemzetközi tendenciáit.

- Ismeri a szociológia, az antropológia alapfogalmait, tájékozott e diszciplínák és más, a neveléstudománnyal kapcsolatba kerülő tudományterület kapcsolódási lehetőségeiről.

- Ismeri a különböző tanulói csoportok heterogenitásának jellemzőit, tisztában van az eltérő társadalmi háttérű, eltérő tanulási utakon érkező gyermekek, fiatalok nevelésének, oktatásának különböző lehetőségeivel.

f) képességei:

- Anyanyelvén és idegen nyelven, valamint az informatika legújabb eszközeivel képes hatékonyan kommunikálni, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.

- Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány és a társtudományok szaknyelvét, alapfogalmait. Meghatározott keretek között érvelni tud, megérti mások véleménynyilvánításának relevanciáját.

g) attitűdjei:

- Folyamatosan átértékeli saját viszonyulásait a társadalmi és kulturális különbségekhez, a kisebbségek helyzete iránti érzékenység jellemzi, és feladatait a gyermeki és emberi jogok tisztelete mellett végzi.

h) autonómiája és felelőssége:

- Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg.

A tantárgy tartalma:

1-2. óra Bevezetés. A tárgy céljának, feladatának, követelményeinek megbeszélése. Globalizáció, amerikanizáció, európaizáció fogalma, jelentése, értelmezése és hatása az oktatásügyre.

3-4. óra A koronavírus járvány hatásai az oktatásra, a tanulókra, családokra és pedagógusokra.

5-6-7. óra: Az UNESCO fenntartható fejlődésre vonatkozó kritériumai – az oktatásban megjelenő céljai.

8-9. óra: Az Európai oktatási térség megteremtése és célterületei.

10-12. óra: Nyelvi, kulturális sokféleség az oktatási folyamatban, elfogadás, tolerancia fejlesztése.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: előadás, beszélgetés, megbeszélés, vita, szemléltetés.

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Kiselőadás megtartása a félév témaköreiből választva.

pótláskurzusban részt vevő hallgatók és egyéni tanrendben tanulók követelménye: 5 oldalas dolgozat beadása a szorgalmi időszak utolsó hetére, ennek témája a globalizáció hatása az oktatásra. A dolgozat legalább 5 szakirodalom felhasználásával készüljön.

Értékelés:

0-50% - elégtelen

51-70% - elégséges

71-80% - közepes

81-90% - jó

91-100% - jeles

Elégséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra: 150

A kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: 132 feladatot lsd. a követelményeknél

Kötelező irodalom:

A tanács (2020/c 2012 1/03) következtetései az oktatás és képzés területén a covid19 járvány elleni fellépésről
Fenntartható fejlődési célok oktatása (2017): UNESCO/Eszterházy Károly Egyetem Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Eger. (online elérhető)

Robin Shields (2013): Globalization and International Education. Bloomsbury, London/New Delhi, New York/Sydney.

Marcelo M. Sqárez-Orozco, Desirée Baolian Qin-Hillard (2004): Globalization. Culture and Education int he New Millenium. University of California Press, Berkley-Los Angeles/London.

Torgyik Judit (2009): Az európai oktatási rendszerek aktuális trendjei. In: Torgyik Judit: Oktatási rendszerek Európában. Krónika Nova Kiadó, Budapest, 8-20.o.

Ajánlott irodalom:

Varga Zsuzsanna (2013): Tudás és hatalom a XXI. század kezdetén – Az iskola, a gazdaság és a globalizáció, Eszmélet, 98.sz. 115-131.o.

Ulrich Beck (2005): Mi a globalizáció? A globalizmus tévedései: válaszok a globalizációra. Belvedere Meridionale, Szeged.

Giddens, Antony (2000): Elszabadult világ? Hogyan alakítja át életünket a globalizáció? Perfect, Budapest.

Education and Training in Europe 2020 – Responses from the EU Member States (2013): Eurydice report, Eurydice, Brussels.

Demeter Kinga (szerk.): A kompetencia. Kihívások és értelmezések. OKI, Budapest, 17-44.o.

Fleischmidt Margit, Nyíri Pál (2006): Nem kívánt gyerekek? Külföldi gyerekek magyar iskolákban, MTA Nemzeti-etnikai Kisebbségkutató Intézet, Budapest.

Melegh Attila (2011): Globalizáció és migráció Magyarországon, Educatio, 2.sz. 166-180.o.

Bókay Antal, Derényi András (2010): A magyar bolognai folyamat – az oktatás, a képzés és a tanulás új útjai a felsőoktatásban, Iskolakultúra, 9.sz. 3-12.o.

Forgács András, Laboda Zoltán (2003): Az Európai Unió és az oktatás. Press Publica, h.n.

Cséfalvay Zoltán (2004): Globalizáció 1.0. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Cséfalvay Zoltán (2004): Globalizáció 2.0. Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest.

Zarady Zoltán (szerk.) (é.n.): Európa az iskolában - az iskola Európában. OKI, Budapest.

Joel Spring (2008): Research on Globalization and Education in: Review of Educational Research; 78, 2; Academic Research Library

Szabó Éva(2010): A felsőoktatás reformja és a Bologna- folyamat Magyarországon, Magyar Pedagógia 110/3

Tóth-Mózer Szilvia, Lévai Dóra, Szekszárdi Júlia (szerk.) (2012): Digitális nemzedék konferencia tanulmánykötet ELTE PPK

Tantárgyfelelős: Dr. Venter György

Oktató: Dr. Torgyik Judit

Tantárgy neve: Területi és társadalmi egyenlőtlenségek	Kreditszáma: 5	Kódja: HU108
Óratípus: <u>Előadás 6 óra</u> Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: <u>Kollokvium</u> Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: -		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		

A tantárgy célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók felismerjék a társadalom térbeli elhelyezkedésének jellegzetességeit, a globalizáció európai és magyarországi érvényesülését a globális hatások következményeként kialakult regionális egyenlőtlenségeket. A kurzus kiemelten foglalkozik a területi és társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó szociális jellegű problémákkal, mint a társadalmi kirekesztés, a szegregáció és a perifériaképződés. Ezek az ismeretek a későbbiekben megfelelő háttérrel nyújtanak egy adott szociális probléma megfelelő elméleti, a térbeliséget is figyelembe vevő elemzéseinek elkészítéséhez. A kurzus során a hallgatók megismerkednek a globalizáció, regionális egyenlőtlenség jellemzőivel, a magyar területi fejlődés sajátosságaival, a területi egyenlőtlenségekből fakadó társadalmi problémák jellemzőivel, a kezelésükre vonatkozó eszközökkel.

Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak KKK-ja alapján):**Tudása:**

- Ismeri és érti a humán fejlődésre, a társadalmi rendszerre, tagozódásra, intézményekre és szervezetekre, a gazdasági fejlődésre vonatkozó főbb elméleteket.
- Ismeri és érti a társadalom működését, a társadalmi folyamatokat, a társadalmi és szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket.
- Ismeri és érti a társadalmi egyenlőtlenségeket, megismeri az egyenlőtlenségek és a kirekesztés csökkentése érdekében felhasználható szociálpolitikai eszközöket.

Képességei:

- Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között.
- Képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében.
- Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát.
- Felkészült a szakmai csapatmunkára, félév során csapatban kidolgozott esettanulmányok fejlesztik a hallgatók saját kutatásra, értékelésre és prezentálásra való képességét.

Attitűdje:

- Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai érték közösség mellett.

Autonómiája és felelőssége:

- Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.
- Munkája során törekszik az önálló gondolkodásra és kritika és-véleményformálásra.

A tantárgy tartalma:

1. Bevezetés, tantárgyi tematika, feladatok, határidők megbeszélése.
2. Globalizáció (fogalomrendszer, a globalizáció háttere, fejlett és fejlődő országok fejlődési pályái).
3. A globalizáció és a városfejlődés kapcsolata (alapvető elméletek, fogalomrendszer, a városnövekedés tendenciái).
4. Európai térbeli társadalmi egyenlőtlenségek; Módszerek, források.
5. A magyar területi és társadalmi egyenlőtlenségek történeti alakulása, a meghatározó tényezők, és azok változásai.
6. A magyarországi területi egyenlőtlenségek főbb sajátosságai, a gazdasági, az infrastrukturális, az intézmény ellátottsági, regionális, és várostérségi különbségek.
7. A magyarországi területi egyenlőtlenségek társadalmi következményei, a térbeli társadalmi elhelyezkedés folyamatai, a szegregáció mechanizmusai.
8. A városi és a vidéki szegénység, a társadalmi kirekesztés jelenségei. A városfelújítás és várospusztulás jelenségei.
9. A térbeli, társadalmi konfliktusok, a különböző típusú települések, a városi és a rurális térségek, a város centrumok és a környékek közötti társadalmi ellentmondások.
10. Kezelési eszközök a területi egyenlőtlenségek mérséklésére: városrehabilitáció, magyarországi stratégiák, elképzelések, jó gyakorlatok bemutatása. Területpolitika.
11. A versenyképesség és jól-lét dimenziói
12. Az Európai Unió kohéziós politikája és a területi, társadalmi egyenlőtlenségek kezelése.
13. Összefoglalás, értékelés.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Az előadás vita- és gondolatindító jellegű, az előadásokon a vitára, problémamegoldásra, az érvek-ellenérvek felsorakoztatására, a tények szelektálására, valós gyakorlati tapasztalatok megbeszélésére, az összefüggések átlátására, felismerésére törekszünk.

Mindezt az érvelési és tárgyalási technikák fejlesztésével, primer források és dokumentumok elemzésével, az azokról való információszerezéssel, a csoportos és az önálló munkavégzés képességének fejlesztésével érjük el.

Előtanulmányi feltételek: -

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Nappalis képzés:

- Órákon való aktív részvétel.
- A Fórumon a félév során feltöltött problémafelvetésekre, témákra történő válaszadás.
- Egy területi társadalmi probléma kiválasztása (pl. egy szegregálódó városrész, vagy településrész, leszakadó országrész) és erről egy 8-10 oldal terjedelmű esettanulmány készítése, saját terepbejárással, szociofotókkal, szakirodalom feldolgozással, önálló konklúziókkal. Mód van a párban való munka elkészítésére is. A tanulmányokat a Moodle rendszerbe az egyéni portfólióba kell feltölteni a szorgalmi időszak 14. hetéig.
- A kurzust szóbeli vizsga zárja, ahol az esettanulmányok prezentálására és közös megvitatására kerül sor.

A tanulmány formai követelményei

- A beküldendő feladat kizárólag számítógéppel készülhet.
- terjedelem 8-10-A/4 oldal
- a dolgozat szerkesztett legyen
- az előlapon szerepeljen: a hallgató neve, a tantárgy neve, kódja, az oktató neve, a dolgozat címe, keltezés
- Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék
- Az előlap, a tartalomjegyzék és a felhasznált irodalom jegyzéke nem képezi a 8-10 oldal részét.
- Ábrák, táblázatok a mellékletben elhelyezhetők, de nem képezik a 8-10 oldal részét.
- A beküldendő feladat egy tudományos elemzés. A tudományos tanulmányoknak megfelelően folyó szöveg Times New Roman, 12-es betűméret, címek-fejezetek kiemelve félkövér betűvel; 1,5 sortáv; körben 2,5-ös margó; sorkizárt forma.
- A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kérem elkészíteni. **A jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!**
- A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.
- A dolgozat a tudományos feltárás: problémafelvetéssel, a témaválasztás indoklásával kezdődjön, s a téma tárgyalása, a szükséges elemzések elvégzése után összegzéssel, valamint a felhasznált irodalom jegyzékével végződjön.

Részidős képzés: ua. mint nappali tagozaton

Pót- és vizsgakurzus, valamint kedvezményes tanrend esetében

A követelmény megegyezik a nappali és levelező és tagozattal

Értékelés:

Elésleges: A hallgató minimális szinten ismeri a területi és társadalmi egyenlőtlenségek sajátosságait, a szociális munka beavatkozási formáit, de nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában. Képes a szakmai problémák elemi szintű azonosítására. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum az órák 75 %-án).

Közepes: Kissé bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit; folyamatosan fejleszti saját szaktárgyi és szaknyelvi tudását, átlátja és képviseli a független, értékközvetítő elemző gondolkodás-mintáit és módozatait. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum az órák 75 %-án).

Jó: A hallgató csupán kisebb hiányosságokkal rendelkezik a fogalmak és az elméletek ismeretében, nem csak képes számot adni az órán tanultakról, hanem azokat képes integrálni más ismeretekkel. Magabiztos, jól tájékozódik a területi és társadalmi egyenlőtlenségek rendszerében, az erre vonatkozó

módszertani felkészültsége alapos, képes alkalmazni az intervenció módszereket, tanári irányítással képes önálló munka és csoportos munka végzésére, ismeretei célzott bővítésére. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja, a hallgató ezeken aktívan szerepel (kérdez, felel, véleményez) (részvétel az órák minimum az órák 80 %-án).

Jeles: A hallgató árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Gyakorlati elemzés szintjén elsajátította a szociális munka sajátosságait a területi és társadalmi egyenlőtlenségek kezelésében, tájékozott a szociális munka színtereiben, a szociális munka eszközeiben és módszereiben és azok alkalmazásában, ismeri a szociális munka aktuális kérdéseit, kutatási irányait és eredményeit. Bizonyítja jártasságát a szociális munkához kapcsolódó elemzési és értelmezési módszerekben, tudományos vitákban, önállóan képes szóbeli hipotéziseket megfogalmazni, a lehetséges válaszokat kifejteni, és erre alapozva írásbeli tudományos munkákat alkotni. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum az órák 85 %-án).

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Humánfejlesztési tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal):150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

A szóbeli kollokviumra való felkészülés (max. 45 óra) **30%**

Szakspecifikus beadandó feladat készítése, az elkészítéshez szükséges szakirodalom feldolgozásával együtt (max. 45 óra) **30%**

A Moodle Fórumon a félév során feltöltött problémafelvetésekre, témákra történő válaszadás (max. 60 óra) **40%**

Az érdemjegy a Moodle Fórum felületére feltöltött témák feldolgozásából, a beadandó feladat megoldásából és a szóbeli kollokvium együttes eredményéből tevődik össze. Mindegyik feladat megoldása kritériumkövetelmény, bármely feladat megoldásának hiánya aláírás megtagadva bejegyzést von maga után.

Kötelező irodalom:

Dombi Gábor at. all (2017) A területi tőke és magyarországi dimenziói. NYICITA Alapítvány. Balatonfüzfő.

Lőrinczné dr. Bencze Edit: Régiók Európája KJF távoktatási tananyag

Schuchmann, J.-Váradi, Zs. (2015) A magyar nagyváros-térségek társadalmi demográfiai szerkezete
In: Szirmai, V.(szerk.): A területi egyenlőtlenségektől a társadalmi jól-lét felé, KJF, 2015, 111-130.oldal.

Szirmai, V. (szerk.) (2015) A területi egyenlőtlenségektől a társadalmi jól-lét felé, KJF, 2015. p.480

Szirmai, V. (2004) Globalizáció és a nagyvárosi tér társadalmi szerkezete. Szociológiai Szemle. 4. sz. 3-25.

Ajánlott irodalom:

Bihari Zsuzsanna – Kovács Katalin (2008) Lejtők és csúszdák, avagy a foglalkoztatási esélyek térbeli egyenlőtlensége az ezredfordulón. In: Csanádi Gábor – Csizmady Adrienne (szerk): Társadalom – Tér – Szerkezet. ELTE TáTK Városi és Regionális Kutatások Központja.

Csanádi G - Csizmady A (2008) Társadalom – Tér – Szerkezet. ELTE TáTK, Budapest.

Nemes Nagy J. (szerk.) (2005) Regionális elemzési módszerek. Regionális Tudományi Tanulmányok 9. ELTE Eötvös Kiadó. Budapest.

Power, Anne (2006) Hol vannak a szegények? In: Anthony Giddens – Patrick Diamond (szerk.): Írások az egyenlőtlenségről, az egyenlősdiről – és az új egyenlőségről. Budapest. Napvilág Kiadó
Tér és Társadalom c. folyóirat www.rkk.hu/tet.html

Tantárgyfelelős: Lőrinczné Dr. habil. Bencze Edit, PhD, főiskolai tanár

Oktatók: Lőrinczné Dr. habil. Bencze Edit, PhD, főiskolai tanár

e-mentor:

Tantárgy neve: Az informatikai kultúra biztonsági szabályozása		Kreditszáma: 5	Kódja: IN068
Óratípus: <u>Előadás</u> Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: <u>Kollokvium</u> Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			

A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező

A tantárgy órarendi beosztása: <http://www.kodolanyi.hu/neptun/>

A tantárgy célja:

hogyan megismertesse a hallgatókkal az informatikai kultúra és az információbiztonság fogalmait, valamint a számítógépes rendszerek és hálózatok biztonságának fontosságát.

A tantárgy kitér az adatvédelemre, a jogi szabályozásra és az etikai kérdésekre is, amelyek mind nagyon fontosak az informatikai biztonság szempontjából. Emellett a tantárgy célja az is, hogy a hallgatók megismerkedjenek a legújabb biztonsági technológiákkal és eszközökkel, valamint megtanulják, hogyan kell védeni az adatokat és az információkat a különböző támadásokkal szemben.

A tantárgy célja továbbá az is, hogy felkészítse a hallgatókat arra, hogy az informatikai biztonsággal kapcsolatos problémákat felismerjék és megoldják, valamint megértsék azoknak a gazdasági, társadalmi és politikai hatásait. A tantárgy fontos szerepet játszik abban, hogy a hallgatók megértsék az informatika és az információ kezelésének fontosságát a mai világban és felkészüljenek a jövő kihívásaira.

Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenci táblája alapján):

t) tudása

- magyar nyelven a főbb programozási paradigmákra, programnyelvekre, fejlesztési eszközökre, a mobil alkalmazásfejlesztés sajátosságaira
- az informatikai szakterületének műveléséhez szükséges alapvető matematikai és fizikai elvekre és módszerekre, az adatbázisalapú rendszerek felépítésére, tulajdonságaira, a fontos szoftverfejlesztési módszertanokra, informatikai tervekre és dokumentációk jelölésrendszerére. vagyis
- a szakkifejezések kielégítő definiálására
- a típusproblémák rutinszerű felismerésére
- a típusmegoldások hatásos és hatékony kivitelezésére
- a probléma-megoldás párok sikeres beazonosítására
- a megoldási alternatívák értékelésére, rangsorolására illetve
- angolnyelv-tudása eléri a képzéshez, valamint a folyamatos szakmai önképzéshez szükséges szintet

u) képességei

- a programozásra objektumorientált, vizuális és egyéb programozási környezetben, ill. rétegezett és elosztott rendszerek programozására, WEB és mobilprogramozásra, beágyazott rendszerek megvalósításában való részvételre
- a tanult fejlesztési módszereket, hibakeresési, tesztelési és minőségbiztosítási eljárásokat felhasználva tervezési, fejlesztési és üzemeltetési feladatok ellátására
- a csoportmunkában való együttműködésre saját és más szakterületek képviselőivel egy adott probléma megoldásának kidolgozásában
- az angol nyelvű szakirodalom megismerésére, a szakszöveg megértésére és feldolgozására
- magyar és angol nyelven történő kommunikálásra szakmai kérdésekről felhasználókkal és szakember kollégákkal
- a folyamatos önképzésre, lépést tartva ezáltal az informatikai szakma fejlődésével vagyis
- piacképes/kreatív megoldások piacképes/kreatív prezentációjára.....
- tudása automatizálására
- a Súlyos és egyéb források kritikai értelmezésére
- problémák csoportos megoldásának tervezésére, szervezésére
- csoportmunkában való hatásos és hatékony részvételre

v) attitűdjei

- Nyitott az új módszerek, programozási nyelvek, eljárások megismerésére és azok készség szintű elsajátítására, valamint lépést tud tartani ezek fejlődésével.
- Nyitott az informatikai eszközöket alkalmazó más szakterületek megismerésére és az ott felmerülő informatikai problémák megoldására, együttműködve az adott terület szakembereivel.
- Érti és magáénak érzi a szakma etikai elveit és jogi vonatkozásait, döntési helyzetekben maradéktalanul figyelembe véve azokat.
- Törekszik a hatékony és minőségi munkavégzésre.
- Szem előtt tartja és ügyel a munkatársai és a megrendelők adatainak, információinak biztonságára.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget érez az önálló és csoportban végzett informatikai rendszerelemzői, fejlesztői és üzemeltetési tevékenységéért.
- Az alkalmazott technológiák hiányosságait és kockázatait igyekszik kiküszöbölni.
- Az informatikai biztonságra törekedve felkészül a potenciális veszélyek és támadások kivédésére.

A tantárgy tartalma:

- I. Az adatbiztonság fogalma, szabályozási területe, informatikai vonatkozásai
Az adatbiztonság hatályos magyarországi szabályozása
Az adatbiztonság hatályos Európai Unió szabályozása
- II. Az alapvető elektronikus információbiztonsági követelmények
Számítógépes, hálózati és internetes biztonság alapfogalmai
- III. A személyes adatok, minősített adatok és jogilag minősített titkok szerepe, védelme
Az állami és önkormányzati szervek információs rendszereinek védelme
A nemzeti és európai létfontosságú rendszerelemek információs rendszereinek védelme
- IV. Biztonsági osztályok és szintek, besorolás
Biztonsági felelős szerepe, feladatai
Nemzeti Kibervédelmi Intézet hatósági szerepe, sérülékenységvizsgálattal kapcsolatos feladatai
Magyarország kiberbiztonsági stratégiái, Nemzeti Kiberbiztonsági Koordinációs Tanács
Eseménykezelő központok
Az Európai Unió kibervédelmi szabályozásai
- V. Fizikai védelem
- VI. Adminisztratív védelem
- VII. Logikai védelem
- VIII. Büntetőjogi tényállások a személyes adatokkal kapcsolatosan, kiberbűncselekmények
- IX. Üzletmenet-folytonosság
Kockázatelemzés
Incidenskezelés
- X. Szoftverfejlesztés biztonsága
IoT, ipari IoT, Cloud, BigData, BlockChain

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

[https://press.mater.uni-](https://press.mater.uni-mate.hu/81/6/Módszertani%20eszköztár%20felsőoktatásban%20tan%C3%ADtók%20számára%20_%20teljes%20kötet.pdf)

[mate.hu/81/6/Módszertani%20eszköztár%20felsőoktatásban%20tan%C3%ADtók%20számára%20_%20teljes%20kötet.pdf](https://press.mater.uni-mate.hu/81/6/Módszertani%20eszköztár%20felsőoktatásban%20tan%C3%ADtók%20számára%20_%20teljes%20kötet.pdf)

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó **további módok, jellemzők:** tudásdiagnosztizálás, offline csoportos munka, online kollaboráció, tananyagfejlesztés, prezentáció: saját megoldás védelme, esettanulmány, megoldásvázlatok

Előtanulmányi feltételek:

nincs ill. ECDL-szintű számítástechnikai alapismeretek

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tétel felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

önálló feladat

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további módok:** A mintatanterv szerint haladók számára: egymás

feladatainak javítása, didaktikailag hibás esetben is adekvát önellenőrző kérdések Hallgatók általi fejlesztése, típushiba-katalógus-fejlesztés, megoldások katalogizálása, megoldások benchmarking jellegű összevetése – az oktatás bármely szakaszában feltárt hibák/problémák javításának állandó lehetőségét biztosítva a maximális pontszám lehetőségét évközben nem határidőhöz kötve.

A félév során a gyakorlatok és konzultációk rendszeres látogatása szükséges, valamint többrétegű közel piacképes önálló feladat kidolgozása a félév során több részhatáridővel valós megrendelők bevonásával a tanegység anyagából. A félév végéhez közeledve minden hallgató egy rövid ZH-t is ír a szakmai kifejezőképesség problémáival való szembesítés céljából. A Hallgatók a félév során megszerzett pontszámok alapján kapják meg a végleges jegyüket, ahol a pontszerzési lehetőségek meghaladják a 100 pontos rendszer maximumát annak érdekében, hogy a mindenki másként egyformán értékes szakember elvet a Hallgatók testre szabott módon vállalt részfeladatokon keresztül élhessék meg.

Részidős (levelező) képzésben a konzultációkon kívül a kommunikáció, a feladatok bemutatása, részben a számonkérés is elsősorban a Moodle rendszerben történik. A félév során a konzultációk rendszeres látogatása elvárás.

Értékelés:

Elésleges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Informatika Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

•

Kötelező irodalom:

1. Bruce Schneier: "Applied Cryptography: Protocols, Algorithms, and Source Code in C"
2. Ross J. Anderson: "Security Engineering: A Guide to Building Dependable Distributed Systems"
3. David E. Sanger: "The Perfect Weapon: War, Sabotage, and Fear in the Cyber Age"
4. Cory Doctorow: "Little Brother"
5. Edward Snowden: "Permanent Record"

Ajánlott irodalom:

1. Rebecca Tushnet, Pauline C. Reich, és James Boyle: "Intellectual Property: Law and the Information Society"
2. Tim Wu: "The Master Switch: The Rise and Fall of Information Empires"
3. Lawrence Lessig: "Code and Other Laws of Cyberspace"
4. Bruce Schneier: "Secrets and Lies: Digital Security in a Networked World"
5. Joseph Menn: "Fatal System Error: The Hunt for the New Crime Lords Who Are Bringing Down the Internet"

Ezen irodalmak mellett további ajánlott irodalom a nemzetközi és hazai jogi szabályozások, illetve a hírek, tudományos kutatások és publikációk figyelemmel kísérése, amelyek hozzájárulnak az információbiztonsághoz és az informatikai kultúrához kapcsolódó aktuális témák megértéséhez.

Tantárgyfelelős: Dr. Rikk János, egyetemi docens, PhD

Oktató: Dr. Rikk János, egyetemi docens, PhD és felkért vendégelőadók

Tantárgy neve: Közösségi média		Kreditszáma: 5	Kódja: IN069
Óratípus: <u>Előadás</u> Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: <u>Kollokvium</u> Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			

A tantárgy célja:

Átfogó ismereteket nyújtani a közösségi média világról, platformjairól és azok használatáról.

Megismertetni a diákokat a közösségi média felhasználói élményének és felületeinek tervezésével, valamint a tartalomtervezés és interakciók fontosságával a platformokon.

Felkészíteni a hallgatókat a közösségi média kommunikációra és stratégiájára, az üzleti lehetőségek és a hatékonyság mérésének megértésével.

Tájékoztatni a diákokat a közösségi média jogi és etikai kérdéseiről, az adatvédelmi és biztonsági kérdésekről, a jogi felelősségről és az etikai kihívásokról.

Értékeli a közösségi média szerepét a vállalkozásokban, az üzleti kommunikációban és a vevői kapcsolatban, valamint a termékfejlesztésben és piacutatásban.

Elemzi a közösségi média hatását a társadalmi változásokra, a politikai kommunikációra és a média kultúrájára.

Bevezeti a diákokat az új trendekbe és lehetőségekbe, mint az AR/VR, az IoT és a kiterjesztett valóság, valamint a mesterséges intelligencia és a gépi tanulás szerepébe a közösségi médiában.

Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciátlája alapján):

w) tudása

- magyar nyelven a főbb programozási paradigmákra, programnyelvekre, fejlesztési eszközökre, a mobil alkalmazásfejlesztés sajátosságaira
- az informatikai szakterületének műveléséhez szükséges alapvető matematikai és fizikai elvekre és módszerekre, az adatbázisalapú rendszerek felépítésére, tulajdonságaira, a fontos szoftverfejlesztési módszertanokra, informatikai tervekre és dokumentációk jelölésrendszerére. vagyis
- a szakkifejezések kielégítő definiálására
- a típusproblémák rutinszerű felismerésére
- a típusmegoldások hatásos és hatékony kivitelezésére
- a probléma-megoldás párok sikeres beazonosítására
- a megoldási alternatívák értékelésére, rangsorolására illetve
- angolnyelv-tudása eléri a képzéshez, valamint a folyamatos szakmai önképzéshez szükséges szintet

x) képességei

- a programozásra objektumorientált, vizuális és egyéb programozási környezetben, ill. rétegzett és elosztott rendszerek programozására, WEB és mobilprogramozásra, beágyazott rendszerek megvalósításában való részvételre
- a tanult fejlesztési módszereket, hibakeresési, tesztelési és minőségbiztosítási eljárásokat felhasználva tervezési, fejlesztési és üzemeltetési feladatok ellátására
- a csoportmunkában való együttműködésre saját és más szakterületek képviselőivel egy adott probléma megoldásának kidolgozásában
- az angol nyelvű szakirodalom megismerésére, a szakszöveg megértésére és feldolgozására
- magyar és angol nyelven történő kommunikálásra szakmai kérdésekről felhasználókkal és szakember kollégákkal
- a folyamatos önképzésre, lépést tartva ezáltal az informatikai szakma fejlődésével vagyis
- piacképes/kreatív megoldások piacképes/kreatív prezentációjára.....
- tudása automatizálására
- a Súlyos és egyéb források kritikai értelmezésére
- problémák csoportos megoldásának tervezésére, szervezésére
- csoportmunkában való hatásos és hatékony részvételre

y) attitűdjei

- Nyitott az új módszerek, programozási nyelvek, eljárások megismerésére és azok készség szintű elsajátítására, valamint lépést tud tartani ezek fejlődésével.
- Nyitott az informatikai eszközöket alkalmazó más szakterületek megismerésére és az ott felmerülő informatikai problémák megoldására, együttműködve az adott terület szakembereivel.
- Érti és magáénak érzi a szakma etikai elveit és jogi vonatkozásait, döntési helyzetekben maradéktalanul figyelembe véve azokat.
- Törekszik a hatékony és minőségi munkavégzésre.
- Szem előtt tartja és ügyel a munkatársai és a megrendelők adatainak, információinak biztonságára.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget érez az önálló és csoportban végzett informatikai rendszerelemzői, fejlesztői és üzemeltetési

tevékenységéért.

- Az alkalmazott technológiák hiányosságait és kockázatait igyekeznek kiküszöbölni.
- Az informatikai biztonságra törekedve felkészül a potenciális veszélyek és támadások kivédésére.

A tantárgy tartalma:

1. Bevezetés a közösségi média világába
  - a. A közösségi média fogalma és története
  - b. A közösségi média platformok áttekintése
  - c. Az influencer marketing és a közösségi média szerepe a marketingben
2. A közösségi média platformok felhasználói élménye
  - a. A felhasználói élmény és a felhasználói felületek tervezése
  - b. A tartalomtervezés és az interakciók fontossága a közösségi média platformokon
  - c. A felhasználói adatok elemzése és értelmezése
3. A közösségi média kommunikáció és stratégia
  - a. A közösségi média kommunikációs lehetőségei és a csatornák kiválasztása
  - b. A közösségi média stratégiák tervezése és végrehajtása
  - c. A közösségi média hatékonyságának mérése és értékelése
4. A közösségi média jogi és etikai kérdései
  - a. A közösségi média adatvédelmi és biztonsági kérdései
  - b. Az online kommunikáció szabályozása és a jogi felelősség
  - c. Az etikai kihívások és a közösségi média felhasználói magatartása
5. A közösségi média és a vállalkozások
  - a. A közösségi média szerepe az üzleti kommunikációban és a vevői kapcsolatokban
  - b. A közösségi média használata a termékfejlesztésben és a piackutatásban
  - c. A közösségi média szerepe a vállalati hírnév és az employer branding terén
6. A közösségi média és a társadalom
  - a. A közösségi média szerepe a társadalmi változásokban és a politikai kommunikációban
  - b. A közösségi média hatása a fiatalokra és a közösségi életre
  - c. A közösségi média és a média kultúrája: az álhírek és a média manipuláció kérdései
7. Az új trendek és a jövő lehetőségei
  - a. Az új közösségi média trendek és platformok áttekintése
  - b. A mesterséges intelligencia és a gépi tanulás szerepe a közösségi médiában
  - c. A jövő kilátásai: az AR/VR, az IoT és a kiterjesztett valóság szerepe

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

[https://press.mater.uni-](https://press.mater.uni-mate.hu/81/6/Módszertani%20eszköztár%20felsőoktatásban%20tan%C3%ADtók%20számára%20_20teljes%20kötet.pdf)

[mate.hu/81/6/Módszertani%20eszköztár%20felsőoktatásban%20tan%C3%ADtók%20számára%20_20teljes%20kötet.pdf](https://press.mater.uni-mate.hu/81/6/Módszertani%20eszköztár%20felsőoktatásban%20tan%C3%ADtók%20számára%20_20teljes%20kötet.pdf)

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó **további módok, jellemzők:** tudásdiagnosztizálás, offline csoportos munka, online kollaboráció, tananyagfejlesztés, prezentáció: saját megoldás véde, esettanulmány, megoldásvázlatok

Előtanulmányi feltételek:

nincs ill. ECDL-szintű számítástechnikai alapismeretek

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételtek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

önálló feladat

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további módok:** A mintatanterv szerint haladók számára: egymás feladatainak javítása, didaktikailag hibás esetben is adekvát önellenőrző kérdések Hallgatók általi fejlesztése, típushiba-katalógus-fejlesztés, megoldások katalogizálása, megoldások benchmarking jellegű összevetése – az oktatás bármely szakaszában feltárt hibák/problémák javításának állandó lehetőségét biztosítva a maximális pontszám lehetőségét évközben nem határidőhöz kötve.

A félév során a gyakorlatok és konzultációk rendszeres látogatása szükséges, valamint többrétegű közel piacképes önálló feladat kidolgozása a félév során több részhatáridővel valós megrendelők bevonásával a tanegység anyagából. A félév végéhez közeledve minden hallgató egy rövid ZH-t is ír a szakmai kifejezőkészség problémáival való szembesítés céljából. A Hallgatók a félév során megszerzett pontszámok alapján kapják meg a végleges jegyüket, ahol a pontszerzési lehetőségek meghaladják a 100 pontos rendszer maximumát annak érdekében, hogy a mindenki másként egyformán értékes szakember elvet a Hallgatók testre szabott módon vállalt részfeladatokon keresztül élhessék meg.

Részidős (levelező) képzésben a konzultációkon kívül a kommunikáció, a feladatok bemutatása, részben a számonkérés is elsősorban a Moodle rendszerben történik. A félév során

a konzultációk rendszeres látogatása elvárás.

Értékelés:

Elésleges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Informatika Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszama és részletezése:

•

Kötelező irodalom:

1. Boyd, D. (2014). It' s complicated: The social lives of networked teens. Yale University Press.
2. boyd, d., & Ellison, N. B. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. Journal of computer-mediated communication, 13(1), 210-230.
3. Jenkins, H., Ford, S., & Green, J. (2013). Spreadable media: Creating value and meaning in a networked culture. NYU Press.
4. Kietzmann, J. H., Hermkens, K., McCarthy, I. P., & Silvestre, B. S. (2011). Social media? Get serious! Understanding the functional building blocks of social media. Business horizons, 54(3), 241-251.
5. Rheingold, H. (2014). Net Smart: How to Thrive Online. MIT Press.

Ajánlott irodalom:

1. Andrejevic, M. (2013). Infoglut: How too much information is changing the way we think and know. Routledge.
2. Castells, M. (2015). Networks of outrage and hope: Social movements in the Internet age. John Wiley & Sons.
3. Gershon, I. (2017). Down and out in the new economy: How people find (or don't find) work today. University of Chicago Press.
4. Marwick, A. E. (2013). Status update: Celebrity, publicity, and branding in the social media age. Yale University Press.
5. Shirky, C. (2008). Here comes everybody: The power of organizing without organizations. Penguin.

Az ajánlott irodalmak segítségével a diákok további információkat szerezhetnek a közösségi média különböző aspektusairól, például a munkaerőpiacról, a politikai kommunikációról vagy a hírközlésről. A kötelező irodalmak segítségével a diákok megszerezhetik az alapvető ismereteket a közösségi médiáról, és megérthetik annak szerepét és hatását a társadalomra.

Tantárgyfelelős: Dr. Rikk János, egyetemi docens, PhD

Oktató: Dr. Rikk János, egyetemi docens, PhD és felkért vendégelőadók

Tantárgy neve: Oktatást támogató informatikai rendszerek és programok, oktató játékok használata		Kreditszáma: 5	Kódja: IN070
Óratípus: <u>Előadás</u> Szeminárium <u>Gyakorlat</u>	Értékelés: <u>Kollokvium</u> Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			

A tantárgy célja:

- megismertesse az oktatást támogató informatikai rendszerek és programok, oktató játékok használata kapcsán releváns alapfogalmakat,
- megismertesse az oktatást támogató informatikai rendszerek és programok, oktató játékok használata kapcsán ezek keletkezésének, működésének, fejlődésének elveit, jó gyakorlatait,
- felkészítse a leendő érintetteket az információs többletérték-elvű informatikai eszközhasználatra

A Hallgató legyen képes:

- felismerni pedagógiai szükségletei közül azokat, melyek IT támogatásra méltók
- különbséget tenni IT-megoldások között ezek pedagógiai hasznosságait illetően
- saját IT-megoldások tervezésére, megrendelésére, kialakítására, tesztelésére, minőségbiztosítására, testre szabására
- átlátni, levezetni az egyes IT-támogatások információs többletértékét
- motiválni a diákokat saját IT-megoldások készítésére, ajánlására
- integrálni, adaptálni mások IT-megoldásait saját oktatási tevékenységébe

Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenci táblája alapján):

z) tudása kiterjed

- magyar nyelven az informatikai szakterületének műveléséhez szükséges alapvető matematikai és fizikai elvekre és módszerekre, az adatbázis alapú rendszerek felépítésére, tulajdonságaira, a fontos szoftverfejlesztési módszertanokra, informatikai tervekre és dokumentációk jelölésrendszerére. vagyis
- a szakkifejezések kielégítő definiálására
- a típusproblémák rutinszerű felismerésére
- a típusmegoldások hatásos és hatékony kivitelezésére
- a probléma-megoldás párok sikeres beazonosítására
- a megoldási alternatívák értékelésére, rangsorolására, illetve
- angol nyelv-tudása eléri a képzéshez, valamint a folyamatos szakmai önképzéshez szükséges szintet

aa) képességei kiterjednek

- a szakszerű, okszerű adatfeldolgozásra, minőségbiztosításra, információs többletérték-alapú tervezésre valódi esettanulmányok készítésére, értelmezésére, tovább-fejlesztésére
- a csoportmunkában való együttműködésre saját és más szakterületek képviselőivel egy adott probléma megoldásának kidolgozásában

- az angol nyelvű szakirodalom megismerésére, a szakszöveg megértésére és feldolgozására
- magyar és angol nyelven történő kommunikálásra szakmai kérdésekről felhasználókkal és szakember kollégákkal

- a folyamatos önképzésre, lépést tartva ezáltal az informatikai szakma fejlődésével vagyis
- piacképes/kreatív megoldások piacképes/kreatív prezentációjára.....
- tudása automatizálására
- források kritikai értelmezésére
- problémák csoportos megoldásának tervezésére, szervezésére
- csoportmunkában való hatásos és hatékony részvételre

bb) attitűdjei

- Nyitott az új módszerek, programozási nyelvek, eljárások megismerésére és azok készség szintű elsajátítására, valamint lépést tud tartani ezek fejlődésével.
- Nyitott az informatikai eszközöket alkalmazó más szakterületek megismerésére és az ott felmerülő informatikai problémák megoldására, együttműködve az adott terület szakembereivel.
- Érti és magáénak érzi a szakma etikai elveit és jogi vonatkozásait, döntési helyzetekben maradéktalanul figyelembe véve azokat.
- Törekszik a hatékony és minőségi munkavégzésre.
- Szem előtt tartja és ügyel a munkatársai és a megrendelők adatainak, információinak biztonságára.

d) autonómiaja és felelőssége

- Felelősséget érez az önálló és csoportban végzett informatikai rendszerelemzői, fejlesztői és üzemeltetési tevékenységéért.
- Az alkalmazott technológiák hiányosságait és kockázatait igyekeznek kiküszöbölni.
- Az informatikai biztonságra törekedve felkészül a potenciális veszélyek és támadások kivédésére.

A tantárgy tartalma:

1. Online szakterületi keretrendszerek megismerése, hasznosságának értelmezése
  - a. Wolfram Alpha
  - b. Geogebra
  - c. Egyéb megoldások
2. Online kollaboratív keretrendszerek megismerése, hasznosságának értelmezése
  - a. Wikipedia
  - b. Google Docs, spreadsheets
  - c. Egyéb megoldások
3. Térkép-alapú megoldások
  - a. Windy-com
  - b. Excel 3D-térképek
  - c. Egyéb megoldások
4. Általános rendszerek
  - a. chatGPT (vö. ötletadó, strukturáló, összegző hatások)
  - b. szakértői rendszerek
  - c. 2DM
  - d. Egyéb megoldások
5. Adatkezelő megoldások
  - a. Pivot
  - b. OLAP
  - c. Egyéb megoldások
6. Animációk
  - a. GAPMINDER
  - b. Animált gif
  - c. Egyéb megoldások
7. Gamifikációs megoldások
  - a. Menü-vezérelt megoldások
  - b. Aktív-bitmap-megoldások
  - c. Egyéb megoldások
8. Solver-alapú megoldások
  - a. Offline
  - b. Online
9. Egyéb (eddig be nem sorolt) megoldások

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

https://press.mater.uni-mate.hu/81/6/Módszertani%20eszköztár%20felsőoktatásban%20tan%C3%ADtók%20számára%20_20teljes%20kötet.pdf

Előtanulmányi feltételek:

nincs ill. ECDL-szintű számítástechnikai alapismeretek

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételtek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

önálló feladat

Értékelés:

Elésleges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha

<p>teljesítménye 71-80% közé esik.</p> <p>Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.</p> <p>Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.</p> <p>A tantárgyért felelős szervezeti egység: Informatika Tanszék</p> <p>A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150</p> <p>Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:</p> <p>Kötelező irodalom: https://miau.my-x.hu/mediawiki/index.php/Oktatast_tamogato_IT_megoldasok</p> <p>(minden ajánlott tétel személyes elemzése, további tételek javaslata)</p> <p>Ajánlott irodalom:</p> <p>Korábbi Hallgatói esettanulmányok, szakdolgozatok, megoldások: https://miau.my-x.hu/</p> <p>Tantárgyfelelős: Dr. Pitlik László, egyetemi docens, PhD Oktató: Dr. Pitlik László, egyetemi docens, PhD és felkért vendégelőadók</p>

Tantárgy neve: Sport, kultúra, munkahelyi jóllét	Kreditszáma 1	Kódja: SK001, SK002, SK003, SK004
Óratípus: Előadás ☐ Szeminárium Gyakorlat ☒	Értékelés: Kollokvium ☐ Gyakorlati jegy Aláírás ☒	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		

A tantárgy célja:

Az egészséges életvitel kialakítása és az ellene ható akadályok lebontása (fizikai egészség, mentális egészség, emocionális jól-lét), a jól-lét forrásszükségleteinek előteremtése.

Megalapozza a hallgatók társadalomismereteinek gyakorlat- és eredményközpontú kialakítását.

A rekreáció érdekében végzett minden olyan kulturális, társas, játékos és mozgásos tevékenység megismerése, melyet a napi fő elfoglaltság által okozott fáradtság, feszültség feloldása, a testi-lelki-szellemi teljesítőképesség helyreállítása, fokozása érdekében tenni tudnak a hallgatók. Fizikai és mentális egészséghez szükséges technikák elsajátítása.

A tárgy alkalmas arra, hogy a hallgatók társadalmi jól-lét projekt keretében megismerkedjenek a társadalmi haladás napjainkban fontos kérdéseivel, képesek legyenek a felelős állampolgár, közösségi polgár, szervezeti polgár viselkedések kialakítására. A hallgatók szakterületük viselkedési és szakmai jellemzőit is képesek a társadalmi haladás nézőpontjába állítani, tudatosan alakíthatják a szakmai területeket, az életpálya legfőbb jellemzőit.

Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak KKK-ja alapján):**Képesség:**

Képes a gazdasági-társadalmi folyamatok és a kultúra jelenségvilága közötti összefüggések differenciált és rendszerszemléletű értelmezésére.

Alkalmas az emberi viselkedés differenciált észlelésére és befolyásolására.

Attitűd:

Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.

Képviselet a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történelmi és jelenkori sokszínűségét.

Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére.

Igénye van a sportágak kipróbálására és az egészséges életmód kialakítására

Autonómia és felelősség:

Rendelkezik személyes és szociális kompetenciákkal: a másokhoz való alkalmazkodás és a másokkal való együttműködés képességével.

Képes emberi kapcsolataikban humánus és etikus viszonyulásra, felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

Nyitott a magyar és más kultúrák háttérére.

Az elsajátítandó általános kompetenciák:

Ismeri az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulást, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát.

Képes a tanulók szervezet működtetésében való támogató részvételre, irányítás mellett.

Készen áll a támogató erőforrások folytonos keresésére, szakmai felelőssége és tudása folytonos fejlesztésére.

A folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegértési és szövegproduktív készségét. Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban.

Képes az információs technológián alapuló írásbeli és szóbeli kommunikációban fejleszteni alkalmazói tudását.

Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.

Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

Rendelkezik azokkal a tudásokkal, képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

A tantárgy tartalma:

A 4 félév legfontosabb témái:

1. félév: az egészség dimenziói és a szubjektív jól-lét
2. félév: a sport helye a társadalomban
3. félév: a sport történetének legfontosabb pillanatai

4. félév: a munkahelyi jól-lét aspektusai

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

egyéni és csoportmunka

Előtanulmányi feltételek:

-

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is): A kurzust vezető oktató követelménye alapján.

Értékelés:

aláírás

Kurzusonként: írásbeli beszámoló

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

KJE Jól-léti Kabinet, Sportiroda

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 30 óra

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Kurzusonként eltérő, szemeszterek elején meghatározott

Kötelező irodalom (5 db): Kurzusonként eltérő

Ajánlott irodalom (5 db): Kurzusonként eltérő.

Tantárgyfelelős: Butor Klára

Oktatók: Butor Klára, Kass László

Tantárgy neve: Mentori óra 1-6	Kreditszáma: kredit nélküli kritérium-követelmény	Kódja: HU006,050,051,142,146,151
Óratípus: gyakorlat	Értékelés: aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		

A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható):

A tantárgy órarendi beosztása: <http://www.kodolanyi.hu/neptun/>

Ismeretanyag

A mentori óra célja a nem tantárgyiasítható általános kompetenciák fejlesztése. A hallgatók megismerik a felsőoktatási lét jellemzőit, tanulási és önismereti technikákat, az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát. Rendelkeznek információval a választott szak tipikus munkaköreiről, megismerik a szakterület etikai normáit és szabályait, a sikeres munkakeresés technikáit (portfólió, CV, LinkedIn).

A mentori óra tartalmát a mentortanár és a mentorált csoport hallgatói közösen alakítják ki a fentiek tükrében minden félévben. Az órák sok esetben az iskolán kívül kerülnek megtartásra (közösségépítő programok, céglátogatások, konferencia-részvétel pl.), a csoport és a mentortanár a félév elején a csoportra és egyénre szabottan tervezi meg a konkrét programot. Az órák látogatása minden hónapban legalább egy alkalommal kötelező. A portfóliós feladatokat a Moodle rendszerbe kell feltölteni.

Kompetenciák

cc) tudása

- Ismeri a fiatalok és a felnőttek tanulási igényei feltárásának és motiválásának módszereit.
- Ismeri az idegen nyelven és az informatika eszközeivel történő hatékony kommunikáció formáit,
- Ismeri az állampolgári részvétel formáit és lehetőségeit, a közösség (település) megismerésének közösségi alapú feltáró módszereit.
- Ismeri az önkéntesség fogalmát és a hozzá kapcsolódó jogszabályi hátteret, valamint az önkéntes tevékenységek típusait, nemzetgazdasági jelentőségét hazai és nemzetközi viszonylatban, az önkéntes tevékenységében rejlő tanulási és fejlesztési lehetőségeket.
- Ismeri a pályaeorientáció és karriertervezés alapjait, az álláskeresés hatékony és naprakész módszereit, az életvezetési, a mediálási és a karrier-tanácsadó irodák működését és tevékenységét.
- Ismeri, megkülönbözteti és alkalmazza az info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz, feladatainak hatékony és korszerű megoldásához.

dd) képességei

- Képes a tanuló szervezet működtetésében való támogató részvételre, irányítás mellett.
- Képes önállóan, önkritikára épülő tervet készíteni a pályafutásához szükséges tudások, képességek, attitűdök hiányainak a felszámolására, a szakma tanulásában elért eredményekre támaszkodva.
- Képes az információs technológián alapuló írásbeli és szóbeli kommunikációban fejleszteni alkalmazói tudását.
- Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat

ee) attitűdje

- Készen áll a támogató erőforrások folytonos keresésére, szakmai felelőssége és tudása folytonos fejlesztésére. A folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.
- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviselet a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére.
- Igénye van a sportágak kipróbálására és az egészséges életmód kialakítására
- A folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.
- Nyitott a magyar és más kultúrák hátterére.

ff) autonómia és felelőssége

- Rendelkezik személyes és szociális kompetenciákkal: a másokhoz való alkalmazkodás és a másokkal való együttműködés képességével.
- Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat
- Portfóliós feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegértési és szövegproduktív készségét, önállóan készít írásos elemzéseket, elvégzett feladatait szakmai közönség előtt bemutatja szóban és írásban.

A tantárgy tartalma:

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Előtanulmányi feltételek:

<p>Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tétel felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is): Értékelés:</p>
<p>A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal):</p>
<p>Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:</p>
<p>Kötelező irodalom: A mentor és mentorált közötti megállapodás rögzíti az adott félév elején.</p> <p>Ajánlott irodalom: A mentor és mentorált közötti megállapodás rögzíti az adott félév elején.</p>
<p>Tantárgyfelelős: KJE Oktatási Rektorhelyettes, Jól-léti Kabinetvezető Oktató(k): KJE Intézetvezetők és tanszékvezetők által félévenként kijelölt oktatók</p>

<p>Tantárgy neve: Évközi szakmai gyakorlat 1-6.</p>	<p>Kreditszáma: -</p>
<p>Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat</p>	<p>Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás</p>
<p>A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint</p>	
<p>A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint</p>	

Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/
<p>A teljesítése nappali tagozaton kötelező.</p> <p>Keretében minden szemeszterben többféle program közül választhatnak a hallgatók:</p> <ul style="list-style-type: none">
- minden félévben egy adott téma köré felfűzött központi egyetemi programokon, előadásokon vehetnek részt a hallgatók (hazai és nemzetközi előadókkal)
- illetve az adott szakhoz kapcsolódóan a tanszék is szervez szakmai programokat, beszélgetéseket, workshopokat, filmvetítéseket stb. Ezeket az oktatók, mentorok és hallgatók aktív közreműködésével tervezzük, neves gyakorlati szakemberek meghívásával, bevonásával. <p>Aktuális menetéről, a teljesítés feltételeiről a Moodle felületen tájékozódhatnak.</p> <p>A tantárgyért felelős szervezeti egység: Humánfejlesztési Tanszék</p>
Tantárgyfelelős: az adott évfolyam mentora